

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

POROČILO
ZAVODA ZA GOZDOVE SLOVENIJE
O GOZDOVIH
ZA LETO 2009

Ljubljana, februar 2010

VSEBINA

POVZETEK	5
1 POVRŠINA GOZDOV IN POSEGI V GOZDOVE	8
1.1 Površina gozdov	8
1.2 Posegi v gozdove	9
2 LESNA ZALOGA IN PRIRASTEK LESA	10
3 MOŽNI POSEK	12
4 POSEK	13
5 GOJENJE GOZDOV	19
5.1 Gozdnogojitvena dela	19
5.1.1 Nega gozdov	19
5.1.2 Obnova gozdov ..	22
5.2 Zagotavljanje semena in sadik gozdnega drevja	25
6 SANACIJA POŠKODOVANIH IN OGROŽENIH GOZDOV	27
6.1 Sanacija po ujmah, podlubnikih in požarih poškodovanih gozdov	28
6.2 Projekt obnove nenaravnih enovrstnih gozdov	31
7 VARSTVO GOZDOV	32
7.1 Višina in vzroki sanitarnega poseka	32
7.2 Škodljive žuželke s poudarkom na podlubnikih	37
7.3 Bolezni gozdnega drevja in glive kot vzrok poseka	40
7.4 Požari in požarno varstvo	41
7.5 Varstvo pred rastlinojedo parkljasto divjadjo	45
7.6 Druga dela varstva gozdov	46
7.7 Skupni obseg varstvenih del	47
7.8 Poročilo Poročevalsko prognostično - diagnostične službe o škodljivih organizmih v gozdu in gozdnem prostoru za leto 2008	48
7.9 Skupni obseg gojitvenih in varstvenih del	54
7.10 Sofinanciranje in financiranje gojitvenih in varstvenih del	54
8 GOZDNE PROMETNICE	57
8.1 Gozdne ceste	57
8.1.1 Vzdrževanje gozdnih cest	57
8.1.2 Financiranje vzdrževanja gozdnih cest ..	61
8.1.3 Gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest	67
8.2 Gozdne vlake	68
8.3 Stanje virov in rabe lesne biomase za energijo v Sloveniji	69
9 DIVJAD, DRUGE GOZDNE ŽIVALI IN NJIHOVO ŽIVLJENJSKO OKOLJE	72
9.1 Velika parkljasta divjad	72
9.2 Druga divjad	74
9.3 Velike zveri	75
9.4 Dela na izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali	82
10 VLAGANJA V GOZDOVE	83
PRILOGE	85

Povzetek

Površina gozdov se v Sloveniji povečuje že prek 130 let. Odmaknjena in za kmetijsko proizvodnjo manj primerna zemljišča se še naprej zaraščajo, zato z upoštevanjem na novo izdelanih načrtov tudi v zadnjih letih beležimo povečano površino gozdov. Opažanja na terenu kažejo, da se je zaradi prostorske zakonodaje, interesa občin po zazidljivih zemljiščih in kmetijske politike v zadnjih dveh ali treh letih opisani trend verjetno že obrnil, vendar pa z upoštevanjem v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot (GGE) beležimo desetletno razliko v površinah gozdov teh GGE, ki je še vedno v prid gozda. Ob upoštevanju v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE se je površina slovenskih gozdov povečala za 959 in znaša 1.186.104 ha (58,5 % površine Slovenije).

Na drugi strani se v primestnih območjih in v območjih intenzivnega kmetijstva srečujemo s pritiski na gozd in gozdni prostor ter številnimi vlogami za soglasja k posegom v gozdove. Upoštevajoč soglasja in dovoljenja za posege v prostor in nezakonite posege, smo v letu 2009 zabeležili 2.315 posegov v gozdove s skupno površino 675,53 ha, kar je znatno več kot v letu 2008 (309,11 ha) in tudi precej več od povprečja preteklih obdobj. Nezakonitih posegov v gozdni prostor smo zabeležili 451, kar je več kot trikrat več kot v letu 2008 (ko je bilo teh posegov skoraj dvakrat več kot leta 2007), njihova skupna površina pa je znašala 221,30 ha, kar je skoraj sedemkrat toliko kot v preteklem letu (33,25 ha). Navedeno kaže na popuščanje discipline v državi na področju posegov v prostor.

Z upoštevanjem podatkov gozdnogospodarskih načrtov GGE, izdelanih v letu 2009, se je lesna zaloga slovenskih gozdov v absolutnem povečala za 1,58 %, povprečna lesna zaloga na hektar pa za 1,57 % in po gozdnogospodarskih načrtih znašata (zaokroženo) 327.458.500 m³ oziroma 276 m³/ha; v t.i. gospodarskih gozdovih (večnamenski gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni), pa v povprečju 285 m³/ha. Letni absolutni prirastek se je z upoštevanjem podatkov v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE povečal za 1,48 %, povprečni letni prirastek na hektar pa za 1,51 % in po gozdnogospodarskih načrtih znašata (zaokroženo) 7.985.300 m³ oziroma 6,74 m³/ha; v t.i. gospodarskih gozdovih pa 7,03 m³/ha. Če podatke o lesni zalogi iz gozdnogospodarskih načrtov GGE, ki so v povprečju stari 5 let, časovno ekstrapoliramo na leto 2009, znaša aktualna povprečna lesna zaloga vseh gozdov približno 300 m³/ha, t.i. gospodarskih gozdov pa približno 310 m³/ha. V enakem deležu (10 %) je večji tudi aktualni prirastek.

V letu 2009 je bil v slovenskih gozdovih evidentiran posek 3.374.191 m³ bruto lesne mase, od tega 1.853.772 m³ iglavcev in 1.520.419 m³ listavcev, kar je za 1,6 % manj kot v predhodnem letu. Evidentiran posek znaša 66 % od možnega poseka po gozdnogospodarskih načrtih. Ob tem moramo omeniti, da najnovejše analize ponovnih meritev na stalnih vzorčnih ploskvah kažejo, da je ponekod v zasebnih gozdovih nedovoljenega poseka precej več, kot nam ga uspe evidentirati, zato je tudi delež realiziranega možnega poseka v resnici višji, kot omenjenih 66 %. Ugotovitve analiziramo in jih bomo v prihodnje začeli upoštevati v evidencah poseka. Za leto 2009 tega še nismo izvedli.

Zaradi vračanja gozdov nekdanjim lastnikom v procesu denacionalizacije trenutno v Sloveniji nimamo neoporečnih podatkov o deležu poseka glede na možni posek po gozdnogospodarskih načrtih za gozdove posameznih oblik lastništva. Po dosedanjih analizah je bil posek v državnih gozdovih v vseh zadnjih letih realiziran približno v višini načrtovanega oziroma možnega poseka, posek v zasebnih gozdovih pa je precej nižji od možnega poseka, tudi če bi upoštevali sicer zelo okvirne ocene neevidentiranega nedovoljenega poseka. Vzrokov za nerealiziranje sečenj v zasebnih gozdovih je več, najpomembnejši razlog pa je neekonomičnost pridobivanja lesa iz sestojev s tanjšim drevjem oziroma s sečnjo tankega drevja.

ZGS že od začetka svojega delovanja (1994) pri izdelavi gozdnogospodarskih načrtov praviloma povečuje možni posek. Tako se je možni posek v slovenskih gozdovih, kot ga določajo gozdnogospodarski načrti GGE, v času delovanja ZGS povečal od 3.147.770 m³ (1994) na 5.126.609 m³ oziroma za 63 %, z gozdnogospodarskimi načrti GGE, izdelanimi v letu

2009, pa za 4,0 %. Podatki so pomembni, ker nepoznavalci včasih očitajo ZGS, da ob skrbi za druge funkcije gozdov zastavlja lesno proizvodno funkcijo.

V letu 2009 smo zabeležili 19 nedovoljenih posekov na golo, in sicer 14 s površino do enega hektarja, 5 pa večjih od enega hektarja. Skupna površina teh posekov je znašala 12,9 ha. Število nedovoljenih posekov na golo je manjše kot v predhodnem letu (19), njihova skupna površina pa je skoraj dvakrat večja. Tu niso upoštevani poseki gozda zaradi nedovoljenih posegov v gozdni prostor, ki jih je bilo, kot je že omenjeno, v letu 2009 znatno več kot v predhodnem letu.

Problemi s podlubniki, ki so se zelo razmnožili v zelo toplem in sušnem letu 2003 in dosegli vrh gradacije v letu 2005, so zahtevali veliko pozornosti tudi v letu 2009, čeprav se je v tem letu že četrto leto zapored zmanjšala količina poseka zaradi podlubnikov, ki je v letu 2009 znašala 256.793 m³ (leta 2008: 322.116 m³, leta 2007: 512.136 m³, leta 2006: 702.725 m³, leta 2005: 747.132 m³). Skupni sanitarni posek (vključno s posekom oslabelega drevja ob rednih sečnjah) je v letu 2009 znašal 929.081 m³ oz. 28 % od celotnega poseka, kar je manj kot v letu poprej, ko so gozdove v severni Sloveniji in na Brežiškem prizadela huda neurja (1.128.386 m³ oz. 37 % od celotnega poseka). Največ sanitarnega poseka v odnosu do celotnega poseka je bilo v GGO Bled (73 %), GGO Ljubljana (42 %) in GGO Murska Sobota (37 %).

Najpogostejša vzroka za sanitarni posek v letu 2009 sta bila veter in žuželke (predvsem podlubniki), ki sta bila vsak vzrok za 28 % od skupnega sanitarnega poseka oz. za 8 % od celotnega poseka. Sledijo bolezn gozdnega drevja (15 % oz. 4 %) in sneg (12 % oz. 3 %).

Negovalna dela v gozdovih so bila v letu 2009 opravljena na površini 5.939 ha, kar je za 18 % manj kot v predhodnem letu in 38 % od načrtovanega obsega nege po gozdnogospodarskih načrtih GGE (v zasebnih gozdovih le 23 %).

Dela na obnovi gozda, vključno s pripravo sestoja za naravno nasemenitev, sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov ter obnovo nenaravnih enovrstnih gozdov, so bila v letu 2009 izvedena na površini 1.953 ha, kar je za 13 % več kot v predhodnem letu. Pri tem je bila obnova gozdov s sadnjo in setvijo izvedena na 458,1 ha, kar je za 8 % manj kot v predhodnem letu.

Izvedba gojitvenih in varstvenih del je v tesni zvezi z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi. Ko se je v letu 2008 zaključilo obdobje koriščenja sredstev za vlaganja v gozdove iz strukturnih skladov EU, se sredstva za vlaganja v gozdove iz domačega proračuna niso povečala. Zato je bilo v letu 2009 na razpolago manj sredstev za sofinanciranje gozdnogojitvenih del kot v predhodnih letih. Pomanjkanje sredstev pa ni edini razlog za težave pri izvedbi nege mladega gozda v zasebnih gozdovih. Lastniki gozdov imajo praviloma majhen interes za izvajanje negovalnih del.

V letu 2009 smo zabeležili 122 gozdnih požarov, kar je znatno več kot v predhodnem letu, ko jih je bilo zaradi vremenskih razmer sorazmerno zelo malo. Ogenj je zajel 201,2 ha gozdov, od tega 90,7 ha visokega gozda. Povprečna površina požarišč je znašala 1,60 ha, kar je sorazmerno zelo majhna površina.

Zaradi usklajevanja gozdnega in občinskega cestnega omrežja se je v zadnjem letu kljub novozgrajenim gozdnim cestam skupna dolžina gozdnih cest ni spremenila in znaša 12.395 km. Za vzdrževanje gozdnih cest v Sloveniji je bilo v letu 2009 skupno iz vseh virov porabljenih 5.598.708 EUR, kar je za 2 % manj kot v predhodnem letu.

Zaradi sofinanciranja gradenj in rekonstrukcij gozdnih cest na podlagi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007-2013, je bilo v letu 2009 že drugo leto zapored zgrajenih in rekonstruiranih znatno več gozdnih cest kot v preteklih letih. Zgrajenih je bilo 27,4 km gozdnih cest (17 % več kot v predhodnem letu in približno 3-krat toliko kot v letu 2007), rekonstruiranih pa je bilo 26,1 km (2 % več kot v predhodnem letu in približno 2,7-krat toliko kot v letu 2007).

V letu 2009 je bilo skupaj zgrajenih in pripravljenih 463,9 km vlak (27 % več kot v predhodnem letu), od tega v zasebnih gozdovih 295,3 km (59 % več kot v predhodnem letu) in v državnih gozdovih 168,6 km (6 % manj kot v predhodnem letu).

Realizacija lovskoupravljaljskih načrtov glede odstrela je bila pri temeljnih vrstah divjadi v letu 2009 zelo ugodna in je bila za posamezne vrste naslednja: srnjad: 98 % (enak odvzem kot v predhodnem letu), navadni jelen: 99 % (4 % večji odvzem kot v predhodnem letu), gams: 93 % (enak odvzem kot v predhodnem letu), divji prašič: 101 % (14 % manjši odvzem kot v predhodnem letu), muflon: 86 % (3 % manjši odvzem kot v predhodnem letu).

Podatki o poljski divjadi kažejo nadaljevanje pozitivnega trenda njihove številčnosti.

V letu 2009 je bilo iz populacije rjavega medveda izločenih 85 medvedov (leta 2008: 92, leta 2007: 108, leta 2006: 126), od tega so znašale izgube 15 medvedov. Število škodnih primerov zaradi medveda se je v letu 2009 glede na predhodno leto znatno zmanjšalo, nekoliko manjša pa je bila tudi vrednost izplačanih odškodnin.

V letu 2009 je bilo odvzetih 9 volkov, od tega so izgube znašale 2 volka. Na podlagi vseh podatkov, ki jih zbiramo, ocenjujemo, da številčnost populacije volka še vedno narašča, število škodnih primerov pa je bilo v letu 2009 približno tolikšno kot v predhodnem letu.

Populacija risa se v zadnjih letih kljub opustitvi odstrela še naprej zmanjšuje, strokovnjaki pa si niso enotni o vzrokih za to regresijo. Ocenjujemo, da v Sloveniji živi le še 20-40 risov.

Za gojenje in varstvo gozdov je bilo iz proračuna RS v letu 2008 porabljenih 2.654.636 EUR, za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih 73.879 EUR in za vzdrževanje gozdnih cest 1.268.349 EUR.

Razpoložljiva sredstva proračuna RS, namenjena vlaganjem v gozdove – za gojitvena in varstvena dela, za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih ter za vzdrževanje gozdnih cest – so bila tudi v letu 2009 izkoriščena skoraj v celoti. Redna proračunska sredstva za gojitvena in varstvena dela ter sredstva za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih so bila izkoriščena v višini 99,2 %, sredstva za vzdrževanje gozdnih cest pa v višini 99,6 %.

Tudi v letu 2009 je bilo na podlagi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 lastnikom gozdov omogočeno sofinanciranje gradnje cest in vlak ter nabave gozdarske mehanizacije. V ta namen je bilo v okviru ukrepa »Povečanje gospodarske vrednosti gozdov« za gradnjo gozdnih cest in vlak ter za nabavo gozdarske mehanizacije iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja porabljenih 5.391.302 EUR.

1 Površina gozdov in posegi v gozdove

1.1 Površina gozdov

Površina gozdov se v Sloveniji povečuje že od leta 1875, ko je bila zabeležena komaj 36% gozdnatost ozemlja današnje Slovenije. Tudi v zadnjih letih so se odmaknjena in za kmetijsko proizvodnjo manj primerna zemljišča še naprej zaraščala, tako da smo tudi v letu 2009 z upoštevanjem na novo izdelanih gozdnogospodarskih načrtov gospodarskih enot (GGE) zabeležili povečanje površine gozdov.

Ob upoštevanju v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE se je površina slovenskih gozdov povečala za 959 ha in znaša 1.186.104 ha. Upoštevajoč aktualno površino gozdov ostaja gozdnatost Slovenije 58,5 %.

Preglednica 1: Površine gozdov v letu 2009 po gozdnogospodarskih območjih (GGO) ob upoštevanju v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE ter lastniška struktura gozdov po gozdnogospodarskih načrtih (v ha)

Območna enota	Državni g.	Zasebni g.	G. lokalnih skupnosti	Skupaj
	ha	ha	ha	ha
Tolmin	34.432	98.859	16.483	149.774
Bled	18.706	50.327	1.425	70.458
Kranj	10.577	60.953	937	72.467
Ljubljana	18.669	126.164	567	145.400
Postojna	31.590	47.539	537	79.666
Kočevje	51.249	38.831	2.448	92.528
Novo mesto	22.785	73.413	1.183	97.381
Brežice	9.913	60.837	103	70.853
Celje	11.691	63.565	536	75.792
Nazarje	10.627	38.701	81	49.409
Slovenj Gradec	15.981	43.720	0	59.701
Maribor	22.866	73.832	121	96.819
Murska Sobota	8.936	30.149	308	39.393
Sežana	11.843	70.562	4.058	86.463
SKUPAJ - ha	279.865	877.452	28.787	1.186.104
- %	24	74	2	100

Opombe:

Najažurnejši podatek o skupni površini gozdov v Sloveniji je letošnji podatek (25. januar 2010) iz projekta MKGP Raba zemljišč, pri katerem aktivno sodeluje tudi ZGS, ki izkazuje 1.213.945 ha gozdov, kar je 59,88 % površine Slovenije. Po tem podatku se je površina gozdov glede na lansko leto zmanjšala za 7.804 ha.

Zaradi denacionalizacije se lastništvo gozdov spreminja. Ker so podatki, povzeti po gozdnogospodarskih načrtih GGE, v povprečju stari pet let, trenutno v pogledu lastništva še vedno nekoliko odstopajo od realnega stanja. Državnih gozdov je v resnici še nekaj odstotkov manj, kot kaže preglednica

Lastništvo gozdov se je v zadnjih letih spreminjalo predvsem zaradi denacionalizacijskih postopkov. Tako se je od leta 1996 površina državnih gozdov zmanjšala za 89.479 ha, površina zasebnih gozdov pa povečala za 157.908 ha. Razmerje površin državnih in zasebnih gozdov se je spremenilo od 33,9 : 66,1 leta 1996 na 24,2 : 75,8 leta 2009.

1.2 Posegi v gozdove

V nasprotju s pojavom zaraščanja odmaknjenih in za kmetijsko proizvodnjo manj primernih zemljišč, se v primestnih območjih in v območjih intenzivnega kmetijstva srečujemo z velikimi pritiski na gozd in gozdni prostor. ZGS je v preteklih letih obravnaval letno od 750 do preko 900 vlog za soglasje za poseg v gozd in gozdni prostor, v letu 2009 pa je bilo tovrstnih vlog še več, in sicer 1.934, evidentirali pa smo tudi 550 vlog za izdajo projektnih pogojev (v letu 2008: 595). Oboje je posledica zakonodaje o urejanju prostora, ki Zavodu daje pomembna pooblastila na področju presoje ustreznosti posameznih posegov v gozd in gozdni prostor. Presoje pomenijo občutljivo, odgovorno in strokovno zahtevno delo. Menimo, da so dovoljeni posegi sprejemljiv kompromis med nujnostjo posegov in zahtevami gozda oziroma vsega okolja.

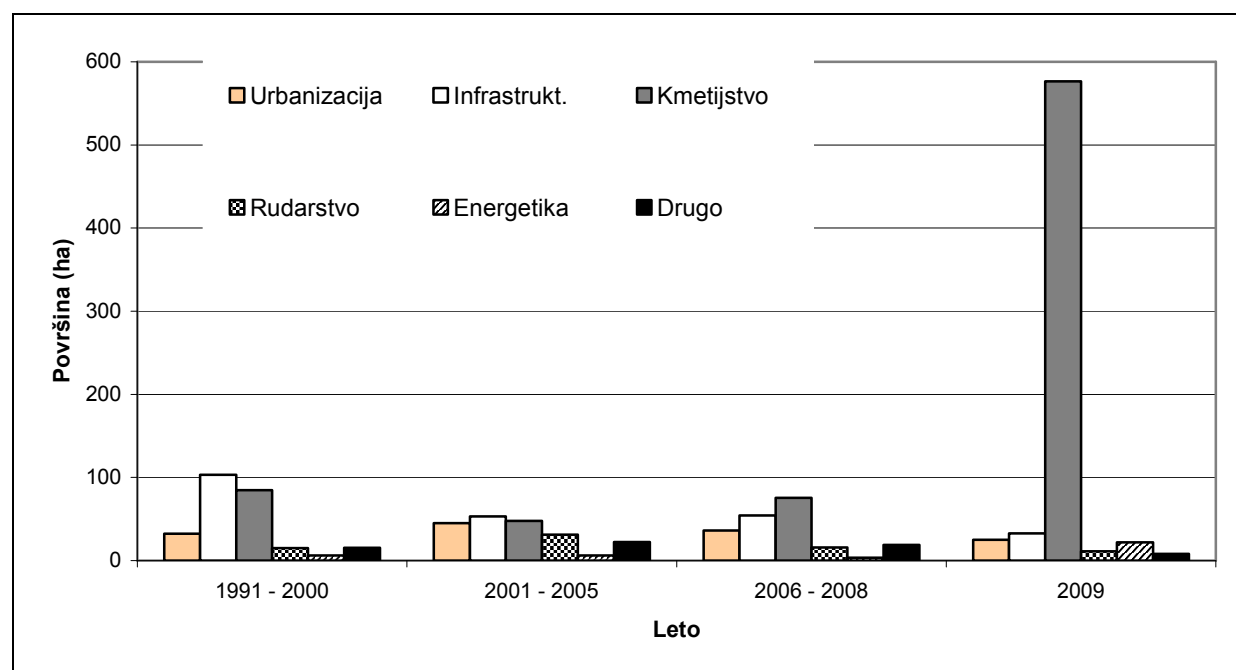
Upoštevajoč soglasja in dovoljenja, smo v letu 2009 zabeležili 2.315 posegov v gozdove na skupni površini 675,53 ha, kar je znatno več kot leta 2008 (309,11 ha) in leta 2007 (163,22 ha) ter tudi precej več od povprečja preteklih obdobj (povprečje za obdobje 2001-2005 je 205,06 ha, povprečje za obdobje 1995-2000 pa 282,68 ha).

V strukturi vzrokov za posege v gozdove v letu 2009 je bilo daleč na prvem mestu kmetijstvo s 85,3%, drugi vzroki pa so manj pomembni (na drugem mestu je infrastruktura s 4,9% in na tretjem urbanizacija s 3,7%).

Preglednica 2: Krčitve gozdov v letu 2009 po namenu

Način krčitev	Namen krčitev						Skupaj ha
	Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	
S soglasjem ZGS	5,4	6,1	367,3	4,3	1,0	0,4	384,4
Nezakonit poseg	4,1	3,7	208,7	3,0	-	1,8	221,3
Soglasja k projektnim pogojem	15,6	23,1	0,6	3,7	21,0	5,8	69,8
Skupaj	25,1	32,9	576,6	11,0	22,0	8,0	675,5
Delež - %	3,7%	4,9%	85,3%	1,6%	3,3%	1,2%	100,00%

Grafikon 1: Krčitve gozdov v letu 2009 in primerjava s povprečnim letnim obsegom krčitev gozdov v letih 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008 ter v obdobju 1991-2000 (v ha)

Vidimo, da se v zadnjih letih zmanjšuje površina posegov zaradi infrastrukture, ki je prevladovala v obdobju 1991-2000 in je kmetijstvo daleč najpomembnejši razlog krčitev gozdov. V letu 2009 smo zabeležili izjemno povečanje števila nezakonitih posegov v gozd in gozdni prostor, in sicer kar 451 (leta 2008: 130, leta 2007: 67, leta 2006: 42, leta 2005: 64, leta 2004: 86, leta 2003: 104, leta 2002: 111, leta 2001: 179), njihova skupna površina pa je znašala 221,30 ha, kar je skoraj 7 krat več kot v predhodnem letu (leta 2008: 34,02, leta 2007: 22,97, leta 2006: 7,60 leta 2005: 7,36, leta 2004: 5,83, leta 2003: 52,60, leta 2002: 27,70 ha, leta 2001: 35,05 ha). Površina nezakonitih posegov je upoštevana v navedenem podatku o posegih v gozdove in gozdni prostor.

Preglednica 3: Krčitve gozdov v letu 2009 po gozdnogospodarskih območjih

GGO	Namen krčitev						Skupaj ha
	Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	
Tolmin	0,98	2,42	294,82	2,56	0,00	0,00	300,78
Bled	0,15	2,39	0,00	0,03	19,83	0,00	22,40
Kranj	2,50	2,14	28,58	1,54	0,00	0,00	34,76
Ljubljana	5,75	3,42	36,78	5,57	1,40	1,40	54,32
Postojna	0,60	1,70	15,83	0,00	0,00	0,02	18,15
Kočevje	4,20	0,60	0,00	0,00	0,00	0,30	5,10
Novo mesto	2,21	2,76	54,67	0,00	0,74	0,00	60,38
Brežice	0,95	0,65	23,19	0,10	0,00	5,38	30,27
Celje	0,60	0,56	0,07	0,00	0,05	0,00	1,28
Nazarje	0,47	0,00	1,09	0,29	0,00	0,00	1,85
Slovenj Gradec	0,80	0,00	15,45	0,00	0,00	0,00	16,25
Maribor	2,69	10,00	17,83	0,00	0,00	0,40	30,92
Murska Sobota	2,00	1,55	0,00	0,00	0,00	0,00	3,55
Sežana	1,16	4,68	88,26	0,82	0,06	0,54	95,52
SKUPAJ	25,06	32,87	576,57	10,91	22,08	8,04	675,53

2 Lesna zaloga in prirastek lesa

Preglednica 4: Lesna zaloga gozdov v Sloveniji ob upoštevanju v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE

GGO	Lesna zaloga (m ³)			Lesna zaloga (m ³ /ha)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	9.357.509	24.569.689	33.927.198	62,48	164,05	226,53
Bled	14.483.515	5.533.461	20.016.976	205,56	78,54	284,10
Kranj	15.622.474	8.575.972	24.198.446	215,58	118,34	333,92
Ljubljana	16.895.368	22.102.846	38.998.214	116,20	152,02	268,22
Postojna	12.003.697	10.285.559	22.289.256	150,67	129,11	279,78
Kočevje	13.482.021	15.223.168	28.705.189	145,71	164,52	310,23
Novo mesto	7.986.710	18.169.971	26.156.681	82,02	186,59	268,61
Brežice	3.142.962	15.748.852	18.891.814	44,36	222,28	266,64
Celje	8.042.806	13.909.043	21.951.849	106,12	183,52	289,64
Nazarje	12.496.271	4.426.386	16.922.657	252,91	89,59	342,50
Slovenj Gradec	17.334.512	3.213.709	20.548.221	290,36	53,83	344,19
Maribor	14.306.142	17.407.855	31.713.997	147,76	179,80	327,56
Murska Sobota	2.526.337	7.349.043	9.875.380	64,13	186,56	250,69
Sežana	4.602.801	8.659.846	13.262.647	53,23	100,16	153,39
SKUPAJ	152.283.125	175.175.400	327.458.525	128,39	147,69	276,08

Z upoštevanjem podatkov gozdnogospodarskih načrtov GGE, izdelanih v letu 2009, se je lesna zaloga slovenskih gozdov v absolutnem povečala za 1,58 %, povprečna lesna zaloga na hektar (upoštevajoč na novo zarasle površine) pa za 1,57 % in je ob koncu leta 2009 znašala

327.458.525 m³ oziroma 276,08 m³/ha (v letu 2008: 271,86 m³/ha). V t.i. gospodarskih gozdovih (večnamenski gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni) je povprečna lesna zaloga 284,95 m³/ha.

Pri interpretaciji podatkov je potrebno upoštevati, da v preglednici 4 navedeni podatki o lesni zalogi, primerjani z njimi sorodnimi lanskimi podatki, iz metodoloških razlogov ne kažejo resnične spremembe lesne zaloge v preteklem letu. V njih se odražajo 10-letne spremembe lesne zaloge GGE, za katere so bili v preteklem letu izdelani gozdnogospodarski načrti. Ti podatki torej kažejo trend gibanja lesne zaloge gozdov v smislu drsečih sredin s povprečnim petletnim časovnim zamikom. Enako velja za podatke o prirastku v preglednici 6.

Preglednica 5: Drevesna sestava gozdov v Sloveniji, izračunana na podlagi lesne zaloge drevesnih vrst, ob upoštevanju v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE ter primerjava s preteklimi leti (v % - od lesne zaloge)

LETO	smreka	jelka	bori	maces.	dr. igl.	bukev	hrasti	pl. list.	dr.t.list.	meh.list.	iglavci	listavci
1998	32,7	9,1	5,9	1,3	0,2	31,7	6,7	3,8	7,0	1,6	49,2	50,8
1999	32,5	9,0	6,1	1,3	0,1	31,6	6,8	3,6	7,4	1,6	49,0	51,0
2000	32,5	8,5	6,0	1,2	0,2	31,6	6,9	4,1	7,4	1,6	48,4	51,6
2001	32,3	8,3	6,0	1,2	0,2	31,6	6,9	4,1	7,8	1,6	48,0	52,0
2002	32,3	8,2	6,0	1,2	0,2	31,6	7,0	4,2	7,8	1,5	47,9	52,1
2003	32,3	7,9	5,8	1,2	0,3	31,5	7,0	4,3	7,9	1,7	47,5	52,5
2004	32,4	7,8	5,7	1,2	0,3	31,7	6,9	4,4	7,9	1,7	47,4	52,6
2005	32,2	7,7	5,8	1,2	0,3	31,7	7,0	4,5	8,0	1,7	47,1	52,9
2006	32,3	7,6	5,7	1,2	0,3	31,7	7,0	4,6	8,0	1,7	47,0	53,0
2007	32,0	7,5	5,8	1,2	0,3	31,7	7,1	4,7	8,2	1,7	46,7	53,3
2008	31,9	7,5	5,8	1,2	0,3	31,8	7,1	4,7	8,2	1,7	46,6	53,4
2009	31,8	7,4	5,9	1,2	0,3	31,7	7,0	4,9	8,2	1,7	46,5	53,5

Primerjava deležev posameznih drevesnih vrst glede na deleže v preteklih letih nam nakazuje nadaljevanje trenda zmanjševanja deleža iglavcev in naraščanja deleža listavcev. Zmanjšanje je največje pri jelki – njen delež se je v enajstih letih zmanjšal z 9,1% na 7,4 %, torej za skoraj 19 %. Zmanjšani delež jelke so nadomestili večji deleži hrasta, plemenitih in trdih listavcev. Relativno veliko povečanje deleža drugih trdih listavcev je zelo verjetno predvsem posledica spremenjenih (sodobnejših) metod ugotavljanja lesne zaloge. Le ti imajo namreč sorazmerno velik delež v sestojih, ki se jim je v preteklosti lesna zaloga določevala izključno s cenitvijo, danes pa v določenem deležu tudi z meritvami na vzorčnih ploskvah. Deleži ostalih drevesnih vrst (bori, macesen, bukev in mehki listavci) so v preteklih letih ostali v glavnem nespremenjeni.

Preglednica 6: Letni prirastek lesa v slovenskih gozdovih ob upoštevanju v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE

Območna enota	Prirastek (m ³)			Prirastek (m ³ /ha)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	205.604	576.629	782.233	1,37	3,85	5,22
Bled	277.801	116.111	393.912	3,94	1,65	5,59
Kranj	342.941	190.097	533.038	4,73	2,62	7,35
Ljubljana	385.328	531.342	916.670	2,65	3,65	6,30
Postojna	277.366	264.131	541.497	3,48	3,32	6,80
Kočevje	313.822	374.134	687.956	3,39	4,04	7,43
Novo mesto	235.510	483.817	719.326	2,42	4,97	7,39
Brežice	88.984	436.459	525.443	1,26	6,16	7,42
Celje	204.045	353.536	557.581	2,69	4,66	7,35
Nazarje	294.925	122.057	416.982	5,97	2,47	8,44
Slovenj Gradec	370.748	86.963	457.711	6,21	1,46	7,67
Maribor	362.424	486.743	849.167	3,74	5,03	8,77
Murska Sobota	41.696	159.320	201.015	1,06	4,04	5,10
Sežana	129.196	273.528	402.724	1,49	3,16	4,65
SKUPAJ	3.530.390	4.454.867	7.985.256	2,98	3,76	6,74

Absolutni letni prirastek se je povečal za 116.735 m³ oziroma za 1,48 % in ga v letu 2009 cenimo na 7.985.256 m³. Tudi povprečni prirastek na hektar se je povečal, in sicer za 1,51 % in je ob koncu leta 2009 znašal 6,74 m³/ha (leto poprej 6,64 m³/ha/leto). V t.i. gospodarskih gozdovih (večnamenski gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni), je absolutni letni prirastek 7.627.969 m³, povprečni prirastek na hektar pa 7,03 m³/ha.

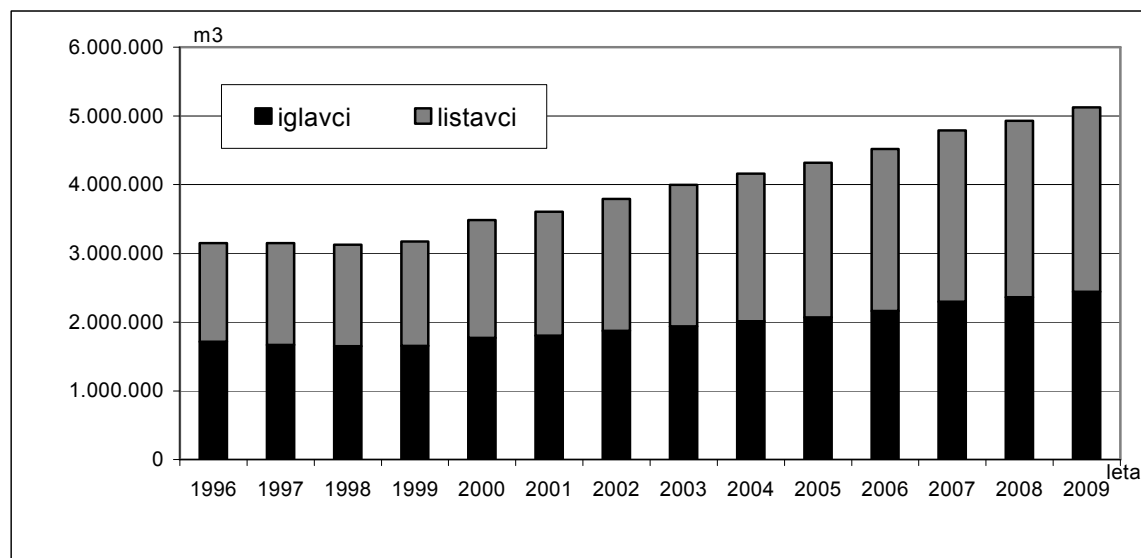
3 Možni posek

Možni posek se je z upoštevanjem v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE povečal za 4,0 % in znaša 5.126.609 m³ (leta 2008: 4.930.175 m³), v obdobju 1994–2009 pa se je povečal kar za 63 % (leta 1994: 3.147.771 m³).

Preglednica 7: Letni možni posek lesa v slovenskih gozdovih ob upoštevanju v letu 2009 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE

GGO	Letni možni posek (m ³)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	144.458	360.141	504.599
Bled	164.153	48.621	212.774
Kranj	243.133	113.482	356.615
Ljubljana	252.554	292.702	545.256
Postojna	217.389	156.315	373.704
Kočevje	250.242	241.656	491.898
Novo mesto	153.297	336.998	490.295
Brežice	56.220	254.152	310.372
Celje	148.013	238.242	386.255
Nazarje	195.858	55.077	250.935
Slovenj Gradec	243.643	38.777	282.420
Maribor	239.213	282.252	521.465
Murska Sobota	40.355	113.808	154.163
Sežana	92.466	153.392	245.858
SKUPAJ	2.440.994	2.685.615	5.126.609

Grafikon 2: Gibanje možnega posega v obdobju 1996–2009

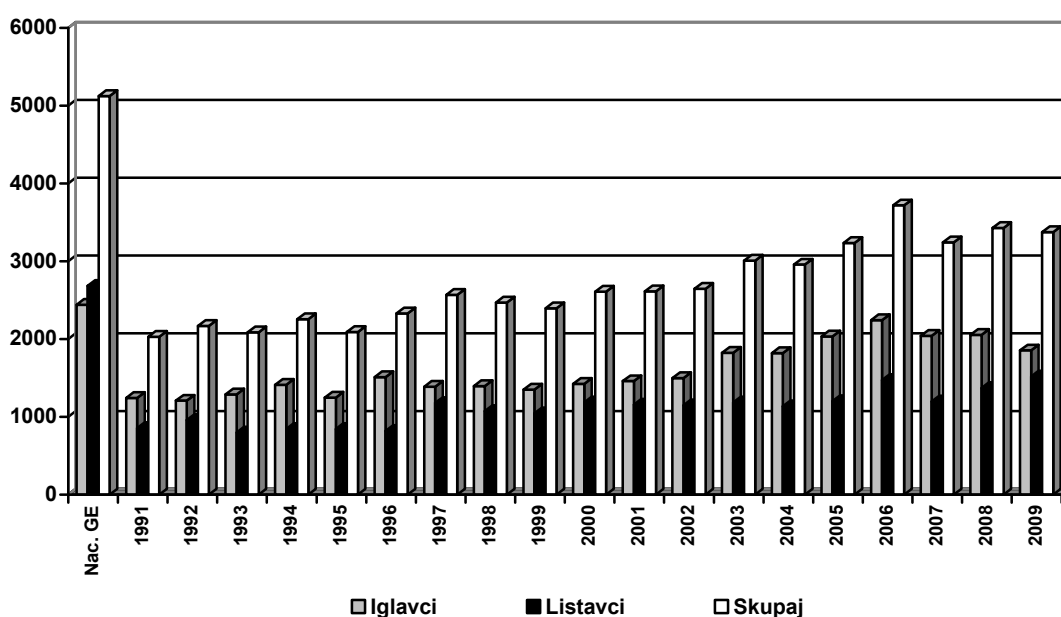
4 Posek

V letu 2009 je bilo v slovenskih gozdovih skupno posekano za 3.374.191 m³ dreves, od tega 1.853.772 m³ iglavcev (9,8 % manj kot v letu 2008) in 1.520.419 m³ listavcev (10,8 % več kot v letu 2008). V primerjavi z letom 2008 se je posek zmanjšal za 1,6 %. Primerjavo poseka v letu 2009 s posekom v preteklih letih in možnim posekom po gozdnogospodarskih načrtih GGE prikazujeta preglednica 8 in grafikon 3, posek v letu 2009 po oblikah lastništva, območjih in skupno je prikazan v preglednici 9, posek po debelinski strukturi drevja pa v prilogah 1 in 2.

Preglednica 8: **Posek v slovenskih gozdovih v obdobju 1991–2009 v m³**

	IGLAVCI	LISTAVCI	SKUPAJ
Načrti gozdnogospodarskih enot	2.440.994	2.685.615	5.126.609
Posek 1991	1.242.503	856.090	2.098.593
Posek 1992	1.208.318	959.636	2.167.954
Posek 1993	1.289.585	798.081	2.087.666
Posek 1994	1.411.275	843.605	2.254.880
Posek 1995	1.247.957	843.953	2.091.909
Posek 1996	1.512.284	818.119	2.330.404
Posek 1997	1.387.932	1.179.128	2.567.060
Posek 1998	1.396.052	1.074.121	2.470.173
Posek 1999	1.349.117	1.047.198	2.396.315
Posek 2000	1.422.750	1.186.289	2.609.039
Posek 2001	1.458.837	1.155.464	2.614.301
Posek 2002	1.496.665	1.148.889	2.645.553
Posek 2003	1.822.887	1.184.211	3.007.097
Posek 2004	1.820.390	1.137.607	2.957.997
Posek 2005	2.033.390	1.202.710	3.236.100
Posek 2006	2.242.755	1.475.508	3.718.263
Posek 2007	2.042.735	1.199.335	3.242.070
Posek 2008	2.055.341	1.372.031	3.427.372
Posek 2009	1.853.772	1.520.419	3.374.191

Grafikon 3: **Posek v slovenskih gozdovih v obdobju 1991–2009 – v tisoč m³**

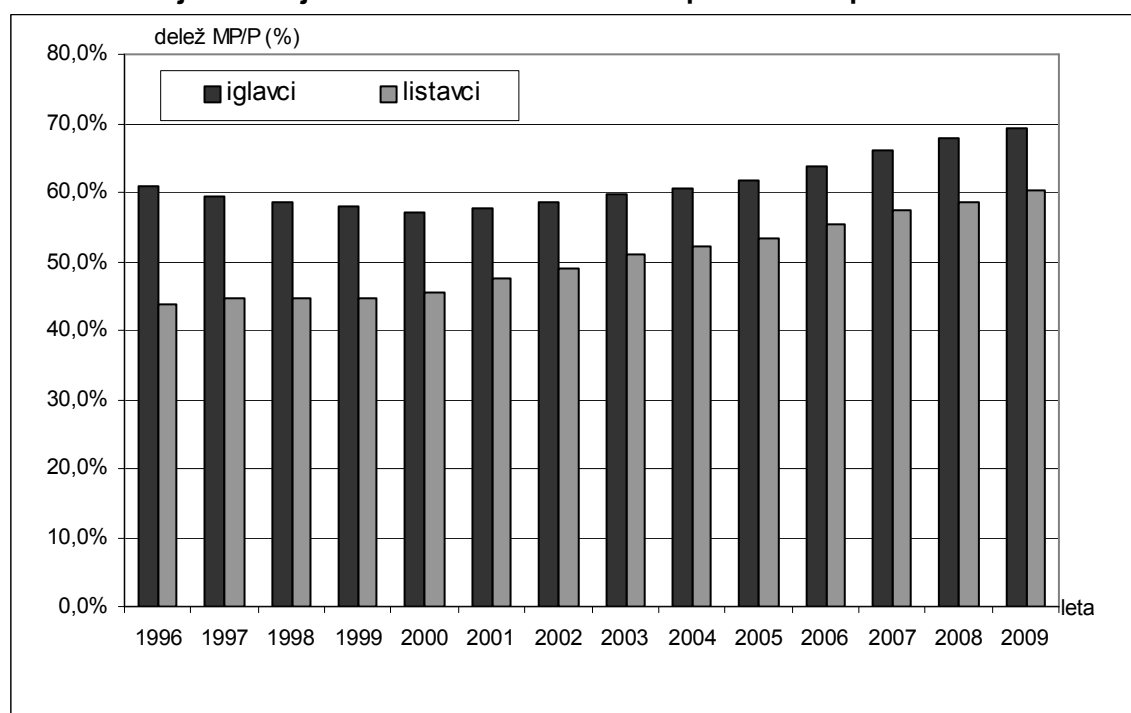

Posek še naprej zaostaja za možnim posekom po gozdnogospodarskih načrtih. V letu 2009 je dosegel 66 % možnega poseka (leta 2008: 70 %, leta 2007: 68%, leta 2006: 82, leta 2005: 75%, leta 2004: 71 %, leta 2003: 75 %, leta 2002: 72 % in leta 2001 75 %), pri iglavcih 76 % (leta 2008: 87%, leta 2007: 89%, leta 2006: 104, leta 2005: 99 %, leta 2004: 90 %, leta 2003: 94 %, leta 2002: 81 % in leta 2001: 83 %) in pri listavcih le 57 % (leta 2008: 53%, leta 2007: 48%, leta 2006: 63, leta 2005: 54 %, leta 2004: 53 %, leta 2003: 57 %, leta 2002: 63 % in leta 2001: 67 %). Na ravni Slovenije še vedno ne razpolagamo z neoporečnimi tovrstnimi primerjavami po posameznih oblikah lastništva, saj se podatki o poseku nanašajo na trenutno lastništvo gozda, medtem ko se podatki o možnem poseku nanašajo na lastništvo, kot je bilo v času izdelave posameznih gozdnogospodarskih načrtov. Približni izračuni zadnjih let kažejo, da se posek v državnih gozdovih realizira blizu količine načrtovanega (možnega) poseka, posek v zasebnih gozdovih pa znatno nižje.

Razlika med dopuščeno količino poseka po gozdnogospodarskih načrtih GGE in realiziranim posekom v zadnjih letih gre torej izključno na račun zasebnih gozdov. Vzrokov za nerealiziranje sečnje v zasebnih gozdovih je več, najpogostejši razlog pa je, zlasti pri sestojih s tanjšim drevjem, premajhna ekonomičnost pridobivanja lesa. Lastnik gozda se lahko v tem pogledu pač zelo selektivno, od drevesa do drevesa odloča, kaj bo posekal in kaj ne.

Hkrati je potrebno poudariti, da najnovejše analize ponovnih meritev na stalnih vzorčnih ploskvah kažejo, da je ponekod nedovoljenega poseka precej več, kot nam ga uspe evidentirati. Pri državnih gozdovih takšnega poseka praktično ni, medtem ko v zasebnih gozdovih beležimo tudi do nekaj deset odstotkov nedovoljenega poseka, ki ga uspemo evidentirati le manjši del, zato je delež realiziranega možnega poseka v resnici višji, kot je omenjenih 65 %. S prihodnjimi analizami bomo te količine podrobneje ugotovili in jih začeli tudi upoštevati v evidencah poseka.

Grafikon 4: Gibanje razmerja med načrtovanim možnim posekom in prirastkom 1996 do 2009

Upoštevajoč podatke o lesni zalogi in prirastku slovenskih gozdov po trenutno veljavnih gozdnogospodarskih načrtih, je znašal posek v letu 2009 v odnosu do lesne zaloge 1,03 % (pri iglavcih 1,22 % in pri listavcih 0,87 %), v odnosu do tekočega prirastka pa 42,3 % (pri iglavcih 52,5 % in pri listavcih 34,1 %). Upoštevajoč samo t.i. gospodarske gozdove, je znašal posek v odnosu do lesne zaloge 1,09 % (pri iglavcih 1,28 %, pri listavcih 0,93 %), v odnosu do tekočega prirastka pa 44,2 % (pri iglavcih 54,4 % in pri listavcih 36,0 %).

V prilogi 3 so za vsa območja, v prilogi 4 pa za vse GGE v Sloveniji prikazane primerjave med načrtovanim (možnim) posekom in posekom v letu 2009. Navedeni so tudi povprečni količniki dinamike uresničevanja gozdnogospodarskih načrtov v pogledu sečnje (količnik 0,75 tako pri dani GGE pomeni, da se je v letih veljavnosti gozdnogospodarskega načrta v tej GGE posekalo 75 % lesne mase, ki bi se glede na načrtovan (možni) posek smela posekati v letih, ko že velja gozdnogospodarski načrt). Lahko ugotovimo, da so vrednosti količnikov realiziranja načrtovanega možnega poseka v nekaterih GGE s pretežno zasebnimi gozdovi zelo nizke.

Preglednica 9: **Posek v slovenskih gozdovih v letu 2009 po GGO in oblikah lastništva - v m³**

GGO	DRŽAVNI GOZDOVI			GOZDOVI LOKALNIH SKUPNOSTI		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	44.026	61.459	105.484	3.233	3.257	6.490
Bled	79.313	2.198	81.511	308	29	338
Kranj	17.710	3.367	21.078	397	104	502
Ljubljana	29.931	20.392	50.323	3.095	939	4.033
Postojna	99.292	78.995	178.287		4	4
Kočevje	121.247	158.372	279.619	1.306	968	2.274
Novo mesto	59.421	88.731	148.151	990	821	1.811
Brežice	13.236	32.954	46.189	145	1.437	1.581
Celje	17.463	37.857	55.320	1.770	565	2.335
Nazarje	4.526	873	5.399	104	33	137
Slovenj Gradec	69.328	7.138	76.466	910	144	1.054
Maribor	70.796	59.448	130.244	115	100	215
Murska Sobota	8.329	27.287	35.616	56	408	464
Sežana	2.436	2.584	5.020	17	150	167
SKUPAJ	637.053	581.654	1.218.707	12.444	8.958	21.403

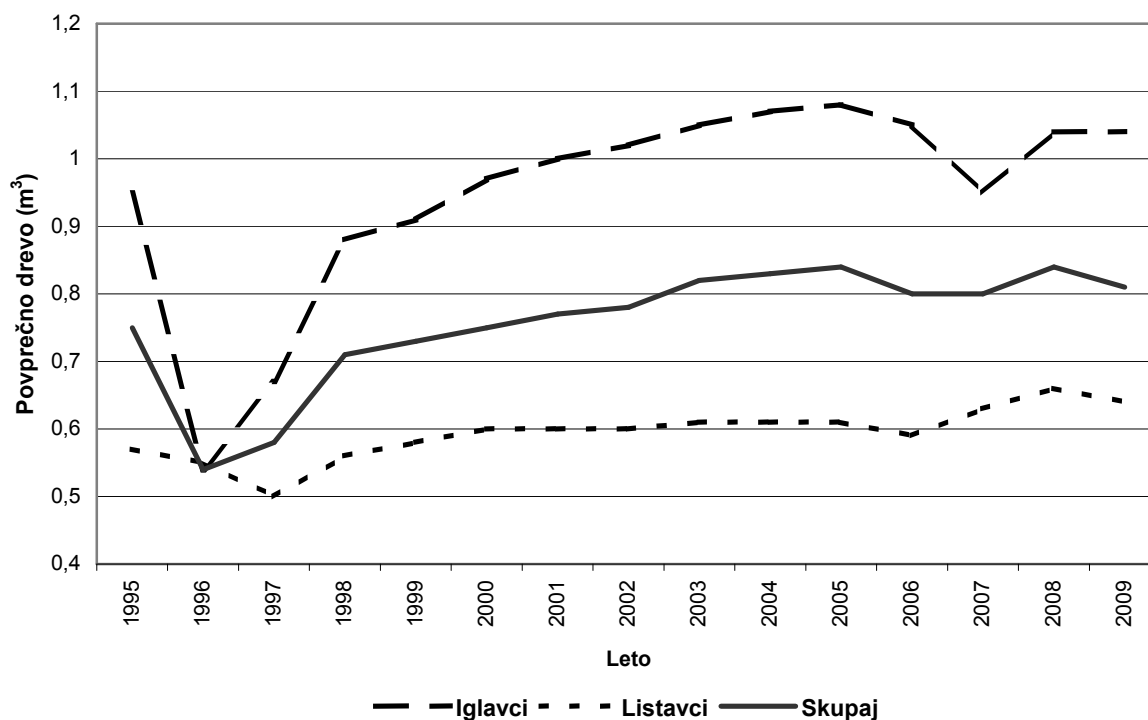
GGO	ZASEBNI GOZDOVI			VSI GOZDOVI		
	iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	42.424	102.167	144.591	89.682	166.883	256.566
Bled	106.306	13.957	120.264	185.928	16.185	202.113
Kranj	143.433	50.024	193.458	161.541	53.496	215.037
Ljubljana	159.730	121.642	281.372	192.756	142.972	335.729
Postojna	61.293	33.822	95.115	160.585	112.821	273.406
Kočevje	62.502	32.406	94.908	185.054	191.746	376.800
Novo mesto	47.467	120.686	168.153	107.878	210.237	318.115
Brežice	29.271	114.702	143.973	42.651	149.092	191.744
Celje	55.265	79.916	135.181	74.498	118.338	192.835
Nazarje	169.153	28.609	197.762	173.783	29.515	203.298
Slovenj Gradec	147.703	14.323	162.026	217.941	21.605	239.545
Maribor	119.648	111.867	231.514	190.558	171.414	361.973
Murska Sobota	26.157	74.556	100.713	34.542	102.251	136.793
Sežana	33.922	31.129	65.051	36.375	33.863	70.238
SKUPAJ	1.204.274	929.806	2.134.081	1.853.772	1.520.419	3.374.191

Povprečni volumen v letu 2009 posekanih dreves je znašal 0,80 m³ (pri iglavcih 1,02 m³ in listavcih 0,63 m³), v državnih gozdovih 0,89 m³ (pri iglavcih 1,01 m³ in listavcih 0,79 m³), zasebnih gozdovih pa 0,75 m³ (pri iglavcih 1,03 m³ in listavcih 0,56 m³). V preglednici 9 in na grafikonu 5 so navedene vrednosti povprečnih volumnov posekanih dreves za obdobje 1995-2009. Podatki kažejo, da je bil v letih z velikim deležem sanitarnega poseka zaradi žledu in snega (1996 in 1997) oziroma napada podlubnikov in vetrolomov (2006 in 2007) povprečni volumen posekanih dreves znatno manjši kot v letih brez hujših (vremenskih) ujm. Debelinska struktura v letu 2009 posekanega drevja je v primerjavi s preteklim letom ostala približno enaka in je, upoštevajoč lesno maso posekanega lesa, naslednja: drevje do premera 29,9 cm: 21 %, drevje premera 30,0-49,9 cm: 46 % in drevje s premerom 50,0 cm in več: 33 %.

Preglednica 10: Povprečni volumni posekanih dreves v obdobju 1995–2009 - v m³

Leto	Državni gozdovi			Zasebni gozdovi			Drugi gozdovi			SKUPAJ		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1995	0,84	0,51	0,67	1,05	0,62	0,82	0,76	0,44	0,56	0,95	0,57	0,75
1996	0,54	0,53	0,54	0,54	0,56	0,55	0,41	0,38	0,40	0,54	0,55	0,54
1997	0,58	0,48	0,53	0,74	0,51	0,61	0,70	0,42	0,52	0,67	0,50	0,58
1998	0,75	0,54	0,64	0,97	0,58	0,76	0,82	0,47	0,61	0,88	0,56	0,71
1999	0,80	0,56	0,67	0,99	0,60	0,77	0,64	0,39	0,53	0,91	0,58	0,73
2000	0,87	0,60	0,72	1,04	0,60	0,78	0,94	0,44	0,61	0,97	0,60	0,75
2001	0,94	0,64	0,77	1,04	0,58	0,78	0,89	0,43	0,61	1,00	0,60	0,77
2002	0,97	0,63	0,78	1,06	0,59	0,79	0,86	0,28	0,48	1,02	0,60	0,78
2003	1,06	0,66	0,85	1,05	0,58	0,80	0,93	0,36	0,64	1,05	0,61	0,82
2004	1,08	0,67	0,88	1,07	0,58	0,81	0,72	0,41	0,54	1,07	0,61	0,83
2005	1,11	0,70	0,91	1,06	0,56	0,80	1,05	0,25	0,51	1,08	0,61	0,84
2006	1,14	0,74	0,95	1,00	0,54	0,74	1,01	0,22	0,40	1,05	0,59	0,80
2007	0,98	0,72	0,86	0,94	0,58	0,77	1,01	0,32	0,55	0,95	0,63	0,80
2008	1,06	0,77	0,91	1,02	0,62	0,82	0,78	0,40	0,59	1,04	0,66	0,84
2009	1,01	0,79	0,89	1,03	0,56	0,74	0,75	0,38	0,53	1,02	0,63	0,80

Grafikon 5: Povprečni volumen posekanih dreves v obdobju 1995–2009

Posek po vrstah poseka

Delež negovalnega poseka je bil v letu 2009 nekaj večji kot preteklo leto, in sicer 65,1 % (leta 2008: 61,3%, leta 2007: 60,7%, leta 2006: 61,5%, leta 2005: 57,6%, leta 2004: 58,6 %, leta 2003: 62,1, leta 2002: 71,2 %, leta 2001: 73,4 %, leta 2000: 70,9 %, leta 1999: 64,1 %, leta 1998: 64,9 % in leta 1997: 49,1 %). Povečevanje negovalnega poseka v zadnjih letih je posledica manjšega deleža ujm (glej tudi poglavje 6.1: Višina in vzroki sanitarnega poseka).

V letu 2009 se je količina poseka zaradi podlubnikov še zmanjšala in je znašala že znatno pod ravniyo iz leta 2003, ko se je začela. Zato je bil delež izrednega sanitarnega poseka znatno manjši, in sicer 19,4 % od vsega posekanega lesa (leta 2008: 25,4 % leta 2007: 25,6%, leta 2006: 27,3%, leta 2005: 31,3, leta 2004: 30,1 % in leta 2003: 26,3 %), če upoštevamo še delež posekanega lesa zaradi oslabelosti (med redno sečnjo) pa je bil delež 27,5 %, (leta 2008: 32,9 %, leta 2007: 33,5%, leta 2006: 32,9, leta 2005: 37,3 %, leta 2004: 35,7 %, leta 2003: 32,4 %).

Preglednica 11: **Posek v slovenskih gozdovih v letu 2009 po vrstah sečnje - v m³**

Vrsta poseka	Iglavci	Listavci	Skupaj
Negovalni	1.028.607	1.167.496	2.196.103
Za obnovo s sadnjo	2.480	9.248	11.728
Sanitarni - izredni posek	510.328	145.255	655.584
Sanitarni - posek oslabelega drevja med rednim posekom	187.716	85.781	273.497
Za gozdno infrastrukturo	39.689	24.793	64.483
Krčitve	43.408	38.976	82.384
Drugo	11.344	5.027	16.371
Brez odobritve	30.199	43.843	74.041
SKUPAJ	1.853.772	1.520.419	3.374.191

V letu 2009 je evidentirani posek brez odobritve znašal le 2,2 % od skupne količine poseka, kar je sicer nekaj več kot v zadnjih letih (leta 2008: 1,4 % leta 2007 in 2006 je ta delež znašal 1,2%, leta 2005 1,1 %, leta 2004 1,4 %, leta 2003 1,8%, leta 2002: 2,4 %, leta 2001: 2,6 %, leta 2000: 3,5 %, leta 1999: 4,0 %, leta 1998: 4,9 %, leta 1997: 4,1 %, leta 1996: 3,3 % in leta 1995: 5,3%). Pri iglavcih je znašal delež evidentiranega poseka brez odobritve 1,6 %, pri listavcih pa 2,9 %.

Največ poseka brez odobritve smo v letu 2009 zabeležili v GGO Tolmin (6,0%), GGO Celje (4,8 %), v GGO Sežana (3,9 %) in v GGO Nazarje (3,1 %), najmanj pa v GGO Postojna (0,6 %) GGO Kočevje (0,7%) in GGO Bled (0,7%).

Kot smo že omenili, novejša analiza meritev drevja na stalnih vzorčnih ploskvah opozarja, da je dejansko nedovoljenega poseka v zasebnih gozdovih precej več, kot ga evidentiramo.

V letu 2009 smo zabeležili tudi 19 nedovoljenih posekov na golo, in sicer 14 na površini manjši od enega hektarja (v letu 2008 je bilo takšnih sečenj 29), ter 5 na površini enega hektarja in več (v letu 2008 smo zabeležili 1 tovrstno sečnjo). Skupna površina tovrstnih posegov je bila 12,9 ha (v letu 2008: 6,44 ha). Podatek ne zajema posekov gozda zaradi nedovoljenih posegov v prostor.

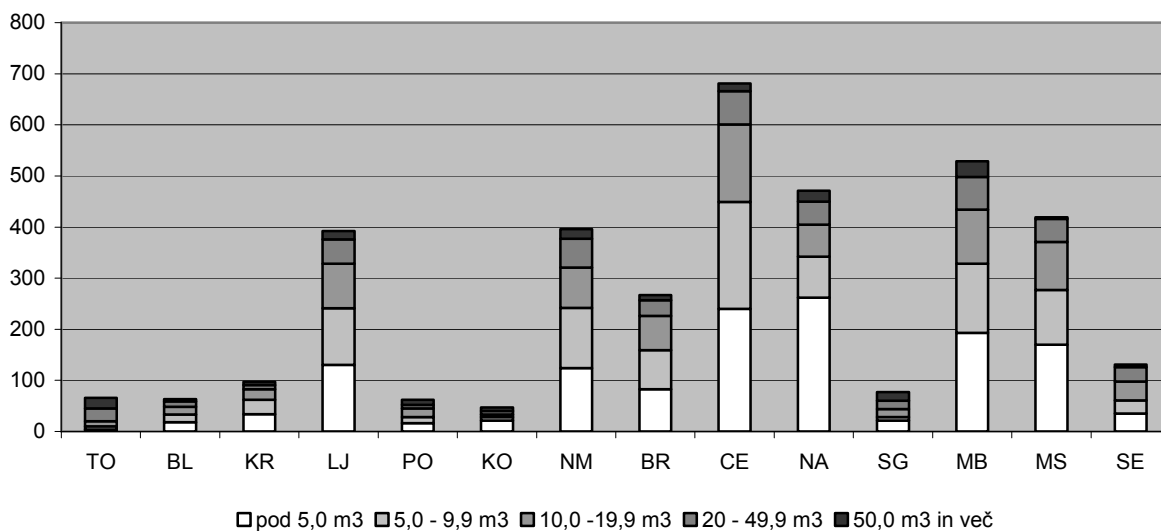
V preglednici 12 je prikazano skupno število nedovoljenih posekov po kategorijah velikosti in po vzrokih poseka, v grafikonu 6 pa so prikazani podatki o številu nedovoljenih posekov po velikostnih kategorijah in po vzrokih poseka po gozdnogospodarskih območjih. Po številu nedovoljenih posekov izstopa GGO Celje s 695 nedovoljenimi poseki, sledijo GGO Maribor (545), GGO Nazarje (471) in GGO Murska Sobota (419).

Preglednica 12: **Pregled nedovoljenega poseka po vzrokih in velikostnih kategorijah v I. 2009**

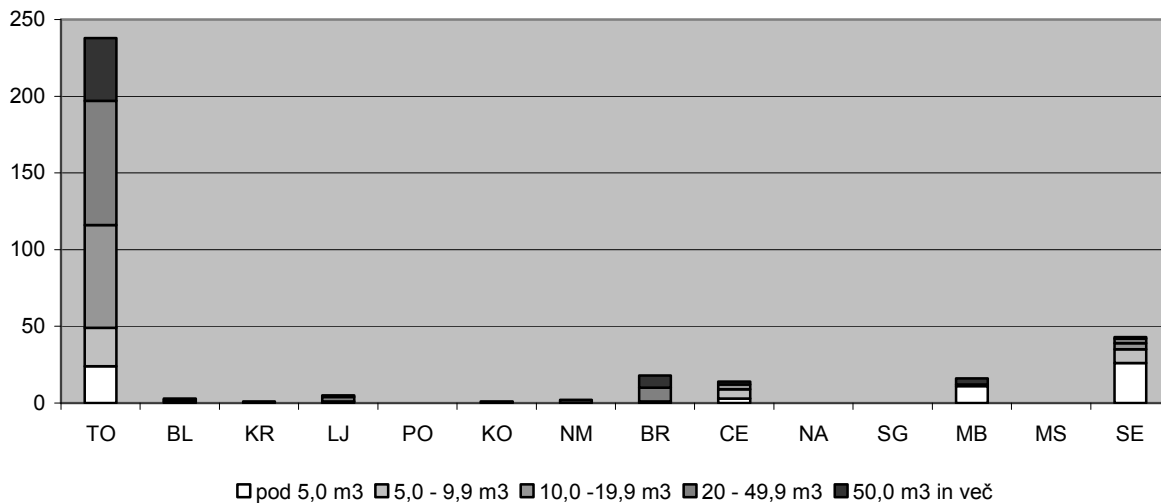
	ŠTEVILO DOGODKOV PO KOLIČINI POSEKA				
	pod 5,0 m ³	5,0 - 9,9 m ³	10,0 -19,9 m ³	20 - 49,9 m ³	50,0 m ³ in več
Zaradi lesa	1.351	937	769	456	185
Zaradi neodobrenega posega v prostor	64	41	76	99	61
SKUPAJ	1.415	978	845	555	246

Grafikon 6: Pregled nedovoljenih posekov po številu in velikostnih kategorijah v letu 2009

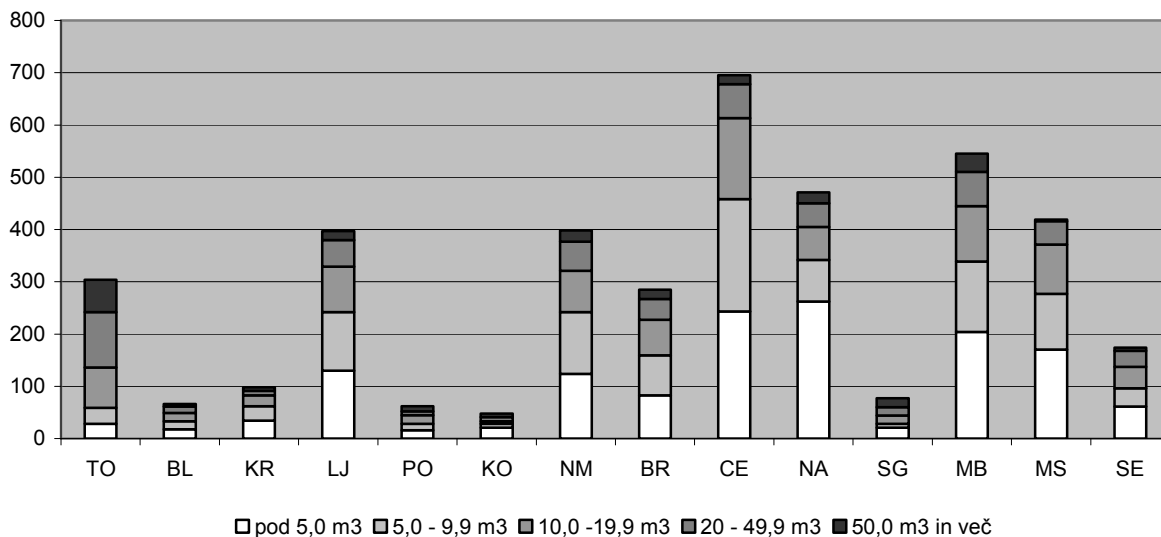
Zaradi lesa (število primerov)

Zaradi neodobrenega posega v prostor (število primerov)

Skupaj (število primerov)

5 Gojenje gozdov

Vremenske razmere v letu 2009 za gozd niso bile najbolj ugodne zaradi menjavanj kratkih vročih in hladnih obdobj, kar je za rastline stresno, od začetka aprila do konca junija. Izrazit primanjkljaj padavin v vegetacijski dobi je bil v Primorju, drugod so nalivi uravnovesili kratkočasne primanjkljaje vode v tleh. Omeniti velja tudi nadpovprečno obilne snežne padavine v gorskem svetu. Debela snežna odeja je zadržala začetek rastne dobe in razvoja žuželk v višjih legah pa tudi izvedbo sanacije snegoloma iz zadnjih dni decembra 2008 na visokih planotah GGO Bled (60.000 m³ poškodovane lesne mase). Za leto 2009 je bila značilna velika intenzivnost nalivov. Prvo obilno deževje je bilo ob koncu marca. Neurja z močimi sunki vetra, nalivi in pogosto tudi s točo so se začela že v drugi polovici maja ter se vrstila v razmiku enega do treh tednov do začetka septembra. Neurja so najpogosteje prizadela severni in severovzhodni del Slovenije. V vsakem neurju je bilo poškodovanih nekaj tisoč m³ lesne mase. Največje poškodbe gozdov v poletnih neurjih so bile v GGO Murska Sobota (v neurju v juliju poškodovanih 17.000 bto m³ lesne mase). Gozdove Gorenjske, zlasti Pokljuko, je v oktobru prizadel vetrolom, ki je poškodoval 25.000 bto m³ lesne mase. Leto 2009 se uvršča med deset najtoplejših let, odkar v Sloveniji merimo temperaturo zraka (podatek ARSO).

5.1 GOZDNOGOJITVENA DELA

Izvedba gojitvenih in varstvenih del je v tesni zvezi z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi, s katerimi lastnikom gozdov država sofinancira vrednost izvedenih del. Prispevek države spodbuja lastnike k izvedbi del, zato je v letih, ko je na razpolago več sredstev za vlaganja v gozdove, realizacija potrebnih gozdnogojitvenih del večja kot v letih, ko je razpoložljivih sredstev manj. Ko se je v letu 2008 zaključilo obdobje koriščenja sredstev za vlaganja v gozdove iz strukturnih skladov EU, se sredstva za vlaganja v gozdove iz domačega proračuna niso povečala. Zato je bilo v letu 2009 na razpolago manj sredstev za sofinanciranje gozdnogojitvenih del kot v predhodnih letih. MKGP je v drugi polovici leta na predlog ZGS prerazporedilo sredstva med proračunskimi postavkami za sofinanciranje del v korist negovalnim delom, kjer je bil primanjkljaj sredstev največji. Brez te prerazporeditve bi bila realizacija negovalnih del še manjša. Pomanjkanje sredstev sicer ni edini razlog za težave pri izvedbi nege mladega gozda v zasebnih gozdovih, je pa najpomembnejši. Praviloma je interes lastnikov gozdov za izvajanje negovalnih del majhen.

5.1.1 Nega gozdov

Skupno so bila v gozdovih vseh lastništev v letu 2009 opravljena negovalna dela na površini 5.938,6 ha, kar je najmanjši obseg v obdobju 1993–2009. Program negovalnih del za leto 2009 je bil realiziran s 43 %, v odnosu do (desetine) načrtovane nege v gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot pa je bila realizacija 38 %.

V zasebnih gozdovih so bila negovalna dela opravljena na 2.310,5 ha, kar je le 25 % v primerjavi s programom del za leto 2009 in 23 % od obsega negovalnih del, predvidenih z gozdnogospodarskimi načrti. V primerjavi z letom 2008 je bilo v zasebnih gozdovih izvedeno za 27 % manj negovalnih del. Večjo realizacijo programa negovalnih del so omejevala nezadostna sredstva za vlaganja v gozdove na postavki nege v proračunu RS za leto 2009.

Največji delež izvedenih del od načrtovanih v zasebnih gozdovih je bil dosežen pri negi mladja (vključno z obžetvijo sadik).

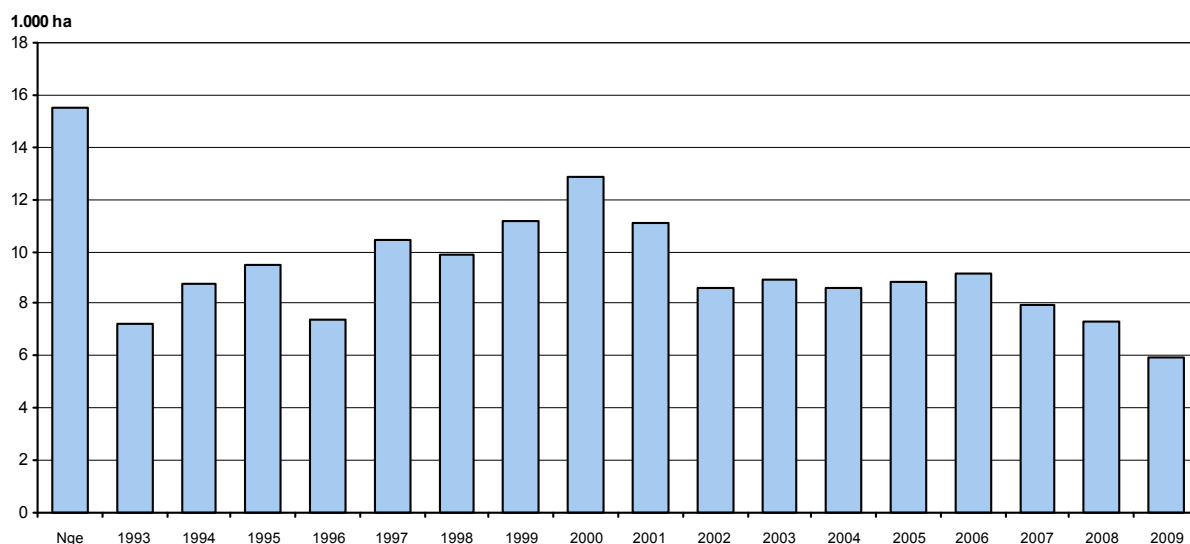
V državnih gozdovih so bila negovalna dela v letu 2009 izvedena v obsegu 3.608,9 ha, kar je 80 % v primerjavi s programom del za leto 2009. Največji delež izvedenih del od načrtovanih v državnih gozdovih je bil dosežen pri obžetvi in negi mladja, najnižji delež pa pri negi letvenjakov (75 % programa del) in pri negi drogovnjakov (79 % programa del).

Preglednica 13 prikazuje obseg izvedene nege v mladovju in drogovnjakih v letu 2009 ter primerjavo z letnim programom vlaganj v gozdove za leto 2009, po oblikah lastništev, grafikon 7 pa prikazuje dinamiko izvajanja nege mladega gozda v obdobju 1993–2009 in primerjavo z načrtovanim obsegom nege v gozdnogospodarskih načrtih GGE.

Preglednica 13: V letu 2009 izvedena negovalna dela in primerjava izvedenih del s programom gojitvenih del za leto 2009

LASTNIŠTVO		Obžetev	Nega mladja	Nega gošče	Nega letvenjaka	Nega drogovnj.	Skupaj nega	Delovnih dni
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	
Zasebni gozdovi	Program	2.443,6	1.084,1	2.059,4	1.734,2	1.922,1	9.243,4	44.301
	Realizacija	893,7	263,8	368,1	286,2	498,7	2.310,5	11.081
	Real./Prog. -%	36,6	24,3	17,9	16,5	25,9	25,0	25,0
Državni gozdovi	Program	664,0	635,5	1.377,5	947,4	865,0	4.489,4	18.837
	Realizacija	597,6	525,1	1.089,6	714,5	682,1	3.608,9	15.057
	Real./Prog. -%	90,0	82,6	79,1	75,4	78,9	80,4	79,9
Občinski gozdovi	Program	12,2	2,1	16,7	8,5	9,4	48,9	222
	Realizacija	5,9	0,1	8,5	2,4	2,2	19,2	85
	Real./Prog. -%	48,7	2,4	51,1	28,5	23,8	39,2	38,2
SKUPAJ VSI GOZDOVI	Program	3.119,8	1.721,7	3.453,6	2.690,1	2.796,5	13.781,7	63.360
	Realizacija	1.497,2	788,9	1.466,2	1.003,2	1.183,0	5.938,6	26.223
	Real./Prog. -%	48,0	45,8	42,5	37,3	42,3	43,1	41,4

Grafikon 7: Obseg v letu 2009 izvedenih negovalnih del v slovenskih gozdovih in primerjava z obsegom izvedenih negovalnih del v obdobju 1993–2009 ter obsegom negovalnih del po gozdnogospodarskih načrtih GGE (Nge).

Realizacijo negovalnih del v odnosu do letnega programa ter intenzivnost izvajanja negovalnih del po gozdnogospodarskih območjih prikazuje preglednica 14, grafikon 8 pa prikazuje izvedbo negovalnih del v letu 2009 po gozdnogospodarskih območjih v primerjavi s programom del za leto 2009 in z gozdnogospodarskimi načrti GGE.

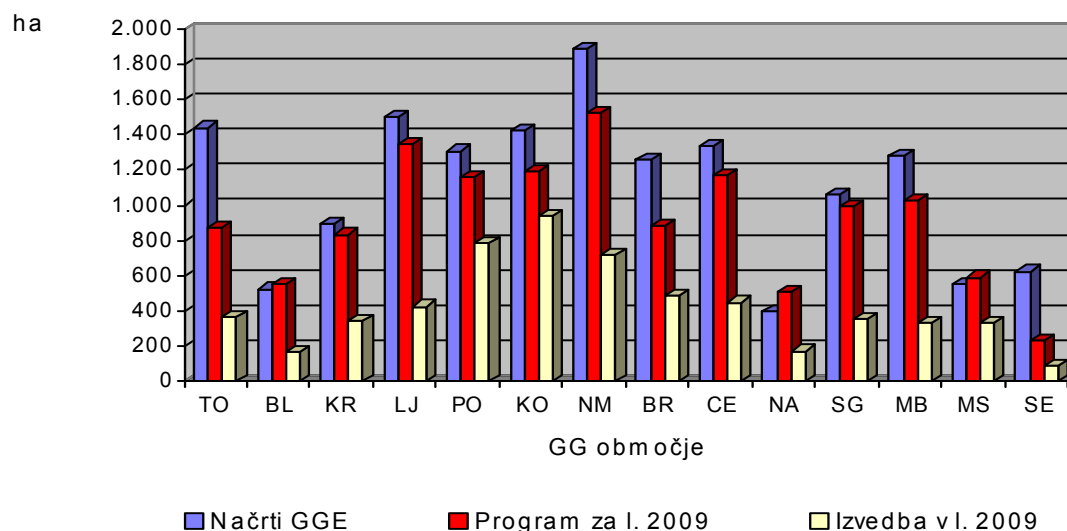
Preglednica 14: V letu 2009 izvedena negovalna dela po območnih enotah, primerjava izvedenih del s Programom negovalnih del za leto 2009 in intenzivnost izvajanja nege (vključuje tudi nego pri sanaciji gozdov)

OBMOČNA ENOTA	PROGRAM	IZVEDENO	REALIZACIJA *	INTENZIVNOST NEGE
	Ha	ha	%	**
Tolmin	875,13	359,84	41	0,29
Bled	554,65	164,66	30	0,36
Kranj	834,86	343,16	41	0,53
Ljubljana	1.344,90	425,16	32	0,31
Postojna	1.156,00	785,16	68	1,02
Kočevje	1193,83	939,97	79	1,06
Novo mesto	1.528,09	718,52	47	0,74
Brežice	888,33	490,21	55	0,70
Celje	1.174,90	447,29	38	0,62
Nazarje	511,24	170,24	33	0,40
Slovenj Gradec	992,02	348,76	35	0,62
Maribor	1.023,90	326,8	32	0,34
Murska Sobota	591,13	331,27	56	0,89
Sežana	232,72	87,54	38	0,10
SKUPAJ	12.901,70	5.938,59	46	0,55

Opomba: * Realizacija = Izvedeno / program * 100

** Intenzivnost nege = ha nege /100 ha gospodarskih gozdov

Grafikon 8: Izvedba negovalnih del v letu 2009 po GGO v primerjavi s programom del za leto 2009 in z gozdnogospodarskimi načrti GGE

Intenzivnost načrtovanja negovalnih del v zasebnih gozdovih je med območji različna. Različnost je posledica različnih rastiščnih in sestojnih razmer, različne posestne strukture in vlog gozda. Gozdnogospodarski načrti GGE so podlaga za letne programe del. Letni programi pa so podlaga za letne plane, ki so za zasebne gozdove izdelani na osnovi razpoložljivih proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove. Preglednica 15 prikazuje sofinanciranje negovalnih del in intenzivnost izvajanja nege v zasebnih gozdovih po gozdnogospodarskih območjih. Z analizo vzrokov nižjih vrednosti od povprečij pri realizaciji negovalnih del želimo izboljšati delo ZGS v okviru možnosti danega sistema zagotavljanja izvedbe teh del.

Preglednica 15: Sofinanciranje negovalnih del v zasebnih in občinskih gozdovih iz sredstev proračuna RS po GGO, finančna primerjava izvedenih del s programom del za leto 2009, intenzivnost izvajanja nege ter primerjava izvedene nege z načrtovanim obsegom nege po gozdnogospodarskih načrtih GGE (po površini)

OBMOČNA ENOTA	Prog. vl. 2009	++ Real. 2009	Real. / Prog. vl. 2009	*Int. nege načrti GGE	**Int. nege Prog. vl. 2009	***Int. nege Real. 2009	+Real. 2009 / GGN GGE
	€	€	%	%	%	%	%
Tolmin	120.929	23.281	19	0,96	0,57	0,11	11
Bled	74.597	11.155	15	0,91	0,96	0,15	17
Kranj	164.050	51.777	32	1,28	1,33	0,54	42
Ljubljana	436.553	57.409	13	1,05	1,66	0,22	21
Postojna	107.799	17.785	16	1,45	1,00	0,17	12
Kočevje	60.548	18.826	31	0,96	0,72	0,27	28
Novo mesto	210.031	26.253	12	1,71	1,32	0,30	17
Brežice	155.034	43.760	28	1,68	1,21	0,56	33
Celje	185.454	35.353	19	1,64	1,34	0,28	17
Nazarje	120.306	39.676	33	0,83	1,44	0,48	58
Sl. Gradec	180.161	40.853	23	1,88	1,75	0,41	22
Maribor	123.414	35.433	29	1,23	0,85	0,25	20
M. Sobota	77.223	24.904	32	1,05	1,20	0,40	38
Sežana	46.228	12.221	26	0,75	0,28	0,09	11
SKUPAJ	2.062.327	438.684	21	Povp. za SLO 1,24	Povp. za SLO 1,11	Povp. za SLO 0,28	Povp. za SLO 23

Opombe: ++ Upoštewane evidence ZGS za sredstva iz proračuna RS

- * Int. nege – v gozdnogospodarskih načrtih GGE načrtovana intenzivnost nege v zasebnih in občinskih gozdovih: (ha nege (letno) / ha lesnoproizvodnih gozdov) x 100
- ** Int. nege – v Programu del 2009 načrtovana intenzivnost nege v zasebnih in občinskih gozdovih: (ha nege / ha lesnoproizvodnih gozdov) x 100
- *** Int. nege – realizacija nege 2009 v zasebnih in občinskih gozdovih: (realizacija nege (ha) 2009 / površina lesnoproizvodnih gozdov (ha)) x 100
- + Real. 2009/ gozdnogospodarski načrti GGE v zasebnih gozdovih: (Realizacija nege 2009 (ha) / desetina nege po gozdnogospodarskih načrtih GGE) x 100

Priloga 6 prikazuje v letu 2009 izvedena negovalna dela po vrsti del ter po gozdnogospodarskih območjih in oblikah lastništva.

5.1.2 Obnova gozdov

Cilj sonaravnega dela z gozdom je čimveč gozdov obnavljati po naravni poti. Obnova s sadnjo in setvijo le dopolnjuje naravno obnovo. Naravna obnova, ki jo tu prikazujemo, zajema le površine, na katerih je bilo potrebno opraviti gojitveno delo priprave sestoja za naravno nasemenitev, za katerega izdajamo odločbe v upravnem postopku in je v zasebnih gozdovih tudi sofinancirano iz sredstev državnega proračuna.

Dela za obnovo gozda, skupaj s pripravo sestoja za naravno nasemenitev in s sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov, so bila v letu 2009 izvedena na površini 1.952,9 ha in so dosegla 60 % del, načrtovanih v gozdnogospodarskih načrtih GGE. Obnova gozda s sadnjo in setvijo je bila izvedena na 458,1 ha, kar znaša 97 % od del, načrtovanih v gozdnogospodarskih načrtih GGE. Povprečna gostota sadnje je bila 2.253 sadik na hektar. V primerjavi z letom 2008 je bilo v letu 2009 obnovljenih s sadnjo oz. setvijo 9 % površin manj. Gozdnogojitvenih del za naravno obnovo (priprava sestoja, tal) je bilo v letu 2009 izvedenih 1.494,8 ha, kar znaša 54 % od načrtovanih po gozdnogospodarskih načrtih GGE. Glede na program vlaganj je bila realizacija 57 % pri pripravi sestoja in tal za obnovo gozda, 81 % pri obnovi gozda s sadnjo in 75 % pri obnovi gozda s setvijo. Podatki vključujejo izvedeno pripravo tal v skupnem obsegu 400 ha v okviru sanacij gozdov, poškodovanih v naravnih ujmah.

Preglednica 16: V letu 2009 izvedena dela obnove gozdov (vključno z obnovo pri sanaciji gozdov) ter primerjava izvedenih del s Programom del in vlaganj v gozdove za leto 2009

LASTNIŠTVO		Narav. obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			Delovnih dni
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
SKUPAJ OBNOVA						
Zasebni gozdovi	Program	1.492,4	184,8	331,2	71,4	10.827
	Realizacija	498,0	121,5	260,9	59,6	5.923
	Real./Prog. (%)	33	66	79	84	55
Državni gozdovi	Program	1.122,3	99,3	156,7	10,9	5.519
	Realizacija	996,1	87,9	131,2	2,0	4.805
	Real./Prog. (%)	89	89	84	18	87
Občinski gozdovi	Program	17,4	1,5	1,9	0,0	97
	Realizacija	0,8	1,5	4,3	0,0	64
	Real./Prog. (%)	5	97	228	0	66
SKUPAJ VSI GOZDOVI	Program	2.632,1	285,6	489,8	82,3	16.444
	Realizacija	1.494,9	210,9	396,5	61,6	10.792
	Real./Prog. (%)	57	74	81	75	66

Preglednica 16a: V letu 2009 izvedena dela obnove gozdov, ločeno za redno obnovo in obnovo pri sanaciji gozdov

LASTNIŠTVO		Narav. obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			Delovnih dni
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
REDNA OBNOVA GOZDOV						
Zasebni gozdovi		463,9	69,3	182,3	2,4	4.267
Državni gozdovi		861,5	38,4	63,8	0,0	3.100
Občinski gozdovi		0,8	0,1	2,9	0,0	40
SKUPAJ VSI GOZDOVI		1.326,1	107,8	249,0	2,4	7.406
OBNOVA PRI SANACIJI GOZDOV						
Zasebni gozdovi		34,1	52,2	78,6	57,2	1.657
Državni gozdovi		134,7	49,6	67,4	2,0	1.705
Občinski gozdovi		0,0	1,4	1,4	0,0	24
SKUPAJ VSI GOZDOVI		168,8	103,1	147,5	59,2	3.386
SKUPAJ VSI GOZDOVI		1.494,9	210,9	396,5	61,6	10.792

Po gozdnogospodarskih načrtih GGE je letno načrtovano okvirno 500 ha obnove gozda s sadnjo in setvijo. Pri teh delih gre za izjemno visoko investicijo, za katero mora obstajati tehten razlog za izvedbo. V zasebnih gozdovih je obnova gozda s sadnjo in setvijo med ukrepi, ki so najtesneje odvisni od razpoložljivih proračunskih sredstev. In tudi v državnih gozdovih želimo ta strošek čim bolj zmanjšati. Stroške obnove gozda s sadnjo še povečuje potrebna zaščita proti rastlinojedi parkljasti divjadi.

Uspeh obnove s sadnjo je odvisen od kakovosti sadik, od ravnanja s sadikami od izkopa do posaditve in od vremenskih razmer, zlasti v spomladanskem obdobju. V letu 2009 so bile glede na zadnja leta, ko je sadike spomladi prizadela suša, razmere za rast sadik ugodne.

Primerjavo izvedenih del obnove gozda z letnim programom del prikazuje preglednica 17. Grafikon 9 pa kaže letne obsege obnove gozda s sadnjo in setvijo v obdobju 1997–2009 (redna obnova in obnova za sanacijo) ter primerjavo z letnimi programi. Primerjavo med izvedenimi deli na obnovi s sadnjo in setvijo ter načrtovanimi obsegi obnove s sadnjo in setvijo po gozdnogospodarskih načrtih prikazuje grafikon 10.

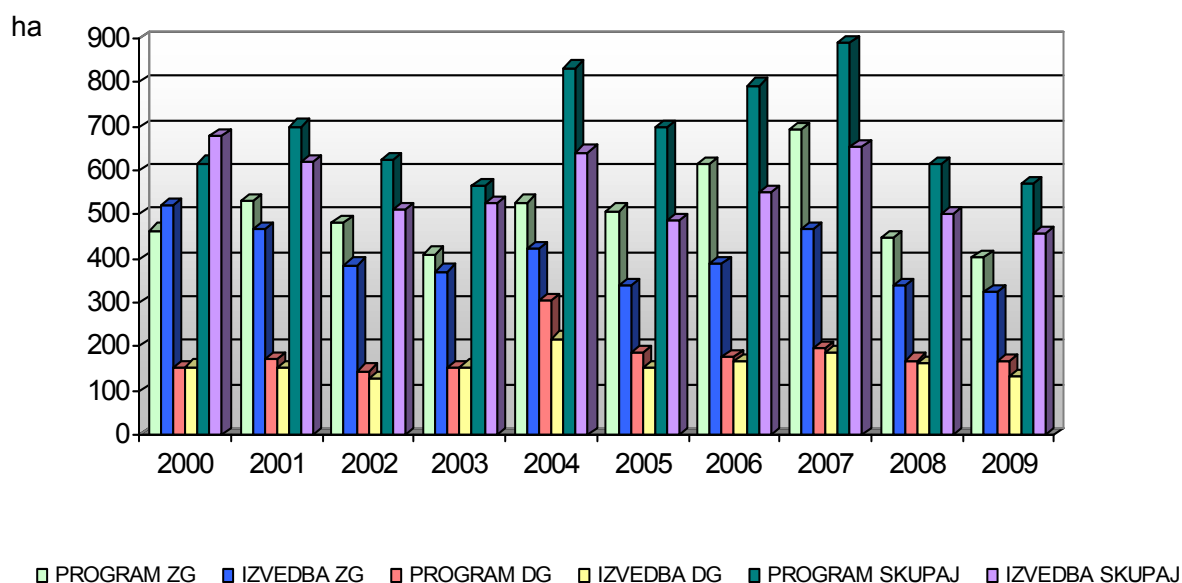
V prilogi 7a so prikazana v letu 2009 izvedena dela redne obnove po območjih in oblikah lastništev, priloga 7b pa kaže vrstno sestavo v letu 2009 porabljenih sadik pri redni obnovi gozdov po območjih in oblikah lastništev.

Preglednica 17: V letu 2009 izvedena dela na obnovi gozdov po GGO in primerjava izvedenih del s programom del za leto 2009 (vključno z obnovo pri sanaciji gozdov)

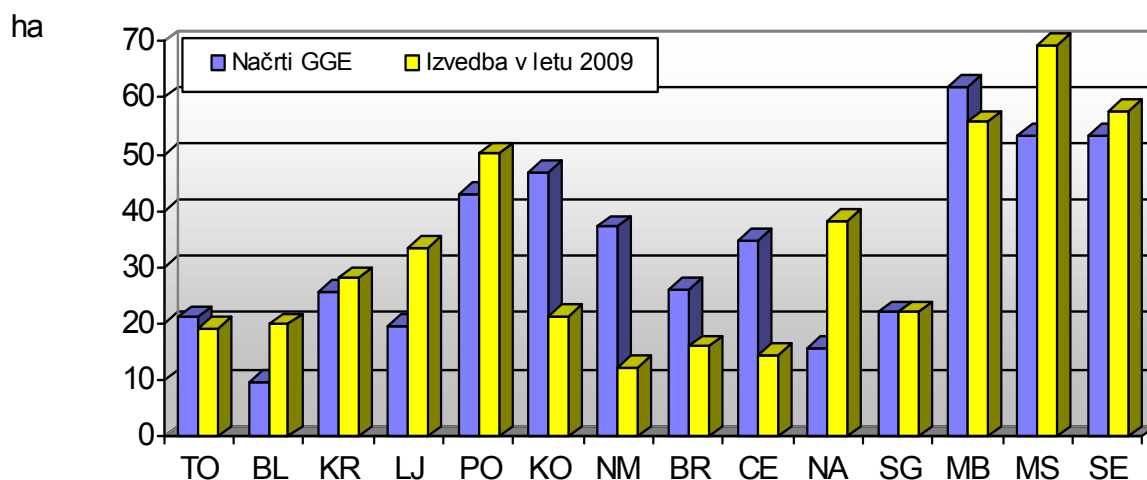
GGO	Naravna obnova		Obnova s sajenjem, setvijo				*Intenzivnost obnove s sajenjem, setvijo
	Program	Realizacija	Priprava tal		Sajenje, setev		
			Program	Realizacija	Program	Realizacija	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	
Tolmin	210,28	140,05	6,6	2,11	23,67	19,26	0,16
Bled	24,9	84,7	7,15	1,57	20,29	19,89	0,44
Kranj	34,45	13,7	6,81	6,24	28,84	28,13	0,44
Ljubljana	448,95	80,75	11,03	9,76	29,43	33,48	0,25
Postojna	465,36	366,01	41,03	42,96	50,55	50,13	0,65
Kočevje	454,73	372,75	26,68	23,05	28,88	21,5	0,24
Novo mesto	379,23	244,15	10,94	3,98	34,17	12,26	0,13
Brežice	98,75	37	7,89	6,02	25,22	16,04	0,23
Celje	91,3	36,56	13,08	11,44	17,03	14,62	0,20
Nazarje	169,25	51,58	2,15	1,69	46,77	38,32	0,91
Sl. Gradec	45,95	13,21	9,78	9,82	23,56	22	0,39
Maribor	147,01	30,17	34,14	29,12	58,56	55,62	0,59
M. Sobota	34,14	23,45	25,56	24,93	90,99	69,25	1,87
Sežana	27,69	0,76	82,71	38,18	94,13	57,62	0,68
SKUPAJ	2.631,99	1.494,84	285,55	210,87	572,09	458,12	0,42

Opomba: *Intenzivnost obnove = ha sajenja, setve / 1000 ha gospodarskih gozdov

Grafikon 9: Obseg izvedene sadnje in setve v letih 1997–2009 ter primerjava z letnimi programi teh del za zasebne in državne gozdove (vključuje redno obnovo in obnovo pri sanaciji)

Grafikon 10: Izvedba obnove gozda s sadnjo in setvijo v letu 2009 po GGO (vključuje redno obnovo in obnovo pri sanaciji) ter primerjava z načrtovanim obsegom (desetino) teh del po gozdnogospodarskih načrtih GGE

5.2 ZAGOTAVLJANJE SEMENA IN SADIK GOZDNEGA DREVJA

Zakon o gozdovih in Nacionalni gozdni program določata sonaravno delo kot temeljno usmeritev pri ravnanju z gozdom. V Sloveniji gozdove obnavljamo pretežno naravno. Kjer naravna obnova iz takšnega ali drugačnega razloga ni možna ali bi bila neustrezna glede na dolgoročne cilje, si prizadevamo gozd obnoviti na čim naravnejši način s sadnjo ali setvijo. Zato potrebujemo ustrezne vrste in količine sadik in semena gozdnega drevja.

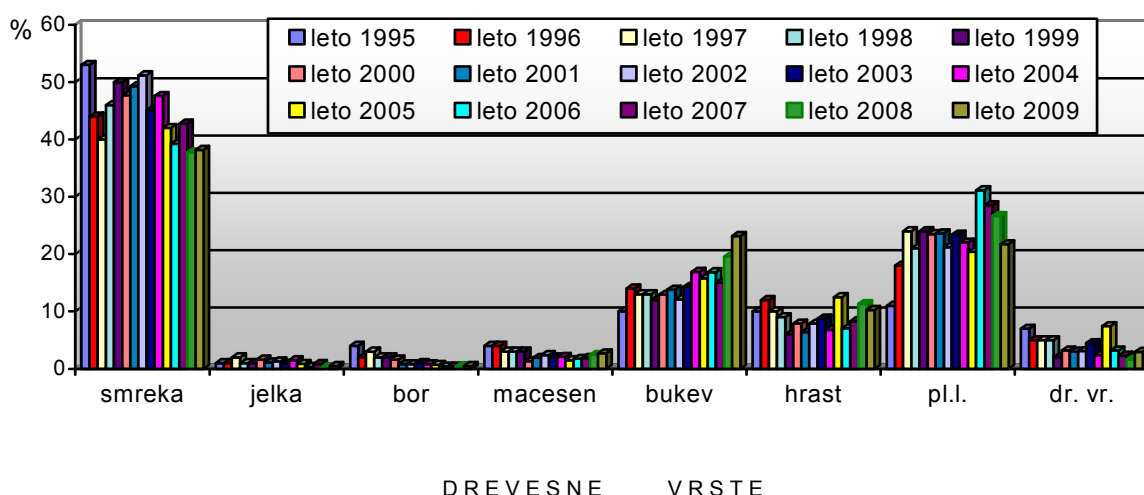
Za redno obnovo gozda s sadnjo in setvijo v zasebnih gozdovih in za sanacijo poškodovanih in od biotskih dejavnikov ogroženih gozdov je ZGS v letu 2009 dobavil 726.840 sadik, financiranih iz sredstev državnega proračuna. Vse skupaj pa je ZGS (z lastniki gozdov) zagotovil za obnovo gozda s sadnjo 893.130 sadik, 26 različnih drevesnih vrst.

Posejano je bilo 474 kg semena desetih drevesnih vrst, vso seme je bilo financirano iz sredstev proračuna RS.

Od posajenih sadik je bilo 42 % iglavcev in 58 % listavcev. Vrsto sestavo posajenih sadik za obdobje 1995–2009 prikazuje grafikon 11. V letu 2009 smo zlasti v jeseni omejili sajenje velikega jesena zaradi glivične bolezni *Chalara fraxinea*, ki povzroča sušenje velikega in ostrolistnega jesena in je navzoča tudi v drevesnicah. Sadike jesena smo nadomeščali s sadjo sadik gorskega javora in deloma češnje.

Po Zakonu o gozdnem reprodukcijskem materialu ZGS oblikuje obvezne rezerve semenskega materiala za potrebe trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. V letu 2009 je bilo na podlagi Programa oblikovanja rezerv semenskega materiala za leto 2009 in glede na semenski obrod za semensko hranilnico dobavljeno 30 kg semena črnega bora, 20 kg semena divje češnje, 21,5 kg semena lipe, 25 kg semena maklena in 70 kg semena smreke. V letu 2009 smo v sodelovanju z GIS za vso seme iz semenske hranilnice opravili teste kalivosti. Na podlagi testov smo predlagali za odpis 45,5 kg semena jelke in 3 kg semena skorša. Seme obeh vrst je bilo povsem nekalivo (kalivost 0 %). 3 kg skorša (kalivost 10%) pa smo namenili sanacijskim obnovam v GGO Ljubljana. Zaloge semena v semenski hranilnici prikazuje preglednica 18.

Grafikon 11: Vrsta sestava sadik za obnovo s sajenjem v obdobju 1995–2009

Preglednica 18: Zaloge semena v semenski hranilnici – stanje na dan 31. 12. 2009

DREVESNA VRSTA	PROVIENIENČNO OBMOČJE	ZALOGE SEMENA december 2009 [kg]
SMREKA	1 - alpsko	74,9
	2 - pohorsko	36,4
	6 - dinarsko	227,1
	SKUPAJ	338,4
JELKA	6 - dinarsko	5,0
MACESEN - alpski	1 - alpsko	1,9
	4 - predalpsko	9,8
	SKUPAJ	11,7
RDEČI BOR	4 - predalpsko	9,7
ČRNI BOR	7 - submediteransko	57,1
RUŠJE	Slovenija	4,1
TISA	Slovenija	4,0
BELI GABER	Slovenija	4,0
D. ČEŠNJA	7 - submediteransko	19,6
D. HRUŠKA	3 - predpanonsko	2,9
LESNIKA	Slovenija	3,0
LIPA	4 - predalpsko	21,5
MAKLEN	Slovenija	25,0
MALI JESEN	Slovenija	9,7
OSTROLISTNI JESEN	Slovenija	50,0
MOKOVEC	Slovenija	2,0
BREK	Slovenija	1,0
BUKEV	3 - predpanonsko	91,8
SKUPAJ		660,4

Del semena za setev na prostem za sanacijo v požarih poškodovanih gozdov na Krasu (GGO Sežana) in sanacijo v vetrolomu leta 2008 poškodovanih gozdov v GGO Ljubljana je ZGS zagotovil iz semenske hranilnice, po drevesnih vrstah in količinah, prikazanih v preglednici 19.

Preglednica 19: V letu 2009 oddano seme iz semenske hranilnice, za sanacijo požarišč v GGO Sežana in sanacijo v vetrolomu leta 2008 poškodovanih gozdov v GGO Ljubljana

DREVESNA VRSTA	ODDANO ZA SANACIJE
Smreka	69,4 kg (OE Ljubljana)
Divja češnja	20,0 kg (OE Sežana)
Lipa	19,9 kg (OE Sežana)
Skorš	3,0 kg (OE Ljubljana)
SKUPAJ	112,3 kg

V register gozdno semenskih sestojev - v nadaljevanju GSO (stanje na dan 01.01.2010, vir: GIS) je vpisanih 254 GSO, od tega 199 GSO z namenom uporabe za večnamensko gozdarstvo, 95 GSO v registru pa je za druge specifične namene (od tega 93 GSO ni za uporabo v gozdarstvu). Število GSO, namenjenih potrebam gozdarstva, v registru GSO je po drevesnih vrstah, provenienčnih območjih in kategorijah prikazuje Priloga 13.

Za obnovo gozdov s sadnjo in setvijo (in pogozdovanje) se v skladu z veljavno zakonodajo uporablja reprodukcijski material, ki ustreza kategorijam »izbran« in »kvalificiran«, izjemoma, v primerih pomanjkanja reprodukcijskega materiala teh dveh kategorij, tudi reprodukcijski material kategorije »znano poreklo«.

V letu 2009 je bilo v register GSO na novo vpisanih 7 GSO, en GSO pa je bil izbrisan iz registra. Na podlagi 6. člena Pravilnika o pogojih za odobritev gozdnih semenskih objektov ter o seznamu semenskih objektov je ZGS v postopku registracije semenskih objektov pripravil opise vseh sedmih predlaganih novih semenskih sestojev.

Skladno s pooblastilom po 58. členu Zakona o gozdnem reprodukcijskem materialu je ZGS izvajal nadzor pridobivanja gozdnega reprodukcijskega materiala in izdal 35 potrdil o izvoru gozdnega reprodukcijskega materiala (Priloga 14), od tega 19 potrdil za pridobivanje gozdnega reprodukcijskega materiala v GSO.

V letu 2009 je najbolj obilno obrodila smreka. Obrod je bil prisoten od nižin do visokogorja. Opazno močnejši obrod so zabeležili v GGO Nazarje in GGO Ljubljana na območju Črničca, ki je bilo močno poškodovano po vetrolomu v letu 2008. V letu 2009 je od večinskih drevesnih vrst delno semenila tudi bukev. V Prilogi 15 je prikazan obrod v letu 2009 po drevesnih vrstah in GGO.

6 Sanacija poškodovanih in ogroženih gozdov

V letu 2009 se je nadaljevala sanacija gozdov, ki so bili poškodovani v vetrolomih v juliju in avgustu leta 2008. Največji obseg del za sanacijo teh ujm je bil načrtovan in izveden v GGO Nazarje ter GGO Ljubljana. V GGO Bled se je v letu 2009 nadaljevala sanacija vetroloma na Jelovici iz leta 2006, sanacija snegoloma iz zime 2006/2007 ter sanacija poškodovanih gozdov zaradi podlubnikov. V GGO Bled se je v letu 2009 pričela tudi sanacija snegoloma iz zadnjih dni decembra 2008 (60.000 bto m³ poškodovane lesne mase, večji del na Pokljuki). Dodatno je v oktobru 2009 visoke planote v GGO Bled prizadel vetrolom (poškodovane 20.000 bto m³ lesne mase, večji del na Pokljuki). Posledica obsežnih naravnih ujm v GGO Bled v preteklih letih je namnožitev smrekovih podlubnikov, zaradi katere nastajajo nove površine za sanacijo. V GGO Murska Sobota so nadaljevali sanacijo poškodovanih gozdov v vetrolomu leta 2008 in začeli s sanacijo poškodovanih gozdov v poletnem neurju v letu 2009 (poškodovane 17.000 bto m³ lesne mase). V GGO Sežana se je nadaljevala sanacija požarišča na Krasu, v drugih GGO pa sanacijo poškodovanih gozdov zaradi podlubnikov in sanacija gozdov v manj obsežnih naravnih ujmah.

6.1 SANACIJA PO NARAVNIH UJMAH, PODLUBNIKIH IN POŽARIH POŠKODOVANIH GOZDOV

Dela na sanaciji gozdov, poškodovanih v preteklih letih, so se izvajala po programu del za leto 2009 in po Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008, s spremembami in dopolnitvami v letu 2009.

V GGO Nazarje smo v letu 2009 zagotovili obnovo s sadnjo na 27,6 ha poškodovanih gozdov v ujmi leta 2008. Na 2,9 ha je bil izvedena priprava sestoja za naravno obnovo. V GGO Murska Sobota je bilo s sadnjo obnovljenih 23 ha v ujmah leta 2008 poškodovanih gozdov, od tega dobra polovica (57 %) v državnih gozdovih. V GGO Ljubljana je bilo s sadnjo, setvijo obnovljenih 17,2 ha v ujmah leta 2008 poškodovanih gozdov, od tega jih je bilo s setvijo obnovljenih 15,2 ha, vse v zasebnih gozdovih. V GGO Tolminu smo zagotovili obnovo s sadnjo na 6,55 ha v ujmah leta 2008 poškodovanih državnih gozdov. V GGO Brežice smo zagotovili izvedbo priprave sestoja za naravno obnovo v obsegu 15,25 ha (od tega 71 % v državnih gozdovih), s sadnjo pa je bilo obnovljenih 5,7 ha v ujmah leta 2008 poškodovanih gozdov (od tega 4,5 ha v državnih gozdovih). V GGO Celje je bila izvedena obnova s sadnjo na 3,2 ha državnih gozdov, poškodovanih v ujmah leta 2008, priprava sestoja na naravno obnovo pa je bila izvedena na 6,2 ha (vse v državnih gozdovih). V GGO Bled je še potekala sanacija vetroloma na Jelovici iz leta 2006, sanacija snegolomov iz zime 2006/07 in 2008/09 ter sanacija poškodovanih gozdov zaradi namnožitve podlubnikov, ki je posledica naravnih ujm. V letu 2009 je bil na 84,70 ha izveden ukrep priprave sestoja za naravno obnovo. S sadnjo je bilo obnovljenih 12,55 ha ogolele površine, od tega večina (77%) v državnih gozdovih. Na kraškem območju se je nadaljevalo s sanacijo požarišč na območju Komenskega Krasa, Divače in Grde griže pri Kozini. Sanacija poteka pretežno s setvijo in naravno sukcesijo. V letu 2009 je bilo tako v GGO Sežana s setvijo in sadnjo saniranih 45 ha požarišč, od tega 42 ha zasebnih gozdov in 3 ha državnih gozdov. V GGO Postojna, Kočevje, Maribor, Ljubljana in Kranj je v letu 2009 potekala obnova s sadnjo po podlubnikih poškodovanih gozdov. Obseg vseh opravljenih del na sanaciji po ujmah, podlubnikih in požarih poškodovanih gozdov v letu 2009 prikazuje preglednica 20. Izvedena dela po Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008, s spremembami in dopolnitvami v letu 2009, pa prikazuje preglednica 21.

Obnova gozda s sadnjo in setvijo je dosegla 60 % načtovanega obsega. Razlogi za nizko realizacijo so predvsem v težavni zagotovitvi fizične izvedbe del, deloma pa tudi v zagotovitvi sadik in semena ustreznih drevesnih vrst in količin.

S sofinanciranim posekom je bilo izvedeno približno 390 ha priprave tal za obnovo (izračun iz obsega ukrepa »povečani stroški poseka za sanacijo gozdov« (99.592 nto m³) ob predpostavki, da je bilo posekane povprečno 250 m³ nto lesne zaloge na hektar).

Priloga 8a prikazuje opravljena dela na obnovi v ujmah, požarih ter zaradi podlubnikov poškodovanih gozdov po območjih in oblikah lastništva, priloga 8b pa drevesno sestavo porabljenih sadik in semena za sanacijo. Prilogi 8a in 8b ne vključujeta izvedenih del po Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008, s spremembami in dopolnitvami v letu 2009. Ta dela so prikazana v Prilogi 9a, po območjih in oblikah lastništva, v prilogi 9b pa je prikazana drevesna sestava porabljenih sadik in semena za ta sanacijska dela. V prilogi 11 je prikazan obseg izvedenega ukrepa »povečani stroški poseka« (v m³) – priprava površin za obnovo gozdov, poškodovanih v naravnih nesrečah (po GGO in lastništvu). Opravljena dela na gradnji, pripravi in rekonstrukciji gozdnih prometnic po območjih in oblikah lastništva za namen sanacije pa so prikazana v Prilogi 12.

Preglednica 20: Opravljena dela pri sanaciji v naravnih ujmah in požarih ter zaradi podlubnikov poškodovanih gozdov v letu 2009, po vrstah del in oblikah lastništev

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
OBNOVA					
Priprava sestoja	ha	34,1	134,6	0,0	168,7
Priprava tal	ha	52,2	49,5	1,4	103,1
Obnova s sajenjem	ha	78,6	67,4	1,4	147,4
Obnova s setvijo	ha	57,2	2,0	0,0	59,2
Povečani stroški poseka – ujma	m ³	72.273	27.186	134	99.592
DELA NA GOZDNIH PROMETNICAH					
Gradnja – rekonstrukcija gozdnih cest	km	6,7	1,0	0,0	7,7
Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	29,2	5,3	0,0	34,5
PREVENTIVNO VARSTVO					
Preprečevalno zatiralni ukrepi za zatiranje podlubnikov (kontrolno-lovne pasti in nastave, vzdrževanje gozdne higijene)	ur	25.490	12.110	90	37.690
VARSTVO PRED EROZIJO					
Posek težkega drevja v varovalnih gozdovih	ur	625	0	0	625
VARSTVO PRED DIVJADJO					
Premazi vršičkov	ha	30,7	27,1	0,0	57,8
Zaščita s količenjem	kos	3.600	5.700	3.400	12.700
Izdelava kolov	kos	2.450	1.400	1.700	5.550
Zaščita s tulci, mrežo	kos	21.865	4.440	0	26.305
Obžetev tulcev, zašč.mrež	kos	3.325	2.000	0	5.325
Vzdrževanje tulcev, zašč.mrež	kos	600	420	0	1.020
Zaščita mladja z ograjo	m	3.460	3.519	0	6.979
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	295	200	0	495
Zaščita pred grizenjem in lupljenjem	kos	120	400	0	520
Odstranjev. tulcev, zašč. mr.	kos	0	50	0	50
OSTALA VARSTVENA DELA					
Obeleževanje sadik	kos	7.250	19.190	0	26.440
NEGA					
Obžetev	ha	98,5	45,4	0,0	143,9
Nega mladja	ha	2,5	6,7	0,0	9,1
Nega gošče	ha	10,8	3,6	0,0	14,4
Nega letvenjaka	ha	19,5	3,0	0,0	22,5
Nega drogovnjaka	ha	27,8	33,9	0,0	61,6
NEGA SKUPAJ	ha	159,0	92,5	0,0	251,5

Sanacija gozdov po Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008, s spremembami in dopolnitvami v letu 2009

Dela za zagotovitev naravne obnove sestojev so bila izvedena na dobrih 109 ha, s sadnjo in setvijo pa je bilo obnovljenih skoraj 96 ha gozdov. Na obnovljenih površinah so se izvedla tudi nujna dela zaščite mladja pred divjadjo (zaščita s premazi, količenjem, tulci in ograjo), za kar je bilo porabljenih 8.281 delovnih ur, na dobrih 40 ha pa se je izvedla obžetev. Dela nege mladja in gošče so bila izvedena na 15 ha, nega poškodovanih letvenjakov in drogovnjakov pa se je izvedla na 46 ha. Z namenom obnove poškodovanih gozdov je bilo v letu 2009 posekane 96.990 m³ bto lesne mase.

Zaradi preprečitve nadaljnjih poškodb tal na območju varovalnega gozda je bilo za izvedbo del odstranjevanja težkega drevja porabljenih 78 delovnih dni. Za samo izvajanje sečnje ter za

zagotovitev varnega odvoza gozdnih sortimentov je bilo zgrajenih 15,5 km novih vlak ter saniranih 19 km gozdnih vlak in 7,7 km gozdnih cest. Na poškodovanem območju je bilo z namenom spremljanja gostote populacije smrekovih podlubnikov porabljenih okoli 3.000 delovnih dni. Zaradi preprečevanja namnožitve podlubnikov v poškodovanih gozdovih so se na skoraj 200 ha izvajali tudi drugi preprečevalno zatiralni ukrepi (vzpostavljane gozdne higiene).

Kot je že omenjeno, je bilo s sofinanciranim posekom izvedeno približno 390 ha priprave tal za obnovo (izračun iz obsega ukrepa »povečani stroški poseka za sanacijo gozdov« (96.990 nto m³), ob predpostavki, da je bilo posekane povprečno 250 m³ bto lesne zaloge na hektar).

Podrobnejši pregled izvedenih del in potrebnih materialov za sanacijo po načrtu sanacije je prikazan v prilogah 9a in 9b, 11 in 12 (Načrt sanacije).

Preglednica 21: Opravljena dela po Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008, s spremembami in dopolnitvami v letu 2009

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
OBNOVA					
Priprava sestoja	ha	31,9	77,6	0,0	109,5
Priprava tal	ha	5,0	15,4	0,0	20,4
Obnova s sajenjem	ha	43,6	37,0	0,0	80,6
Obnova s setvijo	ha	15,2	0,0	0,0	15,2
Povečani stroški poseka – ujma	m ³	69.670	27.186	134,15	96.990
DELA NA GOZDNIH PROMETNICAH					
Gradnja – rekonstrukcija gozdnih cest	km	6,7	1,0	0,0	7,7
Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	29,2	5,3	0,0	34,5
PREVENTIVNO VARSTVO					
Preprečevalno zatiralni ukrepi za zatiranje podlubnikov (vzpostavljane gozdne higiene)	ha	55,7	142,9	0,0	198,6
Preventivno varstvo pred podlubniki (postavitev pasti, lovnih nastav)	ur	16.600	6.900	60	23.560
VARSTVO PRED EROZIJO					
Posek težkega dr. v varovalnih gozdovih	ur	625	0	0	625
VARSTVO PRED DIVJADJO					
Premazi vršičkov	ha	25,2	24,9	0,0	50,1
Zaščita s količenjem	kos	1.250	1.400	0	2.650
Izdelava kolov	kos	1.200	5.700	0	6.900
Zaščita s tulci, mrežo	kos	13.470	740	0	14.210
Obžetev tulcev, zašč.mrež	kos	725	0	0	725
Vzdrževanje tulcev, zašč.mrež	kos	0	300	0	300
Zaščita mladja z ograjo	m	2.960	3.519	0	6.479
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	155	200	0	355
Zaščita pred grizenjem in lupljenjem	kos	0	400	0	400
Odstranjev. tulcev, zašč. mr.	kos	0	50	0	50
OSTALA VARSTVENA DELA					
Obeleževanje sadik	kos	7.200	16.640	0	23.840
NEGA					
Obžetev	ha	20,0	20,4	0,0	40,4
Nega mladja	ha	0,6	4,5	0,0	5,1
Nega gošče	ha	7,9	2,1	0,0	10,0
Nega letvenjaka	ha	19,5	0,0	0,0	19,5
Nega drogovnjaka	ha	26,6	0,0	0,0	26,6
NEGA SKUPAJ	ha	74,6	26,9	0,0	101,5

6.2 PROJEKT OBNOVE NENARAVNIH ENOVRSTNIH GOZDOV

Že v letu 2000 smo začeli izvajati projekta sanacije smrekovih monokultur na Pohorju in sanacije borovih sestojev na Krasu in v Istri. Slednja je nekoliko zastala zaradi sanacije v požarih poškodovanih gozdov, zaradi pomanjkanja sredstev in neurejenih lastniških razmer. Gre za dolgoročno postopno vzpostavitev naravnejše drevesne sestave na obsežnejših območjih, ki jih poraščajo nenaravni enovrstni in nestabilni sestoji. V enovrstne, poškodovane in nestabilne gozdove vnašamo prostorsko razpršene skupine rastišču primernih drevesnih vrst, ki bodo pozneje zagotavljale nadaljnje širjenje rastišču primernih vrst in ponovno oblikovanje gozdov v naravnejši sestavi. V letu 2009 je bila obnova smrekovih monokultur s sadnjo zasnovana na 5,4 ha površin. Obseg izvedene sanacije smrekovih monokultur in sanacije po biotskih dejavnikih ogroženih gozdov po GGO in lastništvih prikazuje preglednica 22.

Preglednica 22: **Opravljena dela na sanaciji nenaravnih enovrstnih gozdov v letu 2009, po GGO, vrstah del in oblikah lastništev**

GGO	UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	SKUPAJ
KOČEVJE	Obnova s sajenjem	ha	0,25		0,25
CELJE	Priprava tal	ha		1,80	1,80
	Obnova s sajenjem	ha		1,80	1,80
SLOVENJ GRADEC	Obnova s sajenjem	ha	0,53	1,25	1,78
MARIBOR	Priprava tal	ha	0,70		0,70
	Obnova s sajenjem	ha	1,55		1,55
SKUPAJ	Priprava tal	ha	0,70	1,80	2,50
	Obnova s sajenjem	ha	2,33	3,05	5,38

Preglednica 22a: **Vrstna sestava v letu 2009 porabljenih sadik za obnovo nenaravnih enovrstnih gozdov, po GGO in oblikah lastništev**

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Bu	G.javor	Češnja	SKUPAJ
		kos	kos	kos	kos	kos
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	600				600
CELJE	Državni gozdovi		4.200			4.200
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi		1.050			1.050
	Državni gozdovi		2.100	200		2.300
	SKUPAJ SLOVENJ GRADEC		3.150	200		3.350
MARIBOR	Zasebni gozdovi		3.700	500	200	4.400
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	600	4.750	500	200	6.050
	Državni gozdovi		6.300	200		6.500
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	600	11.050	700	200	12.550

7 Varstvo gozdov

Povprečna temperatura leta 2009 je bila nad povprečjem; pozitivni odkloni so zabeleženi že več let zapored. S spreminjanjem podnebja oziroma s segrevanjem ozračja se povečuje količina energije v ozračju, ki povzroča burnejša in intenzivnejša dogajanja v atmosferi, posledica katerih so tudi pogostejše naravne ujme. Hkrati se s segrevanjem ozračja spreminjajo življenjski pogoji organizmov. Škodljivi organizmi, ki do sedaj niso povzročali večjih poškodb, se zaradi zanje ugodnejših življenjskih razmer lahko namnožijo in povzročijo obsežne poškodbe. Zaradi globalne trgovine se je povečala tudi verjetnost vdora novih škodljivih organizmov na naše ozemlje.

Leto 2009 se je začelo z evidentiranjem snegoloma iz zadnjih dni leta 2008 na visokih planotah GGO Bled. Debela snežna odeja je poleg sanacije snegoloma zadržala začetek rastle dobe in razvoj žuželk v gorovju. Za leto 2009 je bila značilna tudi velika intenzivnost poletnih neurij. V obdobju od 19. maja do 5. septembra je v razmaku od enega do treh tednov sledilo sedem neurij z močnimi sunki vetra, nalivi in pogosto tudi s točo. V vsakem neurju je bilo poškodovanih nekaj tisoč m³ lesne mase. Neurja so najpogosteje prizadela severni in severovzhodni del Slovenije. V oktobru 2009 je zlasti Pokljuko prizadel vetrolom, leto pa se je končalo s poplavami in zemeljskimi plazovi, kar je bila posledica obilnih padavin ob sočasnem taljenju snega.

Poškodbe zaradi podlubnikov so bile v letu 2009 največje v GGO Bled, kjer se je namnožitev osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) nadaljevala z naraščajočim trendom.

V letu 2009 smo v Sloveniji prvič evidentirali prisotnost zapredkaric iz rodu *Cephalcia*, ki so se namnožile v smrekovem gozdu pri Prevaljah v GGO Slovenj Gradec. Zaradi prisotnosti jesenovega ožiga (*Chalara fraxinea*), glivične bolezni, ki povzroča sušenje velikega jesena, smo v letu 2009 pri obnovi gozdov s sadnjo zmanjšali porabo sadik velikega in ostrolistnega jesena – glede na predhodna leta. Prisotnost pravemu kostanju škodljive žuželke – konstanjeve šiškarice (*Dryocosmus kuriphilus*) v zahodnem območju Slovenije še ni bistveno vplivala na vitalnost kostanjev in obrod kostanja v letu 2009.

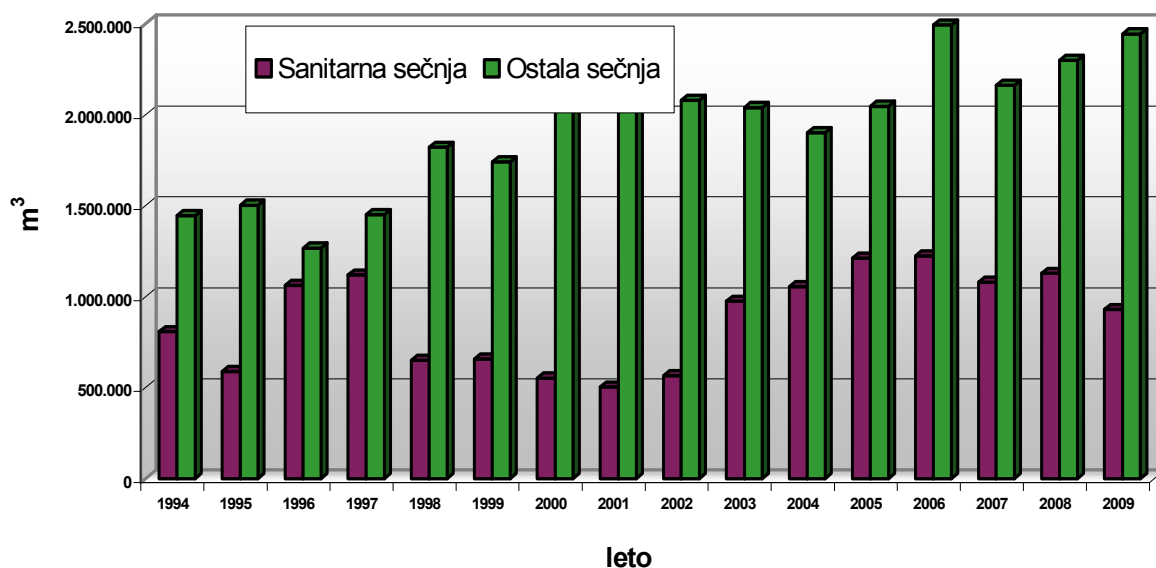
7.1 VIŠINA IN VZROKI SANITARNEGA POSEKA

Sanitarni posek zajema posek zaradi naravnih ujm, požarov, žuželk, gliv in bolezni, divjadi ter poškodb drevja pri delih v gozdu. Podatki o sanitarnem poseku zajemajo tudi posek oslabelega drevja, ki se ga je iz sanitarno-varstvenih razlogov označilo za posek ob redni izbiri drevja za posek. Na količino sanitarnega poseka v Sloveniji najbolj vpliva pojav naravnih ujm ter namnožitev podlubnikov, zlasti osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*). V obdobju 1994–2009 je sanitarni posek v povprečju znašal 32 % celotnega poseka. Najmanj sanitarnega poseka je bilo v letu 1999 (504.660 m³), največ pa v letu 2005 (1.224.510 m³).

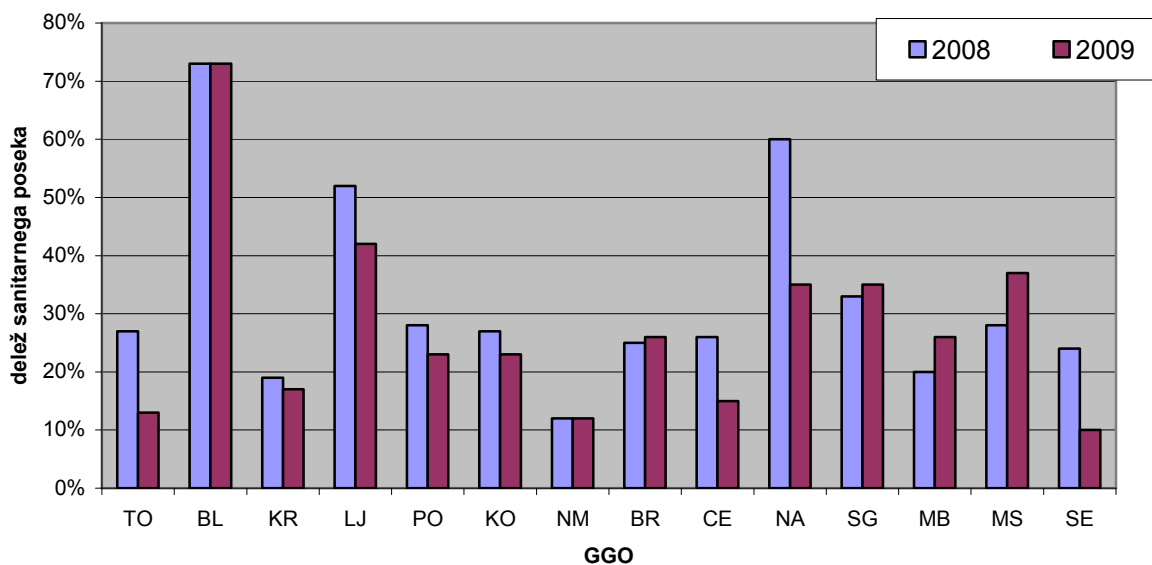
V letu 2009 je bilo zaradi sanitarno-varstvenih vzrokov posekanih 929.081 m³ lesne mase oziroma 28 % celotnega poseka (75 % iglavcev in 25 % listavcev). Na obseg sanitarnih sečenj je še vedno vplivala sanacija vetrolomov iz julija in avgusta leta 2008 (zlasti v GGO Ljubljana, Nazarje, Brežice in Celje), sanacija snegoloma v GGO Bled v zimah 2006/07 in 2008/09, vetrolomi v neurjih 2009 (GGO Bled in GGO Murska Sobota) ter namnožitev podlubnikov v GGO Bled.

Največji delež sanitarnega poseka v letu 2009 smo zabeležili v GGO Bled (73 % celotnega poseka), v GGO Ljubljana (42 %), v GGO Murska Sobota (37 %) in v GGO Nazarje in GGO Slovenj Gradec (po 35 %). Najmanjši delež sanitarnega poseka je bil v GGO Sežana (10 % celotnega poseka), GGO Novo mesto (12 %) in GGO Tolmin (13 %). V drugih GGO se je delež sanitarnega poseka gibal od 15 do 26 % celotnega poseka. Podrobnejši pregled je prikazan na grafikonu 13.

Grafikon 12: Količine sanitarnega poseka in ostalega poseka v obdobju 1994–2009 (v m³)

Grafikon 13: Delež sanitarnega poseka v skupnem poseku v letu 2009, po GGO, v odstotkih in primerjalno na leto 2008

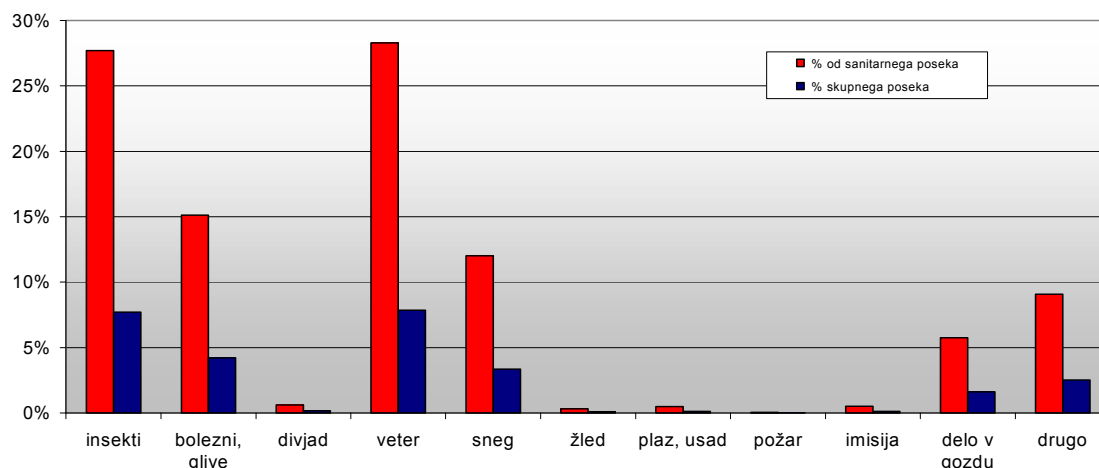

V grafikonu 12 so za obdobje 1995-2009 prikazane količine sanitarnega poseka v primerjavi z drugim posekom. Po posameznih letih so opazna zelo različna razmerja med količino sanitarnega in drugega poseka. Za obdobje 1995–2001 je značilen velik obseg sečenj zaradi ujm (sneg, veter in še zlasti žled), za obdobje 2002–2007 pa velik obseg sečnje zaradi žuželk, ki so zlasti posledica sušnega in vročega leta 2003. V letu 2008 in 2009 so na povečan obseg sanitarnih sečenj zopet močnejše vplivale naravne ujme oziroma vetrolomi in snegolomi.

Po deležih od skupnega poseka je sanitarni posek v zadnjih desetih letih znašal: leta 2009: 28 %; leta 2008, 2007 in 2006: 33 %, leta 2005: 37 %, leta 2004: 36 %, leta 2003: 32 %, leta 2002: 21 %, leta 2001: 19 % in leta 2000: 21 % od celotnega poseka.

Količine sanitarnega poseka v slovenskih gozdovih v letu 2009 po vzrokih poseka, v odstotnih deležih od sanitarnega poseka in od celotnega poseka, so prikazane na grafikonu 16, po vzrokih poseka in po GGO pa v prilogi 16.

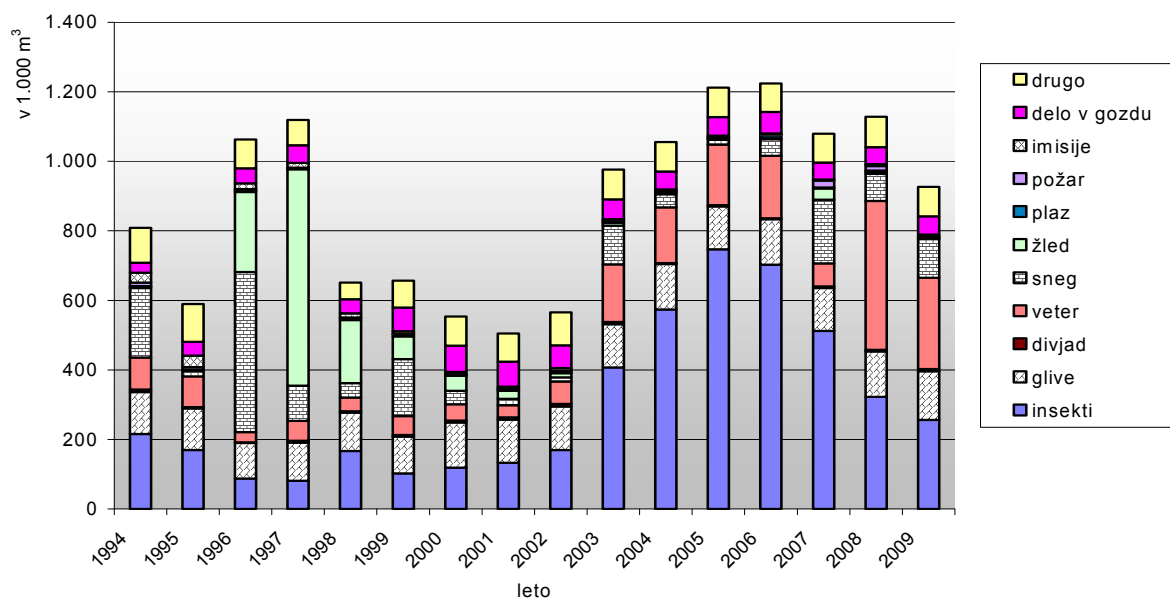
Grafikon 14: Delež sanitarnega poseka v skupnem sanitarnem poseku in v deležu od celotnega poseka, ločeno po vzrokih za leto 2009, v odstotkih

Sanitarni posek v letu 2009 po vzrokih poseka, ločeno na iglavce in listavce, po oblikah lastništva in primerjalno na leto 2008 je prikazan v preglednici 23.

Najpogostejša vzroka za sanitarni posek v letu 2009 sta bila veter in žuželke (predvsem podlubniki), vsak z 28 % od vsega sanitarnega poseka oziroma z 8 % od celotnega poseka. Sledi posek zaradi bolezni gozdnega drevja s 15 % od vsega sanitarnega poseka oziroma 4 % od celotnega poseka in posek zaradi snega (12 % od sanitarnega poseka oziroma 3 % od celotnega poseka). Pod druge vzroke sanitarne sečnje (9 % od sanitarnega poseka oz. 2 % od celotnega poseka) združujemo sanitarno sečnjo zaradi manj pogostih vzrokov ter sanitarno sečnjo, kjer glavnega vzroka ni bilo mogoče določiti oziroma je vzrokov več.

Grafikon 15: Struktura sanitarnega poseka po vzrokih za obdobje 1994–2009 (v tisoč m³)

Preglednica 23: Sanitarni posek v letu 2009 po vzrokih poseka in oblikah lastništva

Vzrok poseka	Drevesna vrsta	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	SKUPAJ	Povprečno drevo	Indeks m ³ glede na 2008
		m ³	m ³	m ³	m ³	Št. dreves		
Žuželke	Iglavci	155.300	98.854	1.596	255.749	209.114	1,22	0,80
	Listavci	933	111		1.044	1.536	0,68	0,52
	Skupaj	156.233	98.965	1.596	256.793	210.650	1,22	0,80
Bolezni, glive	Iglavci	49.520	27.907	304	77.731	74.383	1,05	1,00
	Listavci	53.869	10.178	194	64.242	111.424	0,58	1,20
	Skupaj	103.388	38.086	498	141.972	185.807	0,76	1,08
Divjad	Iglavci	1.779	3.848		5.627	19.280	0,29	1,33
	Listavci	49	11		60	136	0,44	1,25
	Skupaj	1.828	3.859		5.687	19.416	0,29	1,33
Veter	Iglavci	119.615	28.982	466	149.062	134.269	1,11	0,49
	Listavci	86.179	26.859	309	113.347	114.846	0,99	0,91
	Skupaj	205.794	55.840	775	262.409	249.115	1,05	0,61
Sneg	Iglavci	44.895	49.484	291	94.670	253.313	0,37	1,39
	Listavci	13.000	3.722	75	16.797	29.727	0,57	1,73
	Skupaj	57.895	53.207	366	111.467	283.040	0,39	1,43
Žled	Iglavci	1.408	311		1.719	2.530	0,68	0,65
	Listavci	1.091	250		1.341	3.954	0,34	0,64
	Skupaj	2.499	561		3.060	6.484	0,47	0,65
Plaz, usad	Iglavci	2.725	295	25	3.045	2.597	1,17	1,08
	Listavci	1.318	56	131	1.505	2.717	0,55	0,92
	Skupaj	4.043	351	156	4.550	5.314	0,86	1,02
Požar	Iglavci	348	6		354	1.212	0,29	0,03
	Listavci	234		72	305	3.259	0,09	0,42
	Skupaj	581	6	72	659	4.471	0,15	0,05
Imisija (lokalna)	Iglavci	2.220	2.507		4.727	4.226	1,12	0,87
	Listavci	44	18		62	71	0,88	1,00
	Skupaj	2.264	2.525		4.790	4.297	1,11	0,87
Delo v gozdu	Iglavci	18.924	19.474	29	38.426	28.937	1,33	1,10
	Listavci	4.128	10.865	1	14.993	19.985	0,75	1,12
	Skupaj	23.052	30.338	29	53.419	48.922	1,09	1,11
Drugo	Iglavci	28.939	37.931	65	66.935	49.477	1,35	0,93
	Listavci	13.991	3.171	178	17.340	28.922	0,60	1,11
	Skupaj	42.930	41.102	243	84.274	78.399	1,07	0,96
SKUPAJ	Iglavci	425.671	269.599	2.774	698.045	779.338	0,90	0,77
	Listavci	174.836	55.240	959	231.036	316.577	0,73	1,03
	Skupaj	600.508	324.840	3.733	929.081	1.095.915	0,85	0,82

Pri sanitarnem poseku izstopajo iglavci. Pri smreki je znašal v letu 2009 sanitarni posek 40 % od celotnega poseka (v letu 2008: 48 %, v letu 2007: 52 %), pri jelki pa 31 % od celotnega poseka (v letu 2008: 33 %, v letu 2007: 34 %).

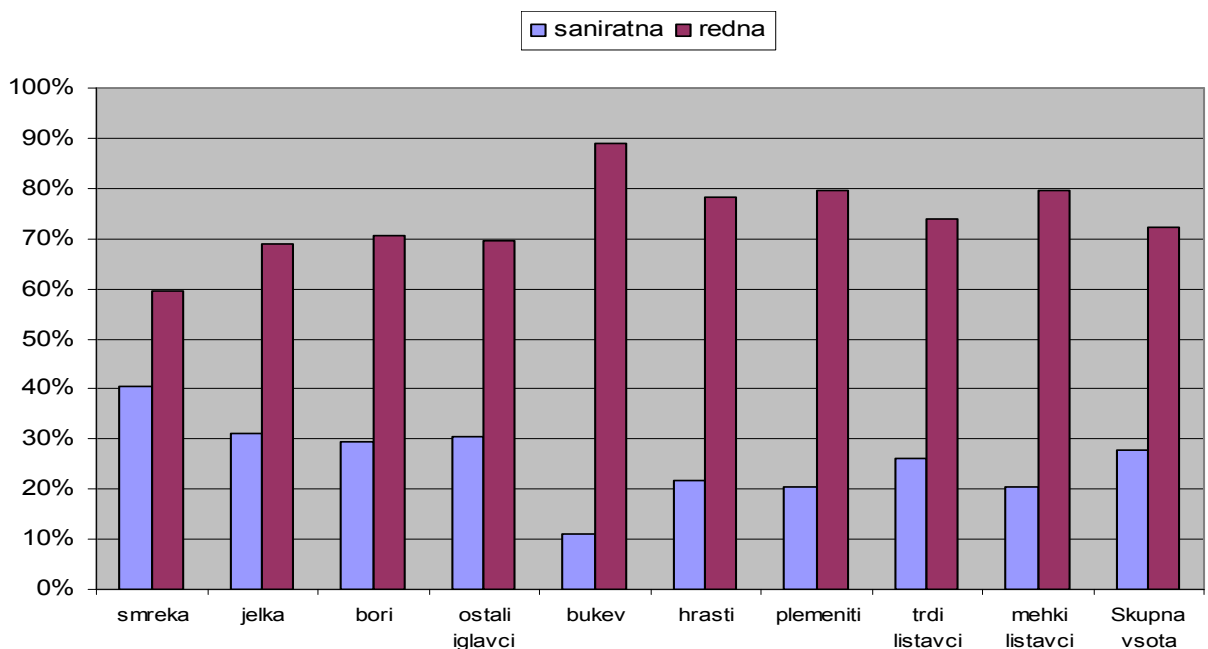
Največji delež sanitarnega poseka glede na celoten posek med listavci pa je bil zabeležen pri gorskem brestu (68 %) in pri pravem kostanju (62 %), kjer je prevladujoč vzrok sanitarnega poseka kostanjev rak (*Cryphonectria parasitica*).

Vsako leto podrobneje opisujemo tudi posek drevja zaradi poškodb, ki nastajajo pri delu v gozdu. Posek drevja zaradi poškodb pri delu v gozdu, je bil v letu 2009 nekoliko višji kot v letu

2008, in sicer je znašal 53.419 m³ oz. 1,6 % od celotnega poseka oz. (leto 2008: 42.400 m³ oz. 1,4 % od celotnega poseka; leto 2007: 49.099 m³ oz. 1,5 % od celotnega poseka). V letu 2006 in prej so v to količino vštete tako poškodbe tekočega leta kot tudi poškodbe drevja, ki so bile povzročene pred več leti. V letu 2007 smo zaradi lažjega izvajanja kontrol sečišč uvedli novo evidenčno šifro za spremljavo poseka drevja (šifra 990: dodatno posekana neizbrana drevesa), ki za posek ni bilo označeno, a ga je bilo treba dodatno posekati zaradi izvedbe sečnje in spravila oz. zaradi poškodb pri tekočem delu.

V letu 2009 smo pod navedeno šifro evidentirali 13.418 m³ posekanega drevja (v letu 2008: 10.499, v letu 2007: 6.392 m³). Kar 72 % drevja je bilo posekanega v državnih gozdovih. To ni posledica slabšega dela izvajalcev poseka in spravila v državnih gozdovih, ampak je rezultat rednejšega sporočanja izvajalcev o dodatno posekanem drevju. Poškodbe v tekočem letu so v mnogih primerih že same po sebi izvirni vzrok za posek, medtem ko poškodbe iz preteklih let pogosto zakrije oslabilitev dreves zaradi napada žuželk oziroma gliv.

Grafikon 16: Primerjava sanitarnega poseka z rednim posekom v letu 2009, po drevesnih vrstah, v odstotkih od skupnega poseka

Naravne ujme v letu 2009

Snegolom je v zadnjih dneh 2008 ter v prvih dneh leta 2009 (najbolj intenzivno od 15. do 25. decembra 2008) povzročil poškodbe na okoli 5.000 ha gozdov na visokih planotah GGO Bled. Poškodovane je bilo 60.000 bto m³ lesne mase. Poškodb je bilo največ na Pokljuki v smrekovih drogovnjakih, zlasti v sestojih, ki jih je snegolom prizadel že v zimi 2006/07. Zaradi obilnih snežnih padavin v gorovju je bilo poškodovano območje do maja težko dostopno (vir: Načrt sanacije gozdov, poškodovanih v snegolomih decembra 2008).

Za leto 2009 je značilna velika intenzivnost poletnih neurij. V obdobju od 19. maja do 5. septembra si je v razmaku od enega do treh tednov sledilo sedem neurij z močnimi sunki vetra, nalivi in pogosto tudi s točo. V vsakem neurju je bilo poškodovanih nekaj tisoč m³ lesne mase. Neurja so najpogosteje prizadela severni in severovzhodni del Slovenije. Največje poškodbe gozdov so bile v GGO Murska Sobota (17.000 bto m³ lesne mase v neurju 16. junija) ter v GGO Slovenj Gradec (približno 4.000 m³).

Močan veter je v oktobru 2009 poškodoval 25.000 bto m³ lesne mase, največ v gozdovih Pokljuke v GGO Bled (20.000 m³). Manjše poškodbe od vetra so bile zabeležene tudi v gorskem svetu GGO Kranj in GGO Nazarje (20.000 bto m³ lesne mase). Veter je podiral drevesa posamično in v šopih. Poškodbe od vetra so bile velike zaradi razmočenosti tal v predhodnem deževju.

Leto 2009 se je zaključilo z obilnim deževjem, ki je ob sočasnem taljenju snega povzročalo poplave in zemeljske plazove. V gozdovih smo večje poškodbe evidentirali le na gozdnih prometnicah.

7.2 ŠKODLJIVE ŽUŽELKE S Poudarkom na Podlubnikih

Gradacija podlubnikov, ki se je začela v letu 2003 in dosegla višek v letu 2005, se je v letu 2008 na pretežni površini Slovenije zaključila. V letu 2009 se je sanitarni posek zaradi podlubnikov in drugih žuželk v primerjavi z letom 2008 zmanjšal še za dobrih 21 %. Že drugo leto je bil sanitarni posek lesne mase zaradi podlubnikov in drugih žuželk pod ravni iz leta 2003, vendar še vedno presega raven poseka iz leta 2002, ko se namnožitve še ni začela.

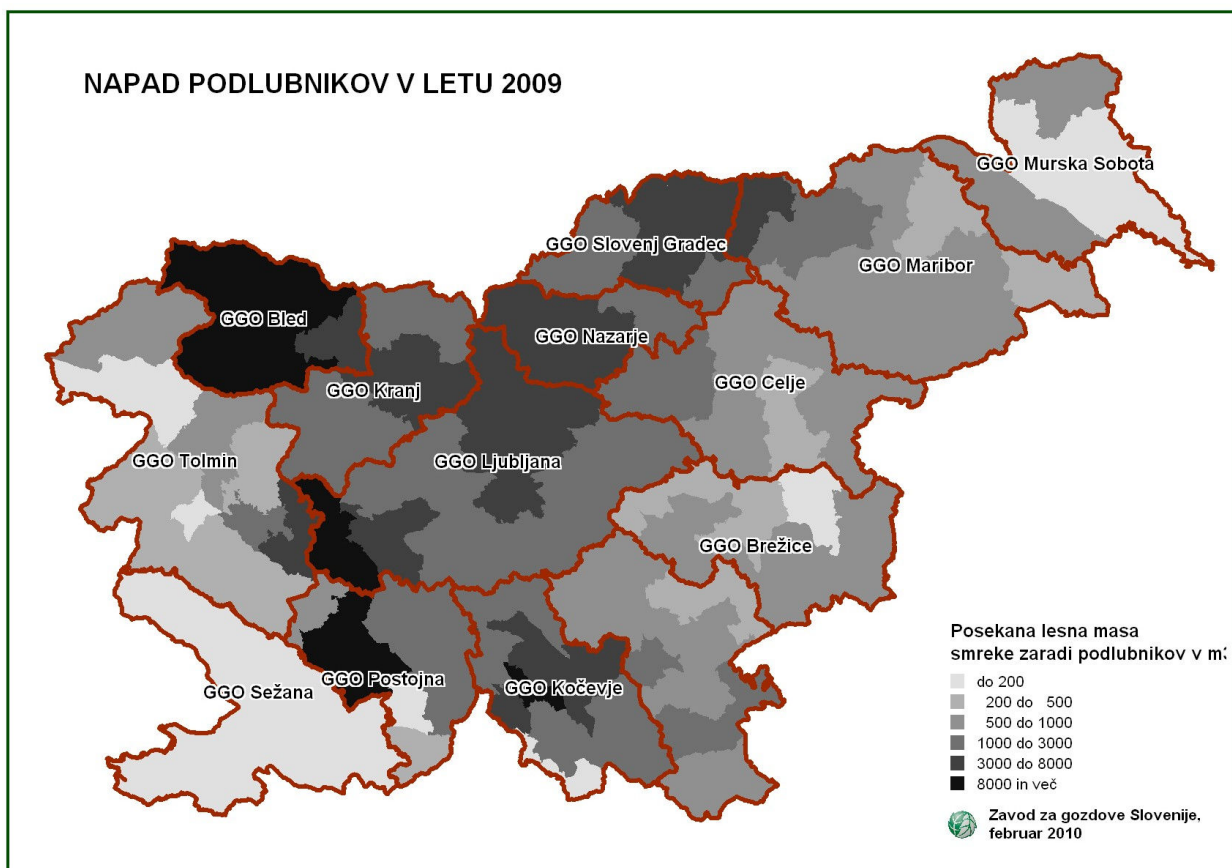
V letu 2009 je posek zaradi škodljivih žuželk obsegal 28 % vsega sanitarnega poseka in 8 % celotnega poseka. Povprečno posekano drevo je imelo 1,22 m³ (iglavci 1,22 m³ in listavci 0,68 m³). Skoraj ves posek zaradi škodljivih žuželk je bil realiziran pri iglavcih (99,6 %). Najpogostejša drevesna vrsta, posekana zaradi škodljivih žuželk, je smreka (97 % poseka zaradi žuželk, predvsem zaradi osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typhographus*), sledijo jelka (2 %) in bori (1 %).

Zaradi gozdnemu drevju škodljivih žuželk je bilo v letu 2009 posekane 256.793 m³ lesne mase oz. 210.650 dreves. Posek drevja zaradi žuželk je v preteklih letih znašal: leta 2008: 322.116 m³, leta 2007: 512.136 m³, leta 2006: 702.275 m³, leta 2005: 747.132 m³, leta 2004: 573.557 m³, leta 2003: 406.621 m³, leta 2002: 169.382 m³, leta 2001: 132.732 m³, leta 2000: 118.550 m³, leta 1999: 102.500 m³, leta 1998: 167.000 m³, leta 1997: 81.000 m³, leta 1996: 88.000 m³, leta 1995: 164.000 m³. Največji delež sanitarnega poseka zaradi žuželk, primerjalno na celoten posek, je bil v GGO Bled (37 % celotnega poseka) in v GGO Kočevje (10 %).

Z vidika obvladovanja populacije podlubnikov je bilo vreme v letu 2009 ugodno zaradi velikih temperaturnih nihanj v sredini leta, zaradi česar so bili razvojni krogi podlubnikov večinoma povprečni. Hkrati je bilo vreme neugodno zaradi poškodb gozdov v neurjih, ki so povečale trofično kapaciteto podlubnikom. Prvo rojenje smrekovih podlubnikov se je na pretežnem delu Slovenije začelo v prvi dekadi maja, tako kot v letu 2008.

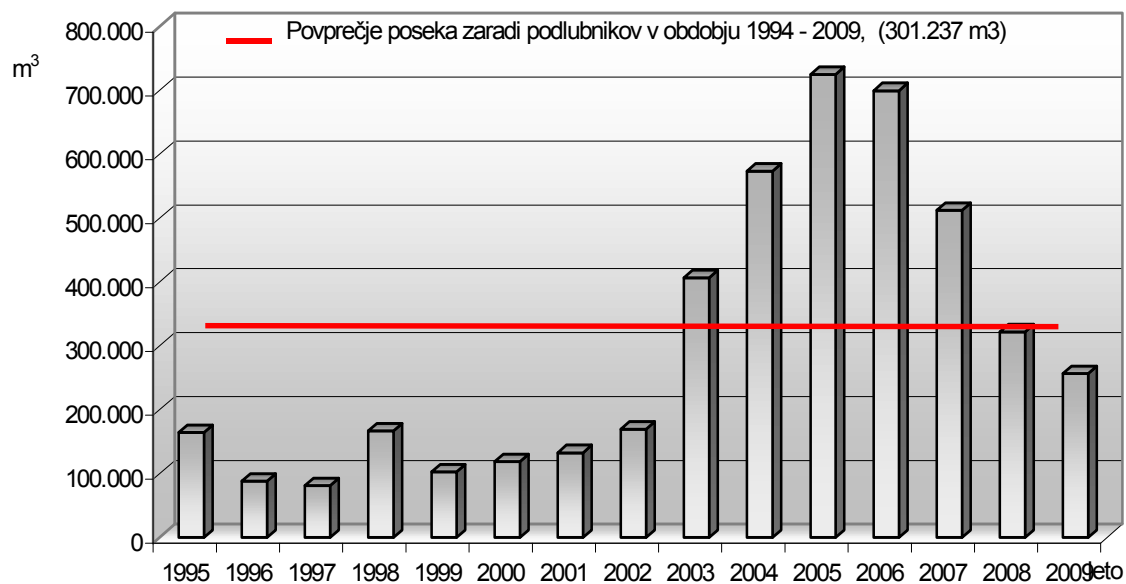
Iz grafikona 18 je razvidno, da se je obseg sanitarnih sečenj začel povečevati v poletnih mesecih in ostal na približno enaki ravni do konca leta. Višek sečnje, ki v primerjavi s predhodnimi leti ni izrazil, je bil v jesenskih mesecih.

V GGO Bled še vedno beležimo naraščanje namnožitve podlubnikov. Največji obseg sečnje, zlasti zaradi osmerozobega smrekovega lubadarja, je bil zabeležen v letu 2008, v letu 2009 pa je bil ta obseg le malo manjši. Namnožitve podlubnikov v GGO Bled je posledica naravnih ujm v zadnjih letih v tem območju. Zaradi velike količine poškodovane lesne mase v snegolomih kljub uporabi tehnologije strojne sečnje ni bilo mogoče zagotoviti pravočasne sanacije vseh poškodovanih sestojev. Glede na leto 2008 se je sečnja zaradi podlubnikov močno povečala tudi v GGO Nazarje, kar je posledica obsežnega vetroloma iz leta 2008. Tudi v GGO Slovenj Gradec ostaja posek zaradi podlubnikov na visoki ravni, kar je verjetno posledica dviga povprečne letne temperature v gorskem svetu in prevelikega deleža smreke v sestojih. V drugih GGO se je posek zaradi podlubnikov močno znižal oziroma ostaja na nizki ravni. Zaradi namnožitve podlubnikov (zlasti osmerozobega smrekovega lubadarja) je nastalo v letu 2009 133 ha ogolelih površin, od tega največ v GGO Bled (50 ha), GGO Kočevje (29 ha) in GGO Nazarje (20 ha).

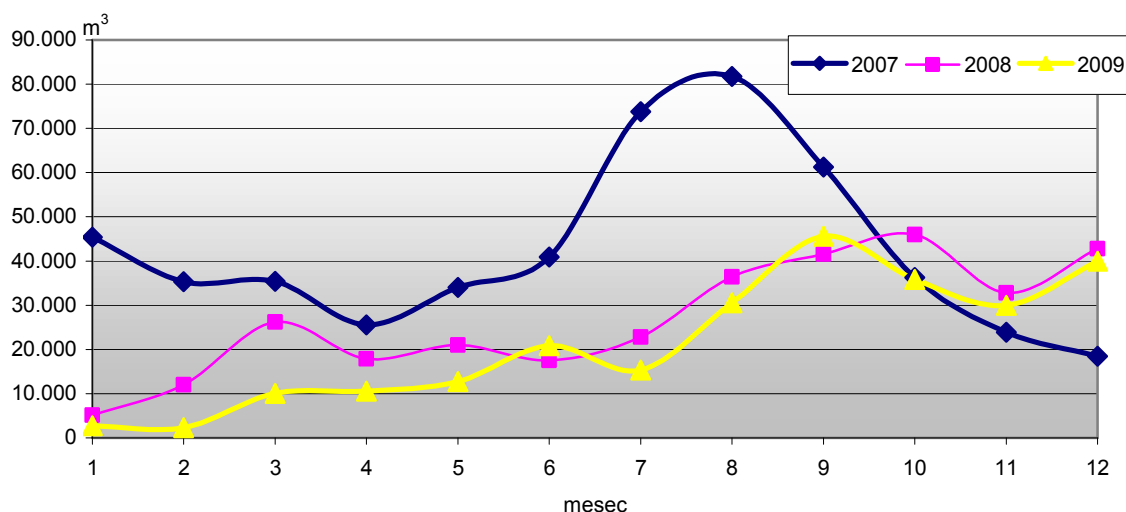

Slika 1: Količina posekane lesne mase smreke zaradi podlubnikov po krajevnih enotah Zavoda za gozdove Slovenije v letu 2009

Grafikon 17: Posek drevja zaradi podlubnikov v obdobju 1995–2009

Grafikon 18: Posek drevja zaradi žuželk v letu 2007, 2008 in 2009 po mesecih

Preprečevalni in preprečevalno – zatiralni ukrepi

Aktivnosti na izvajanju načrtovanih preventivnih in varstvenih del za preprečevanje širjenja in za zatiranje populacij podlubnikov – smrekovih lubadarjev so potekale v letu 2009 skladno z načrtom varstva gozdov. Z namenom zatiranja in preprečevanja širjenja podlubnikov je ZGS hkrati z nadzorom žarišč podlubnikov in izdelavo prognoze sproti evidentiral napadeno drevje, obveščal lastnike gozdov in z odločbami določal sanitarni posek in izdelavo lubadark ter potrebna zatiralna dela.

Kontrolno lovne pasti za osmerozobega in šesterezobega smrekovega lubadarja smo delavci ZGS postavili pred začetkom rojenja podlubnikov, ker so feromonske vabe daleč najbolj učinkovite v pomladanskem času, v času prvega rojenja. V času drugega in tudi morebitnega tretjega rojenja se učinkovitost lovnih pasti zmanjša. Vzrok je v privlačnosti vonja, ki ga oddajajo feromonske vabe. Pred pomladanskim zavrtanjem podlubnikov v oslabela debela in posekan les v zraku ni vonjav populacijskih, to je sekundarnih feromonov. Zato so pasti s feromonskimi vabami, ki oddajajo vonj sekundarnih feromonov, mnogo privlačnejše od okolice. V času, ko je v ozračju več sekundarnih feromonov naravnega izvora, pa pasti in tudi lovna drevesa, ki so pri tleh, izgubijo svojo privlačnost.

V letu 2009 je ZGS s pastmi in ustreznimi feromonskimi vabami opremil tudi skladišča iglavcev in žage, kjer je bil hranjen neobeljen les iglavcev. Lastniki oziroma upravljavci skladišč in žag so po navodilih, ki jih je pripravila Služba za varstvo gozdov, pasti postavili, čistili in oskrbovali. Po podatkih popisa skladišč gozdnih lesnih sortimentov, ki smo ga izvedli v letu 2009, je bilo na 631 skladiščih postavljenih približno 800 pasti.

Preglednica 24 prikazuje opravljena preventivna in zatiralna dela varstva pred podlubniki. Posek pravočasno odkritih in posekanih lubadark, ki so bile tudi pravočasno odstranjene iz gozda, ni vključen med navedene ukrepe. V letu 2009 je bilo položenih 365 kontrolno-lovnih nastav (leta 2008: 437, leta 2007: 785, leta 2006: 1.176, leta 2005: 1.964 nastav). Število kontrolno-lovnih nastav smo v zadnjih letih zmanjšali, ker je na območju namnožitve smrekovih lubadarjev (zlasti GGO Bled) veliko zaradi poškodb v naravnih ujmah oslabljenih smrek, ki so enako privlačne za lubadarje, kot načrtno postavljene nastave. Zato dodatna postavitev kontrolno-lovnih nastav v takih razmerah ni smiselna. Ob nastavah je bilo v gozdnem prostoru postavljenih še 5.103 režastih pasti, v katere so bile vstavljene feromonske vabe za osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) ter za šesterezobega smrekovega lubadarja (*Pityogenes chalcographus*) (leta 2008: 5.220, leta 2007: 4.322, leta 2006: 5.242, leta 2005: 7.927 pasti). Za

preventivna in zatiralna dela je bilo v letu 2009 v slovenskih gozdovih porabljeno le 0,9 litra dovoljenega insekticida, in sicer v zasebnih gozdovih (leta 2008: 1 liter; leta 2007: 1,5 litra, leta 2006: 23,0 litrov, leta 2005: 107,0 litrov).

Preglednica 24: Pregled v letu 2009 opravljenih del za zatiranje podlubnikov

VRSTA DELA	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2008 (%)
Kontrolno – lovne nastave (posek, izdelava in zatiralna dela)	kos	187	175	3	365	84
	ura	286	401	7	694	70
Kontrolno – lovne pasti (postavitve in vzdrževanje)	kos	3.615	1.476	12	5.103	98
	ura	30.728	12.546	102	43.376	98
Zatiralna dela pri izdelavi lubadark*	ura	1.082	832		1.914	47
Vzpostavljanje gozdne higiene (izdelava v ujmah odlomljenih vrhačev iglavcev)	ha	69	198		268	137
	ura	862	2.539		3.401	121
Druga zaščitna dela	ura		248		248	16
Druga dela SKUPAJ	ura	862	2.787		3.649	84
SKUPAJ	ura	32.958	16.566	109	49.633	97

* lupljenje lubadark, požig oz. drobljenje ostankov lubadark.

Skupno število porabljenih ur za obvladovanje podlubnikov, brez ur za posek in izdelavo lubadark, je v letu 2009 znašalo 49.633 (leta 2008: 51.106 ur, leta 2007: 54.177 ur, leta 2006: 82.281 ur, leta 2005: 118.091 ur). Pregled opravljenih del za zatiranje podlubnikov po gozdnogospodarskih območjih je prikazan v prilogi 17.

7.3 BOLEZNI GOZDNEGA DREVJA IN GLIVE KOT VZROK POSEKA

Bolezni gozdnega drevja in glive so bile tudi v letu 2009 tretji najpogostejši vzrok za sanitarni posek, za vetrom in škodljivimi žuželkami. Zaradi njih je bilo treba posekati 141.972 m³ drevja, kar pomeni 15 % sanitarnega poseka (leta 2008: 131.168 m³, leta 2007: 123.808 m³, leta 2006: 130.418 m³, leta 2005: 123.447 m³), od tega so s 55 % zastopani iglavci (iglavci 77.731 m³, listavci 64.242 m³). Po drevesnih vrstah je bilo zaradi bolezni največ posekane smreke – 45.662 m³ oz. 32 % od vsega sanitarnega poseka zaradi bolezni, pravega kostanja: 37.231 m³ oz. 26 %, jelke: 23.793 m³ oz. 17 %, hrastov: 11.972 m³ oz. 8 % (od tega graden: 9.780 m³, dob: 2.138 m³), borov: 7.973 m³ oz. 6 % (od tega rdeči bor: 2.216 m³, črni bor: 4.557 m³), bukve: 4.560 m³ oz. 3 %, brestov: 4.862 m³ oz. 3 % (od tega gorski brest: 4.578 m³). Druge drevesne vrste oziroma rodovi drevesnih vrst so zastopani z manj kot 1 %.

Med vzroke za posek smreke in jelke prištevamo dve skupini gliv, ki povzročata trohnobo in sta najpogostejši vzrok za posek. Prva skupina povzroča rdečo trohnobo iglavcev (trohnobneži, *Heterobasidion* spp.), druga pa belo trohnobo korenin (mravnica, *Armillaria* spp.). Ločimo ju glede na način okužbe ter na način nastanka in poteka trohnobe. Večinoma je težko pravočasno odkriti obolela drevesa, zato se škode zaradi teh povzročiteljev bolezni povečujejo. Strategija gojenja in varstva gozdov iglavcev temelji predvsem na preventivnih ukrepih proti rdeči trohnobi iglavcev in beli trohnobi korenin ter na čim hitrejšem sanitarnem poseku obolelih dreves.

Vzrok za sanitarni posek borov sta predvsem dve glivi, ki v običajnih razmerah ne pomenita nevarnosti drevju, v neugodnih razmerah, posebno ob suši, pa se razmnožita in uničujeta mlade

borove poganjke in vejice. To sta sušica najmlajših borovih poganjkov (*Diplodia pinea*, sin. *Sphaeropsis sapinea*), ki je v zadnjih letih povzročala sušenje ne samo najmlajših poganjkov, temveč tudi starejših vej, in sušica borovih vej (*Cenangium ferruginosum*).

Prevladujoči vzrok za posek pravega kostanja je kostanjev rak (*Cryphonectria parasitica*), za posek bresta pa holandska bolezen bresta (*Ophiostoma ulmi* in *Ophiostoma novo-ulmi*).

Najnevarnejša nova bolezen v gozdovih Slovenije je jesenov ožig, ki ga povzroča gliva *Chalara fraxinea*. Prvič smo jo zabeležili v letu 2006. Samo v enem letu se je razširila na celo državo. V letu 2009 pa že beležimo prve sanitarne sečnje, npr. v GGO Murska Sobota (203 m³), Sežana (9 m³), Novo mesto (33 m³), idr. Posekana so bila le najbolj poškodovana drevesa velikega jesena.

Druge sanacijske sečnje zaradi neznanih ali več različnih vzrokov

Sanitarni posek zaradi drugih vzrokov zajema sušeča se oz. oslabela drevesa zaradi neznanih ali sestavljenih vzrokov, med katerimi ne moremo opredeliti glavni vzrok sušenja, ali zaradi manj pogostih vzrokov, ki jih ne obravnavamo posebej. V letu 2009 je bilo zaradi drugih sanacijskih vzrokov (šifra vrste poseka 311 - 317 in 911) posekanih 84.274 m³ oz. 9 % sanitarnega poseka. Najpogosteje se pod druge sanacijske sečnje beleži sečnja oslabele jelke (v letu 2009: 46.236 m³), smreke (15.942 m³), hrasta (5.913 m³) in bora (4.480 m³).

7.4 POŽARI IN POŽARNO VARSTVO

V letu 2009 smo v Sloveniji evidentirali 122 gozdnih požarov, kar je znatno več kot v letu 2008, ko jih je bilo 74. Bistveno večja je bila tudi skupna opožarjena površina – 201,2 ha (leta 2008: 75,4 ha). Površina opožarjenega visokega gozda je znašala 90,66 ha oz. 45 % vse opožarjene površine (leta 2008: 31,39 ha, leta 2007: 60,54 ha, leta 2006: 700,62 ha, leta 2005: 110,43 ha, leta 2004: 34,27 ha, leta 2003: 196,69 ha, leta 2002: 57,06 ha, leta 2001: 127,99 ha). Leto 2006 izstopa po površini zlasti zaradi izredno velikega požara na Krasu (401 ha opožarjenega visokega gozda), na požarišču katerega so se sanacijska dela izvajala še v letu 2009.

V letu 2009 je bila površina opožarjenega panjastega gozda 6,1 ha oz. 3 %, površina opožarjenih grmišč pa je znašala 17,97 ha oz. 9 %. Drugih opožarjenih površin je bilo 86,47 ha oz. 43 %. Povprečna opožarjena površina gozdnih požarov je znašala 1,65 ha (leta 2008: 1,02 ha, leta 2007: 0,93 ha, leta 2006: 12,51 ha, leta 2005: 3,83 ha, leta 2004: 2,71 ha, leta 2003: 9,38 ha, leta 2002: 2,68 ha, leta 2001: 5,31 ha).

V letu 2009 v posameznih delih oziroma na ozemlju celotne RS ni bilo razglašanih dni z veliko oziroma zelo veliko požarno ogroženostjo naravnega okolja, vendar so se spomladi in poleti vrstila krajša sušna obdobja.

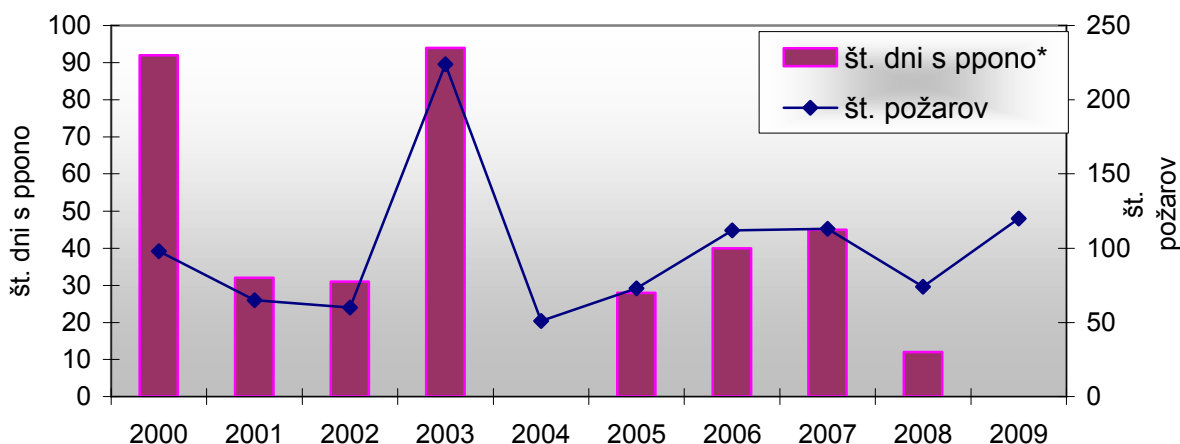
V letu 2009 je bilo 39 požarov neznanega vzroka, s skupno površino 49,52 ha. Sicer pa je bil glavni vzrok za nastanek požarov podoben kot v prejšnjih letih. Med 83 požari, katerih vzrok je bil znan, je človek povzročil 75 požarov (107,8 ha opožarjenih površin).

Več podatkov o gozdnih požarih prikazujejo grafikoni 19, 20 in 21 ter preglednici 25a in 25b.

Posek zaradi požarov poškodovanega drevja je v letu 2009 znašal 659 m³, od tega 354 m³ iglavcev in 305 m³ listavcev. Povprečno drevo je merilo 0,15 m³ (iglavci 0,29 m³, listavci 0,09 m³). Največji delež poseka zaradi požarov so zabeležili v GGO Sežana in sicer 87 % vsega poseka zaradi požarov oz. 572 m³. Tudi po številu požarov in opožarjeni površini gozda je GGO Sežana daleč na prvem mestu. V GGO Sežana, kjer je tudi največ gozdov z veliko in zelo veliko požarno ogroženostjo, je v gozdu zagorelo 91 krat (76 % vseh požarov) in je bilo opožarjeno

148,23 ha površin (84 % vseh površin), povprečna velikost opožarjene površine pa je bila 1,63 ha. V območju GGO Sežana je bil v letu 2009 največji tudi primanjkljaj padavin glede na dolgoletno povprečje. Zaradi številnih manjših požarov zlasti na območju slovenske Istre menimo, da je bilo veliko požarov povzročenih namerno (sum na požigalca). Sledi GGO Postojna s 3 gozdnimi požari (3 % vseh požarov) in opožarjeno površino 11,05 ha (6,2 % vseh površin). Podatki o številu požarov, opožarjenih površinah in vzrokih požarov po območjih so prikazani v prilogah 19, 19a, 19b, 19c.

Grafikon 19: Dnevi z razglašeno veliko oz. zelo veliko požarno ogroženostjo na ozemlju RS v obdobju 2000–2009, po podatkih Uprave RS za zaščito in reševanje

Opomba: * ppono ⇒ povečana požarna ogroženost naravnega okolja

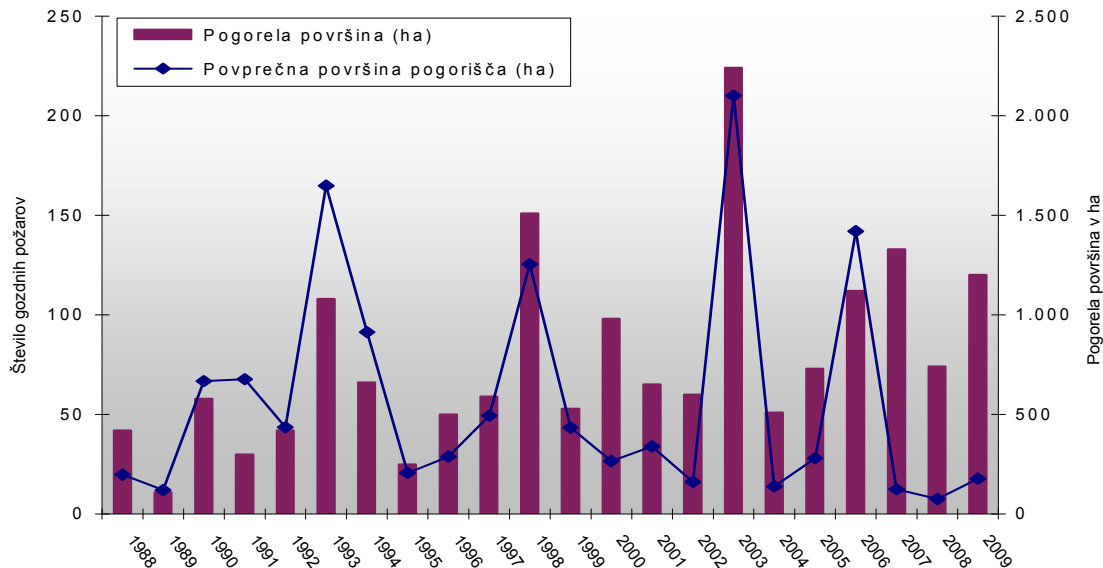
Preglednica 25a: Število požarov in opožarjena površina v letu 2009 in obdobju 2004–2008

	Leto	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Odstotek v letu 2009 %
A. število požarov	Število	51	73	112	133	74	122	
B. vrsta pogorele površine		138,17	279,73	1.401,32	124,04	75,38	201,20	100
1. gozdovi in grmišča	h	76,87	142,23	1.022,81	98,61	46,69	114,73	57
1.1. visoki gozd		34,27	110,43	700,62	60,54	31,39	90,66	45
1.1.1. gozdovi iglavcev	e	11	83,54	479,6	17,87	8,99	31,56	16
1.1.2. gozdovi listavcev		15,07	19	198,19	16,09	6,76	23,26	11
1.1.3. mešani gozdovi	k	8,2	7,89	22,83	26,58	15,64	35,84	19
1.2. panjevci		5	20	251,32	5,86	4,09	6,1	3
1.3. grmišča, grmičev gozd	t	37,6	11,8	70,87	32,22	11,21	17,97	9
2. druge površine		61,3	137,5	378,51	25,43	28,69	86,47	43
C. pogorele površine po obliki lastništva	a	138,17	279,73	1.401,32	124,04	75,38	201,20	100
1. javna last		19,06	149,73	295,98	15,31	5,86	45,98	23
1.1. gozdovi in grmišča	r	14,76	81,73	254,98	12,36	0,86	32,76	16
1.2. druge površine		4,3	68	41	2,95	5	13,22	7
2. zasebna last	j	119,11	130	1.105,34	108,72	69,52	155,22	77
2.1. gozdovi in grmišča		62,11	60,5	767,83	86,25	45,57	83,67	42
2.2. druge površine	i	57	69,5	337,51	22,48	23,95	71,55	36
D. povprečna površina požarišča		2,71	3,83	12,51	0,93	1,02	1,65	

Preglednica 25b: Vzroki gozdnih požarov v letu 2009 in primerjava z leti 2004–2008

	Št. 2004	Površina 2004 ha	Št. 2005	Površina 2005 ha	Št. 2006	Površina 2006 ha	Št. 2007	Površina 2007 ha	Št. 2008	Površina 2008 ha	Št. 2009	Površina 2009 ha
A. Vsi požari skupaj	51	138,17	73	279,73	112	1.401,32	133	124,04	74	75,38	122	201,20
1. Znani vzroki, od tega:	39	130,11	46	219,52	80	417,52	64	74,7	44	36,58	83	151,68
1.1. Človek	34	123,11	39	198,22	61	362,66	59	65,05	43	33,68	75	107,80
1.1.1. Namerni požig	4	3	8	24,04	11	7,49	6	7,25	2	5	12	2
1.1.2. Nepazljivost	30	120,11	31	174,18	50	355,17	53	57,8	41	28,68	62	103,80
1.2. Naravni vzroki (strela)	5	7	7	21,3	19	54,87	5	9,65	1	2,9	8	43,88
2. Neznani vzroki	12	8,06	27	60,21	32	983,79	69	49,33	30	38,8	39	49,52
B. Dodatna razčlenitev vzrokov požarov zaradi nepazljivosti	30	120,11	31	174,18	50	355,17	54	58,35	41	28,68	63	105,80
1. Kmetijska opravila	6	7,01	10	137	3	0,7	19	18,31	18	5,12	27	29,97
2. Gozdarska opravila	0	0	2	1,1	12	5,66	7	10,3	1	0,26	2	1,30
3. Industrijska dejavnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Komunikacije (vlak, el. vodi, ipd.)	22	112,75	14	33	32	329,8	22	27,75	18	17,78	25	61,74
5. Obiskovalci gozda (turisti, otroci, ipd.)	2	0,35	5	3,08	2	0,51	4	0,68	2	0,01	5	3,66
6. Drugo (vojska, ipd.)	0	0	0	0	1	18,5	2	1,3	2	5,51	4	9,13

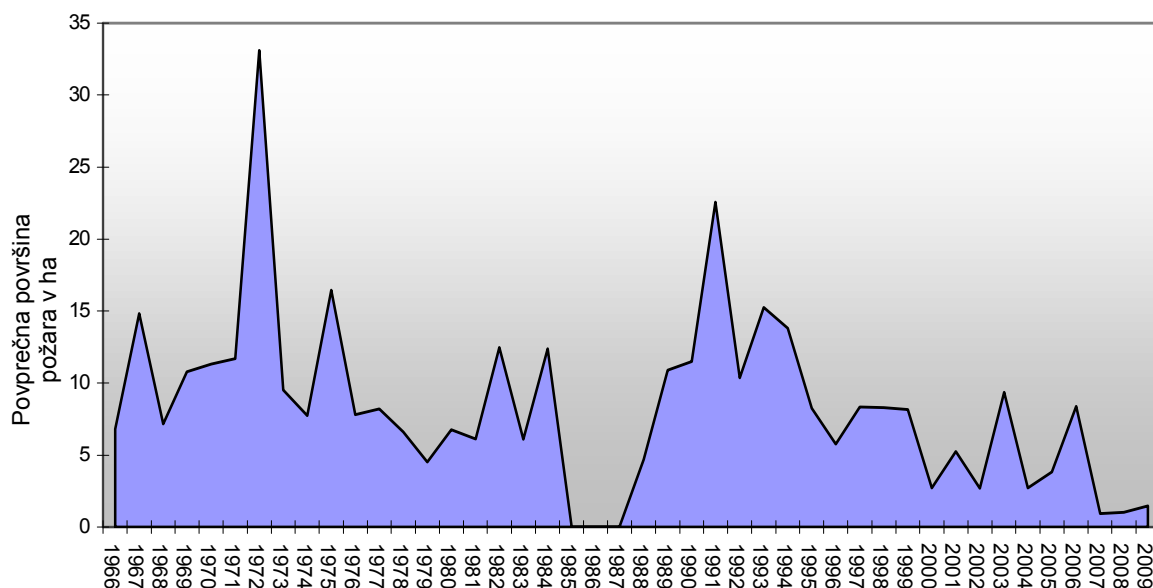
Grafikon 20: Površina pogorišč in število požarov v letih 1988–2009

V grafikonu 20 je dobro viden trend zmanjševanja povprečne površine gozdnega požara. V letu 1972, ko je 100 gozdnih požarov opožarilo kar 3.312 ha gozdov, je bila povprečna opožarjena površina 33,1 ha. V najbolj sušnem in vročem letu 2003 je bilo 224 požarov, ki so opožarili 2.100 ha gozdov, pa je bila povprečna površina le 9,4 ha. Podobno se je ponovilo v letu 2006, ko je bilo zelo vroče in suho poletje, tako da se je predvsem zaradi treh velikih gozdnih požarov povprečna površina povečala na 18,50 ha. V letu 2009 pa je povprečna površina požara znašala 1,65 ha (v letu 2008: 1,02 ha).

Zmanjševanje povprečne površine gozdnih požarov je posledica boljše protipožarne infrastrukture v gozdovih, boljše odprtosti gozdov, boljše organizacije gozdarstva in gasilstva, boljše opreme, ki jo imajo gasilci in boljših telekomunikacijskih možnosti, ki jih nudi predvsem mobilna telefonija in sistem obveščanja, ki omogočata hitro javljanje nastanka gozdnega požara. Na najbolj požarno ogroženem območju v GGO Sežana, Tolmin in Postojna je Uprava RS za zaščito in reševanje vzpostavila video nadzor, ki omogoča hitro evidentiranje požara v naravnem okolju.

Grafikon 21: Povprečna površina pogorišč v letih 1966–2009 (manjkajo podatki za leta 1985, 1986 in 1987)

V letu 2009 je bilo na novo zgrajenih 9,67 km požarnih presek, za kar je bilo porabljenih 4.806 delovnih ur. Vzdrževanih je bilo 176,75 km požarnih presek (13.742 delovnih ur). Požarnih zidov je bilo na novo zgrajenih 385 m, vzdrževalna dela pa so bila izvedena v dolžini 1.200 m (skupno 1.010 ur). Na protipožarnih stezah so bila izvedena le vzdrževalna dela v dolžini 1.500 m, za kar je bilo porabljenih 60 delovnih ur. Postavljeno je bilo 81 opozorilnih oziroma obvestilnih tabel, vzdrževanih pa 47. Za ti dve opravili je bilo potrebnih 328 delovnih ur.

Skupaj je bilo za požarno varstvo v letu 2009 opravljenih 19.946 delovnih ur oz. 2.493 delovnih dni, od tega 5.673 ur v zasebnih gozdovih, 9.188 ur v državnih gozdovih in 5.085 ur v občinskih gozdovih. Največ delovnih ur je bilo opravljenih v GGO Sežana (16.875 ur oz. 2.109 delovnih dni).

Realizacija programa varstva gozdov pred gozdnimi požari je bila 48 %, upoštevajoč dejansko opravljeno število ur v letu 2009 in načrtovano število ur po programu del za leto 2009. Na obseg opravljenega dela bistveno vplivajo razpoložljiva proračunska sredstva za protipožarno varstvo. Pregled opravljenih del varstva pred požari je prikazan v preglednici 26, po območjih pa v prilogi 20.

Preglednica 26: Izvedena dela varstva pred gozdnimi požari v letu 2009

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2008 %
Protipožarne preseke – novogradnja	km	0,31	3,36	6,00	9,67	71
	ura	202	1.870	2.734	4.806	70
Protipožarne preseke – vzdrževanje	km	70,80	69,10	36,85	176,75	115
	ura	5.307	6.112	2.323	13.742	111
Protipožarni zidovi – novogradnja	m		385,00		385,00	
	ura		770		770	
Protipožarne steze – vzdrževanje	m		1.200,00		1.200,00	240
	ura		240		240	240
Protipožarne steze – vzdrževanje	m		1.500,00		1.500,00	79
	ura		60		60	79
Vzdrževanje opozorilnih tabel PPV	kos	8,00	39,00		47,00	102
	ura	8	39		47	96
Postavitev opozorilnih tabel PPV	kos	39,00	32,00	10,00	81,00	245
	ura	156	97	28	281	265
SKUPAJ	ura	5.673	9.188	5.085	19.946	101

7.5 VARSTVO PRED RASTLINOJEDO PARKLJASTO DIVJADJO

Rastlinojeda parkljasta divjad v Sloveniji lahko lokalno povzroča tudi večje težave pri razvoju gozda, zlasti pri njegovem obnavljanju. Divjad otežuje predvsem pomlajevanje njej priljubljenih drevesnih vrst (npr. jelka v jelovo bukovem gozdu, manjšinjske drevesne vrste listavcev, plemeniti listavci, sadike, vzgojene v drevesnici). Pri obnovi gozdov za zaščito naravnega mladja in sadik gozdnega drevja pred rastlinojedo divjadjo je zato nujno uporabljati draga mehanska in kemična zaščitna sredstva, ki pa predstavljajo precejšen strošek za investitorja. Pri tem se zavedamo, da z mehanskimi ali kemičnimi sredstvi dolgoročno problema ne odpravljamo, z njimi le blažimo možne posledice. Obseg v letu 2009 izvedenih zaščitnih ukrepov pred rastlinojedo divjadjo je po vrstah del skupaj za vse slovenske gozdove prikazan v preglednici 27, po gozdnogospodarskih območjih pa v prilogi 18. Zneski sredstev sofinanciranja teh del so prikazani v poglavju »Sofinanciranje in financiranje gojitvenih in varstvenih del.«

Poškodbe zaradi lupljenja, ki jih lahko povzroča rastlinojeda parkljasta divjad in ki so lahko tudi vzrok za posek poškodovanih dreves, so najpogostejše v mladovjih iglavcev in na mladih drevesih plemenitih listavcev. Volumen drevja, posekanega zaradi poškodb rastlinojedih parkljarjev, je znašal v letu 2009 5.627 m³ iglavcev in 60 m³ listavcev. Dejanski obseg poškodovanega drevja zaradi vpliva rastlinojede parkljaste divjadi pa je verjetno višji od zgolj evidentiranega poseka.

Posek iz sanitarno varstvenih vzrokov, ki so mu bile vzrok poškodbe rastlinojede parkljaste divjadi, je v zadnjem desetletnem obdobju znašal: leta 2009: 5.687 m³, leta 2008: 4.277 m³, leta 2007: 3.720 m³, leta 2006: 3.298 m³, leta 2005: 4.246 m³, leta 2004: 3.643 m³, leta 2003: 5.668 m³, leta 2002: 7.505 m³ in leta 2001: 7.086 m³. od tega 99 % iglavcev.

Najpogosteje posekana drevesna vrsta je bila smreka (5.443 m³ oz. 96 % od vsega poseka zaradi divjadi). Povprečno posekano drevo je imelo 0,29 m³ (leta 2008: 0,29 m³, leta 2007: 0,27 m³, leta 2006: 0,24 m³, leta 2005: leta 0,24 m³, leta 2004: leta 0,24 m³, 2003: 0,26 m³, leta 2002: 0,20 m³, leta 2001: 0,24 m³), od tega iglavci 0,29 m³ in listavci 0,44 m³. Zaradi poškodb od divjadi ni napadlo veliko lesa, toda posekanih je bilo kar 19.416 dreves, od tega 19.280 dreves iglavcev in 136 dreves listavcev. Med območji je največ posekanega drevja zaradi poškodb po divjadi v GGO Kočevje (2.247 m³) in GGO Maribor (1.163 m³).

Skupna realizacija programa varstva gozdov pred rastlinojedo parkljasto divjadjo je bila 77 %. Na letni obseg izvedenih del za varstvo pred divjadjo v pretežni meri vplivata obseg izvedene obnove gozda s sadjo in drevesna struktura sadik. Skupno število porabljenih ur za varstvo pred rastlinojedo parkljasto divjadjo je v letu 2009 znašalo 7.342 delovnih dni oz. 58.737 delovnih ur (leta 2008: 66.664 delovnih ur; leta 2007: 78.314 delovnih ur (z obeleževanjem sadik 80.761 delovnih ur), leta 2006: 103.233 delovnih ur, leta 2003: 69.328 ur, leta 2004: 43.872 ur, leta 2003: 53.554 ur, leta 2002: 51.939 ur, leta 2001: 65.233). Po območjih je bilo v letu 2009 največ del na varstvu pred rastlinojedo parkljasto divjadjo opravljeno v GGO Maribor (10.444 ur ali 18 %), GGO Nazarje (6.762 ur ali 12 %) in GGO Slovenj Gradec (6.543 ur ali 11 %), najmanj pa v GGO Novo mesto (1.323 ur ali 2 %).

Preglednica 27: Pregled v letu 2009 opravljenih del varstva gozdov pred divjadjo

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2008 %
Premazi vršičkov	ha	404,65	233,44	0,3	638,39	104
	ura	5.369	2.805	4	8.178	103
Izdelava količkov	kos	23.465	13.160	3.400	40.025	88
	ura	939	528	136	1.603	88
Zaščita s količenjem	kos	16.310	9.550	1.750	27.610	92
	ura	1.386	916	150	2.452	95
Zaščita s tulci	kos	100.704	19.930	3.850	124.484	67
	ura	18.108	3.204	328	21.640	67
Zaščita pred lupljenjem	kos	5.902	800		6.702	104
	ura	260	30		290	110
Zaščita z ograjo – novogradnje	m	11.930	8.032		19.962	112
	ura	9.270	5.677		14.947	108
Vzdrževanje tulcev	kos	10.505	11.145		21.650	113
	ura	423	761		1.184	108
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	4.985	40.879		45.864	128
	ura	562	4.351		4.913	105
Obžetev tulcev	kos	22.266	27.980		50.246	154
	ura	344	560		904	148
Odstranjevanje tulcev	kos	4.250	2.750		7.000	106
	ura	152	100		252	102
Odstranjevanje ograj	m	5.194	3.120		8.314	392
	ura	1550	824		2374	337
SKUPAJ	ura	38.363	19.756	618	58.737	88

7.6 DRUGA DELA VARSTVA GOZDOV

Ob že obravnavanih gozdno varstvenih delih, ki so bila opravljena v letu 2009, je bilo opravljenih še nekaj drugih del. To so bila dela protierozijske zaščite, dela vzpostavljanja gozdnega reda in dela ostalega varstva. Obseg navedenih del je razviden iz preglednice 28.

Za dela za zagotavljanje protierozijske zaščite (protierozijska zaščita in posek težkega drevja v varovalnih gozdovih) je bilo porabljenih 633 delovnih ur, od tega večina (625 ur) v GGO Ljubljana. Vzpostavljanje gozdnega reda je bilo izvedeno na 107 ha, za kar je bilo porabljenih 93 ur, od tega največ v GGO Novo mesto (80 ha). Največ ostalega varstva gozdov je bilo opravljeno v GGO Kočevje – 1.312 delovnih ur in v GGO Postojna – 1.026 delovne ure. Za izvedbo obeleževanja sadik je bilo porabljenih 2.475 delovnih ur.

Preglednica 28: Pregled v letu 2009 opravljenih drugih del varstva gozdov

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
Protierozijska zaščita	ura	8			8
Posek težkega drevja v varovalnih gozdovih	ura	625			625
Vzpostavljanje gozdnega reda	ura	93			93
Ostalo varstvo	ura		2.514		2.514
Obeleževanje sadik	kos	21.875	48.260	2.300	72.435
	ura	683	1.720	72	2.475
SKUPAJ	ura	1.409	4.234	72	5.715

7.7 SKUPNI OBSEG VARSTVENIH DEL

Največji delež porabljenega časa za izvajanje varstvenih del v gozdovih je bil namenjen varstvu pred rastlinojedo parkljasto divjadjo, in sicer 44 %. Sledijo dela za zatiranje podlubnikov (37 %) in dela požarnega varstva gozdov (15 %). Za izvedbo drugih varstvenih del je bilo porabljenega 4 % delovnega časa.

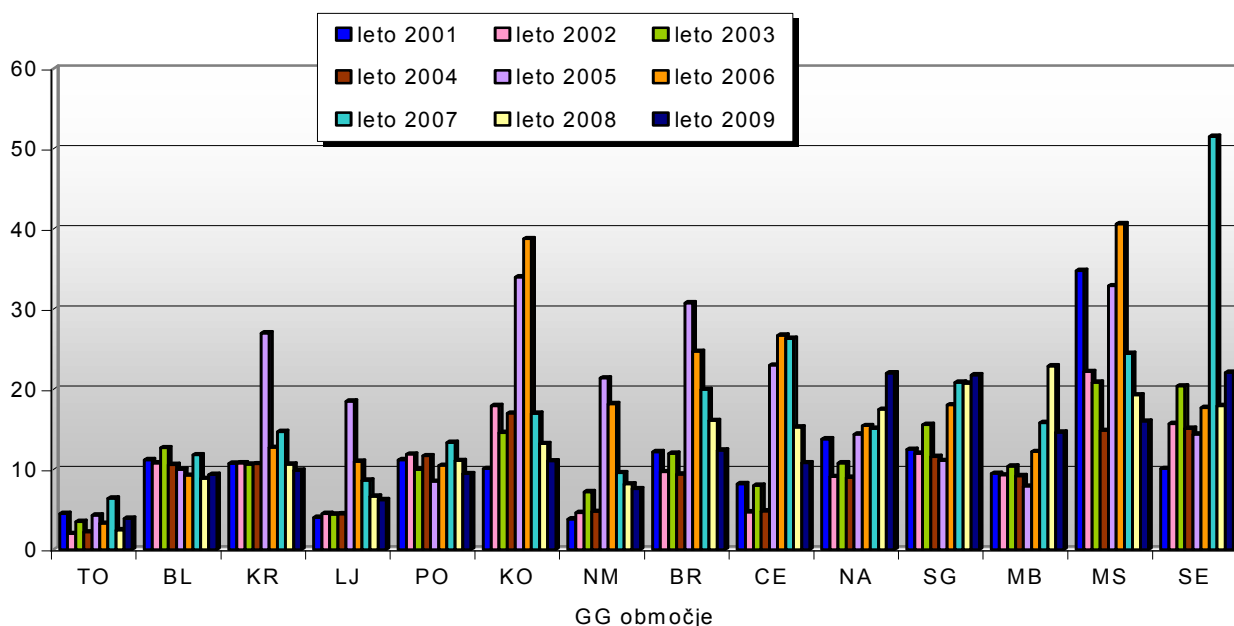
Preglednica 29: Pregled porabe delovnih ur namenjenih varstvu gozdov v letu 2009, po sklopih del

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
Varstvo pred divjadjo	ura	38.363	19.756	618	58.737
Varstvo pred požari	ura	5.673	9.188	5.085	19.946
Varstvo pred podlubniki	ura	32.958	16.566	109	49.633
Druga dela varstva	ura	1.409	4.234	72	5.715
SKUPAJ	ura	78.403	49.744	5.884	134.031

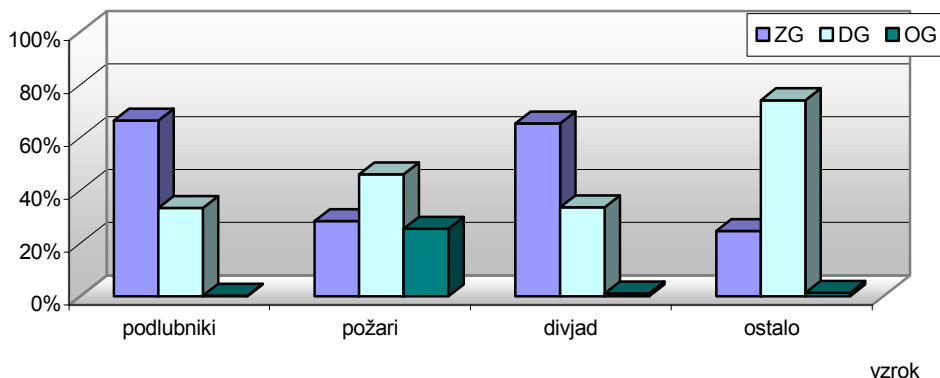
Med gozdnogospodarskimi območji je bilo v letu 2009 največ delovnih ur namenjenih varstvu gozdov, preračunano na 100 ha površine gozda, v GGO Sežana (predvsem varstvo pred požari), GGO Nazarje (predvsem varstvo pred divjadjo in podlubniki) in GGO Slovenj Gradec (varstvo pred divjadjo in podlubniki), in sicer približno 22 delovnih ur na 100 ha. Z nekaj manjšim obsegom delovnih ur sledijo GGO Murska Sobota (predvsem varstvo pred divjadjo), GGO Maribor (predvsem varstvo pred divjadjo in podlubniki) in GGO Brežice (predvsem varstvo pred divjadjo in podlubniki), kjer je bilo porabljenih med 12 in 16 delovnih ur na 100 ha. Podrobnejši pregled porabljenih ur, namenjenih varstvu gozdov po GGO je prikazan v prilogi 20.

V vseh slovenskih gozdovih je bilo v letu 2009 porabljenih za varstvo gozdov 16.754 delovnih dni, v povprečju 1,4 delovnih dni na 100 ha gozda, kar je 8 % manj kot v letu 2008. Realizacija programa varstva gozdov je bila 72 %, upoštevajoč evidentirano število ur v letu 2009 in načrtovano število ur po programu del.

Grafikon 22: Poraba delovnih ur, namenjenih varstvu gozdov na 100 ha gozdov v letu 2009, po območjih in primerjava z leti 2000–2008

Grafikon 23: Delež porabe delovnih ur, namenjenih varstvu gozdov po sklopih del v letu 2009 ločeno po oblikah lastništva

7.8 POROČILO POROČEVALSKE PROGNOСТИČNO-DIAGNOSTIČNE SLUŽBE ZA GOZDOVE O ŠKODLJIVIH ORGANIZMIH V GOZDU IN GOZDNEM PROSTORU ZA LETO 2009

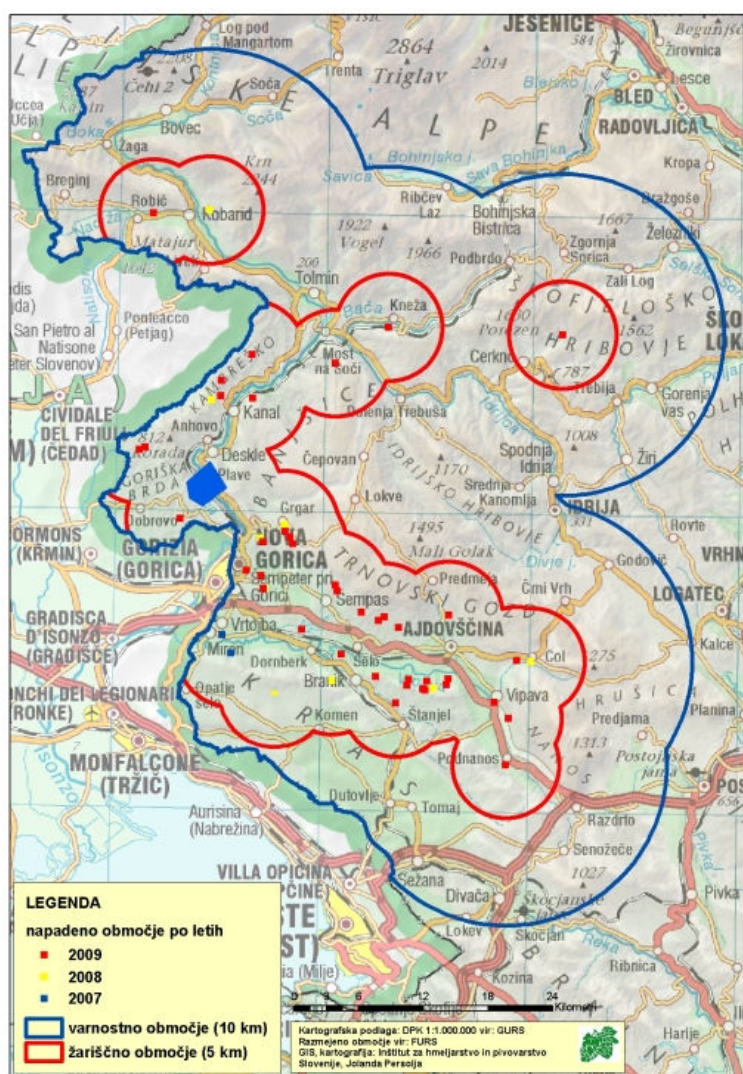
Fitosanitarna uprava RS (FURS) je za leto 2009 določila izvajanje sistematičnih nadzorov v gozdnem prostoru Poročevalski, diagnostično-prognostični službi za varstvo gozdov (na Gozdarskem inštitutu Slovenije /GIS/, Biotehniški fakulteti - Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire in ZGS) nad naslednjimi novimi oziroma nevarnimi škodljivimi organizmi za gozd:

- kostanjeva šiškarica (*Dryocosmus kuryphilus*),
- hrušev ožig (*Erwinia amylovora*),
- kitajski in azijski kozliček (*Anoplophora chinensis* in *Anoplophora glabripennis*),
- fitoftorna sušica vej (*Phytophthora ramorum* in *P. kernoviae*),

- borova ogorčica (*Bursaphelenchus xylophilus*),
- borov smolasti rak (*Fusarium circinatum*),
- jesenov ožig (*Hymenoscyphus albidus*, anamorf *Chalara fraxinea*).

Od navedenih škodljivih organizmov so v Sloveniji prisotni kostanjeva šiškariča, hrušev ožig in jesenov ožig. Posebni nadzori nad drugimi škodljivimi organizmi se izvajajo z namenom preprečevanja vnosa oziroma čim zgodnejšega odkritja pojava teh organizmov v Sloveniji.

V letu 2009 smo nadzorovali širjenje kostanjeve šiškariče (*Dryocosmus kuryphilus*) iz zahodnega dela Slovenije, kjer je prisotna od leta 2005, proti vzhodu. Njena prisotnost je bila evidentirana približno 20 km vzhodneje od območja razširjenosti v letu 2008, to je do Cerknega oziroma po Vipavski dolini do Podnanosa in skoraj do Cola. Vzhodneje od meje razširjenosti, ugotovljene leta 2009, poteka naravna pregrada za širjenje kostanjeve šiškariče proti vzhodu, ki jo predstavljajo gozdni predeli z majhnim deležem pravega kostanja v lesni zalogi.

Slika 2: Razmejena območja napada kostanjeve šiškariče (*Dryocosmus kuryphilus*) v Sloveniji v letu 2009 (vir: FURS)

Slika 3: Šiške na pravem kostanju povzroča kostanjeva šiškarica (*Dryocosmus kuriphilus*)
(Foto: Maja Jurc)

Nadaljevali smo tudi izvajanje posebnega nadzora nad hruševim ožigom (*Erwinia amylovora*), ki ogroža tudi nekatero gozdno drevje in grmovnice ter ima status karantenske bolezni. V letu 2009 v gozdovih hruševega ožiga nismo zabeležili.

Sistematični nadzor nad kitajskim in azijskim kozličkom (*Anoplophora chinensis* in *Anoplophora glabripennis*) smo izvajali na gozdnih robovih v okolici možnih vstopnih mest, kot so zlasti drevesnice in vrtni centri. Vdor škodljivca v Slovenijo v letu 2009 ni bil evidentiran.

Po območnih enotah smo nadaljevali evidentiranje dreves, ki kažejo simptome okužbe z glivami iz rodu *Phytophthora* (črni izcedki iz skorje, odmiranje skorje). Opazovali smo predvsem bukve, hraste, javore in divji kostanj. Prisotnost glive *Phytophthora ramorum* in tudi nevarne glive *Phytophthora kernoviae* v Sloveniji ni bila evidentirana. Gozdarski inštitut Slovenije je v letu 2009 odvzel 14 vzorcev s sumom na *Phytophthora* sp. Vsi vzorci so bili negativni in niso vsebovali *P. ramorum* ali *P. kernoviae*. Ugotovljene pa so bile druge vrste, to je *P. cambivora* in *P. gonapodyides*, ki so naravno in sporadično razširjene po celem ozemlju Slovenije. Vse vrste fitofor povzročajo enake simptome kot vrsti iz posebnega nadzora, zato je za zanesljivo določitev vedno nujno potrebna diagnostična preiskava vzorca v pooblaščenem laboratoriju.

Nadzor nad karantenskim škodljivim organizmom borovo ogorčico (*Bursaphelenchus xylophilus*) smo v letu 2009 razširili na možna vdorna mesta po vsej Sloveniji. Poleg okolice pristanišča v Kopru in Trstu in letališča pri Brniku smo nadzorovali gozdove z večjim obsegom sanitarne sečnje ter okolico žag, predelovalnih obratov, drevesnic in distributerjev občutljivega blaga (les, lubje, rastline, lesen pakirni material). Vdor škodljivca v Slovenijo v letu 2009 ni bil evidentiran. Gozdarski inštitut Slovenije je odvzel 6 vzorcev lesa črnega bora in jih poslal v pooblaščen diagnostični laboratorij za borovo ogorčico. Analizni izvidi vseh vzorcev so bili negativni. V letu 2009 je Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF nadaljeval izvajanje monitoringa potrjenih vektorjev borove ogorčice (kozličkov iz rodu *Monochamus*). Monitoring se izvaja od leta 2007 na devetih lokacijah v treh ekoloških regijah (Submediteranska, Predalpska in Dinarska ekološka regija) v sestojih črnega bora, rdečega bora, alepskega bora, navadne smreke in navadne jelke. Entomofavno nabiramo z "cross-vane" pastmi (tri pasti/lokacijo) z atraktanti (etanol, α -pinen, Pheroprax in Gallowit) po metodi mokrega ulova. V obdobju od 2007 do 2008 je bilo nabranih 1.434 osebkov devetih vrst kozličkov (*Spondylis buprestoides*, *Arhopalus rusticus*, *Acanthocinus griseus*, *Monochamus galloprovincialis*, *M. sutor*, *Acanthocinus aedilis*, *Tetropium fuscum*, *Strangalia melanura*, *Stictoleptura rubra*). V letu 2008 so kozlički rodu *Monochamus* predstavljali 5,5 % vseh nabranih kozličkov, največ ciljnih kozličkov je bilo nabranih v prven obdobju nabiranja (v juliju) v pasti z atraktanti. V pasteh z atraktanti je bil ugotovljen tudi velik delež neciljnih vrst hroščev, predvsem iz družin Cleridae in Rhizophagidae, ki predstavljajo naravne sovražnike podlubnikov. Podatki so v fazi obdelave in priprave objave.

Pri rednem delu v borovih gozdovih tudi nismo evidentirali bolezni borovega smolastega raka (*Fusarium circinatum*). Gozdarski inštitut Slovenije je ob zdravstvenem pregledu gozdne drevesnice našel sadiko s sumom na *Fusarium circinatum*. Vzorec smo poslali v pooblaščen laboratorij. Analizni izvid je bil negativen.

Slika 4: Nekaterim drevesom velikega jesena je vse listje odpadlo že konec avgusta (Foto: Nikica Ogris)

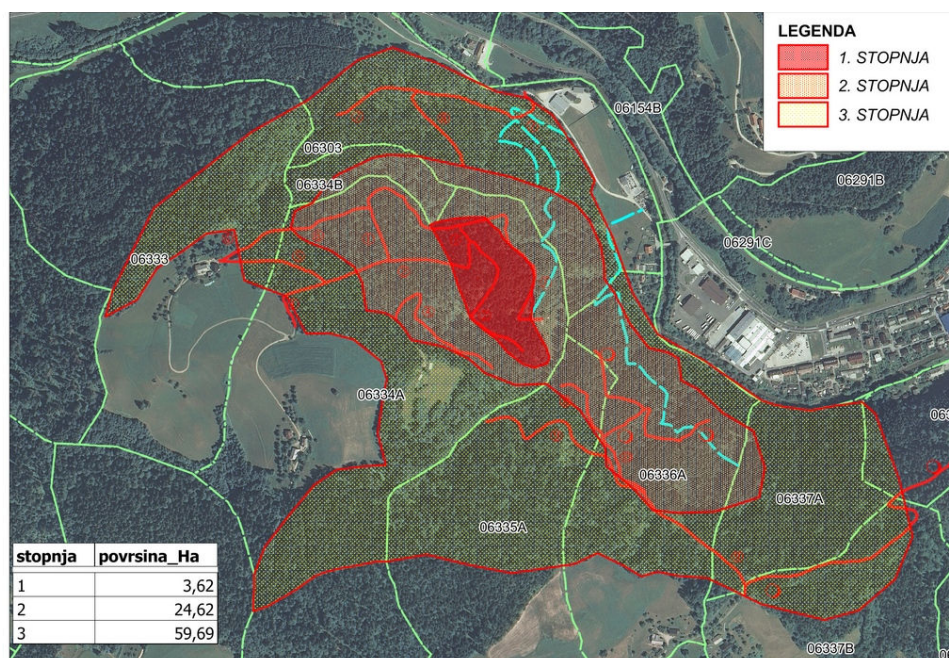
Sušenje velikih jesenov v Sloveniji, na katerega smo postali pozorni v letu 2006 v severni in severovzhodni Sloveniji in ki ga povzroča gliva *Hymenoscyphus albidus*, anamorf *Chalara fraxinea*, je evidentirano po vsej Sloveniji. Gliva je prisotna tudi v vseh drevesnicah gozdnega drevja, zato smo zlasti v jeseni 2009 omejili obnovo gozda s sajenjem sadik velikega jesena. V letu 2009 se je posadilo 30.740, v letu 2008 74.070, v letu 2007 pa 100.580 sadik velikega jesena. Gliva povzroča sušenje tudi ozkolistnega jesena (*Fraxinus angustifolia*). Kako bo gliva vplivala na jesene v gozdovih, se ne da napovedati. Ker so nekateri osebki jesena znotraj jesenovih sestojev lahko na bolezen bolj odporni od drugih, Gozdarski inštitut Slovenije priporoča, da je treba v sestojih ohranjati in pospeševati zaradi okužbe manj prizadeta osebke, sekati pa le drevesa, kjer se je asimilacijska površina zaradi okužbe močno zmanjšala. Gozdarski inštitut Slovenije je z raziskavo potrdil, da gliva *C. fraxinea* povzroča prezgodnje odpadanje listov jesena. Tako smo na več lokacijah v Sloveniji zabeležili odmetavanje listov velikega jesena že konec avgusta. Prezgodnje odmetavanje listov še ne pomeni, da se je drevo posušilo ali so se posušili vsi poganjki na drevesu. Takšno drevo bo naslednjo vegetacijsko sezono normalno odgnalo, le nekoliko več suhih poganjkov lahko pričakujemo.

V letu 2009 je bila v Sloveniji prvič evidentirana prisotnost rastlinskih os zapredkaric iz rodu *Cephalcia* (*Hymenoptera: Pamphiliidae*). Predstavniki rodu *Cephalcia*, ki se avtohtono pojavljajo v Evropi, lahko ob namnožitvah, ki trajajo več let, povzročijo večjepovršinske poškodbe – defoliacije in posledično zaradi sečnje oslabeledih dreves tudi večje ogolele površine. Poškodbe povzročajo ličinke z objedanjem iglic, zlasti na smreki in redkeje na drugih iglavih. V letu 2009 je bila namnožitev zapredkaric ugotovljena v smrekovem sestoju pri Prevaljah na nadmorski višini 600 - 800 m (GGO Slovenj Gradec). Ker je bila prisotnost zapredkaric v letu 2009 ugotovljena prepozno (v začetku julija), da bi izvajali obsežnejše zatiralne ukrepe, smo večjo pozornost namenili določitvi območja namnožitve oziroma številčnosti zapredkaric. Zapredkarice so po zadnjih podatkih evidentirane na 88 ha smrekovih sestojev. Na skoraj 4 ha so povzročile večje poškodbe (poškodovane nad 60 % krošnje), na 25 ha so bile poškodbe manjše, drugod so poškodbe komaj opazne. Določitev vrst iz rodu *Cephalcia*, ki so povzročile poškodbe na Riflovem vrhu, še ni zaključena. Prvi izsledki Skupine za varstvo gozdov na Odelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF v Ljubljani kažejo, da so poškodbe

smrekovih sestojev nastale zaradi obžiranja več vrst zapredkaric iz rodu *Cephalcia*, prevladujejo pa osebkovi vrste *Cephalcia arvensis*. Ker po ugotovljeni številčnosti eonimf in/ali pronimf na m² talnih vzorcev lahko na pretežnem območju napada predvidevamo večje poškodbe v letu 2010 (na m² tal je bilo v drugi polovici leta 2009 ugotovljeno tudi več kot 1.700 eonimf in/ali pronimf; škodljive defoliacije pa se začenjajo pri 20 osebkih na m² tal v spomladanskem času), smo v letu 2009 izdelali načrt ukrepanja ob namnožitvi os zapredkaric. V načrtu smo poleg spremljanja namnožitve ter zatiralnih ukrepov določili tudi način obveščanja lastnikov gozdov in javnosti o pojavu zapredkaric in izvajanju potrebnih zatiralnih ukrepov.

Slika 5: Poškodbe po rastlinski osi zapredkarici ter morfološka variabilnost nabranih ličink zapredkaric iz rodu *Cephalcia* (vzorec je bil nabran 10. 7. 2009) na Rihlovem vrhu pri Prevaljah (GGO Slovenj Gradec) v letu 2009 (Foto: Franjo Štern (poškodbe), Maja Jurc (ličinke)).

Slika 6: Evidentiran obseg prisotnosti zapredkarice (*Cephalcia* spp.) na Rihlovem vrhu pri Prevaljah (GGO Slovenj Gradec) v letu 2009

Legenda: 1. stopnja – 3,62 ha: 60-80 %, 2. stopnja – 24,62 ha: 40-60 %, 3. stopnja – 59,69 ha: do 40 % krošnje preprejene z zapredki in obrstene. Vir: Načrt ukrepanja ob namnožitvi zapredkaric (*Cephalcia* spp.) na Riflovem vrhu pri Prevaljah.

V letu 2009 nismo nadaljevali izvajanje posebnega nadzora nad glivo povzročiteljico javorovega raka (*Eutypella parasitica*), ki je bila pri nas in hkrati v Evropi odkrita leta 2005. V predhodnih letih se je v okviru nadzora ugotovilo, da je javorov rak najbolj razširjen v osrednjem ter vzhodnem delu Slovenije. Gliva zaenkrat ne povzroča večjih poškodb, glede na to, da je pri nas prisotna že več kot 40 let. Kljub temu je treba s sanitarnimi sečnjami obolelih javorov in izvajanjem zatiralnih del v čim večji meri preprečiti nove okužbe.

Sušica najmanjših borovih poganjkov (*Diplodia pinea*, sin. *Sphaeropsis sapinea*) vsako leto povzroča na Krasu in drugod po Sloveniji večje ali manjše poškodbe na borih. V letu 2009 je bila večja intenziteta bolezni na črnem boru na južnem pobočju Vremščice (GGO Sežana). Poškodbe na črnem boru zaradi sušice so bile evidentirane tudi v GGO Tolmin (GGE Banjšice). Zaradi bolezni se ne sušijo samo najmlajši poganjki, ampak veje in cela drevesa, kar je posledica sušnih stresov v zadnjih letih.

Tako kot v letu 2008 smo tudi v letu 2009 zaradi vlažnejših vremenskih razmer v rastni sezoni zlasti v severnih oziroma severovzhodnih predelih Slovenije evidentirali povečan obseg nekaterih glivičnih bolezni, ki jim takšne razmere ustrezajo. To so bile češnjeva listna pegavost, ki jo povzroča gliva *Blumeriella jaapii*, ter Petrakovo rjavenje listov gorskega javora, ki ga povzroča gliva *Petrakia echinata*. Vlažne razmere, ki jih je v zadnji zimi povzročila debela snežna odeja v gorovju, ustrezajo tudi rjavi macesnovi pegavosti, ki jo povzroča gliva *Mycosphaella laricina* (bolezen je bila v letu 2008 in 2009 evidentirana v GGO Slovenj Gradec) ter slečevi rji (*Chrysomyxa rhododendri*), ki je bila v letih 2008 in 2009 zabeležena na severnem pobočju Kriške gore pri Trziču (GGO Kranj). V letu 2009 so bili prvič v Sloveniji najdeni tudi apoteciji glive *Gremmeniella abietina* (GIS; na vzorcu veje črnega bora, odvzete v GGO Slovenj Gradec). Pojav večje intenzivnosti odmiranja poganjkov črnega bora, ki ga povzroča gliva *G. abietina* v GGO Slovenj Gradec in GGO Tolmin v letu 2009 lahko povezujemo z nekoliko višjo snežno odejo ter njenim daljšim trajanjem v tej sezoni.

V letu 2009 smo ugotovili večjo številčnost različnih vrst rilčkarjev. Namnožil se je tudi bukov rilčkar skakač (*Rhynchaenus fagi*). Največ poškodb je povzročil na Gorenjskem in v osrednji ter jugovzhodni Sloveniji, kjer so se zaradi njegove namnožitve v mesecu maju bukovi gozdovi ponekod jesensko obarvali. Bukov rilčkar skakač se pogosteje pojavlja na toplejših prisojnih legah do 600 m nadmorske višine, ponekod tudi do 900 m n.m.v.

V zadnjih letih so poletna neurja intenzivnejša, pogosto jih spremlja toča. Poškodbe na poganjkih, ki nastanejo zaradi udarcev toče, bistveno povečujejo možnost za razvoj bolezni in napad škodljivcev. Posledice bodo vidne šele v naslednjih letih. V letu 2009 smo na sadikah v gozdnih drevesnicah ugotovili hujše poškodbe zaradi toče, še posebej na sadikah gorskega javora in topola.

V okviru PPD službe smo izdali novo številko medmrežne revije Novice iz varstva gozdov (<http://www.zdravgozd.si/nvg>). V novi številki je bilo 10 prispevkov, katerih avtorji so bili tudi vodje odsekov za gojenje in varstvo gozdov na območnih enotah ZGS. Prispevki so obravnavali naslednje teme: osip macesnovih iglic (*Meria laricis*), vzroki izredno obsežnega pojava sušice najmlajših borovih poganjkov (*Diplodia pinea*) v okolici Podgorja leta 2008, obgrizenje smrekovih brstov od veveric na Pohorju v zimi 2008/09, odmiranje listja puhastega hrasta na Krasu v letu 2008, hrastova listna pegavost (*Dicarpella dryina*), jesenov glivični rak v Črnem logu (*Neonectria galligena*), posledice toče na gozdnem in okrasnem drevju v okolici Ptuja zaradi neurja avgusta 2008, posledice snegoloma decembra 2008 v GGO Bled, namnoženje bukovega rilčkarja skakač (*Rhynchaenus fagi*), osa zapredkarica (*Cephalcia* spp.) na vejah navadne smreke na Koroškem pri Prevaljah, osip smrekovih iglic (*Lirula macrospora*).

V GGO Murska Sobota smo v sestoji velikega jesena obravnavali jesenov glivični rak, ki ga povzroča gliva *Neonectria galligena*. *N. galligena* je zelo razširjena zaprtotrosnica, ki okužuje poleg jesenov še javor, brezo, topol, divji kostanj, vrbe, predvsem pa jablane in na njih povzroča nastanek rakov. Jesenov glivični rak se od jesenovega bakterijskega raka razlikuje po tem, da gliva povzroča rake, ki so skoraj pravilne simetrične oblike, bakterija pa rake nepravilne oblike.

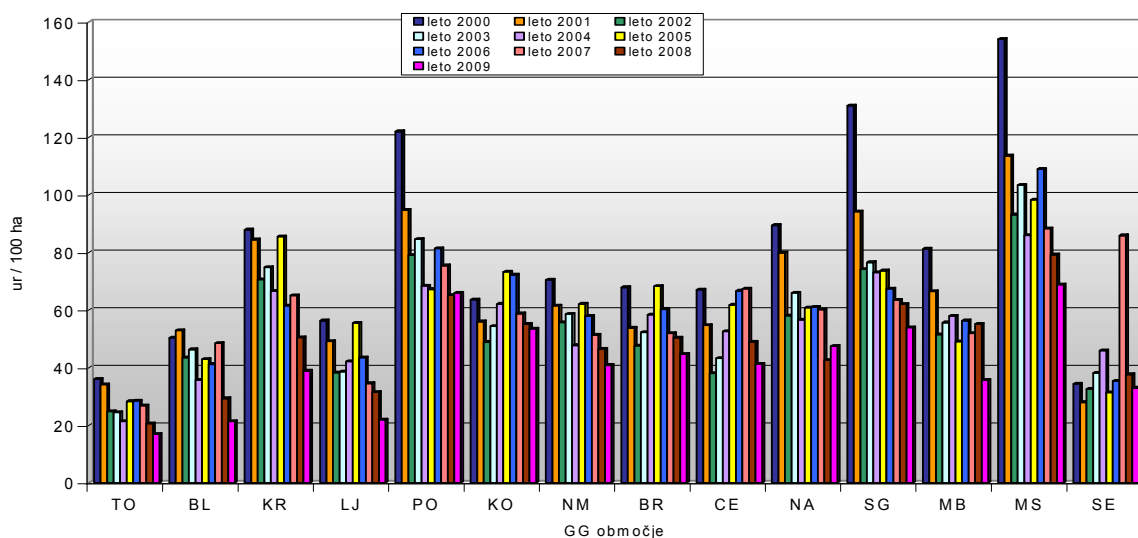
Osip smrekovih iglic, ki ga povzroča gliva *Lirula macrospora*, je v letu 2009 prizadel GGO Nazarje, simptome bolezni pa smo opazili tudi v drugih delih Slovenije. Gliva povzroča močnejše okužbe in s tem prezgodnje odmiranje iglic predvsem na vlažnih legah; bolj pa so občutljive iglice, ki so premalo osvetljene. Tako najpogosteje prizadene podrasla drevesa, lahko pa tudi spodnje, zesenčene veje višjih dreves.

Pri Zidanem mostu smo obravnavali primer navadnega ohmelja (*Loranthus europaeus*), ki je prizadelo graden na površini 36,2 ha. Primarni vzrok sušenja gradna je bilo revno in sušno rastišče. Velika intenziteta pojavljanja navadnega ohmelja pa je proces propadanja gradna pospeševala.

7.9 SKUPNI OBSEG GOZDNOGOJITVENIH IN VARSTVENIH DEL

Primerjavo intenzivnosti izvajanja gozdnogojitvenih, varstvenih in biomeliorativnih aktivnosti po GGO za obdobje 2000–2009 prikazuje grafikon 24. Najnižjo intenzivnost izvajanja gojitvenih, varstvenih in biomeliorativnih aktivnosti beležimo na GGO Tolmin, navzgor pa izstopata GGO Murska Sobota in GGO Postojna.

Grafikon 24: Poraba delovnih ur, namenjenih gojenju in varstvu gozdov, sanaciji po naravnih ujmah poškodovanih gozdov in delom za izboljšanje habitatov divjih živali na 100 ha gozdov v letu 2009 po območjih ter primerjava z leti 2000-2009

6.10 SOFINANCIRANJE IN FINANCIRANJE GOJITVENIH IN VARSTVENIH DEL

Financiranje in sofinanciranje gojitvenih in varstvenih del v gozdovih je potekalo skladno s pogodbo med MKGP in ZGS ter Pravilnikom o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. l. RS, št. 71/04, 95/04, 37/05, 87/05, 73/08). Sofinanciranje je potekalo po dveh načrtih razvojnih programov, in sicer za redna vlaganja oziroma po Programu obnove, nege in varstva gozdov ter za Sancijo gozdov, poškodovanih v vetrolomih (po Načrtu sanacije gozdov poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008, s spremembami in dopolnitvami v letu 2009).

Preglednica 30 prikazuje razpoložljiva proračunska sredstva za vlaganja v gojenje in varstvo gozdov po Pogodbi o zagotavljanju izvedbe del med MKGP in ZGS (skupaj s tremi dodatki) ter vrednost izdanih zahtevkov v letu 2009. Zneski v preglednici 33 prikazujejo vrednost oddanih zahtevkov na MKGP na dan 30. 11. 2009.

Preglednica 30: Razpoložljiva proračunska sredstva za vlaganja v gojenje in varstvo gozdov po Pogodbi o zagotavljanju izvedbe del med MKGP in ZGS ter poraba teh sredstev v letu 2009

Št. prorač. postavke	Ime proračunske postavke	Pogodba 2006* SIT oz. EUR	Pogodba 2007** EUR	Pogodba 2008*** EUR	Pogodba 2009**** EUR	Poraba 2009 EUR	Real. 2009 %
1411	Obnova v zasebnih gozdovih	103.740.000 SIT 432.899,35 EUR	432.899,00	422.899,00	426.899,00	423.848,36	99,3
1441	Nega zasebnih gozdov – SKUPAJ	63.743.000 SIT 265.994,83 EUR	321.032,00	354.032,00	390.643,00	390.420,59	99,9
1441	Nega zasebnih gozdov – redna sredstva				381.931,00	381.795,14	100,0
1441	Nega zasebnih gozdov – sredstva za sanacijo				8.712,00	8.625,45	99,0
2248	Obnova gozdov na pogoriščih in obnova v naravnih ujmah poškodovanih gozdov – SKUPAJ	470.023.000 SIT 196.223,50 EUR	847.029,00	1.277.163,00	784.519,00	772.197,34	98,4
2248	Obnova gozdov na pogoriščih in obnova v naravnih ujmah poškodovanih gozdov – redna sredstva			234.363,00	206.219,00	200.250,21	97,0
2248	Obnova gozdov na pogoriščih in obnova v naravnih ujmah poškodovanih gozdov – sredstva za sanacijo			1.042.800,00	578.300,00	571.947,13	98,9
2559	Izvršba odločb ZGS	4.940.000 SIT 20.614,25 EUR	20.614,00	20.614,00	5.797,00	5.132,17	88,5
6326	Preventivno varstvo gozdov – SKUPAJ	132.378.000 SIT 552.403,61 EUR	961.346,00	539.403,00	655.049,00	654.252,46	99,9
6326	Preventivno varstvo gozdov – redna sredstva				542.403,00	542.026,91	99,9
6326	Preventivno varstvo gozdov – sredstva za sanacijo				112.646,46	112.225,55	99,6
6327	Ostalo varstvo v zasebnih gozdovih – SKUPAJ	54.640.000 SIT 228.008,68 EUR	228.009,00	195.009,00	283.674,00	282.608,03	99,6
6327	Ostalo varstvo v zasebnih gozdovih – redna sredstva				228.009,00	227.598,03	99,8
6327	Preventivno varstvo gozdov – sredstva za sanacijo				55.665,00	55.010,00	98,8
6328	Vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih	23.267.000 SIT 97.091,47 EUR	97.091,00	97.091,00	74.526,00	73.878,99	99,1
6329	Požarno varstvo na Krasu	8.526.000 SIT 35.578,37 EUR	244.750,00	119.563,00	119.563,00	118.852,50	99,4
6330	Semenarska in drevesničarska dejavnost	3.904.000 SIT 16.291,10 EUR	22.983,00	12.983,00	9.983,00	7.324,39	73,4
SKUPAJ		442.161.000 SIT 1.845.105,16 EUR	3.175.753,00	3.038.757,00	2.750.653,00	2.728.514,83	99,2

Opombe: * Pogodba 2006 – Pogodba o zagotavljanju izvedbe del, sklenjena med MKGP in ZGS v letu 2006
 ** Pogodba 2007 - Pogodba o zagotavljanju izvedbe del, sklenjena med MKGP in ZGS v letu 2007
 *** Pogodba 2008 - Pogodba o zagotavljanju izvedbe del, sklenjena med MKGP in ZGS v letu 2008
 **** Pogodba 2009 - Pogodba o zagotavljanju izvedbe del, sklenjena med MKGP in ZGS v letu 2009

Iz sredstev proračuna RS je bilo za financiranje vlaganj v gozdove v letu 2009 namenjenih 2,750 milijona EUR (v letu 2008: 3,039 milijonov EUR – skupaj s sredstvi iz EPD), od tega 755.323 EUR za sanacijo gozdov, poškodovanih v vetrolomih. Za koriščenje navedenih sredstev smo Ministrstvu za finance posredovali 37 zbirnih zahtevkov v vrednosti

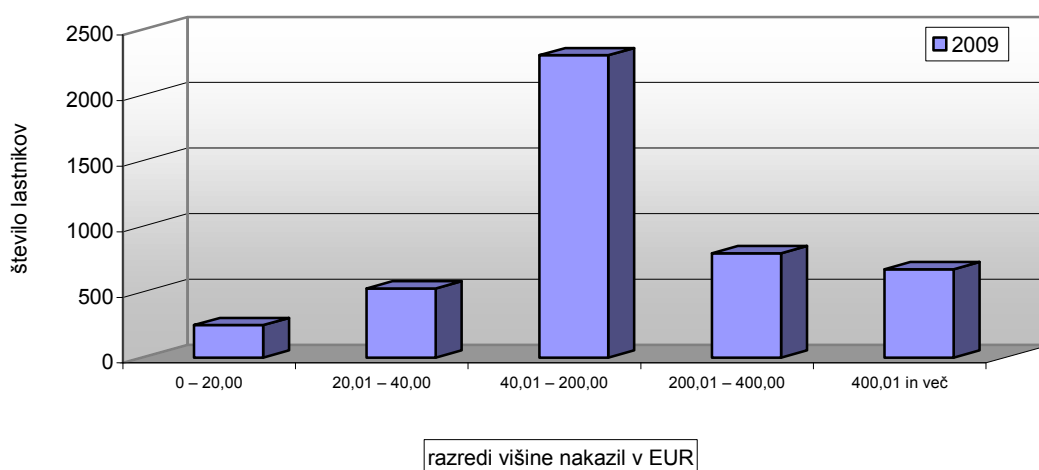
2.728.514,83 EUR, od tega za zasebne lastnike 46 %, za državne gozdove 9 %, za občinske gozdove 2 % in za dela po pogodbi ter materiale za obnovo, zaščito in preventivno varstvo 43 %. Iz sredstev proračuna RS za leto 2009 je bilo sofinancirano vlaganje v gozdove 4.545 lastnikom gozdov. Vrednost vlaganj v gozdove iz sredstev proračuna RS po upravičencih prikazuje preglednica 31. Skupaj vsa porabljena sredstva iz proračuna RS za vlaganja v gojenje in varstvo gozdov (vključno s sredstvi za izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih) so bila v letu 2009 za 6 % manjša kot v predhodnem letu (upoštevajoč tudi sredstva iz razvojnih skladov EU). Izkorščenih je bilo 99,2 % razpoložljivih sredstev.

Preglednica 31: Število izvedenih nakazil v letu 2009 iz sredstev proračuna RS, namenjenih vlaganjem v gozdove po vrstah lastništva in njihov skupni znesek

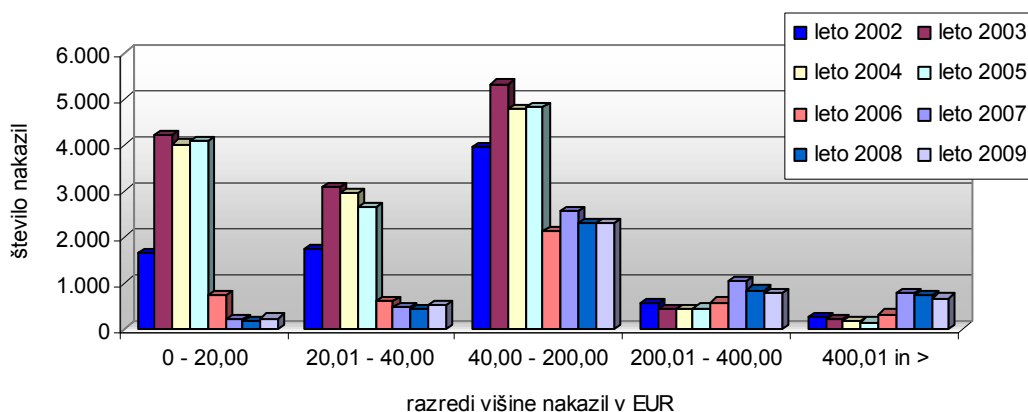
Upravičenec	Št. nakazil 2002	Št. nakazil 2003	Št. nakazil 2004	Št. nakazil 2005	Št. nakazil 2006	Št. nakazil 2007	Št. nakazil 2008	Št. nakazil 2009	Skupni znesek v EUR
Zasebni lastniki	8.168	12.907	11.786	11.726	11.181	13.059	11.858	11.971	1.251.754,20
SKZG	65	442	594	408	213	682	548	553	241.137,57
Občine	6	32	29	22	40	26	51	127	62.270,05
Po pogodbi	84	130	122	231	183	230	146	230	1.171.767,55
Vračilo v proračun	0	2	1	9	0	0	2	4	1.585,46
SKUPAJ*	8.323	13.513	12.532	12.396	11.621	13.997	12.605	12.885	2.728.514,83

Opomba: * v vsotah po oblikah lastništev ni upoštevana vrednost materialov, ki je prikazana v vrstici »Po pogodbi«

Grafikon 25: Število nakazil po vrednosti v letu 2009 (v vsoti ni upoštevana vrednost materialov)

Grafikon 26: Število lastnikov, ki so v letu 2009 prejeli sredstva iz proračuna RS, namenjena vlaganjem v gozdove po višini nakazila

8 Gozdne prometnice

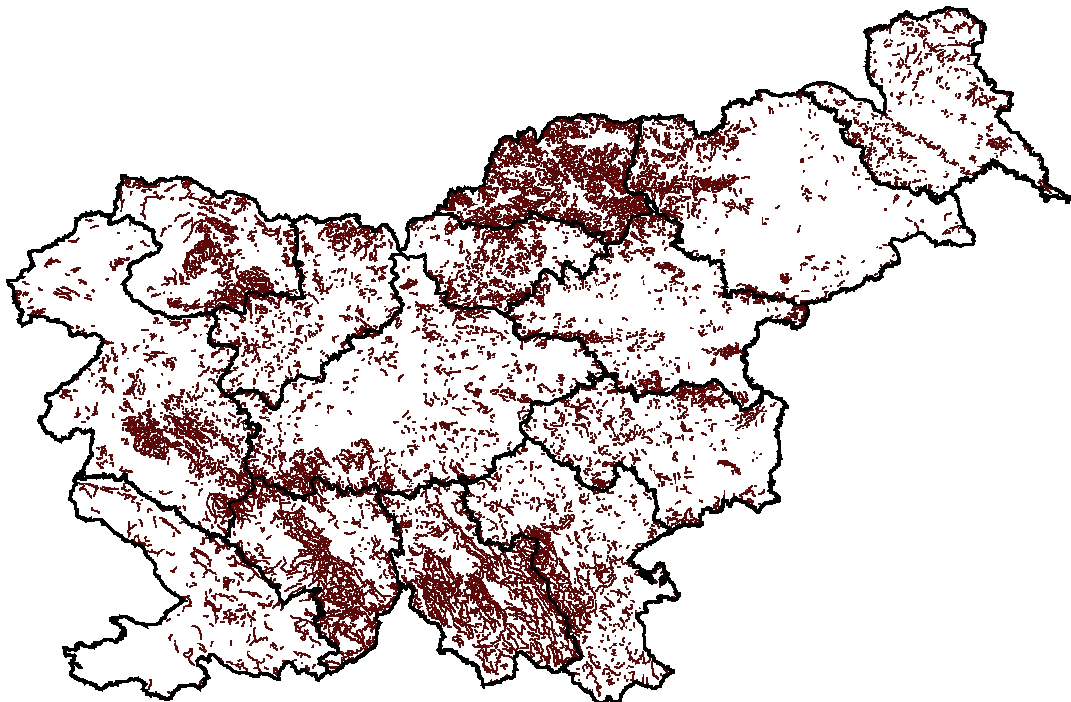
8.1 GOZDNE CESTE

Po podatkih evidenc o gozdnih cestah (EGC), ki jo vodi ZGS, je bilo v začetku leta 2009 v Sloveniji 12.395 km gozdnih cest.

Preglednica 32: **Dolžine gozdnih cest**

Lastništvo gozda	Dolžine cest (km)
Zasebni gozdovi	8.412
Državni gozdovi	3.983
SKUPAJ	12.395

Kljub novozgrajenim cestam so dolžine manjše kot pred leti. Poteka namreč usklajevanje in čiščenje podatkov med občinskimi, državnimi in gozdnimi cestami. Prostorska razporeditev gozdnih cest v Sloveniji je razvidna iz slike 7.

Slika 7: Prostorska razporeditev gozdnih cest v Sloveniji

8.1.1 Vzdrževanje gozdnih cest

Kazalci, ki povedo, kako uspešno so bila izvedena dela na vzdrževanju gozdnih cest, so:

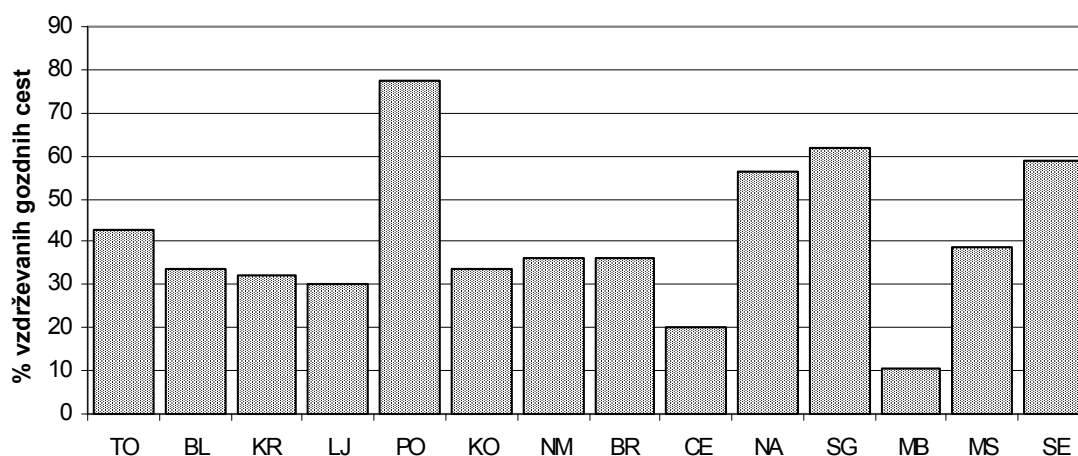
- količina izvedenih del in porabljenih materialov,
- kakovost izvedenih del,
- višina porabljenih sredstev.

Na makadamskih gozdnih cestah je najpogostejše opravilo pri vzdrževanju gozdnih cest navoz gramoza in profiliranje vozišča. Skladno s strokovno usmeritvijo v ZGS je bilo večino uporabljenega gramoza valjanega. Druga skupina opravil je bila namenjena izboljšanju odvodnjavanja gozdnih cest, ki je za makadamske gozdne ceste izrednega pomena. Količinski kazalci kažejo, da je bilo v letu 2009 izvedenih manj del kot v predhodnem letu, nekaj več je bilo izvedenih le del na sanaciji škod po neurjih. V preglednici 33 so prikazana največkrat izvedena dela in najpogosteje uporabljeni materiali pri vzdrževanju gozdnih cest v letu 2009.

Preglednica 33: **Opravljena dela in porabljeni materiali pri vzdrževanju gozdnih cest v I. 2009**

Vrsta opravlila ali materiala	Enota mere	Količina
Navoz gramoza	m ³	81.833
Profiliranje vozišča	ure	9.459
Komprimiranje	ure	4.742
Ročno čiščenje brežin	ure	265
Čiščenje brežin z motorno žago	ure	2.871
Strojno čiščenje brežin	ure	853
Čiščenje cestišča ročno	ure	4.735
Čiščenje cestišča strojno	ure	1.071
Cevni propusti	tm	1.666
Polaganje kanalet	tm	64
Dražniki – vgradnja	kos	271
Izkop odvodnega jarka	m ³	3.920
Čiščenje naprav za odvodnjavanje in jarkov	ur	9.511
Izdelava kašte-les	m ²	451
Gradnja zidu	m ³	626
Izdelava kamnometa	m ³	181
Izgradnja mostu	kos	0
Sanacija mostu	kos	7
Vgradnja betona	m ³	166
Opozorilne table in ostala signalizacija	kos	168

Grafikon 27: **Deleži dolžin vzdrževanih gozdnih cest v primerjavi s celotnimi dolžinami gozdnih cest v območjih**

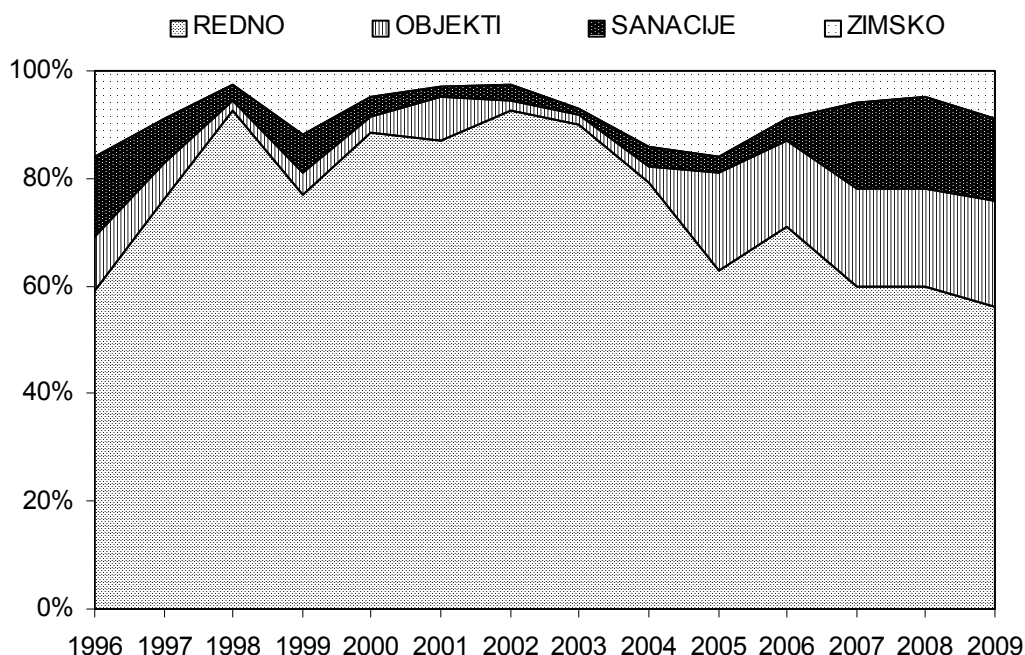
Podatki o dolžinah tistih gozdnih cest, na katerih je bilo izvedeno katero od vzdrževalnih del, so zelo okvirni, saj dela pri vzdrževanju gozdnih cest pogosto ne zajamejo cest po vsej dolžini ali

pa so točkovno locirana. V skupnem je bilo v letu 2009 vzdrževanje izvedeno na gozdnih cestah dolžine nekaj več kot 5.200 km oziroma na okoli 42 % vseh dolžin gozdnih cest. Po posameznih območnih enotah pa je delež razviden iz grafikona 27.

Vsebinsko delimo vzdrževanje gozdnih cest na:

- redno ali tekoče vzdrževanje,
- periodično vzdrževanje in vzdrževanje objektov,
- sanacije, ki pomenijo odpravljanje škod na gozdnih cestah,
- zimsko vzdrževanje.

Grafikon 28: Poraba sredstev po vrstah vzdrževanja gozdnih cest v letih 1996-2009

V letu 2009 se je, tako kot že nekaj let, spet rahlo povečal delež sredstev za sanacije in vzdrževanja objektov. V letu 2009 je to posledica sanacij škod na gozdnih cestah, nastalih zaradi neurjih v letu 2007 in 2008. Trend je razumljiv, kajti v Sloveniji praviloma ni drugih virov za sanacijo škod na gozdnih cestah, zato se pač v ta namen uporabijo redna sredstva za vzdrževanje gozdnih cest. Velik del porabljenih sredstev za vzdrževanje objektov gre v zadnjih letih za popravilo škod.

ŠKODE NA GOZDNIH CESTAH

Škode na gozdnih cestah ZGS oceni na podlagi ocen stroškov za vzpostavitev gozdne ceste v prvotno stanje, vsota teh ocen po posameznih cestah pa pomeni skupno oceno škod. Škode se sanirajo s sredstvi, ki so tedaj na voljo. Posebnega sklada za sanacijo škod na gozdnih cestah v Sloveniji nimamo. Sanacije škod se največkrat vključene v redno in periodično vzdrževanje. Izjemoma namenijo občine sredstva za sanacijo iz sistemskih virov države za sanacije škod po neurjih (v letu 2009 občina Bohinj). Nekaj sanacijskih sredstev je na voljo na posameznih občinah, ponekod so ceste zavarovane oziroma občine iz lastnih virov financirajo sanacijo, lahko pa so škode sanirane s sredstvi lastnika (državni gozdovi). Ocenjena skupna škoda na gozdnih cestah v letu 2009 je prikazana v preglednici 34.

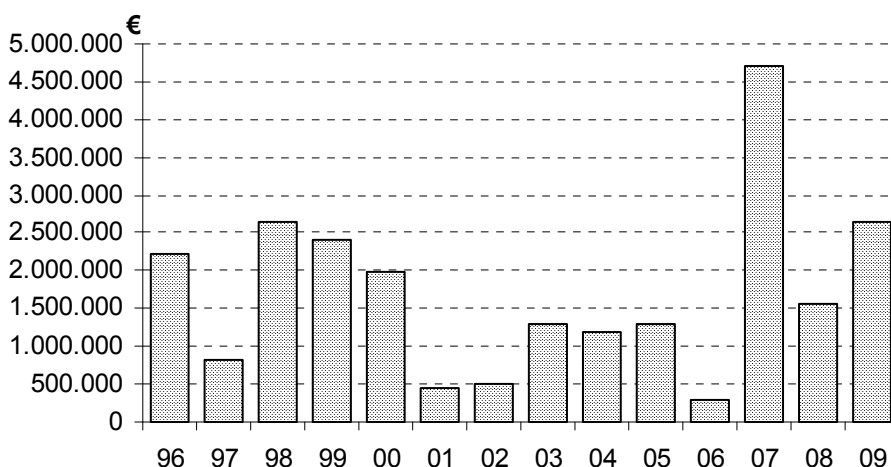
Preglednica 34: Ocenjena škoda na gozdnih cestah zaradi ujm v letu 2009

Lastništvo gozda	Ocena škode (€)	Sanirano (€)	Delež saniranega (%) ¹
Zasebni gozdovi	1.616.563	264.813	16%
Državni gozdovi	1.032.935	167.570	16%
SKUPAJ	2.649.498	432.382	16%

¹ Ocena deleža saniranih sredstev je podatek evidenc ZGS.

Z razpoložljivimi sredstvi je bilo možno sanirati le 16 % škod. V prikaz so zajete tudi škode, nastale tik ob koncu leta 2009, v decembru, zato njihova sanacija niti ni mogla steči. Škode bo potrebno sanirati v naslednjih letih v okviru rednega vzdrževanja in mogoče tudi v okviru odprave škod, ki jih bo financirala država po posameznih občinah – seveda, če bodo občine pripravljene vključiti gozdne ceste v ta okvir, četudi so le te prispevale k skupni oceni škode po posameznih občinah.

Grafikon 29: Ocena škod na gozdnih cestah v letih 1996-2009

Preglednica 35: Ocenjene škode po območjih v letu 2009

Območna enota	Škoda (€)	Sanacija (€)	Delež saniranega (%)
Tolmin	286.910	0	0
Bled	850.000	85.000	10
Kranj	994.944	224.583	23
Ljubljana	85.000	9.000	11
Postojna	0	0	0
Kočevja	31.000	23.600	76
Novo mesto	0	0	0
Brežice	50.000	0	0
Celje	94.767	66.337	70
Nazarje	0	0	0
Slovenj Gradec	0	0	0
Maribor	0	0	0
Murska Sobota	73.200	23.862	33
Sežana	183.677	0	0
SKUPAJ	2.649.498	432.382	16

Po višini škod izstopajo območne enote Tolmin, Bled, Kranj, Ljubljana, Celje in Murska Sobota. Vzrok so že prej omenjena neurja ob koncu leta 2009.

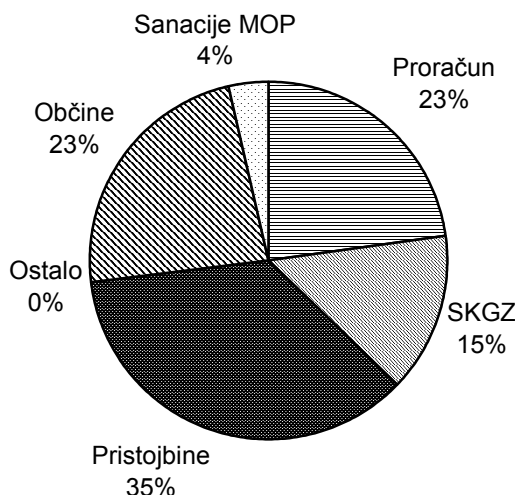
8.1.2 Financiranje vzdrževanja gozdnih cest

Za zagotavljanje vzdrževanja gozdnih cest so bili v letu 2009 na razpolago različni viri sredstev, in sicer:

- pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest,
- sredstva proračuna RS za popravilo gozdnih cest in sredstva sanacij,
- lastna sredstva občin,
- sredstva lastnikov gozdov (SKZG RS).

K vzdrževanju gozdnih cest največ prispevajo lastniki gozdov prek pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest. Znatno delež sredstev prispevajo občine, kar kaže na dejstvo, da se na občinah zavedajo pomena, ki jih imajo gozdne ceste v nekaterih predelih Slovenije za javni promet. Ta delež se v zadnjih letih povečuje, gre pa predvsem na račun koroških občin (OE Slovenj Gradec). Velik je tudi delež SKZG RS, ki namenja poleg pristojbin dodatna sredstva za investicijsko in redno vzdrževanje gozdnih cest.

Grafikon 30: Razmerja med posameznimi viri sredstev za vzdrževanje gozdnih cest v I. 2009

V zvezi z vzdrževanjem gozdnih cest ločimo sredstva na:

- potrebna sredstva,
- razpoložljiva sredstva,
- dejansko zbrana sredstva.

Potrebna sredstva ocenimo na podlagi izračuna višine sredstev za vzdrževanje enega kilometra gozdne ceste, ki ga izračunamo iz povprečnih cen za nekatera najbolj pogosta dela in materiale na ravni države. Podlaga za izračun je Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest. Ocena stroška vzdrževanja enega kilometra gozdne ceste je sestavni del Programa del in vlaganj v gozdove in je za leto 2009 znašala za kilometer gozdne ceste 834 € in je enaka kot leto prej.

Pri oblikovanju predvidene višine skupnih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest v Sloveniji smo v letu 2009 upoštevali naslednja izhodišča:

- v naprej so bila znana sredstva, ki so bila v ta namen rezervirana v proračunu RS;
- približno smo poznali višine pristojbin, ki so vezane na katastrski dohodek gozda;
- sredstva občin, zavarovalnic in dodatnih sredstev lastnikov so bila ocenjena na podlagi izkušenj iz preteklih let.

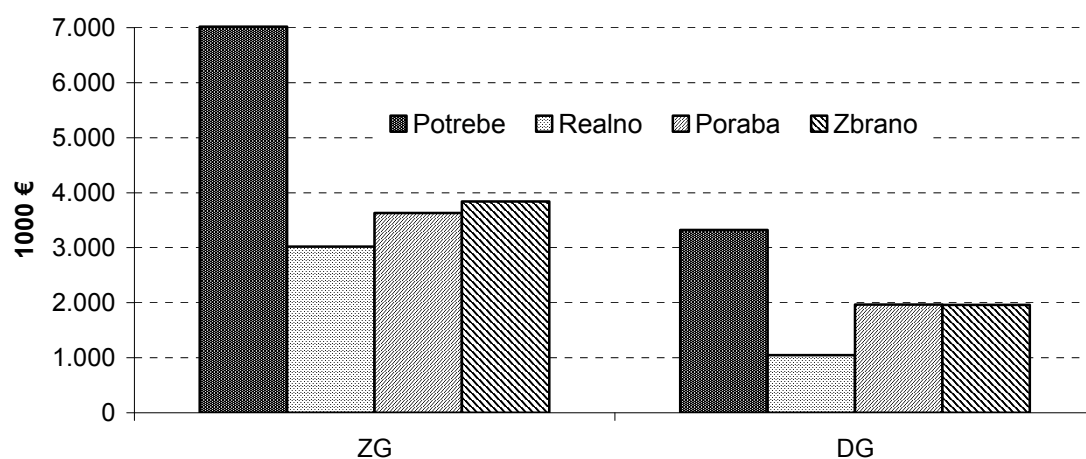
Preglednica 36: **Primerjava med dejanskimi in potrebnimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2009**

Oblika lastništva	Dolžina ¹ km	Potrebe ¹ 1000 €	Realno ¹ 1000 €	Poraba 1000 €	Zbrano 1000 €	%porabe/ potrebe	% porabe/ realno	% porabe/ zbrano	€/km	€/km 2007
Zasebni gozdovi	8.412	7.016	3.023	3.632	3.840	52	120	95	432	403
Državni gozdovi	3.983	3.322	1.046	1.966	1.960	59	188	100	494	252
SKUPAJ	12.395	10.337	4.069	5.599	5.801	54	138	97	452	353

¹Podatki Programa del in vlaganj za leto 2009

Razlika med potrebnimi in dejansko razpoložljivimi sredstvi je sorazmerno velika, vendar ne tako velika, kot leto prej. S to razliko se bomo srečevali tudi v prihodnje. Iz preglednice 36 je razvidno, da je bil v Programu del in vlaganj v gozdove za leto 2009 prispevek občin dobro ocenjen, za gozdne ceste v državnih gozdovih pa je bila upoštevana le ocena pristojbin, zato tudi velika razlika med pričakovanimi in dejansko porabljenimi sredstvi.

Grafikon 31: **Potrebna, realno pričakovana (načrtovana), dejansko porabljena in dejansko zbrana sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2009**

Legenda: ZG - zasebni gozdovi in gozdovi drugih lastništvev, DG - državni gozdovi

Višina proračunskih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest je v letu 2009 ostala na enaki ravni kot leto prej. Prikazani zneski so za leto 2009 višji, ker smo upoštevali tudi sredstva za sanacijo škod na gozdnih cestah iz proračunske rezerve, ki jih je Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) v letu 2009 namenilo občini Bohinj za sanacijo posledic ujma iz leta 2007.

Koriščenje proračunskih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest je pogojeno s porabo sredstev pristojbin na občinah, v katerih se nahajajo gozdne ceste. Teh je v Sloveniji 210. Da bi lahko pridobile ta proračunska sredstva, morajo izvesti dela na vzdrževanju gozdnih cest. Višino sredstev iz zbranih pristojbin po občinah določa Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest, ti zneski in predvideni zneski iz proračuna RS pa so navedeni tudi v tripartitnih pogodbah o vzdrževanju gozdnih cest, ki jih podpišejo posamezna občina, MKGP in ZGS.

Najpomembnejši finančni vir za vzdrževanje gozdnih cest so pristojbine, ki so neposredni prispevek lastnikov gozdov, zato so ta sredstva, kljub dejstvu, da so integralni del občinskih proračunov, strogo namenska. Vsakoletna ocena njihove realne višine izhaja iz dosedanjih izkušenj in iz podatkov o katastrskem dohodku, na katerega so pristojbine vezane.

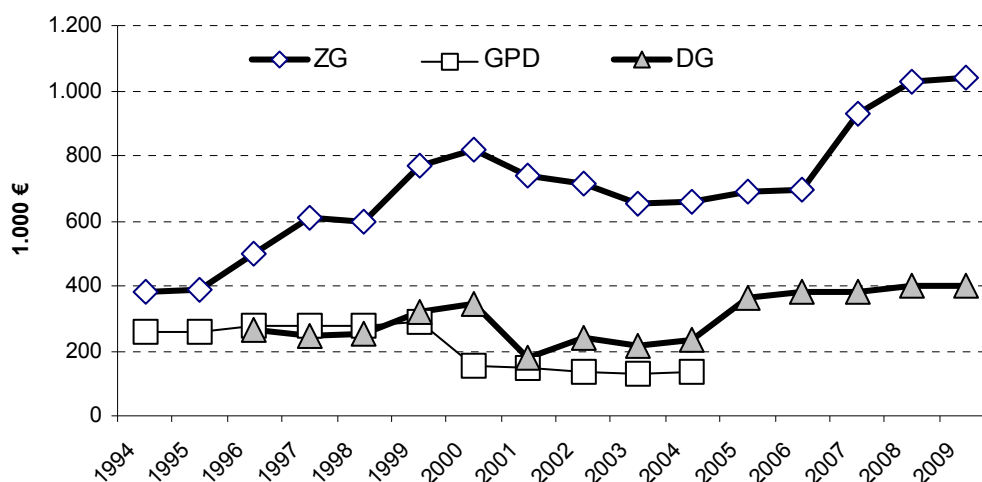
Iz preglednice 38 je razvidno, da je bilo v letu 2009 zbranih 10 % več pristojbin, kot je bilo načrtovano, od tega 15 % več od fizičnih in drugih pravnih oseb ter 1 % manj od SKZG RS.

Preglednica 37: Višina sredstev na proračunskih postavkah za leto 2009, ki se nanašajo na gozdne ceste

	Proračunska postavka	Proračun za leto 2009 €
4178	Gozdne ceste: Popravilo gozdnih cest v zasebnih gozdovih	872.644
4179	Gozdne ceste: Popravilo gozdnih cest v državnih gozdovih	400.417
	Proračunska rezerva – MOP (občina Železniki)	203.884
	Skupaj	1.476.945

Vir: Podatki MKGP

Grafikon 32: Proračunska sredstva, namenjena vzdrževanju gozdnih cest v obdobju 1994-2009

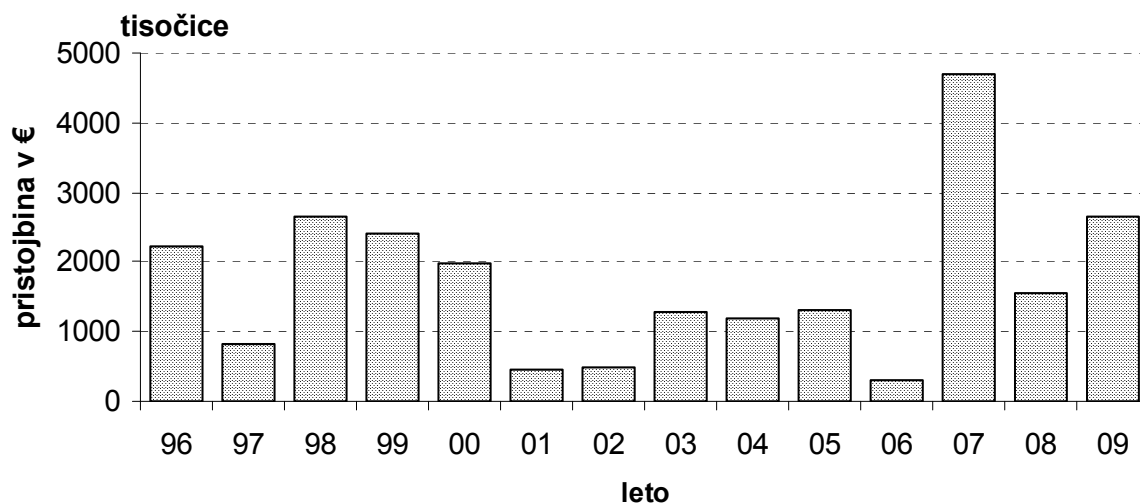

Legenda: ZG - zasebni gozdovi, DG - državni gozdovi, GPD - gozdovi, predmet denacionalizacije

Preglednica 38: Pregled mesečnega dotoka pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2009

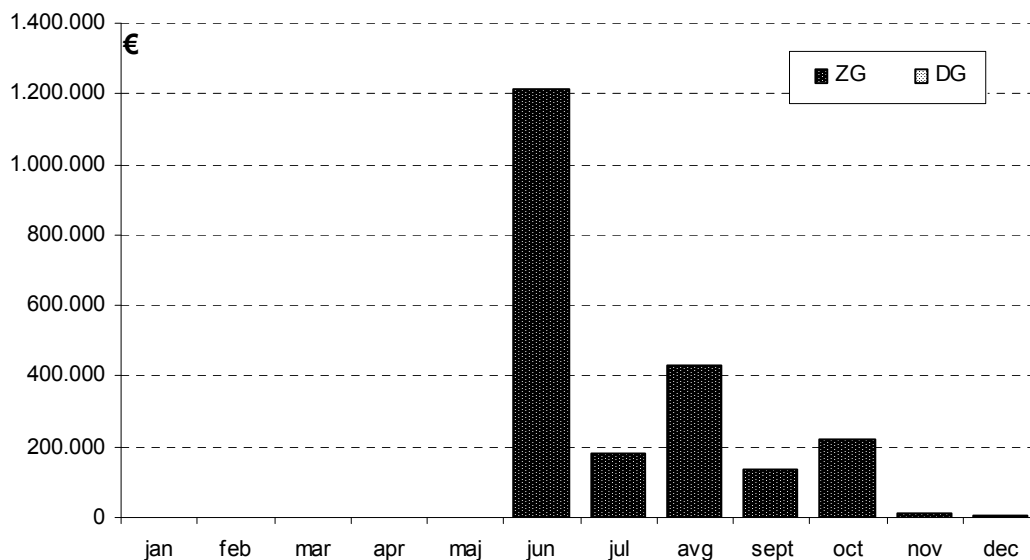
Mesec	Prispelo €	Mesečno €	Delež %	Razlika €
Januar	414	414	0	2.006.763
Februar	414	0	0	2.006.763
Marec	414	0	0	2.006.763
April	414	0	0	2.006.763
Maj	414	0	0	2.006.763
Junij	1.214.523	1.214.109	61	792.654
Julij	1.395.073	180.550	70	612.104
Avgust	1.825.998	430.925	91	181.179
September	1.964.479	138.481	98	42.698
Oktober	2.187.366	222.887	109	-180.189
November	2.199.736	12.370	110	-192.559
December	2.204.740	5.004	110	-197.563
SKUPAJ		2.204.740		
Načrtovano	2.007.177	2.007.177		2.007.177
Načrtovano ZG		1.352.028		
Načrtovano DG		655.149		

Grafikon 33: **Višina zbranih pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v zasebnih gozdovih v obdobju 1995-2009**

Dotok pristojbin po mesecih (grafikon 34) kaže velik pritok sredstev v drugi polovici leta, kar je z vidika izvajanja vzdrževanja gozdnih cest neugodno.

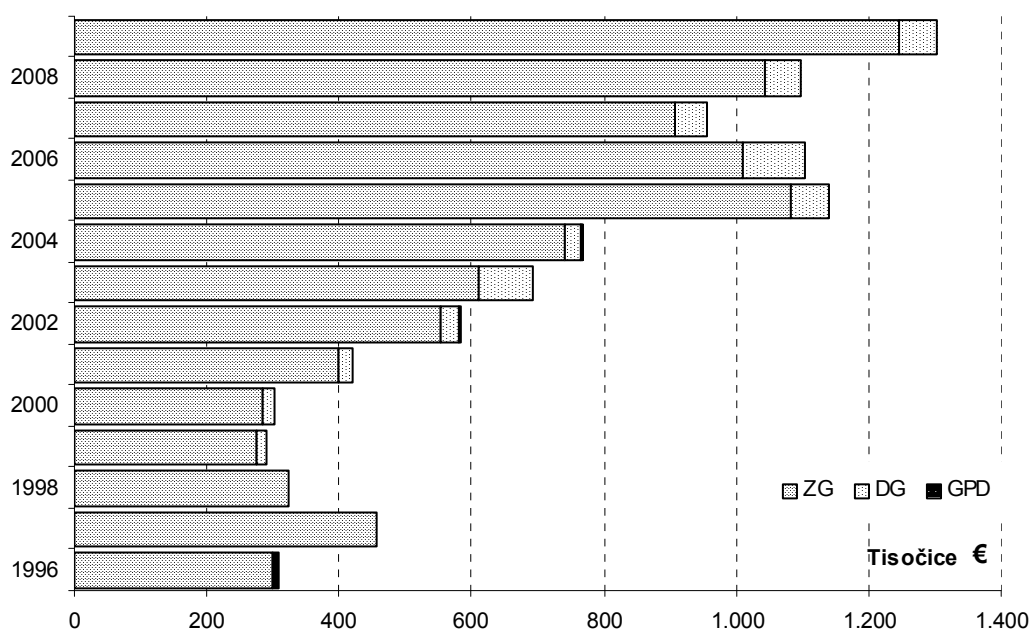
Grafikon 34: **Dotok pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2009 po mesecih**

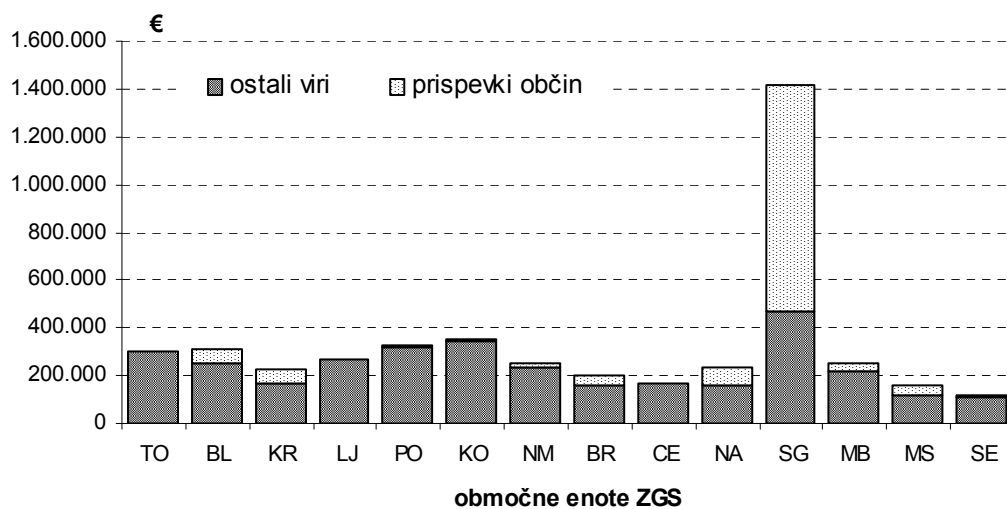
V letu 2009 je bil delež lastnih sredstev občin v vseh letih spremljanja najvišji (grafikon 35).

Po Sloveniji so sredstva, ki jih za vzdrževanje gozdnih cest občine prispevajo dodatno, zelo neenakomerno razporejena. Na območju OE Slovenj Gradec so dodatna sredstva občin zelo visoka, drugje pa občine ne prispevajo nič ali zelo malo. Porazdelitev višine sredstev občin po območnih enotah je razvidna iz grafikona 36. Občine veliko prispevajo predvsem tam, kjer se gozdne ceste veliko uporabljajo tudi za druge oziroma pretežno za druge, predvsem javne namene in ne le za gospodarjenje z gozdom.

Grafikon 35: Prispevki občin za vzdrževanje gozdnih cest v letih 1996 do 2009

Grafikon 36: Porazdelitev višine sredstev občin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2009

Na višino zbranega in porabljenega denarja pri vzdrževanju gozdnih cest je tudi v letu 2009 vplivalo več dejavnikov:

1. uspešnost zbiranja pristojbin;
2. odločitev nekaterih občin, da bodo del sredstev od pristojbin porabila za druge namene, zato jim za ta del niso pripadala sredstva državnega proračuna za vzdrževanje gozdnih cest;
3. pripravljenost občin, da prispevajo lastna sredstva,
4. pripravljenost SKZG RS, da dodatno financira vzdrževalna dela na gozdnih cestah,
5. sredstva za sanacijo ujm iz proračunske rezerve.

Preglednica 39: **Odobrena in porabljena finančna sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2009 (v €)**

Las.		Proračun ¹	Pristojbine ²	SKGZ RS ³	Občine	Ostalo	Sanacije MOP	Skupaj
ZG	plan	872.644	1.352.028		984.493			3.209.165
	zbrano	870.731	1.559.279		1.245.062		165.350	3.840.422
	porabljeno	870.731	1.351.218		1.245.062		165.350	3.632.361
	% na odmerjeno	100	115		126			113
	% na zbrano	100	87		100		100	95
	razlika	0	208.061		0		0	208.061
DG	plan	400.417	655.149	819.971	31.833			1.907.370
	zbrano	397.618	645.461	819.971	58.761		38.534	1.960.345
	porabljeno	397.618	651.463	819.971	58.761		38.534	1.966.347
	% na odmerjeno	99	99	0	185			103
	% na zbrano	100	101	0	100			100
	razlika	0	-6.002	0	0			-6.002
SK.	plan	1.273.061	2.007.177	819.971	1.016.326		0	5.116.535
	zbrano	1.268.349	2.204.740	819.971	1.303.823		203.884	5.800.767
	porabljeno	1.268.349	2.002.681	819.971	1.303.823		203.884	5.598.708
	% na odmerjeno	100	100		128			109
	% na zbrano	100	91	100	100			97
	razlika	0	202.059	0	0	0	0	202.059
	letno 2008	1.335.927	1.959.232	1.247.964	1.096.508	23.262	69.994	5.732.887
	09/08 (%)	95	102	66	119	0	291	98

Opombe: ¹Podatki MKGP, ²Podatki Uprava Republike Slovenije za javna plačila, ³Podatki SKZG RS

Proračunska sredstva so bila tudi v letu 2009 porabljena praktično v celoti. Posebej so prikazana sredstva, ki jih je v letu 2009 MOP namenilo občini Bohinj iz proračunske rezerve za popravilo gozdnih cest, poškodovanih v poplavah v letu 2007. V skupnem so se sredstva za vzdrževanje gozdnih cest nekoliko zmanjšala, predvsem na račun pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest (v letu 2008 je bilo zbranih več pristojbin, a predvsem na račun zaostankov iz leta 2007) in manjšega prispevka SKZG RS. Slika je nekoliko manj ugodna, če analiziramo prostorsko razporeditev tega denarja. Občine so največ prispevale na Koroškem, SKZG RS pa na cestah v državnih gozdovih.

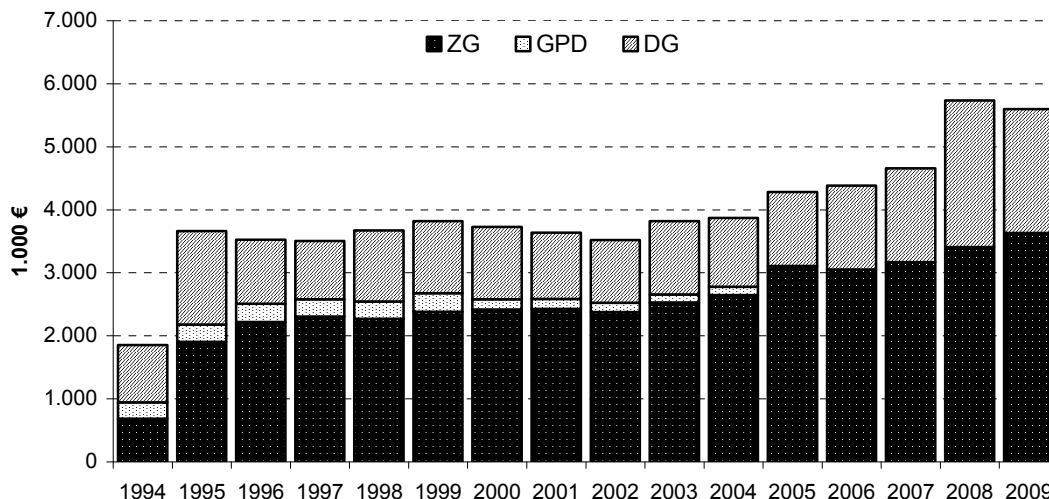
Grafikon 37 kaže višino porabljenih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest v obdobju 1994–2009. Naj opozorimo, da je trend rasti, ki je v letu 2009 sicer nekoliko upadel, predvsem posledica naraščanja prispevkov občin in SKZG RS in ne povečevanja sredstev pristojbin in državnega proračuna, kar bi bilo za sam sistem vzdrževanja gozdnih cest ugodnejše. Dejstvo je, da je denarja za primerno raven vzdrževanja gozdnih cest premalo, kar ponavljamo že vrsto let. Poleg tega nimamo možnosti oblikovanja rezervnega sklada za sanacije škod. Zaradi pomanjkanja denarja danes ne moremo več govoriti o celovitem pristopu k vzdrževanju gozdnih cest. S sredstvi, ki so na razpolago, rešujemo le najnujnejše redno (tekoče) vzdrževanje, krijemo sanacije škod po ujmah, celovitega pristopa k periodičnem (investicijskemu) vzdrževanju pa v teh razmerah ne zmoremo. Le stalni navzočnosti na terenu in zavzetosti zaposlenih na ZGS se moramo zahvaliti, da je s sredstvi, ki so na razpolago, stanje gozdnih cest primerljivo stanju na podobnih javnih cestah, včasih pa je celo boljše. Vendar pa je ob sedanjih višini sistemsko zbranega denarja prihodnost vzdrževanja gozdnih cest negotova.

Da z razpoložljivimi sredstvi težko zagotavljamo kakovostno vzdrževanje gozdnih cest, kaže tudi grafikon 38, ki prikazuje, kolikšna bi morala biti sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v zadnjih letih, če bi vzeli za osnovo leto 1998¹, ko so občine prevzele večino cest s pretežno javnim značajem in ko je sistem financiranja vzdrževanja gozdnih cest v polnosti zaživel. Pri prikazu smo upoštevali inflacijo oziroma rast gradbenih indeksov, točneje gradbenega indeksa za nizke gradnje. V kolikor bi za osnovo vzeli leto 1995, bi bila slika zadnjih let še manj ugodna.

¹**Pojasnilo:** V letu 1998 je vzdrževanje gozdnih cest v celoti prešlo na občine, ne glede na lastništvo gozda. V ta sistem so bile vključene torej tudi ceste v državnih gozdovih. Posledično je bila temu prilagojena tudi Uredba o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 34/96, 70/2000), kjer vzdrževanje gozdnih cest ni predmet koncesije.

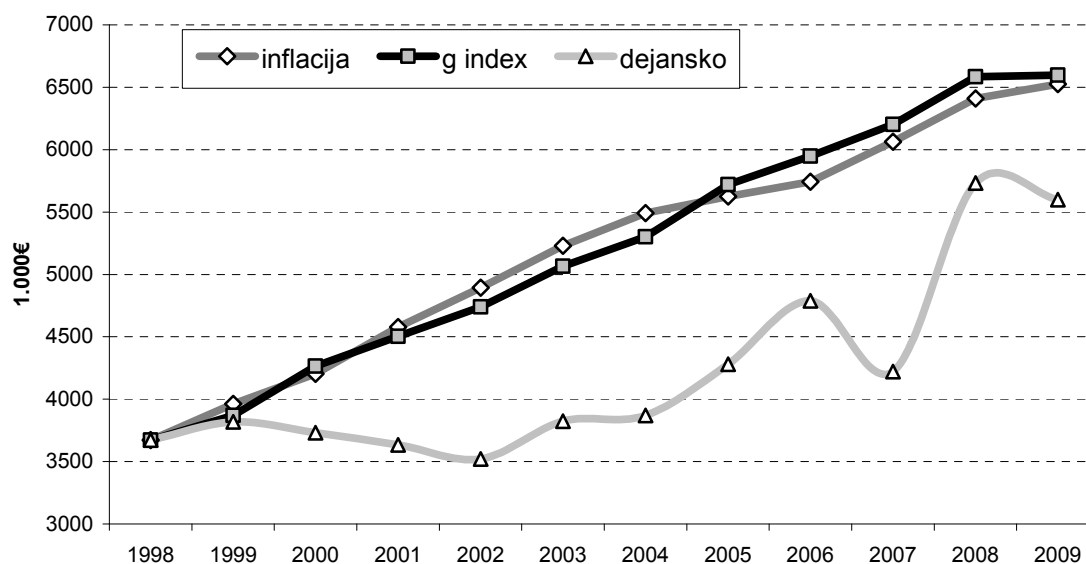
Če bi razpoložljiva sredstva sledila rasti inflacije oziroma gradbenih indeksov, bi morali imeti v letu 2009 za vzdrževanje gozdnih cest na razpolago okoli 6,5 do 6,6 milijona EUR. Pri tem ni pomembno, ali upoštevamo gradbene indekse ali inflacijo, saj kažeta oba tekem let podobna trenda, ki pa sta v letu 2009 zaradi gospodarske krize rasla nekoliko počasneje.

Grafikon 37: Porabljena sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v letih 1994-2009

Legenda: ZG - zasebni gozdovi, GPD - gozdovi, predmet denacionalizacije, DG - državni gozdovi

Grafikon 38: Hipotetična rast sredstev za vzdrževanje gozdnih cest na podlagi inflacije in gradbenih indeksov v primerjavi z rastjo dejansko zbranih sredstev

8.1.3 Gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest

Program razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 in možnost sofinanciranja gradnje in rekonstrukcije gozdnih cest za potrebe obnove gozdov sta bila glavna vzroka, da so indeksi gradenj in rekonstrukcij gozdnih cest v letu 2009 višji kot leto prej, v državnih gozdovih pa so zaradi manjših vlaganj nekoliko nižji.

Preglednica 40: **Gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest v letu 2009 (v m)**

Območna enota	Zasebni gozd		Državni gozd		Skupaj	
	N	R	N	R	N	R
Tolmin	3.500				3.500	
Bled	584		1.503		2.087	
Kranj	3.006		1.110	613	4.116	613
Ljubljana	640				640	
Postojna						
Kočevje	1.400				1.400	
Novo mesto				1.917		1.917
Brežice			5.170		5.170	
Celje						
Nazarje	6.560				6.560	
Slovenj Gradec	2.538	920	1.375		3.913	920
Maribor						
Murska Sobota		20.750		1.850		22.600
Sežana						
SKUPAJ	18.228	21.670	9.158	4.380	27.386	26.050
Leto 2008	12.895	6.700	10.408	18.575	23.393	25.457
Indeks 09/08	1,41	3,23	0,88	0,24	1,17	1,02

Legenda: N - novogradnja, R - rekonstrukcija

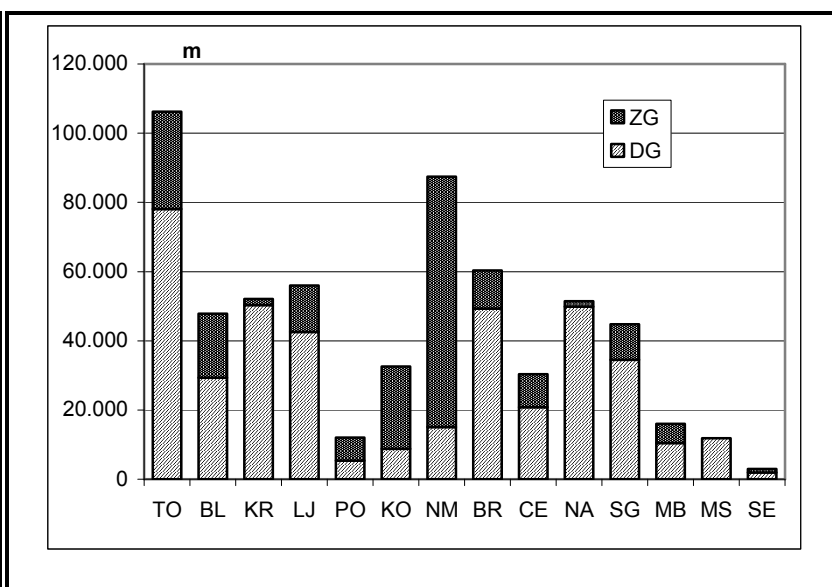
8.2 GOZDNE VLAKE

TRASIRANJE, GRADNJA IN REKONSTRUKCIJA GOZDNIH VLAK

V letu 2009 smo na ZGS strasirali okoli 670 km gozdnih vlak. Pripravljenih in zgrajenih je bilo celo nekoliko več vlak, kot je bilo strasiranih, kar je razvidno iz preglednic 42 in 43. Razlika je posledica nerealiziranih tras iz leta 2008.

Preglednica 41 in grafikon 39: **Trasiranje gozdnih vlak v letu 2009 (v m)**

OE	ZG	DG	Skupaj
TO	78.045	28.179	106.224
BL	29.351	18.515	47.866
KR	50.323	1.775	52.098
LJ	42.576	13.378	55.954
PO	5.332	6.741	12.073
KO	8.765	23.765	32.530
NM	15.085	72.324	87.409
BR	49.356	11.013	60.369
CE	20.776	9.580	30.356
NA	49.862	1.560	51.422
SG	34.491	10.251	44.742
MB	10.441	5.535	15.976
MS	11.880	0	11.880
SE	1.950	1.000	2.950
Skupaj	408.233	203.616	611.849
l. 2008	439.289	231.802	671.091
09/08	93%	88%	91%

Legenda: ZG – zasebni gozdovi, DG – državni gozdovi

Preglednica 42: **Priprava in gradnja gozdnih vlak v zasebnih gozdovih v letu 2009 (v m)**

Območna enota	Priprava		Gradnja		Skupaj		Program		Indeks realiz.	
	N	R	N	R	N	R	N	R	N	R
Tolmin	22.294	14.355	15.550	5.338	37.844	19.693	33.000	9.000	0,87	0,46
Bled	9.928	20.560	450	0	10.378	20.560	9.880	9.030	0,95	0,44
Kranj	19.412	6.520	19.821	2.040	39.233	8.560	45.200	14.800	1,15	1,73
Ljubljana	3.055	38.735	48.892	4.580	51.947	43.315	9.000	20.000	0,17	0,46
Postojna	3.874	0	1.477	755	5.351	755	1.000	3.000	0,19	3,97
Kočevje	5.395	10.480	0	0	5.395	10.480	5.500	5.000	1,02	0,48
Novo mesto	8.740	4.275	1.405	0	10.145	4.275	15.000	3.000	1,48	0,70
Brežice	20.475	1.600	7.497	6.740	27.972	8.340	8.900	8.500	0,32	1,02
Celje	0	0	15.847	2.700	15.847	2.700	7000	2000	0,44	0,74
Nazarje	9.566	2.775	40.367	7.203	49.933	9.978	23.000	7.000	0,46	0,70
Slovenj Gradec	0	0	26.451	15.227	26.451	15.227	17.370	9.480	0,66	0,62
Maribor	0	0	11.924	2.205	11.924	2.205	13.500	10.000	1,13	4,54
Murska Sobota	1.920	0	0	0	1.920	0	300	250	0,16	
Sežana	540	2.310	430	0	970	2.310	8.400	5.000	8,66	2,16
SKUPAJ	105.199	101.610	190.111	46.788	295.310	148.398	197.050	106.060	0,67	0,71

Legenda: N – novogradnja, R- rekonstrukcija

Preglednica 43: **Priprava in gradnja gozdnih vlak v državnih gozdovih v letu 2009 (v m)**

Območna enota	Priprava		Gradnja		Skupaj		Program*		Indeks realiz.	
	N	R	N	R	N	R	N	R	N	R
Tolmin	13.682	4.464	7.445	0	21.127	4.464	27.840	10.460	0,76	0,43
Bled	1.284	24.513	250	0	1.534	24.513	6.200	14.660	0,25	1,67
Kranj	4.057	1.292	1.522	0	5.579	1.292	3.400	1.350	1,64	0,96
Ljubljana	7.864	8.720	3.637	0	11.501	8.720	7.780	9.570	1,48	0,91
Postojna	4.610	950	5.860	1.400	10.470	2.350	6.800	12.450	1,54	0,19
Kočevje	29.400	38.829	3.425	0	32.825	38.829	31.070	36.280	1,06	1,07
Novo mesto	53.299	70.787	0	0	53.299	70.787	66.500	70.250	0,80	1,01
Brežice	0	700	4.541	1.430	4.541	2.130	7.800	14.300	0,58	0,15
Celje	570	735	8.240	1.152	8.810	1.887	15.900	19.180	0,55	0,10
Nazarje	0	0	280	0	280	0	1.900	2.100	0,15	0,00
Slovenj Gradec	0	150	10.358	3.660	10.358	3.810	8.920	6.000	1,16	0,64
Maribor	0	0	6.872	5.380	6.872	5.380	12.700	10.820	0,54	0,50
Murska Sobota	0	5.150	0	0	0	5.150	2.500	5.000	0,00	1,03
Sežana	1.365	260	0	0	1.365	260	3.250	2.180	0,42	0,12
SKUPAJ	116.131	156.550	52.430	13.022	168.561	169.572	202.560	214.600	0,83	0,79

Legenda: N – novogradnja, R- rekonstrukcija

8.3 STANJE VIROV IN RABE LESA ZA ENERGIJO V SLOVENIJI

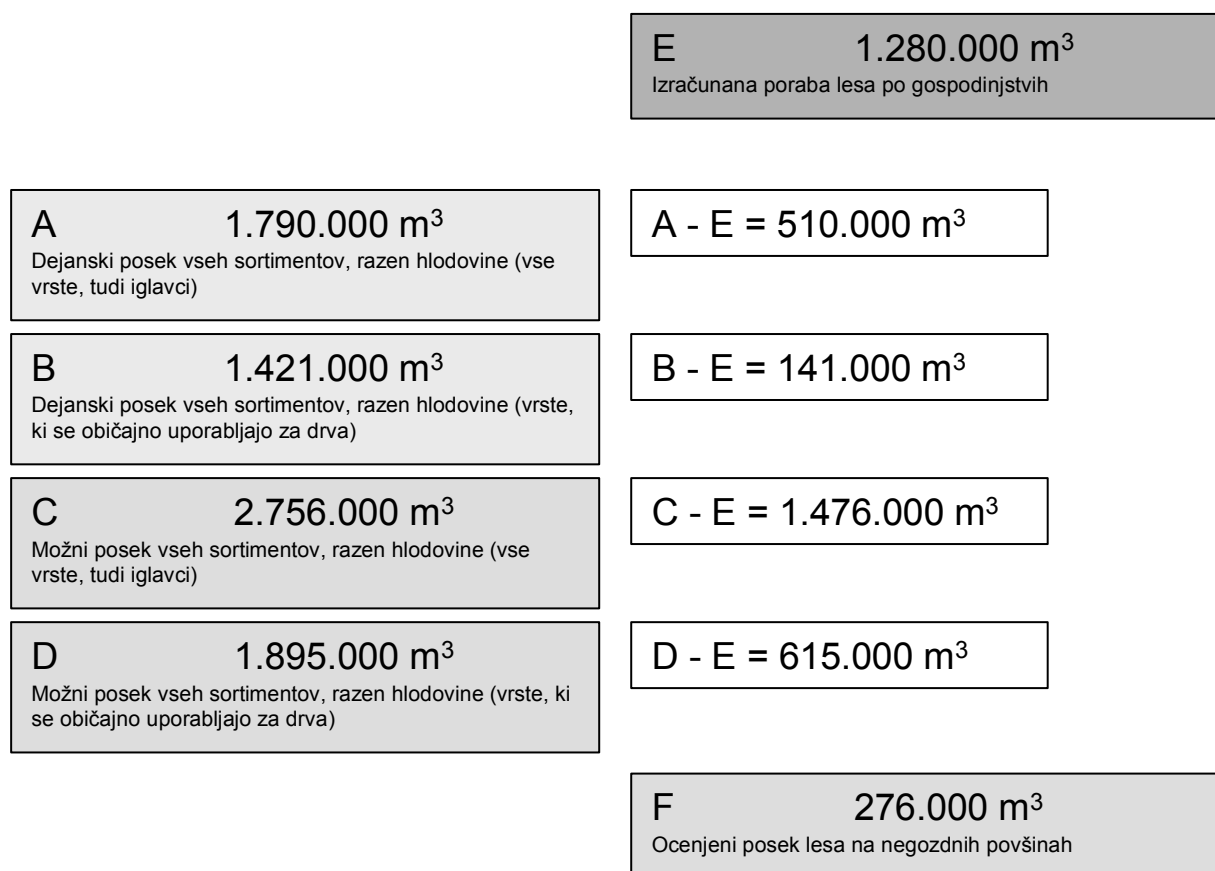
Ena osnovnih nalog ZGS na področju lesa za energijo je zagotavljanje podatkov o lesnih potencialih, primernih za pridobivanje energije, ki jih pridobimo s pomočjo informacijskega sistema WISDOM, ki prikazuje na eni strani stanje in potenciale virov lesa za energijo

(»ponudba«), na drugi njegovo rabo (»povpraševanje«), omogoča pa tudi modeliranje različnih situacij v pogledu ponudbe in povpraševanja na različnih ravneh. Na strani »ponudbe« upoštevamo podatke o gozdovih in podatke potencialov negozdnih površin, na strani povpraševanja pa ocenjeno rabo lesa za energijo po gospodinjstvih. Industrijskih ostankov in industrijske rabe ne upoštevamo, saj vsi podatki kažejo, da se ta les porabi pretežno v okviru industrije same.

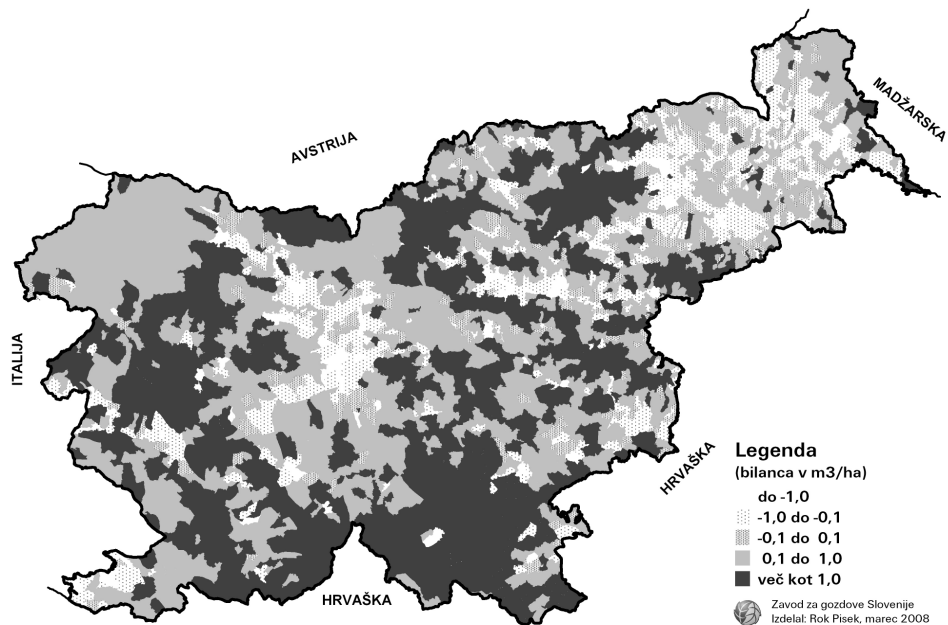
Letna količina manj kakovostnega lesa pomeni količino letno pridobljenega manj kakovostnega lesa, primerne za pridobivanje energije, ki jo gre pričakovati ob celotni realizaciji možnega poseka. Ker se za energijo uporablja tudi lubje, nadmere pa se pri manj kakovostnih sortimentih ne uveljavlja, med bruto količinami in neto količinami lesne mase skoraj ni razlike.

V kolikor upoštevamo dejanski posek sortimentov, primernih za energijo, imamo trenutno možnost dodatnega letnega poseka manj vrednega lesa, primerne tudi za energijo, v višini med 141 in 510 tisoč m³, približno 300 tisoč m³ lesa pa pridobimo še iz negozdnih površin. Seveda ob predpostavki, da bi bila ta lesna masa porabljena izključno za energijo. Dejansko to vrsto sortimentov uporablja tudi lesna industrija. V kolikor upoštevamo možni posek, je letno razpoložljive lesne mase, primerne za energijo, med 615 in 1.476 tisoč m³.

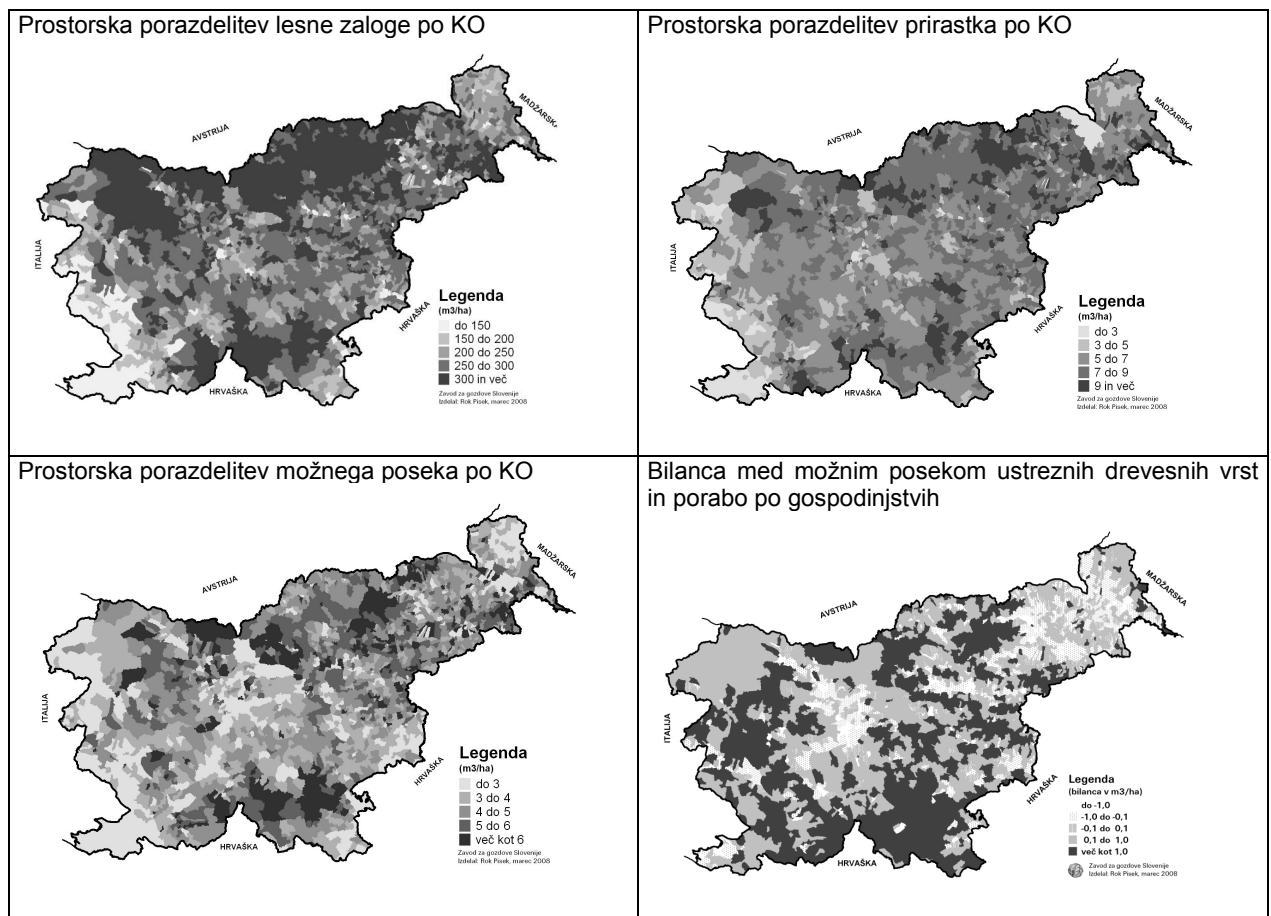
Prostorska porazdelitev potencialnih letnih količin manj kakovostnega lesa se precej razlikuje od prostorske porazdelitve lesne zaloge, letnega prirastka lesa in skupnega letnega možnega poseka, saj v kakovostnih gozdovih, zlasti kakovostnih iglastih gozdovih, napade sorazmerno malo manj kakovostnih sortimentov, v nekakovostnih listnatih gozdovih pa lahko na te sortimente odpade celo večino poseka (sliki 9 in 10).

Slika 8: Prikaz trenutnih potencialov lesna za energijo

Slika 9: Prostorska porazdelitev potencialov letnih količin manj kakovostnega lesa

Slika 10: Prostorska porazdelitev lesne zaloge, prirastka, možnega poseka in bilance možnega poseka primerne lesa za energijo s porabo v gospodinjstvih

9 Divjad, druge gozdne živali in njihovo življenjsko okolje

9.1 VELIKA PARKLJASTA DIVJAD

Cilji trajnostnega gospodarjenja z rastlinojedimi parkljarji (navadni jelen, srna, gams, kozorog, muflon in damjak) in divjim prašičem je imeti zdrave populacije divjadi, s stabilno spolno in starostno strukturo, ki bodo usklajene tudi s populacijami drugih vrst in z njihovim okoljem. Vrste divjadi naj bodo v smislu trajnostne rabe naravnih virov dolgoročno tudi predmet lova, ob hkratnem zagotavljanju trofejno zanimivih osebkov. Kot že vrsto let, smo navedene cilje zasledovali tudi v letu 2009 in jih bomo, skladno z usmeritvami dolgoročnih in letnih lovsko upravljaljskih načrtov LUO, tudi še vnaprej.

V preglednici 44 so za temeljne vrste parkljaste divjadi navedeni podatki o odstrelu in ugotovljenih izgubah v letu 2009 na ravni Slovenije, v preglednici 45 pa so navedeni podatki o odstrelu in izgubah za leto 2009 za pet temeljnih vrst divjadi po lovsko upravljaljskih območjih. Podatke smo pridobili s sodelovanjem pri ocenjevanju in kategoriziranju odstrela in izgub divjadi za preteklo lovsko leto, kar je bilo v vseh LUO izvedeno v januarju 2010.

Preglednica 44: Odstrel in ugotovljene izgube temeljnih vrst parkljaste divjadi v Sloveniji v letu 2009

Vrsta divjadi	Načrt odvzema v letu 2009	Odvzem v letu 2009	Realizacija načrta	Primerjava odvzema v letu 2009 s podatki o odvzemu v letu 2008
	Število	Število	%	%
Srna	43.937	42.845	98	100
Navadni jelen	5.270	5.189	99	104
Gams	2.871	2.673	93	100
Divji prašič	7.953	8.032	101	86
Muflon	729	627	86	97

Realizacija temeljnih vrst divjadi kaže v letu 2009 pri navadnem jelenu za 4 % višjo realizacijo načrtovanega odvzema kot v letu 2008, pri srni in gamsu je ostala na enaki ravni kot leto poprej, pri muflonu je bil odvzem po številu nekoliko nižji – za 3%, pri divjem prašiču pa se je odvzem občutno znižal – na 86% realizacije iz leta 2008. Realizacija načrtovanega odstrela je bila v povprečju za celo Slovenijo v mejah dopustnih odstopanj, navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO. Primerjava z nekajletnimi odvzemi kaže na stagnacijo odvzema v absolutnem smislu pri vseh rastlinojedih vrstah, pri divjem prašiču pa so večletna in celo letna nihanja bolj izražena, v zadnjih nekaj letih je realizacija odvzema tudi nekaj 10 % nižja ali višja od načrtovanega odvzema.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri srnjadi** je bila na ravni Slovenije v mejah dopustnih odstopanj, navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO, delež realizacije je med 92 % in 107 % (z najnižjo realizacijo v Triglavskem LUO - 92 %). Z realiziranim odvzemom smo lahko zadovoljni. Na ravni Slovenije je bilo odvzetih skoraj enako število srnjadi kot v letu 2008 (index odvzema 1,00), v kar polovici LUO pa manj kot v letu 2008, v treh LUO celo znatno manj.

Realizacija načrtovanega odvzema **navadne jelenjadi** je bila na ravni Slovenije, podobno kot pri srnjadi, izjemno visoka (99 %). V vseh LUO (razen v Pohorskem in Kamniško-savinjskem), ki so pomembnejša območja jelenjadi in kjer je številčnost jelenjadi največja (temu sledijo tudi načrtovani odvzemi), pa je še posebej ugodna. Nižja je realizacija v LUO z malo jelenjadi – npr. Savinjsko-kozjanskem LUO, kjer tudi vsak kos nerealiziranega odvzema pomeni velik odklon od načrtovanega. Indeks odvzema med leti 2009 in 2008 je 1,04, kar nakazuje, da je bila ob vseh naših prizadevanjih za ustrezno realizacijo načrtov tudi odzivnost pri izvedbi zelo ugodna, k ugodni realizaciji načrtov pa so pripomogle tudi ugodne razmere za lov.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri gamsu** je bila na ravni Slovenije zadovoljiva in v okviru dovoljenih odstopanj v načrtih (+-10%), indeks glede na leto poprej pa je 1,00 – torej je bilo gamsov odvzetih v absolutnem številu približno toliko kot v letu 2008. Populacija je, upoštevajoč odvzem na ravni celotne Slovenije, že več let v dinamičnem ravnovesju in stabilna; s to pripombo, da je odvzem v območjih s prisotnostjo gamskih garij prenizek, pri čemer gre izpostaviti, da je največje "žarišče" območje Triglavskega narodnega parka, kar je posledica "politike" Parka na področju lovstva.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri divjem prašiču** je bila na ravni Slovenije ravno še nad postavljenim načrtom (101 %). V pretežnem številu LUO je bila visoka realizacija dosežena že v letu 2008 (načrti so bili znatno preseženi), zato so bili zaradi izraženih zahtev na sejah svetov območnih enot ZGS v letu 2009 odvzemi načrtovani previsoko, čemur realizacija ni sledila – po nižji realizaciji v letu 2009 izstopajo LUO, kjer so bili problemi v preteklih letih večji in so bile populacije divjih prašičev z večjim odvzemom že zmanjšane. Indeks odvzema med letoma 2009 in 2008 je 0,86 in je posledica naravnega cikličnega nihanja številčnosti populacije divjega prašiča v Sloveniji in povečanega odvzema že v prejšnjih letih. Resnost pri izvajanju načrtov se se pokazala v pravočasnih reakcijah ob težavah s škodami na travnatih in poljedelskih površinah, ki jih je povzročilo (po)večanje populacije.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri muflonu**, v našem okolju alohtoni vrsti divjadi, je bila najnižja od vseh pomembnejših vrst velike parkljaste divjadi v Sloveniji - le 86 % in za 3 % nižja kot leto poprej. Realizacija je bila na ravni Slovenije sicer v okvirih dopustnih odstopanj (+-20 %), navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO, vendar pa je bila kar v treh LUO pod to ravnjo. Indeks odvzema med letoma 2009 in 2008 je 0,97 in kaže na nadaljevanje stabilnega odvzema v zadnjih let ter primerno stanje populacije sicer alohtone vrste, ki je uravnovešena s svojim lokalnim okoljem.

Preglednica 45: **Realizacije načrtov – odvzem (odstrel in ugotovljene izgube) temeljnih vrst velike parkljaste divjadi v letu 2009 po lovsko upravljaljskih območjih in indeks na leto 2008**

LUO	Srna		Nav. jelen		Gams		D. prašič		Muflon	
	% R	I 09/08	% R	I 09/08	% R	I 09/08	% R	I 09/08	% R	I 09/08
Novomeško	107	1,00	124	1,25	-	-	134	0,97	-	-
Gorenjsko	95	1,03	105	1,00	93	0,96	98	0,94	90	0,99
Kočevsko-belokranjsko	100	1,04	100	1,00	93	1,06	109	0,87	-	-
Notranjsko	96	0,93	102	1,04	106	1,06	132	1,04	-	-
Primorsko	99	0,93	95	1,07	-	-	111	0,80	-	-
Pohorsko	94	0,99	84	0,92	95	1,01	89	0,93	76	1,18
Posavsko	98	0,95	89	1,23	73	0,92	126	1,25	-	-
Pomursko	99	1,04	97	1,05	-	-	116	1,18	-	-
Savinjsko kozjansko	96	1,00	44	1,00	81	1,05	98	1,00	40	0,67
Slovensko-goriško	100	1,02	-	1,00	-	-	-	1,07	-	-
Triglavsko	92	0,92	100	1,57	93	1,01	48	0,62	79	0,91
Zahodno visoko kraško	94	0,96	91	1,06	91	0,99	75	0,68	84	0,89
Zasavsko	97	0,99	100	1,13	96	1,08	77	0,72	95	1,02
Kamniško savinjsko	96	1,02	85	0,82	98	1,01	98	0,71	95	1,00
Ptujsko-ormoško	102	1,06	-	1,50	78	1,17	109	0,97	95	0,95
SLOVENIJA	98	1,00	99	1,04	93	1,00	101	0,86	86,0	0,97

Načrtovanju in realizaciji posegov v populacije rastlinojede divjadi, še posebej pri srnjadi, jelenjadi in divjem prašiču, smo skupaj z lovskimi organizacijami v zadnjih letih posvetili veliko pozornosti, saj smo se v posameznih regijah soočali in se lokalno še soočamo z velikimi neusklajenostmi teh populacij divjadi z njihovim življenjskim okoljem. Pretekli naporji so v nekaterih okoljih znižali številčnost rastlinojedih parkljarjev, zato je postala realizacija odstrele zahtevnejša in je načrte težje uresničiti v celoti ali celo v mejah dopustnih odstopanj, ki jih določajo načrti. Velja priznati, da so bili načrti v poglavjih o posameznih vrstah rastlinojede

divjadi ponekod nerealno postavljeni na podlagi pripomb in odločitev s strani članov strokovnih svetov območnih enot ZGS in/ali svetov območnih enot ZGS. Menimo, da je kulminacija številčnosti v nekaterih okoljih nastopila že pred leti, današnji odzivi s povečanim načrtovanjem pa so samo odraz zapoznelih reakcij na dinamično dogajanje v naravnem okolju in populacijah divjadi, ki mu poleg človeka botrujejo povsem naravne zakonitosti. Analize podatkov o spremljanju stanja divjadi in njenega življenjskega okolja, pretežno gozdnega ekosistema, pa nakazujejo potrebnost ukrepanja predvsem v okolju, saj težave neuskklajenosti divjadi z okoljem tudi ob bistveno nižjih gostotah, ki smo jih dosegli v zadnjih dveh desetletjih, izvirajo predvsem iz (ne)ustvarjanja primernega okolja za živalski svet v smislu prehranske in bivalne ponudbe. V vseh LUO v južnem delu države je opazen tudi povečan vpliv velikih zveri, predvsem volka, ki dodatno zmanjšuje številčnost divjadi plenjenih vrst. Pri tem je treba upoštevati, da vseh (oz. pretežnega števila) izgub zaradi velikih zveri in drugih naravnih dejavnikov ni mogoče ugotoviti, jih zabeležiti in posledično tudi upoštevati v realizaciji.

Ob visokih deležih realizacije v večini LUO lahko izrazimo zadovoljstvo, saj je ponovno čutiti manj težav zaradi neuskklajenosti divjadi z okoljem, zlasti v območjih, kjer so bile v preteklih letih te zelo akutne. Ne glede na to pa moramo ostati aktivni tudi v prihodnje, tako pri načrtovanju kot pri izvedbi. Podatki in podrobnejše analize namreč kažejo, da ponekod odstrel po količini ni bil na zeleni ravni predvsem iz subjektivnih razlogov. Tem primerom velja v prihodnje posvetiti kar največ pozornosti. Najbolj izpostavljena in okoljsko problematična vrsta divjadi je prav gotovo divji prašič, kar pa ni posebnost Slovenije, temveč je njegovo povečano številčnost opaziti skoraj v vseh državah zahodne in srednje Evrope.

9.2 DRUGA DIVJAD

Podatki dovoljujejo oceno, da se je stanje male poljske divjadi v letu 2009 še naprej izboljševalo. V letu 2009 so ocene lovskih organizacij ponovno kazale na trend stabilizacije in/ali povečevanja številčnosti poljskega zajca, poljske jerebice in fazana. Lahko zaključimo, da so postopno majhni a zanesljivi koraki napredka posledica sinergističnih učinkov:

- strožje zakonodaje in doslednejšega upoštevanja predpisov ter navodil pri uporabi kemičnih zaščitnih sredstev, ki jih bolj osveščeni pridelovalci poljščin in sadja uporabljajo na poljih,
- bolezni (garij) in povečanega lova (lisica, kuni zlatica in belica), ki sta znižala številčnost plenilcev male divjadi,
- vložkov v raziskovalne projekte v povezavi z malo divjadjo ter terenska uporaba rezultatov projektov,
- uresničevanja določil letnih lovsko upravljavskih načrtov območij pri oblikovanju primernega okolja za te vrste divjadi iz preteklih let ter zadržanost pri poseganju v populacije.

ZGS se pri oblikovanju določil lovsko upravljavskih načrtov že vrsto let trudi doseči »konzervativno« poseganje v populacije poljskega zajca, jerebice in fazana, same lovske organizacije pa, kljub posameznim kratkoročnim interesom po večjem poseganju v populacije teh vrst, z realizacijo odstrela praviloma sledijo obsegu, ki je skupaj usklajen in predpisan. Osnovno vodilo pri uravnavanju teh vrst divjadi mora biti primerna previdnost pri načrtovanju in realizaciji odstrela, še zlasti zdaj, ko se je trend obrnil v pozitivno smer in je ustvarjeno ugodno okolje na vseh ravneh za ponovno občutnejše povečanje njihove številčnosti. Veliko sodelovanja med ZGS in lovskimi organizacijami posvečamo tudi skupnemu oblikovanju primernega življenjskega okolja za te vrste (zasajanje remiz, skupin drevja in grmovja, zaščitnih pasov proti vetru, oblikovanje vodnih brežin, idr.). V prihodnje moramo več pozornosti posvetiti še strokovno primernemu ugotavljanju stanja populacij oziroma spremljanju teh vrst.

9.3 VELIKE ZVERI

Upravljanje s populacijami velikih zveri je v Sloveniji v domeni države, od 1. 1. 2005 dalje pa je pod pristojnostjo Ministrstva za okolje in prostor (MOP). To upravljanje je vseskozi vpeto med težavnost zagotavljanja sožitja s človekom in njegovimi dejavnostmi, zlasti v ruralnih območjih, na eni strani, ter dolžnostjo zagotavljanja dolgoročnega obstoja velikih zveri in njihovega življenjskega okolja na drugi strani. Delo vseskozi v precejšnji meri otežujejo zamegljeni naravovarstveni pogledi in nerealna pričakovanja javnosti iz Evrope na eni strani ter težnje interesnih skupin po nerealno visokem odstrelu na drugi strani. Pomanjkanje osnovnega znanja pri interesnih skupinah in delu laične javnosti ter tudi neustrezno odzivanje medijev na tem področju dajeta k temu še dodaten svojstven pečat. Enaka situacija se ponavlja iz leta v leto, kljub vsakoletnim dodatnim naporom in vloženim sredstvom za zagotavljanje boljšega monitoringa vrst velikih zveri in vedno boljših analiz izvedenih ukrepov. Vendarle pa velja izpostaviti tudi izboljšanje strokovnih podlag pri upravljanju z velikimi zvermi v nekaj zadnjih letih, kar so rezultati nekaj temeljnih znanstveno – raziskovalnih projektov, predvsem pri rjavem medvedu. Ti rezultati so prispevali k večjemu poenotenju stroke in zlasti pri rjavem medvedu utrdili dosedanje upravljanje s populacijo, ki je bilo primerno z vidika dolgoročnega razvoja in obstoja populacije, opaziti pa je tudi izboljšanje ravnovesja med rjavim medvedom in ljudmi.

Odvzem **rjavega medveda** v letu 2009 je bil šesti najštevilčnejši v zadnjih štirinajstih letih, ko osrednji register odvzema velikih zveri vodi ZGS, vendar je bil vseeno skladen z načelom trajnostne rabe naravnega vira, ki ohranja vrsto v ugodnem stanju. Predpis za poseg v populacijo rjavega medveda za leto 2009 – »Pravilnik o spremembi Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (Ur. list RS, št. 28/09)«, ki ga je izdalo MOP, je bil v letu 2009 realiziran z 99 %. V osrednjem življenjskem območju je bilo v letu 2009 odvzetih 71 medvedov, v robnem območju 13 ter v prehodnem življenjskem območju rjavega medveda 1 medved. Veliko število medvedov je bilo izločenih v t.i. severnem delu osrednjega območja, kjer je bilo tudi največ primerov škode in v delih osrednjega območja, kjer je gostota prebivalstva večja. Ocenjujemo, da je odvzem v letu 2009 dosegel okvirne vrednosti letnega prirastka populacije.

Glavnina odvzema, 65 %, je bila realizirana v okviru t.i. »rednega odstrela« lovskih organizacij zaradi uravnavanja populacije, 17 % je bilo t.i. »izrednega odstrela« (vštevši enega medveda, ki je bil ustreljen neupravičeno – krivolov), 18 % je bilo izgub (pogin, izgube v prometu – cesta, železnica).

V 2009 poleg 14 registriranih izgub (3 pogini, 11 izgub v prometu, od tega eden na avtocesti, 2 na železnici, 8 na cestah nižjega reda od avtoceste) beležimo še 10 prometnih nesreč, ko medvedje niso bili najdeni.

V letu 2009 je ZGS izdelal in posređoval na ARSO 21 strokovnih mnenj za vznemirjanje ali za izredni odvzem medvedov iz narave z odlovom in preselitvijo ali odstrelom za skupaj 26 živali, od tega je bilo realiziranih 10 izdanih dovoljenj s skupno 13 izločenimi medvedmi (50% od vloženih strokovnih mnenj). Za eno strokovno mnenje ZGS ARSO ni izdal dovoljenja in je bil postopek ustavljen.

V odvzemu 2009 prevladujejo medvedvi do 100 kg telesne mase – s 65 %, delež iz populacije izločenih medvedov razreda od 101 do 150 kg je 22 %, nad 150 kg 12 %, za 1 % izločitev pa ni bilo moč ugotoviti telesne mase. Izločitve v prvem razredu (do 100 kg telesne mase) so za 10 % pod določili 2. člena Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave (Ur.l. RS, št 17/2006), v drugem (100 - 150 kg telesne mase) in tretjem razredu (nad 150 kg) pa nekoliko preseĝajo orientacijske vrednosti.

Spolna struktura odvzetih živali je bila nekoliko pomaknjena v škodo samcev (samci : samice – 63 % : 35 %, v 2 % je bil spol neznan oziroma ga ni bilo mogoče določiti) ter bolj kot običajno odstopa od dolgoletnega povprečja (59 % : 39 %, pri 2 % je spol neznan). V odvzemu do 10.

12. 2009 je bilo od 85 izločenih medvedov le 5 samic (6 % vseh izločenih živali) v starosti primerni za poleganje mladičev – 3 v Kočevsko-belokranjskem, ena v Notranjskem in ena v Primorskem LUO. 4 samice so bile odvzete zaradi uravnavanja populacije, ena pa je bila povožena. 73 % izločenih medvedov še ni bilo spolno zrelih (mladiči 0+, mladiči 1+, osebkii 2+ in 3+), kar je več kot v preteklih dveh letih, ko je bil ta delež 66 % (2007) oziroma 69 % (2008). V 14-letnem obdobju, od leta 1995 do 10. 12. 2009, je bilo iz slovenske populacije rjavega medveda odvzetih 666 samcev in 450 samic ter 20 medvedov, kjer se spola zaradi razpadlosti najdenih kadavrov živali ali nepopolnih evidenc ni dalo določiti. Od vseh odvzetih živali, kjer se je spol dalo določiti, je bilo torej le 39 % živali ženskega spola. Spolno razmerje poleženih mladičev je praviloma v razmerju 1 : 1, zato dosedanji neuravnotežen odvzem pomeni ohranjanje oz. povečevanje reproduktivnega dela populacije. Tudi zaradi navedene strukture odvzema je bilo doseženo ugodno stanje populacije, kar potrjujejo tudi drugi parametri populacije. »Obrat populacije« je v Sloveniji razmeroma velik, saj v odvzemu z veliko večino prevladujejo mladi medvedi – po dolgoletnem povprečju kar z dvema tretjinama od skupnega odvzema.

Preglednica 46: **Odvzem rjavega medveda v letu 2009 (po vrstah odvzema)**

LUO	»Redni« odstrel *	Izredni odstrel	Nepravilčen odstrel	Izgube	Skupaj odvzem
Kočevsko-belokranjsko	23	9		10	42
Notranjsko	24	3		2	29
Primorsko	2				2
Zahodno visoko kraško	3				3
Novomeško	1	1		2	4
Zasavsko	2			1	3
Kamniško - savinjsko			1		1
Posavsko	1				1
SKUPAJ	56	13	1	15	85

* »Redni« odstrel pomeni selektivni in omejeni odvzem iz narave zaradi uravnavanja populacije z okoljem

Preglednica 47: **Odvzem rjavega medveda v letu 2009 (po telesni masi in spolni strukturi medvedov)**

LUO	Do 100 kg	101-150 kg	nad 150 kg	NN	Samci	Samice	NN	SKUPAJ
Kočevsko-belokranjsko	25	11	5	1	25	15	2	42
Notranjsko	20	5	4		18	11		29
Primorsko	1		1		1	1		2
Zahodno visoko kraško	1	2			3			3
Novomeško	4				3	1		4
Zasavsko	3				2	1		3
Kamniško-savinjsko	1				1			1
Posavsko		1			1			1
SKUPAJ	55	19	10	1	54	29	2	85
Delež (%)	65	22	12	1	63	35	2	100

Preglednica 48: **Pregled izdelanih individualnih strokovnih mnenj ZGS za vznemirjanje živali, za izredni odvzem medvedov iz narave z odlovom in preselitvijo ter odstrelom**

OE ZGS	Št. vlog	Št. živali	Vzrok	Realizirano št.živ.
Kočevje	11	16	pojav v naselju, prometna nesreča	9
Postojna	5	5	pojav v naselju, škoda	3
Ljubljana	2	2	pojav v naselju, prometna nesreča	0
Novo mesto	2	2	pojav v naselju, škoda	1
Interv. skupina	1	1	pojav v naselju	0

Škode od rjavega medveda so se v obdobju od 1998 do 2002 ustalile na nekaj čez sto primerov na leto. Nominalna vrednost izplačane odškodnine je najprej vseskozi naraščala, sprva počasneje, v letih 1998 in 1999 pa skokovito. Izplačana odškodnina je imela v obdobju 1998–2001 rahel negativen trend, v nadaljnjih sedmih letih (2002–2008) pa je bistveno narasla. V letu 2009 (do 30. 11.) se je število primerov škode v primerjavi z letom 2008 bistveno zmanjšalo, ocenjena vrednost izplačanih odškovin pa nekoliko manj.

Število ocenjenih škodnih primerov je precej različno po t.i. življenjskih območjih rjavega medveda oziroma območnih enotah ZGS. Največ povzročene škode je bilo v osrednjem življenjskem območju medveda (predvsem njegov severni del), z močnejšim trendom širjenja v robni življenjski prostor, predvsem na zahodnem in severnem delu.

V letu 2009 se v Sloveniji – na območju Novomeškega LUO (trebanjsko območje) – zgodil en napad medveda na človeka, ki se je k sreči končal brez resnih poškodb, zabeleženih pa je bilo še nekaj (5-10) »neprijetnih« srečanj ljudi z medvedi, ko ti niso kazali nobenega strahu pred ljudmi in so se jim približali na nekaj metrov.

Republika Slovenija je začela plačevati škode na premoženju, ki jih povzročijo zavarovane vrste prosto živečih živalskih vrst, v letu 1994, vendar podatkov do konca devetdesetih let med seboj ne moremo korektno primerjati, saj odškodninski sistem še ni bil dorečen in enoten v vseh letih, poleg tega oškodovanci sistema še niso v celoti poznali. Po tem obdobju je sistem enoten in tudi oškodovanci so z njim že dobro seznanjeni. Škode lahko kažejo na naraščajoč/padajoč trend populacije, vendar naraščanje oziroma padanje tega kazalca ni nujno neposredno povezano s številčnostjo populacije rjavega medveda. Potrebno je upoštevati tudi spremembe v okolju in spremembo kmetijske prakse (povečevanje števila drobnice, zaraščanje, itn.). So pa točkovni podatki o škodnih primerih v daljšem časovnem obdobju dober pokazatelj prostorske dinamike razširjenosti populacije rjavega medveda v Sloveniji.

Štetja rjavega medveda so bila v letu 2009 organizirana enako kot pretekla leta, ponovno na stalnih števnih mestih, določenih v okviru projekta LIFE o rjavem medvedu. Organizirali so ga ZGS, Lovska zveza Slovenije (LZS) in Območna združenja upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom (OZUL). Medvede smo šteli na isti dan (noč), in sicer enkrat v pomladanskem (8. 5. 2009) in dvakrat v poletno-jesenskem času (4. 9. in 2. 10. 2009). Štetja v letu 2009 je v jesenskem obdobju zaznamovalo slabo vreme in temu primerna slabša vidljivost, ob območno povprečnem gozdnem obrodu (velja za bukev) ter drugje povečanem (velja za hrast) pa temu primerno manjši obisk medvedov (in druge divjadi) na krmiščih. Štetje rjavega medveda na stalnih števnih mestih ostaja tudi v bodoče eden od pglavitnih delov spremljanja trendov populacijskih parametrov rjavega medveda.

Že v letu 2003 smo v okviru ene od akcij projekta LIFE-Narava III analizirali dosedanje oblike monitoringa in predlagali spremembe oziroma dopolnitve monitoringa v prihodnje. Štetje ostaja tudi v prihodnje pomemben način spremljanja trendov populacijskih parametrov rjavega medveda, čeprav sodelujemo tudi pri razvoju novih metod (analize DNA), ki jih je v letu 2007 na širšem območju južne Slovenije s pobiranjem iztrebkov medvedov organizirala BF – Oddelek za biologijo. Zaradi pripomb o podvajanju prešteti medvedov na števnih mestih, ki so si med seboj blizu, se je oblikovala mreža stalnih 167-ih števnih mest. Opazovanja na teh stalnih števnih mestih spremljamo posebej in tudi posebej vodimo evidenco o prešteti medvedih.

Analizo spolne in starostne strukture videnih medvedov smo zaradi biologije življenja rjavega medveda opravili ločeno za spomladanska in jesenska štetja. Vodeče medvedke namreč v spomladanskem času ob izhodu iz brlogov zaradi potreb po sočni hrani (travniki), manj pogosto obiskujejo mesta polaganja hrane (krmišča), kjer so v večini primerov locirana števna mesta. To potrjuje tudi delež videnih samcev in samic, ki ne vodijo mladiče, saj je le ta v spomladanskem obdobju za dva odstotka večji kot v jesenskem obdobju. Struktura jesenskih štetij pokaže, da je v slovenski populaciji rjavega medveda najmanj 14 % medvedk z mladiči v prvem življenjskem letu. Delež mladičev v prvem življenjskem letu je 22 % in v drugem življenjskem obdobju 16 %, torej je skupaj mladičev 38 % od celotne populacije. Tudi struktura, ki smo jo dodatno preverjali s štetjem na vseh števnih mestih in ocena številčnosti kažeta zelo podobne vrednosti.

Vsa štetja na stalnih števni mestih kažejo, da je število mladičev v 1. življenjskem letu na samico zelo stabilno in se najpogosteje giblje med 1,8 in 2,0 mladiča na samico z najnižjo dosedanja vrednostjo septembra 2004, le 1,56 mladiča na samico ter najvišjo vrednostjo oktobra 2003, junija 2007 in maja 2009 - 2,00 mladiča na samico.

Rezultati na stalnih števni mestih nakazujejo ugodno stanje populacije rjavega medveda, z normalnimi letnimi odkloni, ki niso samo posledica številčnosti živali, pač pa tudi vplivov vremena ob štetjih, frekvence obiska na krmiščih, ki je odvisna tudi od zunanjih dejavnikov in podobno. Trend povprečnega števila videnih medvedov na stalno števno mesto je stabilen. Pri tem rezultati spomladanskih štetij nihajo znatno manj kot rezultati jesenskih štetij.

Volkovi se v Sloveniji prostorsko pojavljajo predvsem v osrednjem in južnem delu države, v zadnjih dveh letih pa prek Trnovskega gozda vse pogosteje prehajajo (in se tam tudi zadržujejo) v severozahodni del države, o čemer imamo številna pričanja in slikovno gradivo. Vzroke širjenja volkov iz južnega dela Slovenije gre iskati tudi v drugih razlogih in ne le v nasičenosti prostora oziroma številčnosti populacije, ki ima v južnem delu Slovenije sicer trend izrazitega naraščanja. Pozitiven trend številčnosti volkov na podlagi vseh spremljanih parametrov smo tudi v letu 2009 ugotavljali na Notranjskem in na Kočevskem, predvsem pa na Primorskem. Osrednje življenjsko območje volka v Sloveniji je tako spet del nekdanjega združenega območja Gorskega Kotara, Like (R Hrvatska) ter Kočevske in Notranjske. Območje njegove stalne navzočnosti lahko tako v dobri meri poistovetimo z osrednjim življenjskim območjem rjavega medveda. Robno širjenje volčje populacije v Sloveniji je ozko povezano z dogajanjem v osrednjem območju razširjenosti, tu pa številčnost populacije volka, kot je že omenjeno, še vedno izrazito narašča.

Če smo še v začetku devetdesetih let ocenjevali število volkov v Sloveniji na 30 - 50 osebkov in ugotavljali navzočnost volkov le na ožjem območju Kočevske in Notranjske, se je njihovo število do danes prav gotovo podvojilo. Da je številčnost volkov visoka, pričajo tudi vse pogostejša opažanja volkov v bližini naselij ter vse pogostejša srečanja z ljudmi. Glede na naraščanje števila volkov in njihovega zavzemanja čedalje večjega areala razširjenosti, je moč pričakovati njihovo širjenje iz t.i. osrednjega življenjskega območja v vse smeri, vsekakor tudi v Alpe, o čemer pričajo podatki iz drugih dežel t.i. alpskega loka – Francije, Italije in Švice. Po analizi vseh zbranih podatkov o volku v Sloveniji (škode, legla, posredni znaki prisotnosti, odvzem, dnevni monitoring v nekaterih območnih enotah in loviščih s posebnim namenom v ZGS), je danes moč govoriti o teritorialnem širjenju volka (v smeri krimsko-mokrškega pogorja, Dolenjske, Trnovskega gozda in Tolminskega hribovja ter še zlasti Primorske regije) ter o naraščanju njegove številčnosti.

Kazalec, ki govori o naraščanju številčnosti in dokončnem oblikovanju stabilnih krdel, ki so mestoma že na meji usklajenosti s kapaciteto okolja, je tudi opažanje števila volkov v krdelih. Če smo še pred nekaj leti ugotavljali v krdelih manjše število živali, ko socialna zgradba še ni bila do konca oblikovana, pa danes temu ni več tako. Krdela z 5-10 volkov niso nikakršna redkost, v nekaterih območjih prej pravilo. V zimah 2005/06, 2006/07, 2007/08, 2008/09 in 2009/10 so bili na lovih videni veliki, socialno formirani tropi volkov. Tropi/krdela volkov so vse številčnejši, s formirano socialno strukturo in posledično večjim številom osebkov v krdelu.

Poročila lovcev o najdenih leglih prejšnje podatke le potrjujejo. V loviščih s posebnim namenom v sestavi ZGS in lovskih družinah je bilo v letu 2009 registriranih 5-6 legel z 20 mladiči – na območju Notranjskega LUO (območje Snežnika, Javornikov in Pivšek kotline) so bila v letu 2009 registrirana 3 legla volkov, v enem je bilo 5 mladičev, v drugem 2, v tretjem pa 3 mladiči, na območju Kočevsko-belokranjskega LUO pa so bila evidentirana 2 do 3 legla – na območju Mozlja, Goteniške gore in Kočevskega Roga s skupaj 10 mladiči. Vsi podatki torej kažejo na ugodno stanje populacije volkov v Sloveniji.

Odvzem volkov do sedaj ni bil redno načrtovan in zato razumljivo tudi ni dosegal prirastka. Zaradi prevladujočih mlajših živali v odvzemu tudi ni vplival na reproduktivni del populacije.

Tudi podatki o izjemno povečanih škodah na rejnih živalih ter znaten redukcijski vpliv volkov na rastlinojede vrste divjadi potrjujejo hitro naraščanje številčnosti populacije, hkrati pa opozarjajo na nujnost vsakoletnega poseganja v populacijo zaradi preprečevanja resne škode na premoženju ljudi.

Iz večletne analize odvzema volkov iz narave izhajajo naslednje ugotovitve:

- Odvzem volkov iz narave je bil v obdobju 1995–2009 precej nižji od prirastka – odločbe za t.i. redni odstrel so pristojni državni organi izdajali neredno, v zadnjih štirinajstih letih le štirikrat. V zadnjih treh letih (v letih 2006 in 2007 kljub strinjanju ZRSVN) je pri odločanju na MOP prevladalo mnenje o nepotrebnosti rednega odstrela volkov in izdajali le odločbe/dovoljenja za izredni odstrel. Že za leto 2006 je ZGS pripravil strokovno mnenje o odvzemu volka z rednim odstrelom, ki pa ni bilo upoštevano, prav tako ne za leti 2007 in 2008. V letu 2009 je bilo po sprejemu Strategije upravljanja z volkom v Sloveniji prvič omogočeno izvajanje rednega odstrela v obdobju od 1. oktobra do konca leta.
- V letu 2009 je po preteku pritožbenega roka začelo veljati izredno dovoljenje ARSO, izdano že v decembru 2008, za izredni odstrel skupaj 4 volkov v Kočevsko-belokranjskem LUO. Dovoljenje je bilo z odstrelom 3 volkov delno realizirano. Po tolmačenju MOP se je izvršitev tega dovoljenja štela v kvoto, odobreno po Pravilniku, izdanem v aprilu 2009, tako da je bil v tem LUO tekom celega leta 2009 dodaten odstrel onemogočen. Na podlagi določil Pravilnika o odvzemu osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (Ur.l. RS 28/09) so bili od 1. 10. 2009 do 31. 12. 2009 izločeni z odstrelom še trije volkovi v Notranjskem LUO in en volk v Zahodno visoko kraškem LUO. 2 volka sta bila najdena kot izgubi (en pogin in ena izguba v prometu), oba v Kočevsko-belokranjskem LUO.
- Leto 2009 je zaznamovala tudi vloga za izredni odstrel volkov v Primorskem LUO v mesecu juliju, ki pa jo je ARSO na podlagi pisnega stališča ZRSVN zavrnila. ZGS se je na odločitev pritožil, drugostopenjski organ (MOP) je pritožbi ugodil in vrnil zadevo prvostopenjskemu organu (ARSO) v ponovno odločanje. Zaradi časovne zamude pri odločanju o pritožbi dodaten poziv ARSO za strokovno mnenje ZGS ni imel nobenega pomena, saj je že prišel teči rok za t.i. redni odvzem z odstrelom. Vendar pa je bil na opisani način popolnoma razvrednoten instrument izrednega odstrela.
- Analize odvzema v zadnjih let kažejo, da odvzem ni realna slika stanja v populaciji volkov v Sloveniji, prav tako realiziran odvzem ni vplival na potrebno zmanjšanje številčnosti populacije, saj je bil premajhen. Možnost odstrela volkov le po izrednih odločbah (v letih 2004–2008) je razlog za relativno manjši odvzem primerjalno z opažanji številčnosti volkov na terenu in dovoljenji za odstrel. Izredna dovoljenja so bila izdana le v primerih večjih konfliktnih situacij, izdana so bila za manjša območja, prav tako pa so bila časovno izjemno ozko omejena, kar je dodatno oteževalo oziroma celo onemogočalo realizacijo samega odstrela. Realizacija ali nerealizacija odstrela na podlagi izrednih odločb je zaradi načina aktivnosti volkov bolj rezultat naključja kot pa načrtnega izvajanja lova.
- V dosedanem odvzemu prevladujejo mlajši volkovi, ki ne vplivajo bistveno na reprodukcijo vrste. Struktura celotnega odvzema v preteklosti nakazuje, da s samim posegom z odstrelom nikakor nismo vplivali na ugodno stanje populacije. Podrobnejša analiza kaže, da v populaciji ostaja velik delež spolno zrelih osebkov in da se poleg velikih tropov opaža tudi čedalje več prostorsko ločenih manjših skupin, v katerih so prisotne tudi spolno zrele živali obeh spolov. Zato lahko ob sedanji ponudbi hrane pri volkovi pričakujemo visok prirastek.

Po številu primerov škode od volka v zadnjih petih letih z rahlimi nihanji značilno naraščajo, z izjemnim porastom v letih 2002, 2006, 2007, 2008 in 2009.

V letu 2009 so škode v primerjavi z letom 2008 ostale na primerljivo visoki ravni. Primerjava nominalnih vrednost med leti je glede na spreminjanje režima izplačevanja in obračunavanja škod nekoliko nerealna, je pa realna slika stanja v naravi prav gotovo število napadov volkov, ki je največje prav v zadnjih nekaj letih. V nekaj primerih je šlo tudi za močne napade z izgubami nekaj deset kosov drobnice.

Preglednica 49: Število primerov škode od volka v letih 2005, 2006, 2007, 2008 in 2009 po LUO

LUO	2005		2006		2007		2008		2009	
	št. prim.	EUR	št. prim.	EUR	št. prim.	EUR	št. prim.	EUR	št. prim.	EUR
Kočevsko-belokranjsko	24	6.659	48	21.002	130	81.027	138	77.510	113	67.347
Notranjsko	17	8.425	83	46.088	102	47.559	41	30.747	62	57.326
Primorsko	14	8.700	35	15.741	154	72.259	215	141.521	203	105.430
Zahodno visoko kraško	2	1.288	5	3.860	23	10.069	26	14.363	22	24.174
Triglavsko		-	2	1.210			7	2.841	3	633
Novomeško		-	1	989	1	65	3	2.442	-	-
Gorenjsko	-	-	-	-	-	-	-	-	2	244
SKUPAJ	57	25.072	174	88.890	410	210.979	430	269.424	405	255.154

Večina škodnih primerov je nastala na območju osrednje in južne Slovenije, vendar pa je za oceno naraščanja populacije volkov pomemben podatek, da so se po več desetletjih že v letu 2006 škode pojavile visoko na severozahodu države, to pa se je ponovilo v močnejši obliki leta 2008, v nekoliko manjši pa tudi v letu 2009.

Skupaj je bilo od volkov v letu 2009 v 405 škodnih primerih pokončanih 1.577 kosov drobnice, 16 kosi govedi, 5 konj in 9 oslov.

Spremljanje dogajanja v populaciji **risa** je precej težje od spremljanja populacij ostalih dveh vrst, saj živi ris zelo prikrito življenje ter je opazen le redko. Večletno spremljanje zagotavlja zasledovanje trendov v populaciji in je zato pomembna podlaga pri ocenah številčnosti risov. V obdobju 1995–1999, 2000–2004 in tudi v obdobju 2005–2009 je bil ris stalno prisoten v južni Sloveniji na območju Kočevske in Notranjske, ki neposredno mejita na Gorski Kotar v Hrvaški, ter v območju predalpskega (Trnovski gozd) in alpskega dela Slovenije (Julijske Alpe, Karavanke). Velikost območja, ki ga naseljuje ris, se je v zadnjih letih postopno zmanjšala. Dejstvo, da na podlagi odločb dovoljeno število risov za odstrel ni bilo realizirano vse od leta 1992 (razen v letih 2001 in 2002) – kljub znatno nižjemu dovoljenemu odstrelu kot v obdobju 1990–1994 ter to, da v obdobju 2004–2009 ni bilo zabeležene nobene smrtnosti te vrste, nakazuje, da se je številčnost risov v Sloveniji v zadnjih petih letih opazno zmanjšala.

Večje število opažanj risov v zadnjih 10 letih beležimo le v zahodni Sloveniji, predvsem v Snežniško-javorniškem masivu. Iz drugih območij, kot so Kočevska, Primorska, vzhodni del Notranjske (Menišija, Krmsko-mokrško pogorje), Julijske Alpe, Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe vsako leto poročajo o manjšem številu opažanih risov, kar daje slutiti, da so v tem območju prisotne le posamične živali, ki pa se tod bolj ali manj redno zadržujejo. Iz celotnega območja vzhodne in severovzhodne Slovenije ni podatkov o prisotnosti risa. Zanimivo je tudi, da je v zadnjih desetih letih relativno malo opažanj risov v območju Kočevskega Roga, kjer so rise ponovno naselili. Možni razlogi za znižanje številčnosti so: nižja številčnost srnjadi ter povečana številčnost volkov na Kočevskem in Notranjskem v zadnjih letih, boleznin in genetske težave v populaciji ter še zlasti ilegalni odstrel. Populacija risov v Sloveniji je po ponovni naselitvi vsa zadnja desetletja razen zadnjega veljala za najvitalnejšo v celotnem alpskem prostoru in je kazala trend zelo nagle širitve v sosednjo Hrvaško, Italijo in Avstrijo. Zadnji podatki o teritorialni pojavnosti in ocene številčnosti pa so zaskrbljujoči.

Populacijska "home range" analiza prisotnosti risa v letih 2005–2009 v Sloveniji še vedno kaže, da imamo dejansko opraviti z dvema subpopulacijama. Kočevsko-notranjska subpopulacija se navezuje na sosednjo Hrvaško – območje Gorskega Kotara in Like. Prisotnost risa ob zahodni meji Slovenije pa je druga subpopulacija, ki je pomembna za prehode risa proti severu, oziroma proti drugim subpopulacijam v Italiji in Avstriji. Prav zaradi tega je ta subpopulacija zelo pomembna za celoten alpski lok oziroma Srednjo Evropo.

Ocena številčnosti populacije, na osnovi analize stanja v letih 2005–2009, 2000–2004 in primerjava s prejšnjim petletnim obdobjem 1995–1999 ter zadnjimi projektnimi rezultati, nam

nakazuje, da živi v Sloveniji le še od 20 do 40 risov, od tega do 10 živali v zahodni subpopulaciji in med 20-30 v južni subpopulaciji. Videnja živali, tako s strani lovcev kot nelovcev, so maloštevilna zaradi izrazito prikritega načina življenja, bolj izraženi so posredni znaki prisotnosti – sledi in plenjenja domačih in prostoživečih živali, vendar so vse redkeje opaženi tudi ti znaki. Problem trenda številčnosti risa v Sloveniji so tudi nedokazani ilegalni odstrelji.

Zaradi vsega navedenega zaključujemo, da se je v nasprotju s populacijami rjavega medveda in volka, številčnost populacije risa v Sloveniji v zadnjem času opazno zmanjšala. Posamezni redki raziskovalci risa na naših tleh pa si niso enotni v ocenah, kaj se s populacijo pravzaprav dogaja in kaj so vzroki ocenjenega zmanjševanja številčnosti populacije v zadnjih letih.

Pri upravljanju s populacijo risa ubiramo pota aktivnega varstva, saj so bili predlogi za odvzem in njihova realizacija simbolični ter niso pomenili za populacijo pretiranega tveganja. Zaskrbljujejo pa informacije, v glavnem s časovnim zamikom, o ilegalnih odstreljih, ko lovci jemljejo naravnega plenilca za njihovega konkurenta v pridobitvi plena. ZGS za leto 2009, enako kot prvič po nekaj letih že v letih 2007 in 2008, v strokovnem mnenju o odvzemu, kljub pomislekom o "aktivnem varstvu" vrste, ni predlagal odstrela risa.

Po številu primerov škode pri risu nihajo iz leta v leto. Število škodnih primerov se je v letu 2009 v primerjavi s preteklim letom nekoliko zmanjšalo. Škoda od risa je bila v 2009 zabeležena na območju Gorenjskega, Zahodno visoko kraškega, Triglavskega, Primorskega in Kočevsko-belokranjskega LUO, in sicer so risi pobili 30 kosov drobnice, 1 govedo, 1 osla in 1 kos divjadi v obori.

V ZGS smo prepričani, da je minimalno in načrtovano poseganje v populacije občutljivih vrst živali z odstrelom oblika aktivnega varstva, ki dolgoročno zmanjšuje ilegalne oblike odvzema ter omogoča tudi zadosten nadzor nad stanjem populacije. K temu nas navajajo tudi poročila s terena (t.i. mehke informacije o volku in risu, čedalje več pa tudi o medvedu), kjer še vedno sledimo podatkom o ilegalnih odstreljih tako v Sloveniji kot tudi v sosednji Hrvaški. Ilegalni odstrelji pa lahko mnogo bolj negativno vplivajo na stanje in številčnost populacij velikih zveri kot pa količinsko, časovno in geografsko nadzorovani odvzemi z rednim odstrelom.

Preglednica 50: **Odstrel in ugotovljene izgube velikih zveri v letu 2009**

Vrsta velike zveri	Načrt odstrela v letu 2009*	Odvzem v letu 2009	Primerjava odvzema v letu 2009 s podatki o odvzemu v letu 2008
	Število	Število	%
Medved	70	85	85
Volk	10	9	90
Ris	-	-	-

* Načrt odstrela je pri rjavem medvedu in volku izdan Pravilnik o spremembi Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (Ur. list RS, št. 28/09).

Iz dolgoletnega povprečja izhaja, da med zavarovanimi vrstami prosto živečih živali povzročijo pretežni del škode velike zveri, preostanek predvsem krogar (njegova številčnost hitro narašča) in ujede (pretežno planinski orel in kragulj), posamezne prijave pa se nanašajo tudi na nekatere druge živalske vrste. V letu 2009 se je število vseh primerov škode glede na prejšnje leto (1.576) zmanjšalo (1.201 škodnih primerov), skupna ocenjena škoda pa je znašala 524.890 €. Izplačila oškodovancem so močno zaostajala, saj je sistem ocenjevanja in izplačil, ki je bil od leta 2005 do leta 2009 dobro utečen in je ARSO tudi tekoče zagotavljala in izplačevala odškodnine za nastalo škodo, zaradi pomanjkanja sredstev »odpovedal«. Že drugo leto zapored v drugi polovici leta zmanjkalo sredstev za izplačilo odškodnin na proračunski postavki, in bodo škode izplačane šele v letu 2010, kar je povzročilo nemalo slabe volje in ponekod tudi velike socialne stiske pri oškodovancih, katerih osnovna dejavnost je reja domačih živali.

Preglednica 51: Ocenjene škode od zavarovanih živalskih vrst v letu 2009 – število primerov, vrednost odškodnin in njun delež po živalskih vrstah

	Število škodnih primerov	Delež v skupni masi škodnih primerov (%)	Vrednost odšk. (EUR)	Delež v skupni masi odškodnin (%)
Volk	405	33,7	255.154	48,6
Medved	381	31,7	148.672	28,3
Krokar	299	24,9	69.245	13,2
Dihur	47	3,9	20.991	4,0
Ris	20	1,7	5.915	1,1
Ujede	12	1,0	1.874	0,4
Ptice pevke	10	0,8	7.756	1,5
Vrane (zavarovane)	9	0,8	1.499	0,3
Žolne	7	0,6	8.632	1,6
Labod grbec	7	0,6	4.435	0,8
Bober	2	0,2	68	0
Divja mačka	1	0,1	83	0
Veliki detel	1	0,1	564	0,1

9.4 DELA NA IZBOLJŠANJU ŽIVLJENJSKEGA OKOLJA PROSTO ŽIVEČIH ŽIVALI

Izboljšanje življenjskega okolja za vse prosto živeče živali je ena temeljnih nalog celostnega upravljanja z gozdnim ekosistemom. S pravilnim pristopom pri načrtovanju in izvedbi del ZGS in drugi uporabniki prostora (lastniki gozdov, drugi izvajalci del idr.) pomembno prispevajo k zagotavljanju razmer za nemoten razvoj prosto živečih živali ter blažijo pritiske, predvsem rastlinojede divjadi, na gozdni in poljski ekosistem.

Republika Slovenija namenja vsako leto iz proračuna določena sredstva za izvajanje teh del. Sredstva so namenjena prvenstveno lastnikom zemljišč. V letu 2009 je bilo v ta namen porabljenih 73.878,99 € (99 % realizacija), od tega so lastniki gozdov izkoristili pretežni del teh sredstev, ostalo pa so prejeli izvajalci del, zlasti lovske organizacije. V kolikor lastniki gozdov nimajo interesa, da bi delo opravili sami, lahko namreč s pooblastilom in odstopno izjavo odstopijo pravice do opravljanja del in do prejema subvencij izvajalcu del (npr. upravljavcu lovišča). Dejansko večino del za izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali izvedejo lovske organizacije, ki od lastnika gozda pridobijo objekt za delo, lastnik pa zadrži subvencijo kot obliko medsebojne poravnave za najem.

V preglednici 52 so prikazana tista opravljena dela za vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih divjih živali, ki so jih v letu 2009 načrtovali in prevzeli delavci ZGS. Preglednica ne prikazuje del, ki so bila lastnikom gozdov sofinancirana iz naslova negovalnih del, so pa zaradi strokovne celovitosti hkrati z gozdnogojitvenim ciljem izpolnila tudi širše ekološko in biotsko poslanstvo, ter del, ki so jih opravili izvajalci del (predvsem gre za upravljavce lovišč) na lastne stroške (npr. številna dela, ki so bila opravljena na državnih parcelah, kjer (so)financiranje izvajalcem ni možno). Dela iz preglednice 52 so po gozdnogospodarskih območjih in lastništvu prikazana v prilogi 33.

Iz vsebine preglednice v prilogi 33 je razvidno, da je obseg izvedenih ključnih ukrepov za izboljšanje življenjskega okolja prosto živečih živali v letu 2009 nazadoval, porabljen proračunska sredstva pa so bila v primerjavi z letom 2008 zaradi rebalansa državnega proračuna RS in znižanja sredstev na postavki 6328 kar za 24 % nižja. Vložek – količinski,

kakovostni in nenazadnje finančni – v letu 2009 tako ocenjujemo kot nezadovoljiv, skrbijo nas pa tudi negativni trendi količinskih kazalcev pri »najpomembnejših« okoljskih ukrepih.

Pomemben delež pri zagotavljanju primernih življenjskih razmer za prosto živeče živali so prispevali tudi delavci ZGS s strokovnim delom ter lastniki gozdov z delom v gozdovih skladno z gozdnogojitvenimi načrti in nasveti. S strokovno pravilno in ob pravem času izvedenimi deli v gozdovih lahko namreč znatno prispevajo k izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali. Upoštevanje usmeritev za prilagojeno gospodarjenje z gozdom je še posebej pomembno za ohranitev redkih in ogroženih vrst.

Preglednica 52: V letu 2009 opravljena dela na izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali

Vrsta opravila	Enota	Količina	Poraba delovnih dni
Vzdrževanje grmišč	ha	33,65	303
Vzdrževanje travnih in pašnih površin	ha	487,21	994
Osnovanje pasišč	ha	1,60	17
Vzdrževanje zaraščajočih pasišč	ha	0,20	4
Spravilo sena z odvozom	ha	216,24	454
Izdelava in vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	230	208
Vzdrževanje večjega vodnega vira	kos	26	130
Sadnja plodonosnega drevja in grmovja	kos	4.767	101
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	kos	352	30
Zaščita pred zvermi – ograje	m	1.000	35
Ohranjanje biotopov - zatočišč	ha	16,28	85
Izdelava stez	m	400	11
Vzdrževanje stez	m	45.970	225
Ostala biomeliorativna dela	ha	7,20	20
SKUPAJ			2.617

10 Vlaganja v gozdove

Gozdovi so kot vir lesa in drugih materialnih dobrin za Slovenijo zelo pomembni, opravljajo pomembne socialne vloge ter imajo neprecenljivo vlogo v okolju. Zato država in EU prispevata k zagotavljanju strokovnega dela z gozdovi in krepitvi njihovih ekoloških, socialnih in tudi gospodarskih funkcij.

Iz proračuna R Slovenije je bilo v letu 2009 za gojitvena in varstvena dela ter dela za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali skupaj porabljenih 2.728.515 EUR (99,2, % od razpoložljivih 2.750.653 EUR), za vzdrževanje gozdnih cest pa 1.268.349 EUR (preglednica 53).

V letu 2009 je bilo na podlagi javnih razpisov lastnikom gozdov omogočeno sofinanciranje gradnje cest in vlak (tudi nabava gozdarske mehanizacije) na podlagi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 (preglednica 53).

Država prispeva vsako leto nekaj sto tisoč evrov tudi za raziskave na področju gozda in gozdarstva, v zadnjih letih pa različne razvojne projekte sofinancira tudi EU. Upoštevati moramo tudi vložek države pri zagotavljanju poklicnega, srednje šolskega in visokošolskega izobraževanja.

Preglednica 53: Pregled v letu 2008 vloženi sredstev državnega proračuna v gozdove in primerjava s predhodnim letom

Ime proračunske postavke	Poraba 2008 €	Poraba 2009 €	Indeks 09/08 %
Obnova v zasebnih gozdovih	422.896	423.848	100
Nega zasebnih gozdov	353.982	390.421	110
Varstvo gozdov	852.745	1.055.713	124
Vzdrževanje življenj. okolja prosto živečih živali	97.072	73.879	76
Sanacija požarišč in ujm - gojenje	1.171.401	772.197	66
Semenarska in drevesničarska dejavnost	7.759	7.324	94
Izvršba odločb	272	5.132	1.887
Vzdrževanje gozdnih cest	1.423.230	1.268.349	89
PRP 2007-2013	4.494.777	5.391.302	120
SKUPAJ	8.824.134	9.388.166	106

Za oceno skupnih vloženi sredstev v slovenske gozdove v letu 2009 je treba upoštevati še sredstva za vzdrževanje gozdnih cest od lastnikov gozdov in drugih financerjev (skupaj 4.330.359 EUR), vložek lastnikov gozdov v 27,4 km na novo zgrajenih in 26,1 rekonstruiranih gozdnih cest (približno 2.000.000 EUR), vložek lastnikov gozdov v 463,9 km na novo zgrajenih in pripravljenih ter 295,3 km rekonstruiranih gozdnih vlak (približno 3.000.000 EUR), vložek dela lastnikov gozdov v gojitvena in varstvena dela, ki jih država sofinancira (približno 3.000.000 EUR), vložek v gojitvena in varstvena dela s strani SKZG RS (zelo okvirno 2.000.000 EUR) ter sredstva, s katerimi je država v letu 2009 financirala javno gozdarsko službo in tako zagotavljala strokovno delo s slovenskimi gozdovi. Za delovanje ZGS je bilo iz proračuna RS porabljenih 21.938.680 EUR proračunskih sredstev (iz postavk MKGP 21.673.157 EUR in iz postavk MOP 265.523 EUR) za investicije pa dodatnih 391.744 EUR. Nekaj strokovnjakov za področje javne gozdarske službe država financira tudi na Gozdarskem inštitutu Slovenije.

Za poročilo so poglavja izdelali:

Dragan Matijašič (1-4), spec. Zoran Grecs (5,6),
 Marija Kolšek (7), spec. Jure Beguš (8),
 Marko Jonozovič (9)

Obdelava podatkov: Vid Mikulič in Robert Ogrizek

Poročilo je uredil: mag. Živan Veselič

Ljubljana, februar 2010

Jošt Jakša
 Jošt Jakša
 Direktor

Priloge

Priloga 1: Posek v slovenskih gozdovih v letu 2009 po gozdnogospodarskih območjih in oblikah lastništva – v m³

ZASEBNI GOZDOVI

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	5.150	23.097	14.177	42.424	49.005	41.326	11.836	102.167	54.155	64.423	26.013	144.591
BLED	19.437	55.987	30.883	106.306	4.249	7.423	2.285	13.957	23.685	63.411	33.168	120.264
KRANJ	16.479	64.888	62.066	143.433	14.918	26.215	8.891	50.024	31.397	91.103	70.957	193.458
LJUBLJANA	19.277	87.206	53.248	159.730	31.871	64.110	25.660	121.642	51.148	151.316	78.908	281.372
POSTOJNA	5.322	27.384	28.586	61.293	11.131	16.220	6.471	33.822	16.454	43.604	35.057	95.115
KOČEVJE	3.924	29.085	29.493	62.502	8.074	15.998	8.333	32.406	11.998	45.083	37.826	94.908
NOVO MESTO	8.591	24.128	14.748	47.467	41.709	56.252	22.725	120.686	50.300	80.380	37.473	168.153
BREŽICE	5.778	16.097	7.397	29.271	33.712	56.150	24.840	114.702	39.490	72.247	32.237	143.973
CELJE	8.312	31.119	15.834	55.265	19.228	41.736	18.951	79.916	27.540	72.856	34.785	135.181
NAZARJE	29.543	91.479	48.131	169.153	7.918	14.324	6.367	28.609	37.461	105.804	54.497	197.762
SLOVENJ GRADEC	20.545	79.799	47.359	147.703	4.404	6.961	2.958	14.323	24.949	86.760	50.316	162.026
MARIBOR	18.800	60.277	40.570	119.648	31.438	53.638	26.791	111.867	50.238	113.915	67.362	231.514
MURSKA SOBOTA	11.902	11.424	2.831	26.157	18.077	33.004	23.475	74.556	29.979	44.428	26.306	100.713
SEŽANA	14.773	16.965	2.184	33.922	16.628	11.823	2.678	31.129	31.401	28.789	4.862	65.051
SKUPAJ	187.834	618.937	397.504	1.204.274	292.362	445.182	192.263	929.806	480.196	1.064.118	589.767	2.134.081

DRŽAVNI GOZDOVI

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	3.934	14.399	25.694	44.026	18.623	24.591	18.245	61.459	22.556	38.989	43.939	105.484
BLED	29.292	31.644	18.377	79.313	1.207	882	108	2.198	30.500	32.526	18.486	81.511
KRANJ	4.053	8.530	5.127	17.710	973	1.837	558	3.367	5.026	10.367	5.685	21.078
LJUBLJANA	3.901	13.539	12.492	29.931	5.248	9.278	5.866	20.392	9.149	22.816	18.358	50.323
POSTOJNA	5.753	22.685	70.854	99.292	21.429	29.181	28.385	78.995	27.182	51.866	99.239	178.287
KOČEVJE	15.930	35.004	70.314	121.247	22.802	53.824	81.746	158.372	38.731	88.828	152.060	279.619
NOVO MESTO	7.609	20.047	31.764	59.421	21.042	37.079	30.610	88.731	28.651	57.127	62.374	148.151
BREŽICE	1.381	7.058	4.797	13.236	6.993	13.959	12.002	32.954	8.374	21.017	16.799	46.189
CELJE	3.689	8.062	5.712	17.463	7.536	13.592	16.729	37.857	11.224	21.655	22.440	55.320
NAZARJE	280	2.133	2.113	4.526	194	395	284	873	473	2.528	2.398	5.399
SLOVENJ GRADEC	13.546	34.401	21.380	69.328	1.963	3.378	1.797	7.138	15.509	37.779	23.177	76.466
MARIBOR	13.620	32.389	24.788	70.796	13.271	27.612	18.565	59.448	26.890	60.000	43.353	130.244
MURSKA SOBOTA	4.208	3.379	742	8.329	7.230	11.967	8.089	27.287	11.438	15.346	8.832	35.616
SEŽANA	849	1.307	280	2.436	1.265	1.097	222	2.584	2.115	2.404	502	5.020
SKUPAJ	108.043	234.575	294.434	637.053	129.775	228.672	223.207	581.654	237.819	463.247	517.641	1.218.707

GOZDOVI DRUGIH PRAVNIH OSEB

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	679	2.241	312	3.233	1.918	1.140	199	3.257	2.598	3.381	511	6.490
BLEJ	63	174	71	308	19	3	8	29	82	177	79	338
KRANJ	124	141	133	397	32	59	13	104	156	199	146	502
LJUBLJANA	1.094	1.746	254	3.095	270	533	136	939	1.364	2.279	390	4.033
POSTOJNA	0	0	0	0	2	2	0	4	2	2	0	4
KOČEVJE	216	749	340	1.306	124	703	141	968	340	1.452	482	2.274
NOVO MESTO	269	374	347	990	216	452	152	821	485	826	500	1.811
BREŽICE	76	69	0	145	236	1.032	169	1.437	312	1.101	169	1.581
CELJE	342	994	435	1.770	304	191	70	565	646	1.185	504	2.335
NAZARJE	14	37	53	104	19	15	0	33	33	51	53	137
SLOVENJ GRADEC	265	540	104	910	91	50	3	144	356	590	108	1.054
MARIBOR	44	70	0	115	16	59	25	100	61	129	25	215
MURSKA SOBOTA	18	38	0	56	229	159	19	408	247	197	19	464
SEŽANA	12	5	0	17	132	18	0	150	144	23	0	167
SKUPAJ	3.216	7.178	2.050	12.444	3.608	4.415	935	8.958	6.823	11.594	2.986	21.403

VSI GOZDOVI

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	9.763	39.737	40.182	89.682	69.546	67.056	30.281	166.883	79.309	106.793	70.463	256.566
BLEJ	48.792	87.805	49.331	185.928	5.475	8.309	2.401	16.185	54.267	96.114	51.732	202.113
KRANJ	20.656	73.559	67.326	161.541	15.924	28.110	9.462	53.496	36.580	101.669	76.788	215.037
LJUBLJANA	24.272	102.491	65.994	192.756	37.390	73.921	31.662	142.972	61.661	176.412	97.656	335.729
POSTOJNA	11.075	50.069	99.441	160.585	32.562	45.403	34.856	112.821	43.637	95.472	134.296	273.406
KOČEVJE	20.070	64.838	100.147	185.054	31.000	70.526	90.221	191.746	51.069	135.363	190.368	376.800
NOVO MESTO	16.469	44.550	46.860	107.878	62.967	93.784	53.487	210.237	79.435	138.333	100.347	318.115
BREŽICE	7.234	23.224	12.193	42.651	40.941	71.140	37.011	149.092	48.175	94.364	49.205	191.744
CELJE	12.343	40.175	21.980	74.498	27.068	55.520	35.750	118.338	39.411	95.695	57.730	192.835
NAZARJE	29.837	93.649	50.297	173.783	8.131	14.734	6.651	29.515	37.967	108.383	56.948	203.298
SLOVENJ GRADEC	34.357	114.741	68.843	217.941	6.458	10.389	4.758	21.605	40.814	125.129	73.601	239.545
MARIBOR	32.464	92.736	65.358	190.558	44.724	81.308	45.382	171.414	77.189	174.045	110.740	361.973
MURSKA SOBOTA	16.128	14.841	3.573	34.542	25.536	45.131	31.584	102.251	41.664	59.972	35.157	136.793
SEŽANA	15.634	18.277	2.463	36.375	18.025	12.938	2.900	33.863	33.659	31.215	5.363	70.238
SKUPAJ	299.093	860.690	693.989	1.853.772	425.745	678.269	416.405	1.520.419	724.838	1.538.959	1.110.394	3.374.191

Priloga 2: Posek v slovenskih gozdovih v letu 2009 po vrstah poseka in debelinski strukturi drevja, po GGO – v m³

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN												
negovalne	5.217	23.554	30.429	59.200	53.280	54.400	26.322	134.002	58.497	77.954	56.751	193.202
umetna obnova	63	460	543	1.067	10	22	26	58	73	482	570	1.125
varstv.-sanac.	2.052	10.302	6.452	18.806	4.085	3.360	1.522	8.967	6.137	13.662	7.974	27.773
za gozdno infra	691	1.274	547	2.512	1.672	1.903	562	4.137	2.363	3.177	1.109	6.649
krčitve	429	683	271	1.383	2.421	1.796	849	5.065	2.849	2.478	1.120	6.448
drugo	0	1	0	1	39	25	13	77	39	26	13	78
brez odobritve	925	1.719	322	2.967	7.374	4.547	564	12.486	8.299	6.267	887	15.453
poškod. drevje	386	1.743	1.618	3.747	665	1.004	423	2.092	1.051	2.747	2.041	5.839
SKUPAJ	9.763	39.737	40.182	89.682	69.546	67.056	30.281	166.883	79.309	106.793	70.463	256.566

BLED												
negovalne	3.523	18.707	15.248	37.479	2.408	5.254	1.832	9.494	5.931	23.961	17.080	46.972
umetna obnova												
varstv.-sanac.	41.821	63.119	31.850	136.790	2.007	2.156	428	4.592	43.828	65.275	32.278	141.382
za gozdno infra	415	1.001	390	1.806	195	182	20	396	610	1.183	409	2.202
krčitve	475	503	217	1.195	272	280	22	575	747	783	239	1.769
drugo	1.094	364	11	1.469	2	0	0	2	1.096	364	11	1.470
brez odobritve	88	502	267	857	245	264	44	553	334	765	311	1.410
poškod. drevje	1.375	3.610	1.348	6.333	346	173	54	573	1.721	3.783	1.403	6.906
SKUPAJ	48.792	87.805	49.331	185.928	5.475	8.309	2.401	16.185	54.267	96.114	51.732	202.113

KRANJ												
negovalne	14.124	50.264	54.339	118.727	12.456	23.246	8.228	43.931	26.581	73.511	62.567	162.658
umetna obnova												
varstv.-sanac.	2.754	11.135	6.687	20.576	703	1.227	359	2.289	3.457	12.362	7.046	22.864
za gozdno infra	1.526	4.292	2.268	8.086	1.227	1.821	443	3.491	2.753	6.113	2.711	11.576
krčitve	410	858	245	1.513	668	634	140	1.442	1.079	1.492	385	2.956
drugo	14	111	61	185	18	32	3	53	32	143	64	239
brez odobritve	176	389	256	821	284	377	141	802	460	766	397	1.623
poškod. drevje	1.652	6.509	3.471	11.632	567	774	147	1.488	2.219	7.284	3.618	13.120
SKUPAJ	20.656	73.559	67.326	161.541	15.924	28.110	9.462	53.496	36.580	101.669	76.788	215.037

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
LJUBLJANA												
negovalne	7.147	40.565	33.411	81.123	23.375	42.250	21.007	86.632	30.522	82.815	54.418	167.756
umetna obnova	7	19	7	33	22	27	0	49	29	46	7	82
varstv.-sanac.	9.629	41.616	20.822	72.066	6.028	17.733	5.297	29.058	15.656	59.349	26.119	101.124
za gozdno infra	283	769	199	1.251	579	1.150	273	2.003	863	1.919	472	3.254
krčitve	3.904	6.094	838	10.836	2.282	3.447	819	6.548	6.186	9.541	1.657	17.384
drugo	90	277	68	434	135	132	44	311	224	409	112	745
brez odobritve	210	991	812	2.013	825	1.763	663	3.251	1.035	2.754	1.475	5.264
poškod. drevje	3.002	12.159	9.838	24.999	4.144	7.420	3.557	15.120	7.145	19.578	13.395	40.119
SKUPAJ	24.272	102.491	65.994	192.756	37.390	73.921	31.662	142.972	61.661	176.412	97.656	335.729

POSTOJNA

negovalne	5.666	23.540	68.459	97.665	29.083	40.975	33.112	103.169	34.749	64.514	101.571	200.834
umetna obnova	6	69	240	315	82	66	11	159	88	135	250	474
varstv.-sanac.	1.521	8.677	6.996	17.194	68	163	61	292	1.589	8.840	7.057	17.486
za gozdno infra	241	294	185	720	454	161	101	716	695	455	286	1.436
krčitve	121	222	109	453	191	65	20	275	312	287	129	728
drugo	395	1.242	785	2.423	832	685	161	1.678	1.227	1.927	946	4.101
brez odobritve	430	386	255	1.070	278	291	101	670	708	677	356	1.740
poškod. drevje	2.694	15.640	22.411	40.745	1.574	2.999	1.289	5.862	4.268	18.639	23.700	46.607
SKUPAJ	11.075	50.069	99.441	160.585	32.562	45.403	34.856	112.821	43.637	95.472	134.296	273.406

KOČEVJE

negovalne	10.076	29.837	59.508	99.421	27.591	62.452	86.765	176.809	37.667	92.290	146.273	276.230
umetna obnova	28	365	200	593	171	205	37	413	199	570	237	1.006
varstv.-sanac.	4.135	24.173	26.918	55.226	255	897	373	1.526	4.391	25.070	27.291	56.752
za gozdno infra	2.258	1.579	521	4.358	395	434	198	1.027	2.653	2.013	719	5.385
krčitve	681	1.326	457	2.464	725	1.339	259	2.324	1.407	2.665	717	4.788
drugo	234	340	330	904	269	520	181	970	503	860	511	1.874
brez odobritve	35	738	868	1.641	160	536	364	1.060	195	1.273	1.233	2.701
poškod. drevje	2.621	6.481	11.344	20.447	1.433	4.141	2.043	7.617	4.054	10.622	13.387	28.064
SKUPAJ	20.070	64.838	100.147	185.054	31.000	70.526	90.221	191.746	51.069	135.363	190.368	376.800

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
NOVO MESTO												
negovalne	10.512	31.039	35.436	76.987	53.116	78.256	48.786	180.158	63.628	109.295	84.222	257.145
umetna obnova				0	47	16	0	63	47	16	0	63
varstv.-sanac.	1.962	5.972	6.493	14.427	2.963	4.756	1.174	8.893	4.924	10.728	7.668	23.320
za gozdno infra	883	1.199	926	3.007	1.168	1.697	772	3.637	2.051	2.896	1.698	6.644
krčitve	975	1.370	602	2.947	2.484	2.338	726	5.548	3.459	3.709	1.328	8.495
drugo	29	156	391	575	95	95	64	254	124	251	455	830
brez odobritve	399	1.442	710	2.551	1.433	2.504	1.065	5.002	1.832	3.946	1.775	7.554
poškod. drevje	1.709	3.372	2.302	7.383	1.661	4.121	899	6.682	3.370	7.493	3.201	14.065
SKUPAJ	16.469	44.550	46.860	107.878	62.967	93.784	53.487	210.237	79.435	138.333	100.347	318.115

BREŽICE

negovalne	3.858	13.985	8.456	26.300	28.992	46.271	26.562	101.825	32.851	60.256	35.017	128.124
umetna obnova	5	75	44	124	50	103	22	174	55	177	66	298
varstv.-sanac.	2.517	7.052	3.260	12.829	6.044	15.357	7.424	28.824	8.561	22.409	10.683	41.653
za gozdno infra	228	342	97	667	1.137	1.340	416	2.893	1.365	1.682	514	3.561
krčitve	262	532	42	836	2.491	2.708	574	5.773	2.753	3.240	616	6.609
drugo	15	50	20	85	158	241	71	469	173	290	91	554
brez odobritve	64	229	98	391	908	1.424	542	2.874	973	1.652	640	3.265
poškod. drevje	284	960	177	1.420	1.161	3.697	1.401	6.259	1.444	4.657	1.578	7.679
SKUPAJ	7.234	23.224	12.193	42.651	40.941	71.140	37.011	149.092	48.175	94.364	49.205	191.744

CELJE

negovalne	6.694	29.191	18.445	54.329	20.934	40.723	29.797	91.454	27.627	69.914	48.242	145.783
umetna obnova												
varstv.-sanac.	3.696	6.089	2.168	11.953	1.921	7.561	3.571	13.052	5.617	13.650	5.738	25.005
za gozdno infra	274	442	107	824	736	950	405	2.091	1.010	1.393	512	2.915
krčitve	721	1.378	248	2.347	1.236	1.351	272	2.859	1.958	2.729	520	5.206
drugo	35	29	4	67	108	151	28	288	143	180	32	355
brez odobritve	510	2.214	682	3.406	1.346	3.331	1.207	5.884	1.856	5.545	1.889	9.290
poškod. drevje	412	833	327	1.572	787	1.452	470	2.709	1.199	2.285	797	4.280
SKUPAJ	12.343	40.175	21.980	74.498	27.068	55.520	35.750	118.338	39.411	95.695	57.730	192.835

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
NAZARJE												
negovalne	13.941	43.903	32.761	90.605	5.527	9.697	5.224	20.448	19.468	53.600	37.985	111.053
umetna obnova				0	2	6	0	8	2	6	0	8
varstv.-sanac.	7.279	29.722	9.854	46.855	772	2.304	666	3.743	8.051	32.026	10.520	50.598
za gozdno infra	1.804	3.866	1.436	7.107	573	592	193	1.358	2.377	4.458	1.629	8.465
krčitve	1.181	2.358	423	3.961	458	564	140	1.161	1.639	2.921	563	5.123
drugo	106	497	300	903	40	44	0	84	146	541	300	987
brez odobritve	572	3.350	1.218	5.140	263	695	176	1.134	835	4.045	1.395	6.275
poškod. drevje	4.954	9.953	4.304	19.211	495	832	251	1.579	5.449	10.785	4.555	20.790
SKUPAJ	29.837	93.649	50.297	173.783	8.131	14.734	6.651	29.515	37.967	108.383	56.948	203.298

SLOVENJ GRADEC

negovalne	14.192	59.939	44.030	118.162	4.401	7.349	3.905	15.655	18.594	67.288	47.935	133.817
umetna obnova												
varstv.-sanac.	10.687	31.632	15.596	57.916	729	1.274	354	2.357	11.416	32.906	15.950	60.273
za gozdno infra	1.489	3.767	1.590	6.846	421	457	96	974	1.910	4.223	1.686	7.820
krčitve	1.824	3.737	769	6.330	518	509	94	1.121	2.342	4.246	863	7.451
drugo	758	2.320	861	3.940	123	134	14	270	881	2.454	874	4.210
brez odobritve	436	1.891	336	2.662	99	223	41	362	535	2.114	376	3.025
poškod. drevje	4.970	11.454	5.662	22.086	166	444	254	864	5.136	11.898	5.916	22.950
SKUPAJ	34.357	114.741	68.843	217.941	6.458	10.389	4.758	21.605	40.814	125.129	73.601	239.545

MARIBOR

negovalne	16.248	60.036	49.179	125.463	30.957	55.805	33.892	120.654	47.205	115.840	83.072	246.117
umetna obnova	190	83	71	344	209	210	3	422	399	293	75	766
varstv.-sanac.	7.418	14.915	6.935	29.269	1.772	3.645	1.630	7.048	9.190	18.561	8.566	36.317
za gozdno infra	443	1.212	560	2.216	515	854	525	1.895	959	2.067	1.085	4.110
krčitve	1.838	1.506	559	3.903	1.058	1.717	526	3.302	2.896	3.224	1.086	7.205
drugo	128	144	86	358	124	224	80	428	252	367	166	785
brez odobritve	294	2.915	2.266	5.475	947	2.397	864	4.208	1.241	5.312	3.131	9.684
poškod. drevje	5.905	11.925	5.700	23.530	9.142	16.455	7.860	33.458	15.047	28.381	13.560	56.989
SKUPAJ	32.464	92.736	65.358	190.558	44.724	81.308	45.382	171.414	77.189	174.045	110.740	361.973

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
MURSKA SOBOTA												
negovalne	6.910	8.842	2.184	17.936	14.675	23.844	16.530	55.049	21.585	32.686	18.715	72.985
umetna obnova	5	0	0	5	1.545	3.812	2.484	7.841	1.550	3.812	2.484	7.846
varstv.-sanac.	8.733	5.465	1.339	15.537	7.735	14.604	11.261	33.601	16.468	20.069	12.601	49.138
za gozdno infra	87	33	0	120	19	1	0	20	106	33	0	140
krčitve	124	147	14	285	526	585	158	1.269	651	732	171	1.554
drugo				0	27	74	36	137	27	74	36	137
brez odobritve	157	314	29	500	809	1.782	875	3.466	966	2.095	904	3.966
poškod. drevje	111	41	7	159	199	429	239	867	311	470	246	1.026
SKUPAJ	16.128	14.841	3.573	34.542	25.536	45.131	31.584	102.251	41.664	59.972	35.157	136.793

SEŽANA

negovalne	9.129	14.040	2.041	25.211	14.394	11.198	2.623	28.215	23.523	25.238	4.664	53.425
umetna obnova				0	54	7	0	61	54	7	0	61
varstv.-sanac.	305	415	165	885	696	268	51	1.015	1.000	683	216	1.900
za gozdno infra	141	28	0	170	110	45	0	155	252	73	0	325
krčitve	3.068	1.866	20	4.953	1.298	357	59	1.714	4.365	2.224	78	6.668
drugo				0	2	2	0	4	2	2	0	4
brez odobritve	352	241	111	704	1.111	869	109	2.088	1.463	1.110	219	2.792
poškod. drevje	2.639	1.686	127	4.452	360	193	58	610	2.999	1.879	185	5.063
SKUPAJ	15.634	18.277	2.463	36.375	18.025	12.938	2.900	33.863	33.659	31.215	5.363	70.238

VSI GOZDOVI

negovalne	127.238	447.443	453.926	1.028.607	321.191	501.718	344.587	1.167.496	448.429	949.161	798.513	2.196.103
umetna obnova	304	1.071	1.106	2.480	2.192	4.474	2.583	9.248	2.495	5.544	3.689	11.728
varstv.-sanac.	104.509	260.284	145.535	510.328	35.777	75.305	34.173	145.255	140.286	335.589	179.708	655.584
za gozdno infra	10.765	20.099	8.826	39.689	9.203	11.587	4.004	24.793	19.968	31.685	12.830	64.483
krčitve	16.014	22.580	4.814	43.408	16.628	17.690	4.658	38.976	32.642	40.270	9.472	82.384
drugo	2.898	5.529	2.917	11.344	1.972	2.360	695	5.027	4.870	7.889	3.612	16.371
brez odobritve	4.650	17.320	8.229	30.199	16.083	21.001	6.759	43.843	20.733	38.320	14.988	74.041
poškod. drevje	32.714	86.365	68.637	187.716	22.700	44.134	18.946	85.781	55.415	130.500	87.583	273.497
SKUPAJ	299.093	860.690	693.989	1.853.772	425.745	678.269	416.405	1.520.419	724.838	1.538.959	1.110.394	3.374.191

Priloga 3: Povprečni količniki med realiziranimi in možnimi sečnjami, določenimi z gozdnogospodarskimi načrti GGE – za čas veljavnosti posameznih načrtov GGE, po GGO (možni posek in posek sta izražena v m³)

GGO	Površina ha	Iglavci			Listavci			Skupaj					
		Možni posek	Posek	%	Količnik	Možni posek	Posek	%	Količnik	Možni posek	Posek	%	Količnik
TOLMIN	148.530	1.444.577	479.031	33,20	0,65	3.601.413	724.230	20,10	1,00	5.045.990	1.203.261	23,80	0,82
BLED	70.471	1.641.526	921.340	56,10	1,12	486.207	104.982	21,60	0,13	2.127.733	1.026.322	48,20	0,63
KRANJ	72.633	2.431.326	1.085.144	44,60	0,71	1.134.824	266.837	23,50	0,20	3.566.150	1.351.981	37,90	0,48
LJUBLJANA	145.634	2.525.535	1.131.995	44,80	0,96	2.927.019	575.170	19,70	0,49	5.452.554	1.707.165	31,30	0,73
POSTOJNA	79670	2.173.893	991.438	45,60	0,84	1.563.147	598.456	38,30	0,51	3.737.040	1.589.894	42,50	0,68
KOČEVJE	92.688	2.502.424	1.550.604	62,00	1,10	2.416.560	918.377	38,00	0,67	4.918.984	2.468.981	50,20	0,89
NOVO MESTO	97.624	1.532.972	837.383	54,60	1,08	3.369.983	1.106.910	32,80	1,36	4.902.955	1.944.293	39,70	1,22
BREŽICE	71.094	562.200	229.371	40,80	1,06	2.541.516	654.912	25,80	1,90	3.103.716	884.283	28,50	1,58
CELJE	75.684	1.480.129	448.595	30,30	0,60	2.382.424	611.749	25,70	0,80	3.862.553	1.060.345	27,50	0,70
NAZARJE	49.358	1.958.583	828.744	42,30	0,90	550.770	148.274	26,90	0,19	2.509.353	977.018	38,90	0,58
SLOVENJ GRADEC	59.979	2.436.432	1.039.417	42,70	0,87	387.774	94.660	24,40	0,09	2.824.206	1.134.077	40,20	0,50
MARIBOR	96.851	2.392.129	1.048.814	43,80	0,77	2.822.520	694.621	24,60	0,54	5.214.649	1.743.436	33,40	0,66
MURSKA SOBOTA	39.475	403.549	151.147	37,50	0,79	1.138.084	507.290	44,60	1,35	1.541.633	658.437	42,70	1,15
SEŽANA	85.526	924.655	163.759	17,70	0,46	1.533.924	164.918	10,80	0,43	2.458.579	328.677	13,40	0,44
SLOVENIJA	1.186.115	24.409.930	10.906.784	44,70	0,87	26.856.165	7.171.387	26,70	0,58	51.266.095	18.078.170	35,30	0,73

Priloga 4: Količniki uresničevanja gozdnogospodarskih načrtov GGE glede sečnje (možni posek in posek sta izražena v m³)

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%			
01	SOČA-TRENTA	8.913	41,20	3,00	75.420	9.075	12,00	0,40	50.173	2.694	5,40	0,18	125.593	11.768	9,40	0,31
01	BOVEC	12.986	32,70	6,00	51.246	19.121	37,30	0,62	98.753	23.394	23,70	0,40	149.999	42.515	28,30	0,47
01	KOBARID	12.424	83,00	1,00	23.132	527	2,30	0,23	430.767	9.779	2,30	0,23	453.899	10.306	2,30	0,23
01	TOLMIN	7.915	71,60	9,00	7.182	2.432	33,90	0,38	144.989	32.535	22,40	0,25	152.171	34.967	23,00	0,26
01	BAŠKA GRAPA	10.787	63,60	4,00	156.171	14.373	9,20	0,23	461.726	20.436	4,40	0,11	617.897	34.809	5,60	0,14
01	MOST NA SOČI	8.821	83,20	9,00	53.156	29.233	55,00	0,61	189.961	51.055	26,90	0,30	243.117	80.287	33,00	0,37
01	CERKNO	7.291	89,70	1,00	162.798	6.028	3,70	0,37	234.184	4.725	2,00	0,20	396.982	10.752	2,70	0,27
01	KANOMLJA	7.138	94,00	7,00	105.102	37.615	35,80	0,51	191.325	46.816	24,50	0,35	296.427	84.431	28,50	0,41
01	DOLE	3.864	98,90	8,00	83.697	34.559	41,30	0,52	92.563	19.994	21,60	0,27	176.260	54.554	31,00	0,39
01	IDRIJA I	4.133	21,00	5,00	83.160	51.779	62,30	1,25	131.190	40.647	31,00	0,62	214.350	92.426	43,10	0,86
01	IDRIJA II	4.125	2,40	2,00	47.270	6.797	14,40	0,72	99.110	18.500	18,70	0,94	146.380	25.297	17,30	0,87
01	ČRNI VRH	5.585	77,60	10,00	104.880	82.859	79,00	0,79	110.569	57.760	52,20	0,52	215.449	140.619	65,30	0,65
01	NANOS-PODKRAJ	6.084	66,70	4,00	199.650	45.516	22,80	0,57	167.790	28.458	17,00	0,43	367.440	73.974	20,10	0,50
01	OTLICA	3.684	97,60	2,00	27.947	2.472	8,80	0,44	116.111	14.813	12,80	0,64	144.058	17.285	12,00	0,60
01	AJDOVŠČINA	9.394	83,40	10,00	43.150	15.770	36,50	0,37	140.896	49.460	35,10	0,35	184.046	65.230	35,40	0,35
01	PREDMEJA	4.722	0,00	6,00	75.256	57.918	77,00	1,28	112.628	79.081	70,20	1,17	187.884	136.999	72,90	1,22
01	TRNOVO	4.325	2,80	7,00	57.890	41.112	71,00	1,01	125.275	86.560	69,10	0,99	183.165	127.672	69,70	1,00
01	GORICA	5.865	78,90	3,00	43.911	2.718	6,20	0,21	158.521	18.636	11,80	0,39	202.432	21.354	10,50	0,35
01	BRDA	9.668	81,10	8,00	6.812	763	11,20	0,14	258.573	66.993	25,90	0,32	265.385	67.756	25,50	0,32
01	BANŠICE	12.049	85,60	5,00	36.747	18.365	50,00	1,00	286.309	51.895	18,10	0,36	323.056	70.261	21,70	0,43
02	NOTRANJI BOHINJ	7.230	19,10	7,00	61.767	51.269	83,00	1,19	31.466	14.004	44,50	0,64	93.233	65.273	70,00	1,00
02	JELOVICA	4.814	18,20	8,00	205.793	270.211	131,30	1,64	14.411	13.586	94,30	1,18	220.204	283.797	128,90	1,61
02	MEŽAKLA	4.414	56,00	5,00	103.988	75.332	72,40	1,45	22.711	5.322	23,40	0,47	126.699	80.654	63,70	1,27
02	POKLJUKA	4.835	18,90	4,00	303.500	138.711	45,70	1,14	1.500	267	17,80	0,45	305.000	138.978	45,60	1,14
02	KRANJSKA GORA	10.406	92,50	3,00	181.225	28.829	15,90	0,53	53.038	3.292	6,20	0,21	234.263	32.121	13,70	0,46
02	JESENICE	9.720	83,40	2,00	170.310	41.611	24,40	1,22	86.143	4.138	4,80	0,24	256.453	45.749	17,80	0,89
02	ŽIROVNICA	4.359	91,50	1,00	90.752	5.839	6,40	0,64	45.754	1.238	2,70	0,27	136.506	7.077	5,20	0,52
02	RADOVLJICA LEVI BREG	3.541	89,40	1,00	113.149	5.661	5,00	0,50	43.669	2.041	4,70	0,47	156.818	7.702	4,90	0,49
02	RADOVLJICA DESNI BREG	5.807	93,80	10,00	127.479	99.603	78,10	0,78	70.791	27.960	39,50	0,40	198.270	127.564	64,30	0,64
02	BLED	4.652	94,50	9,00	124.141	122.337	98,50	1,09	46.799	22.266	47,60	0,53	170.940	144.603	84,60	0,94
02	BOHINJ	10.681	93,20	6,00	159.422	81.938	51,40	0,86	69.925	10.867	15,50	0,26	229.347	92.806	40,50	0,68
03	JELENDOL	3.967	2,60	10,00	232.264	223.846	96,40	0,96	24.760	27.215	109,90	1,10	257.024	251.062	97,70	0,98
03	TRŽIČ	7.816	75,10	5,00	251.922	73.084	29,00	0,58	98.078	14.606	14,90	0,30	350.000	87.690	25,10	0,50

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Količnik	
																Količnik
03	KOKRA	4.141	96,50	9,00	97.022	40.249	41,50	0,46	36.848	13.157	35,70	0,40	133.870	53.406	39,90	0,44
03	JEZERSKO	5.611	46,50	8,00	248.011	134.684	54,30	0,68	41.989	17.812	42,40	0,53	290.000	152.496	52,60	0,66
03	PREDDVOR	6.840	89,30	8,00	201.096	69.488	34,60	0,43	83.345	27.276	32,70	0,41	284.441	96.763	34,00	0,43
03	CERKLJE	5.794	99,20	10,00	206.593	131.810	63,80	0,64	78.245	39.435	50,40	0,50	284.838	171.245	60,10	0,60
03	BESNICA	4.860	97,40	7,00	144.994	83.699	57,70	0,82	103.757	27.632	26,60	0,38	248.751	111.331	44,80	0,64
03	ZALI LOG	5.861	96,90	4,00	175.760	58.588	33,30	0,83	97.326	17.153	17,60	0,44	273.086	75.741	27,70	0,69
03	ŽELEZNIKI	5.833	82,70	6,00	228.840	139.905	61,10	1,02	52.691	16.783	31,90	0,53	281.531	156.688	55,70	0,93
03	SELCA	4.100	99,60	7,00	148.505	82.094	55,30	0,79	64.252	26.324	41,00	0,59	212.757	108.418	51,00	0,73
03	ŠKOFJA LOKA	6.626	96,20	3,00	141.175	18.657	13,20	0,44	152.043	21.253	14,00	0,47	293.218	39.910	13,60	0,45
03	POLJANE	5.506	98,40	2,00	189.381	18.993	10,00	0,50	130.797	10.783	8,20	0,41	320.178	29.776	9,30	0,47
03	SOVODENJ	5.513	98,10	1,00	165.763	10.047	6,10	0,61	170.693	7.409	4,30	0,43	336.456	17.455	5,20	0,52
04	BLAGOVICA	4.536	96,50	2,00	111.345	12.549	11,30	0,57	92.539	14.165	15,30	0,77	203.884	26.715	13,10	0,66
04	DOMŽALE	3.662	93,60	3,00	83.045	20.415	24,60	0,82	63.947	5.681	8,90	0,30	146.992	26.096	17,80	0,59
04	DOL-MORAVIJE	4.926	96,00	1,00	88.372	5.400	6,10	0,61	169.019	5.615	3,30	0,33	257.391	11.015	4,30	0,43
04	GROSUPLJE	7.248	94,80	8,00	115.569	125.911	108,90	1,36	141.995	36.520	25,70	0,32	257.564	162.431	63,10	0,79
04	IVANČNA GORICA	7.158	96,20	6,00	105.879	136.218	128,70	2,15	176.162	25.399	14,40	0,24	282.041	161.617	57,30	0,96
04	KAMNIK	6.878	91,50	10,00	107.040	176.855	165,20	1,65	88.746	74.208	83,60	0,84	195.786	251.063	128,20	1,28
04	KAMNIŠKA BISTRICA	3.715	24,40	1,00	42.426	2.907	6,90	0,69	43.807	3.251	7,40	0,74	86.233	6.158	7,10	0,71
04	TUHINJ-MOTNIK	7.299	97,00	2,00	191.078	37.290	19,50	0,98	158.862	14.970	9,40	0,47	349.940	52.260	14,90	0,75
04	VAČE	2.831	83,90	7,00	34.314	20.936	61,00	0,87	45.719	14.819	32,40	0,46	80.033	35.755	44,70	0,64
04	POLJE	6.605	93,80	8,00	33.809	9.465	28,00	0,35	182.091	33.421	18,40	0,23	215.900	42.885	19,90	0,25
04	LITIJA ÓMARTNO	6.054	82,60	7,00	69.106	45.833	66,30	0,95	148.856	40.594	27,30	0,39	217.962	86.427	39,70	0,57
04	POLÓNIK	4.592	64,90	6,00	51.733	16.150	31,20	0,52	109.774	34.765	31,70	0,53	161.507	50.915	31,50	0,53
04	PRIMSKOVO	3.263	78,50	6,00	28.106	14.898	53,00	0,88	81.171	19.063	23,50	0,39	109.277	33.960	31,10	0,52
04	DOBROVA	5.021	97,70	3,00	77.449	11.892	15,40	0,51	130.075	10.278	7,90	0,26	207.524	22.170	10,70	0,36
04	POLHOV GRADEC	4.906	91,20	4,00	56.744	15.736	27,70	0,69	134.875	10.953	8,10	0,20	191.619	26.689	13,90	0,35
04	MEDVODE	6.092	91,00	10,00	93.623	79.482	84,90	0,85	90.161	33.703	37,40	0,37	183.784	113.185	61,60	0,62
04	LJUBLJANA	4.757	88,40	5,00	69.992	22.271	31,80	0,64	90.202	11.152	12,40	0,25	160.194	33.423	20,90	0,42
04	RAVNIK	1.519	0,00	9,00	61.470	59.588	96,90	1,08	16.534	12.002	72,60	0,81	78.004	71.590	91,80	1,02
04	ŽIRI	2.777	99,20	3,00	84.338	12.500	14,80	0,49	33.226	2.584	7,80	0,26	117.564	15.084	12,80	0,43
04	LOGATEC	5.962	92,70	2,00	197.422	31.988	16,20	0,81	85.329	6.580	7,70	0,39	282.751	38.568	13,60	0,68
04	ROVTE	4.441	98,90	1,00	152.342	7.372	4,80	0,48	68.522	2.242	3,30	0,33	220.864	9.614	4,40	0,44
04	MOKRČ	4.911	67,40	8,00	81.474	44.498	54,60	0,68	97.091	43.722	45,00	0,56	178.565	88.221	49,40	0,62
04	IG	4.291	89,40	5,00	69.839	31.663	45,30	0,91	73.461	15.944	21,70	0,43	143.300	47.607	33,20	0,66
04	PRESERJE RAKITNA	4.513	97,40	7,00	97.919	41.699	42,60	0,61	54.125	15.077	27,90	0,40	152.044	56.776	37,30	0,53

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik	
04	VRHNIKA	5.606	95,60	3,00	112.364	29.698	26,40	0,88	129.373	10.533	8,10	0,27	241.737	40.231	16,60	0,55
04	BISTRA-BOROVNICA	4.641	73,30	4,00	118.956	46.623	39,20	0,98	69.728	9.905	14,20	0,36	188.684	56.528	30,00	0,75
04	DOBOVEC-KUM	4.080	75,70	4,00	47.034	12.750	27,10	0,68	94.406	9.795	10,40	0,26	141.440	22.546	15,90	0,40
04	ČEMŠENIK-KOLOVRAT	5.980	92,40	9,00	71.767	40.412	56,30	0,63	111.782	34.700	31,00	0,34	183.549	75.112	40,90	0,45
04	TRBOVLJE-ZAGORJE	3.731	74,90	3,00	51.539	10.532	20,40	0,68	77.556	6.064	7,80	0,26	129.095	16.596	12,90	0,43
04	HRASTNIK	3.407	87,30	5,00	19.441	8.463	43,50	0,87	67.885	17.465	25,70	0,51	87.326	25.928	29,70	0,59
05	PLANINA	1.727	0,10	4,00	62.445	56.128	89,90	2,25	29.877	9.448	31,60	0,79	92.322	65.576	71,00	1,78
05	JAVORNIK	1.932	0,00	9,00	65.166	60.109	92,20	1,02	50.074	45.309	90,50	1,01	115.240	105.419	91,50	1,02
05	JEZERŠČAK	3.494	89,40	1,00	82.976	2.220	2,70	0,27	10.573	636	6,00	0,60	93.549	2.857	3,10	0,31
05	HRAŠČE	4.793	75,60	12,00	96.886	26.111	27,00	0,23	109.736	21.873	19,90	0,17	206.622	47.984	23,20	0,19
05	BABA-DEBELA GORA	5.201	60,40	5,00	116.657	44.130	37,80	0,76	84.532	16.942	20,00	0,40	201.189	61.072	30,40	0,61
05	PIVKA JAMA	2.705	82,70	8,00	43.425	38.899	89,60	1,12	58.863	20.456	34,80	0,44	102.288	59.355	58,00	0,73
05	NANOS	2.243	0,00	7,00	65.275	58.626	89,80	1,28	56.178	32.905	58,60	0,84	121.453	91.532	75,40	1,08
05	LOGATEC	2.040	0,00	9,00	62.309	66.631	106,90	1,19	38.180	36.789	96,40	1,07	100.489	103.419	102,90	1,14
05	MAŠUN	2.690	0,00	6,00	97.786	54.898	56,10	0,94	68.663	46.976	68,40	1,14	166.449	101.874	61,20	1,02
05	JURJEVA DOLINA	2.051	0,00	10,00	60.722	63.305	104,30	1,04	43.973	42.200	96,00	0,96	104.695	105.505	100,80	1,01
05	MIKULA - DEDNA GORA	3.333	96,50	3,00	108.483	15.121	13,90	0,46	79.639	10.782	13,50	0,45	188.122	25.903	13,80	0,46
05	GOMANCE	3.920	0,00	10,00	28.697	29.981	104,50	1,05	73.063	73.171	100,10	1,00	101.760	103.152	101,40	1,01
05	OKROGLINA	2.669	0,00	7,00	24.574	16.569	67,40	0,96	56.037	38.981	69,60	0,99	80.611	55.549	68,90	0,98
05	ČRNI DOL	2.135	77,20	5,00	56.971	16.416	28,80	0,58	49.466	15.699	31,70	0,63	106.437	32.115	30,20	0,60
05	DLETVO	1.539	47,60	4,00	9.279	1.114	12,00	0,30	56.154	16.771	29,90	0,75	65.433	17.885	27,30	0,68
05	LESKOVA DOLINA	3.011	0,00	6,00	179.711	106.490	59,30	0,99	70.656	41.695	59,00	0,98	250.367	148.185	59,20	0,99
05	SNEŽNIK	1.894	2,90	5,00	127.852	65.272	51,10	1,02	52.630	22.689	43,10	0,86	180.482	87.961	48,70	0,97
05	JAVORJE	2.651	95,30	3,00	96.701	18.058	18,70	0,62	81.900	13.356	16,30	0,54	178.601	31.414	17,60	0,59
05	POŽARJE	3.211	92,50	2,00	133.525	16.814	12,60	0,63	105.184	11.788	11,20	0,56	238.709	28.601	12,00	0,60
05	RACNA GORA	3.967	91,90	1,00	157.695	7.852	5,00	0,50	86.566	2.764	3,20	0,32	244.261	10.615	4,30	0,43
05	UNEC - OKOCJAN	2.339	56,90	6,00	74.557	48.649	65,30	1,09	43.538	16.403	37,70	0,63	118.095	65.052	55,10	0,92
05	MENEŠIJA	2.392	99,40	9,00	64.368	53.186	82,60	0,92	18.563	9.375	50,50	0,56	82.931	62.561	75,40	0,84
05	IŠKA	3.800	91,30	8,00	66.260	37.603	56,80	0,71	33.647	8.705	25,90	0,32	99.907	46.308	46,40	0,58
05	BLOKE	4.011	95,00	7,00	87.792	37.586	42,80	0,61	57.995	14.527	25,00	0,36	145.787	52.113	35,70	0,51
05	SLIVNICA	3.759	97,80	2,00	85.349	5.787	6,80	0,34	41.805	2.435	5,80	0,29	127.154	8.222	6,50	0,33
05	OTOK	2.798	97,10	10,00	44.506	33.955	76,30	0,76	56.247	19.447	34,60	0,35	100.753	53.402	53,00	0,53
05	SUHI VRH - PODGORA	5.458	86,00	10,00	125.600	116.137	92,50	0,93	85.200	43.198	50,70	0,51	210.800	159.335	75,60	0,76
06	VELIKE LAŠČE	5.011	90,70	7,00	70.000	83.956	119,90	1,71	110.000	35.324	32,10	0,46	180.000	119.281	66,30	0,95
06	DOBREPOLJE	4.792	97,30	8,00	150.000	115.466	77,00	0,96	90.000	19.979	22,20	0,28	240.000	135.444	56,40	0,71

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Količnik	
																Količnik
06	MALA GORA	2.610	91,50	8,00	32.200	32.965	102,40	1,28	76.400	22.013	28,80	0,36	108.600	54.978	50,60	0,63
06	STRUGE	4.497	3,50	10,00	89.700	118.066	131,60	1,32	110.300	105.284	95,50	0,96	200.000	223.351	111,70	1,12
06	GRINTOVEC	3.276	5,00	4,00	98.750	46.466	47,10	1,18	119.000	45.216	38,00	0,95	217.750	91.682	42,10	1,05
06	STOJNA	4.307	7,20	9,00	248.650	235.680	94,80	1,05	89.180	78.607	88,10	0,98	337.830	314.287	93,00	1,03
06	VRBOVEC	3.825	1,30	4,00	84.700	34.468	40,70	1,02	125.300	48.412	38,60	0,97	210.000	82.880	39,50	0,99
06	ŽELJNE LAZE	5.799	8,00	1,00	139.740	14.187	10,20	1,02	213.270	15.920	7,50	0,75	353.010	30.108	8,50	0,85
06	MOZELJ	1.839	1,00	7,00	12.000	22.525	187,70	2,68	32.000	21.388	66,80	0,95	44.000	43.913	99,80	1,43
06	OBORA SMUKA	1.727	0,10	4,00	62.445	56.128	89,90	2,25	29.877	9.448	31,60	0,79	92.322	65.576	71,00	1,78
06	ROG	3.721	1,90	3,00	86.200	32.000	37,10	1,24	172.000	44.539	25,90	0,86	258.200	76.539	29,60	0,99
06	POLJANSKA DOLINA	3.453	62,00	7,00	30.780	19.457	63,20	0,90	90.220	49.284	54,60	0,78	121.000	68.740	56,80	0,81
06	KOLPSKA DOLINA-BANJA	6.806	83,60	6,00	65.564	44.993	68,60	1,14	128.430	31.857	24,80	0,41	193.994	76.850	39,60	0,66
06	DRAGA	5.283	29,20	9,00	159.900	152.258	95,20	1,06	100.500	86.719	86,30	0,96	260.400	238.977	91,80	1,02
06	GRČARICE	5.322	29,20	5,00	292.190	212.469	72,70	1,45	142.810	52.079	36,50	0,73	435.000	264.548	60,80	1,22
06	VELIKA GORA	3.272	93,40	3,00	133.100	21.173	15,90	0,53	114.200	7.233	6,30	0,21	247.300	28.406	11,50	0,38
06	LOŠKI POTOK	3.426	95,80	2,00	160.500	31.892	19,90	1,00	55.500	5.367	9,70	0,49	216.000	37.258	17,20	0,86
06	SODRAŽICA	2.886	96,50	2,00	105.100	11.718	11,10	0,56	72.300	3.924	5,40	0,27	177.400	15.642	8,80	0,44
06	GOTENICA	3.260	4,10	8,00	152.000	120.503	79,30	0,99	70.700	45.285	64,10	0,80	222.700	165.788	74,40	0,93
06	KOČE	3.058	5,10	1,00	107.450	4.434	4,10	0,41	85.250	2.973	3,50	0,35	192.700	7.408	3,80	0,38
06	KOLPA	4.994	9,90	7,00	44.300	39.198	88,50	1,26	141.000	85.231	60,40	0,86	185.300	124.429	67,20	0,96
06	RAVNE	2.662	7,40	5,00	56.000	21.915	39,10	0,78	101.000	47.830	47,40	0,95	157.000	69.745	44,40	0,89
06	BRIGA	2.972	9,50	3,00	58.000	18.679	32,20	1,07	92.000	20.715	22,50	0,75	150.000	39.394	26,30	0,88
07	NM-JUG	5.183	87,70	8,00	87.252	72.557	83,20	1,04	131.667	44.313	33,70	0,42	218.919	116.870	53,40	0,67
07	NM-SEVER	4.700	89,30	1,00	69.860	4.572	6,50	0,65	255.184	9.350	3,70	0,37	325.044	13.923	4,30	0,43
07	ŠENTJERNEJ	4.153	87,20	10,00	22.022	24.097	109,40	1,09	134.166	73.335	54,70	0,55	156.188	97.432	62,40	0,62
07	STRAŽA-TOPLICE	4.047	88,90	2,00	132.973	20.790	15,60	0,78	133.769	24.217	18,10	0,91	266.742	45.008	16,90	0,85
07	ŽUŽEMBERK	9.476	95,80	4,00	70.812	25.110	35,50	0,89	263.224	73.935	28,10	0,70	334.036	99.045	29,70	0,74
07	KRKA	5.866	98,00	5,00	69.925	49.449	70,70	1,41	165.157	29.294	17,70	0,35	235.082	78.743	33,50	0,67
07	BR.REBER	1.722	0,30	5,00	61.184	42.505	69,50	1,39	147.559	62.598	42,40	0,85	208.743	105.103	50,40	1,01
07	SOTESKA	1.914	0,00	6,00	74.101	40.131	54,20	0,90	82.195	60.199	73,20	1,22	156.296	100.331	64,20	1,07
07	POLJANE	4.529	0,60	6,00	236.102	140.238	59,40	0,99	146.824	92.050	62,70	1,05	382.926	232.288	60,70	1,01
07	ČRMOŠNJICE	5.910	9,90	3,00	201.890	62.743	31,10	1,04	241.801	61.129	25,30	0,84	443.691	123.872	27,90	0,93
07	MIRNA GORA	3.859	11,30	1,00	64.531	5.448	8,40	0,84	231.246	17.512	7,60	0,76	295.777	22.961	7,80	0,78
07	SEMIČ	4.561	95,90	4,00	42.372	8.116	19,20	0,48	216.517	50.026	23,10	0,58	258.889	58.142	22,50	0,56
07	METLIKA	5.506	90,30	2,00	74.319	5.225	7,00	0,35	169.625	10.463	6,20	0,31	243.944	15.689	6,40	0,32
07	TREBNJE 1	4.251	96,80	9,00	56.229	55.232	98,20	1,09	110.929	50.760	45,80	0,51	167.158	105.993	63,40	0,70

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%
07	TREBNJE 2	4.606	96,50	7,00	62.000	93.113	150,20	2,15	127.422	42.253	33,20	0,47	189.422	135.366	71,50	1,02
07	ČRNOMELJ	5.464	89,10	10,00	83.192	84.413	101,50	1,02	138.681	71.081	51,30	0,51	221.873	155.494	70,10	0,70
07	STARI TRG	8.511	95,20	9,00	30.355	21.412	70,50	0,78	219.028	121.562	55,50	0,62	249.383	142.974	57,30	0,64
07	ADLEŠIČI	7.587	89,00	7,00	45.666	41.305	90,50	1,29	185.449	74.753	40,30	0,58	231.115	116.058	50,20	0,72
07	MEHOVO	5.536	71,40	8,00	48.187	40.926	84,90	1,06	269.540	138.077	51,20	0,64	317.727	179.003	56,30	0,70
08	MOKRICE	4.022	73,40	10,00	11.192	24.159	215,90	2,16	139.286	58.700	42,10	0,42	150.478	82.859	55,10	0,55
08	PIŠECE	8.292	75,20	8,00	19.659	37.104	188,70	2,36	267.903	123.635	46,10	0,58	287.562	160.739	55,90	0,70
08	GORJANCI	5.362	97,70	2,00	43.692	5.495	12,60	0,63	216.121	21.627	10,00	0,50	259.813	27.122	10,40	0,52
08	KRAKOVO	5.360	93,80	4,00	34.321	8.575	25,00	0,63	171.019	29.617	17,30	0,43	205.340	38.192	18,60	0,47
08	KRŠKO	3.309	93,80	6,00	10.638	5.574	52,40	0,87	117.111	22.299	19,00	0,32	127.749	27.872	21,80	0,36
08	MOKRONOG	8.392	84,80	5,00	62.443	25.358	40,60	0,81	317.813	76.667	24,10	0,48	380.256	102.025	26,80	0,54
08	DOLE	5.524	95,50	3,00	60.780	7.670	12,60	0,42	189.392	19.411	10,20	0,34	250.172	27.080	10,80	0,36
08	RADEČE	4.540	79,70	1,00	62.492	4.299	6,90	0,69	190.903	6.467	3,40	0,34	253.395	10.765	4,20	0,42
08	SEVNICA	5.778	93,20	7,00	47.816	27.239	57,00	0,81	199.838	70.983	35,50	0,51	247.654	98.222	39,70	0,57
08	ŠENTJANŽ	5.105	96,20	1,00	75.633	3.843	5,10	0,51	195.460	10.136	5,20	0,52	271.093	13.979	5,20	0,52
08	STUDENEC	6.182	92,60	10,00	32.028	51.392	160,50	1,61	178.692	112.951	63,20	0,63	210.720	164.343	78,00	0,78
08	BOHOR	3.276	32,10	2,00	85.032	16.152	19,00	0,95	149.796	22.102	14,80	0,74	234.828	38.255	16,30	0,82
08	SENOVO	5.712	91,10	9,00	16.474	12.512	75,90	0,84	208.182	80.317	38,60	0,43	224.656	92.829	41,30	0,46
09	VRANSKO	5.484	94,90	7,00	132.239	56.571	42,80	0,61	163.502	37.208	22,80	0,33	295.741	93.779	31,70	0,45
09	MARIJA REKA	5.840	83,00	6,00	99.384	46.391	46,70	0,78	193.556	44.953	23,20	0,39	292.940	91.344	31,20	0,52
09	ŽALEC	3.614	90,40	4,00	86.689	19.092	22,00	0,55	84.221	15.720	18,70	0,47	170.910	34.812	20,40	0,51
09	PONIKVA	2.948	87,40	5,00	62.873	16.077	25,60	0,51	81.586	21.219	26,00	0,52	144.459	37.296	25,80	0,52
09	CELJE	5.563	88,40	1,00	114.826	2.877	2,50	0,25	146.037	3.301	2,30	0,23	260.863	6.178	2,40	0,24
09	VOJNIK	5.510	92,60	3,00	144.792	19.464	13,40	0,45	130.468	13.504	10,40	0,35	275.260	32.968	12,00	0,40
09	VITANJE	4.503	66,70	4,00	240.691	64.534	26,80	0,67	35.006	7.007	20,00	0,50	275.697	71.541	25,90	0,65
09	ZREČE	2.795	99,40	9,00	173.191	52.188	30,10	0,33	16.422	5.271	32,10	0,36	189.613	57.460	30,30	0,34
09	SLOVENSKE KONJICE	5.344	71,90	5,00	93.447	41.166	44,10	0,88	197.844	52.510	26,50	0,53	291.291	93.675	32,20	0,64
09	ROGAŠKA SLATINA	4.594	51,90	8,00	14.610	10.491	71,80	0,90	186.754	97.789	52,40	0,66	201.364	108.280	53,80	0,67
09	ŠMARJE	3.818	94,10	7,00	34.925	15.409	44,10	0,63	177.506	44.723	25,20	0,36	212.431	60.131	28,30	0,40
09	PODČETRTEK	5.473	77,30	9,00	36.614	45.260	123,60	1,37	234.329	123.174	52,60	0,58	270.943	168.435	62,20	0,69
09	ŠENTJUR	4.655	97,80	2,00	94.896	8.780	9,30	0,47	133.903	14.654	10,90	0,55	228.799	23.434	10,20	0,51
09	PLANINA	4.917	90,30	2,00	37.503	3.568	9,50	0,48	225.145	24.355	10,80	0,54	262.648	27.923	10,60	0,53
09	JURKLOŠTER	4.037	63,30	3,00	44.596	9.923	22,30	0,74	135.006	19.198	14,20	0,47	179.602	29.121	16,20	0,54
09	LAŠKO	3.751	96,80	11,00	27.997	15.520	55,40	0,50	140.986	59.437	42,20	0,38	168.983	74.957	44,40	0,40
09	REČICA	2.946	89,50	8,00	40.856	21.285	52,10	0,65	100.153	27.726	27,70	0,35	141.009	49.011	34,80	0,44

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik	
																Količnik
10	SOL LAVA	8.180	86,10	10,00	193.703	163.919	84,60	0,85	43.936	24.914	56,70	0,57	237.639	188.834	79,50	0,80
10	LUČE	9.112	54,90	4,00	367.177	107.053	29,20	0,73	66.334	17.521	26,40	0,66	433.511	124.574	28,70	0,72
10	LJUBNO	5.792	91,50	3,00	284.882	49.378	17,30	0,58	47.521	3.324	7,00	0,23	332.403	52.701	15,90	0,53
10	GORNJI GRAD	8.333	70,90	6,00	359.052	318.841	88,80	1,48	103.845	54.627	52,60	0,88	462.897	373.468	80,70	1,35
10	NAZARJE	7.257	78,10	7,00	299.893	151.859	50,60	0,72	92.995	34.948	37,60	0,54	392.888	186.807	47,50	0,68
10	BELE VODE	5.619	90,50	1,00	253.772	20.244	8,00	0,80	63.453	3.742	5,90	0,59	317.225	23.986	7,60	0,76
10	VELENJE	5.116	91,80	2,00	200.104	17.450	8,70	0,44	132.686	9.198	6,90	0,35	332.790	26.647	8,00	0,40
11	MISLINJA	5.821	54,60	5,00	283.455	137.024	48,30	0,97	22.162	7.268	32,80	0,66	305.617	144.292	47,20	0,94
11	PAŠKI KOZJAK	2.223	100,00	4,00	82.255	27.659	33,60	0,84	23.549	4.277	18,20	0,46	105.804	31.936	30,20	0,76
11	POHORJE	3.710	95,20	4,00	164.524	55.686	33,80	0,85	26.523	3.859	14,50	0,36	191.047	59.545	31,20	0,78
11	PLEŠIVEC	6.805	79,50	3,00	295.183	70.194	23,80	0,79	57.917	9.349	16,10	0,54	353.100	79.543	22,50	0,75
11	DRAVOGRAD	5.862	84,50	2,00	264.848	40.819	15,40	0,77	50.999	3.620	7,10	0,36	315.847	44.439	14,10	0,71
11	RAVNE	7.198	78,00	1,00	330.314	28.987	8,80	0,88	60.839	2.921	4,80	0,48	391.153	31.908	8,20	0,82
11	MEŽICA	8.491	53,60	10,00	242.053	209.666	86,60	0,87	24.122	14.813	61,40	0,61	266.175	224.479	84,30	0,84
11	ČRNA SMREKOVEC	6.712	45,50	8,00	260.670	157.195	60,30	0,75	39.780	17.575	44,20	0,55	300.450	174.770	58,20	0,73
11	RADLJE LEVI BREG	4.661	87,70	7,00	182.473	126.753	69,50	0,99	27.239	9.739	35,80	0,51	209.712	136.492	65,10	0,93
11	RADLJE DESNI BREG	8.218	86,70	6,00	330.657	185.433	56,10	0,94	54.644	21.241	38,90	0,65	385.301	206.674	53,60	0,89
12	LOBNICA	3.462	33,20	7,00	175.628	101.075	57,60	0,82	76.284	34.434	45,10	0,64	251.912	135.509	53,80	0,77
12	VZHODNO POHORJE	3.058	78,60	2,00	99.497	11.198	11,30	0,57	96.511	9.014	9,30	0,47	196.008	20.212	10,30	0,52
12	LENART	5.554	91,30	2,00	63.172	11.730	18,60	0,93	234.454	27.216	11,60	0,58	297.626	38.946	13,10	0,66
12	VURBERG-DUPLEK	1.370	65,70	10,00	10.679	10.539	98,70	0,99	46.481	28.329	60,90	0,61	57.160	38.867	68,00	0,68
12	RUŠE	3.336	74,80	9,00	100.572	70.955	70,60	0,78	86.564	42.274	48,80	0,54	187.136	113.229	60,50	0,67
12	SELNICA	7.447	88,40	7,00	239.960	126.899	52,90	0,76	156.567	32.946	21,00	0,30	396.527	159.845	40,30	0,58
12	ŠENTILJ	5.664	75,50	6,00	32.965	16.614	50,40	0,84	272.630	79.562	29,20	0,49	305.595	96.176	31,50	0,53
12	ZGORNJE DRAVSKO POLJ	2.400	79,60	10,00	60.360	22.666	37,60	0,38	30.873	13.270	43,00	0,43	91.233	35.936	39,40	0,39
12	LOVRENC NA POHORJU	7.096	51,00	4,00	336.813	108.587	32,20	0,81	115.532	22.782	19,70	0,49	452.345	131.369	29,00	0,73
12	RIBNICA	5.638	81,90	9,00	202.835	168.623	83,10	0,92	47.458	26.003	54,80	0,61	250.293	194.626	77,80	0,86
12	KAPLA	2.840	84,20	1,00	115.511	10.087	8,70	0,87	53.914	4.806	8,90	0,89	169.425	14.893	8,80	0,88
12	REMŠNIK	3.383	83,70	8,00	168.183	93.448	55,60	0,70	24.864	9.157	36,80	0,46	193.047	102.604	53,10	0,66
12	OSANKARICA	2.756	11,60	6,00	118.069	62.026	52,50	0,88	29.170	16.142	55,30	0,92	147.239	78.168	53,10	0,89
12	BOČ	2.736	71,50	8,00	15.253	8.586	56,30	0,70	108.564	59.434	54,70	0,68	123.817	68.021	54,90	0,69
12	SLOVENSKA BISTRICA	5.025	83,90	5,00	83.365	30.337	36,40	0,73	188.345	46.728	24,80	0,50	271.710	77.064	28,40	0,57
12	ORMOŽ	6.177	81,90	3,00	49.754	14.688	29,50	0,98	274.958	43.230	15,70	0,52	324.712	57.919	17,80	0,59
12	SMREČNO	3.357	76,60	1,00	175.318	11.671	6,70	0,67	55.807	2.369	4,20	0,42	231.125	14.040	6,10	0,61
12	JUŽNO POHORJE	5.035	95,30	10,00	149.600	85.346	57,00	0,57	73.990	37.617	50,80	0,51	223.590	122.963	55,00	0,55

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek
12	LEŠJE	5.008	80,60	1,00	36.818	2.366	6,40	0,64	268.009	9.860	3,70	0,37	304.827	12.226	4,00	0,40
12	RODNI VRH	2.930	82,80	6,00	15.006	6.792	45,30	0,76	121.614	30.681	25,20	0,42	136.620	37.473	27,40	0,46
12	VZHODNE HALOZE	4.466	79,80	5,00	18.513	4.097	22,10	0,44	180.147	39.958	22,20	0,44	198.660	44.055	22,20	0,44
12	SPODNJE DRAVSKO POLJ	1.966	67,40	4,00	72.696	47.807	65,80	1,65	35.712	15.790	44,20	1,11	108.408	63.598	58,70	1,47
12	DESTRNIK	3.304	83,30	8,00	29.567	16.970	57,40	0,72	121.949	43.580	35,70	0,45	151.516	60.550	40,00	0,50
12	POLENSAK	2.811	91,10	3,00	21.995	5.709	26,00	0,87	122.123	19.438	15,90	0,53	144.118	25.147	17,40	0,58
13	DOLINSKO	4.237	41,90	8,00	1.563	2.366	151,40	1,89	232.281	157.069	67,60	0,85	233.844	159.435	68,20	0,85
13	GORIČKO OBROBJE	2.411	31,00	7,00	23.731	14.972	63,10	0,90	80.740	48.440	60,00	0,86	104.471	63.411	60,70	0,87
13	GORNJA RADGONA	6.308	68,40	6,00	65.071	42.462	65,30	1,09	190.595	114.144	59,90	1,00	255.666	156.606	61,30	1,02
13	VZHODNO GORIČKO	5.083	86,10	5,00	41.047	11.833	28,80	0,58	106.761	33.807	31,70	0,63	147.808	45.640	30,90	0,62
13	LJUTOMER	4.205	90,30	3,00	25.329	7.310	28,90	0,96	160.821	40.118	24,90	0,83	186.150	47.428	25,50	0,85
13	RAVENSKO	3.687	82,30	3,00	10.897	1.798	16,50	0,55	131.175	36.945	28,20	0,94	142.072	38.743	27,30	0,91
13	GORIČKO I	4.003	96,50	2,00	54.254	7.138	13,20	0,66	72.383	13.817	19,10	0,96	126.637	20.956	16,50	0,83
13	GORIČKO II	4.851	95,70	1,00	87.573	5.395	6,20	0,62	70.446	3.358	4,80	0,48	158.019	8.754	5,50	0,55
13	ZAHODNO GORIČKO	4.609	78,10	9,00	94.084	57.873	61,50	0,68	92.882	59.592	64,20	0,71	186.966	117.465	62,80	0,70
14	GORIŠKO	6.064	77,20	5,00	44.816	7.379	16,50	0,33	113.705	13.161	11,60	0,23	158.521	20.540	13,00	0,26
14	KRAS I	10.864	79,70	4,00	142.317	34.658	24,40	0,61	99.816	4.211	4,20	0,11	242.133	38.868	16,10	0,40
14	VRHE	6.773	74,80	3,00	55.448	13.380	24,10	0,80	201.984	21.968	10,90	0,36	257.432	35.348	13,70	0,46
14	VREMŠČICA	5.012	85,10	3,00	58.161	7.567	13,00	0,43	127.588	7.127	5,60	0,19	185.749	14.695	7,90	0,26
14	TRNOVO	5.306	90,40	5,00	178.591	37.345	20,90	0,42	90.678	6.965	7,70	0,15	269.269	44.310	16,50	0,33
14	BRKINI II	12.228	94,50	7,00	108.899	33.848	31,10	0,44	346.693	73.280	21,10	0,30	455.592	107.128	23,50	0,34
14	BRKINI I	6.251	80,80	6,00	62.668	13.482	21,50	0,36	138.520	28.451	20,50	0,34	201.188	41.934	20,80	0,35
14	ČIČARIJA	11.402	84,80	1,00	88.591	7.919	8,90	0,89	162.502	2.025	1,20	0,12	251.093	9.944	4,00	0,40
14	ISTRA	14.188	71,50	1,00	72.546	1.103	1,50	0,15	138.888	2.199	1,60	0,16	211.434	3.303	1,60	0,16
14	KRAS II	8.376	79,80	2,00	112.618	7.077	6,30	0,32	113.550	5.530	4,90	0,25	226.168	12.607	5,60	0,28

Priloga 5: Primerjava v letu 2009 izvedenih najpomembnejših gojitvenih del z njihovim obsegom po gozdnogospodarskih načrtih GGE, po GGO – obsegi del so v hektarih

GGO	Vrsta dela	10 letni načrt (letni obseg)	Izvedeno 2009	Delež izv. 2009 od 1/10 načrta (%)
TOLMIN	Priprava sestoja	489,6	140,05	28,60
	Sadnja	21,2	16,86	90,85
	Setev	0,0	2,40	0,00
	OBNOVA	510,8	159,31	31,19
	Obžetev	108,4	62,69	57,83
	Nega mladja in gošče	635,7	128,74	20,25
	Redčenje I+II	697,9	168,41	24,13
	NEGA	1.442,0	359,84	24,95
BLED	Priprava sestoja	66,6	84,70	127,18
	Sadnja	9,7	19,89	205,05
	OBNOVA	76,3	104,59	137,08
	Obžetev	76,0	48,09	63,28
	Nega mladja in gošče	107,0	12,81	11,97
	Redčenje I+II	341,4	103,76	30,39
	NEGA	524,4	164,66	31,40
	KRANJ	Priprava sestoja	50,9	13,70
Sadnja		25,7	28,13	109,46
OBNOVA		76,6	41,83	54,61
Obžetev		237,2	182,01	76,73
Nega mladja in gošče		302,4	79,39	26,25
Redčenje I+II		359,0	81,76	22,77
NEGA		898,6	343,16	38,19
LJUBLJANA		Priprava sestoja	104,8	80,75
	Sadnja	18,7	18,28	97,75
	Setev	1,0	15,20	1.520,00
	OBNOVA	124,5	114,23	91,75
	Obžetev	157,9	191,08	121,01
	Nega mladja in gošče	530,0	105,84	19,97
	Redčenje I+II	814,7	128,24	15,74
	NEGA	1.502,6	425,16	28,29
POSTOJNA	Priprava sestoja	488,7	366,01	74,89
	Sadnja	43,1	50,13	116,31
	OBNOVA	531,8	416,14	78,25
	Obžetev	128,6	27,81	21,63
	Nega mladja in gošče	728,3	406,34	55,79
	Redčenje I+II	467,2	351,01	75,13
	NEGA	1324,1	785,16	59,30
	KOČEVJE	Priprava sestoja	420,7	372,75
Sadnja		46,6	21,50	46,14
Setev		0,2	0,00	0,00
OBNOVA		467,5	394,25	84,33
Obžetev		168,8	171,95	101,87
Nega mladja in gošče		474,5	415,27	87,52
Redčenje I+II		786,1	352,75	44,87
NEGA		1.429,4	939,97	65,76

GGO	Vrsta dela	10 letni načrt (letni obseg)	Izvedeno 2009	Delež izv. 2009 od 1/10 načrta (%)
NOVO MESTO	Priprava sestoja	331,9	244,15	73,56
	Sadnja	37,0	12,26	33,14
	Setev	0,1	0,00	0,00
	OBNOVA	369,0	256,41	69,49
	Obžetev	199,5	172,87	86,65
	Nega mladja in gošče	948,5	266,14	28,06
	Redčenje I+II	746,5	279,51	37,44
	NEGA	1.894,5	718,52	37,93
BREŽICE	Priprava sestoja	225,9	37,00	16,38
	Sadnja	26,3	16,04	60,99
	OBNOVA	252,2	53,04	21,03
	Obžetev	138,4	121,05	87,46
	Nega mladja in gošče	552,6	159,86	28,93
	Redčenje I+II	567,0	209,30	36,91
	NEGA	1.258,0	490,21	38,97
	CELJE	Priprava sestoja	123,9	36,56
Sadnja		34,7	14,62	42,13
OBNOVA		158,6	51,18	32,27
Obžetev		130,3	116,49	89,40
Nega mladja in gošče		705,6	194,69	27,59
Redčenje I+II		497,9	136,11	27,34
NEGA		1.333,8	447,29	33,54
NAZARJE		Priprava sestoja	80,0	51,58
	Sadnja	15,9	38,32	241,01
	OBNOVA	95,9	89,90	93,74
	Obžetev	64,9	65,81	101,40
	Nega mladja in gošče	113,1	28,43	25,14
	Redčenje I+II	223,3	76,00	34,03
	NEGA	401,3	170,24	42,42
	SLOVENJ GRADEC	Priprava sestoja	64,0	13,21
Sadnja		21,8	22,00	100,92
Setev		0,2	0,00	0,00
OBNOVA		86,0	35,21	40,94
Obžetev		57,8	45,13	78,08
Nega mladja in gošče		657,1	191,63	29,16
Redčenje I+II		344,2	112,00	32,54
NEGA		1.059,1	348,76	32,93
MARIBOR	Priprava sestoja	274,0	30,17	11,01
	Sadnja	61,7	55,62	90,15
	Setev	0,3	0,00	0,00
	OBNOVA	336,0	85,79	25,53
	Obžetev	171,7	166,69	97,08
	Nega mladja in gošče	557,0	73,23	13,15
	Redčenje I+II	553,6	86,88	15,69
	NEGA	1.282,3	326,80	25,49

GGO	Vrsta dela	10 letni načrt (letni obseg)	Izvedeno 2009	Delež izv. 2009 od 1/10 načrta (%)
MURSKA SOBOTA	Priprava sestoja	39,1	23,45	59,97
	Sadnja	44,4	69,25	155,97
	Setev	9,0	0,00	0,00
	OBNOVA	92,5	92,70	100,22
	Obžetev	123,5	110,87	89,77
	Nega mladja in gošče	167,5	154,10	92,00
	Redčenje I+II	261,7	66,30	25,33
	NEGA	552,7	331,27	59,94
	SEŽANA	Priprava sestoja	165,0	0,76
Sadnja		27,4	13,60	49,64
Setev		26,0	44,02	169,31
OBNOVA		218,4	58,38	26,73
Obžetev		33,8	14,69	43,46
Nega mladja in gošče		262,4	38,68	14,74
Redčenje I+II		328,5	34,17	10,40
NEGA		624,7	87,54	14,01
SLOVENIJA		Priprava sestoja	2787,5	1494,84
	Sadnja	433,7	396,50	91,42
	Setev	37,3	61,62	165,20
	OBNOVA	3258,5	1952,96	59,93
	Obžetev	1796,8	1497,23	83,33
	Nega mladja in gošče	6741,7	2255,15	33,45
	Redčenje I+II	6989,0	2186,20	31,28
	NEGA	15527,5	5938,58	38,25

Priloga 6: V letu 2009 izvedena negovalna dela, po GGO in oblikah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Obžetev	Nega mladja	Nega gošče	Nega letvenjaka	Nega tanj. drogovnjaka	SKUPAJ NEGA	DELOVNIH DNI
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	17,64	7,70	17,02	11,54	42,27	96,17	459
	Državni gozdovi	45,05	14,05	84,47	43,25	71,35	258,17	1.065
	Občinski gozdovi	0,00	0,00	5,50	0,00	0,00	5,50	17
	SKUPAJ TOLMIN	62,69	21,75	106,99	54,79	113,62	359,84	1.541
BLED	Zasebni gozdovi	26,39	0,30	1,56	9,11	13,37	50,73	214
	Državni gozdovi	21,65	0,00	10,80	21,85	59,43	113,73	293
	Občinski gozdovi	0,05	0,05	0,10	0,00	0,00	0,20	1
	SKUPAJ BLED	48,09	0,35	12,46	30,96	72,80	164,66	508
KRANJ	Zasebni gozdovi	169,95	19,40	41,96	41,36	25,37	298,04	1.660
	Državni gozdovi	12,06	8,44	8,29	3,93	8,10	40,82	200
	Občinski gozdovi	0,00	0,00	1,30	1,50	1,50	4,30	16
	SKUPAJ KRANJ	182,01	27,84	51,55	46,79	34,97	343,16	1.877
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	136,38	24,12	35,37	39,30	30,07	265,24	1.321
	Državni gozdovi	54,70	14,25	32,10	45,77	13,10	159,92	792
	SKUPAJ LJUBLJANA	191,08	38,37	67,47	85,07	43,17	425,16	2.113
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	6,70	20,28	27,94	15,62	10,88	81,42	450
	Državni gozdovi	21,11	107,45	250,67	151,07	173,44	703,74	2.754
	SKUPAJ POSTOJNA	27,81	127,73	278,61	166,69	184,32	785,16	3.204
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	46,30	11,27	21,75	10,62	12,10	102,04	392
	Državni gozdovi	125,65	88,50	293,75	175,72	154,31	837,93	2.574
	SKUPAJ KOČEVJE	171,95	99,77	315,50	186,34	166,41	939,97	2.965
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	103,02	9,93	19,75	23,50	63,09	219,29	861
	Državni gozdovi	69,09	84,63	151,63	112,46	80,46	498,27	2.302
	Občinski gozdovi	0,76	0,00	0,20	0,00	0,00	0,96	6
	SKUPAJ NOVO MESTO	172,87	94,56	171,58	135,96	143,55	718,52	3.169
BREŽICE	Zasebni gozdovi	84,68	52,13	21,43	26,51	148,11	332,86	1.491
	Državni gozdovi	36,37	24,09	62,21	18,93	15,75	157,35	858
	SKUPAJ BREŽICE	121,05	76,22	83,64	45,44	163,86	490,21	2.349
CELJE	Zasebni gozdovi	68,00	28,39	27,75	20,31	19,58	164,03	883
	Državni gozdovi	43,36	72,71	64,41	47,84	46,72	275,04	1.437
	Občinski gozdovi	5,13		1,43	0,92	0,74	8,22	45
	SKUPAJ CELJE	116,49	101,10	93,59	69,07	67,04	447,29	2.364
NAZARJE	Zasebni gozdovi	65,81	5,87	22,06	35,60	40,40	169,74	823
	Državni gozdovi	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,50	5
	SKUPAJ NAZARJE	65,81	5,87	22,56	35,60	40,40	170,24	828
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	22,63	31,70	67,18	32,64	21,34	175,49	913
	Državni gozdovi	22,50	25,50	67,25	43,02	15,00	173,27	884
	SKUPAJ SL. GRADEC	45,13	57,20	134,43	75,66	36,34	348,76	1.796
MARIBOR	Zasebni gozdovi	98,14	10,90	36,23	12,97	23,44	181,68	792
	Državni gozdovi	68,55	11,00	15,10	26,00	24,47	145,12	732
	SKUPAJ MARIBOR	166,69	21,90	51,33	38,97	47,91	326,80	1.524
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	43,40	23,55	12,42	7,15	27,15	113,67	489
	Državni gozdovi	67,47	69,69	48,44	24,67	7,33	217,60	1.024
	SKUPAJ M. SOBOTA	110,87	93,24	60,86	31,82	34,48	331,27	1.512
SEŽANA	Zasebni gozdovi	4,69	18,28	15,64	0,00	21,49	60,10	335
	Državni gozdovi	10,00	4,76	0,00	0,00	12,68	27,44	139
	SKUPAJ SEŽANA	14,69	23,04	15,64	0,00	34,17	87,54	474
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	893,73	263,82	368,06	286,24	498,66	2.310,51	11.081
	Državni gozdovi	597,56	525,07	1.089,62	714,51	682,14	3.608,90	15.057
	Občinski gozdovi	5,94	0,05	8,53	2,42	2,24	19,18	85
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	1.497,23	788,94	1.466,21	1.003,17	1.183,04	5.938,59	26.223

Priloga 7a: V letu 2009 izvedena dela redne obnove, po GGO in oblikah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	77,33	0,15	7,60	2,40	328
	Državni gozdovi	62,72	1,36	1,91	0,00	200
	SKUPAJ TOLMIN	140,05	1,51	9,51	2,40	528
BLED	Zasebni gozdovi	0,00	0,10	5,30	0,00	76
	Državni gozdovi	0,00	0,00	1,89	0,00	32
	Občinski gozdovi	0,20	0,05	0,05	0,00	2
	SKUPAJ BLED	0,20	0,15	7,24	0,00	109
KRANJ	Zasebni gozdovi	9,10	3,94	19,16	0,00	315
	Državni gozdovi	4,00	0,00	3,90	0,00	77
	Občinski gozdovi	0,60	0,00	0,40	0,00	6
	SKUPAJ KRANJ	13,70	3,94	23,46	0,00	398
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	54,90	3,06	7,85	0,00	285
	Državni gozdovi	25,85	1,80	2,20	0,00	149
	SKUPAJ LJUBLJANA	80,75	4,86	10,05	0,00	434
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	62,38	21,67	24,19	0,00	647
	Državni gozdovi	303,63	12,24	13,94	0,00	1.016
	SKUPAJ POSTOJNA	366,01	33,91	38,13	0,00	1.663
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	21,10	6,50	8,10	0,00	197
	Državni gozdovi	294,45	0,30	1,30	0,00	514
	SKUPAJ KOČEVJE	315,55	6,80	9,40	0,00	711
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	135,08	3,27	10,67	0,00	509
	Državni gozdovi	109,07	0,30	1,15	0,00	268
	SKUPAJ NOVO MESTO	244,15	3,57	11,82	0,00	777
BREŽICE	Zasebni gozdovi	10,00	2,75	9,07	0,00	199
	Državni gozdovi	11,75	0,02	0,02	0,00	47
	SKUPAJ BREŽICE	21,75	2,77	9,09	0,00	246
CELJE	Zasebni gozdovi	11,52	4,57	7,50	0,00	195
	Državni gozdovi	18,84	0,60	0,85	0,00	89
	SKUPAJ CELJE	30,36	5,17	8,35	0,00	284
NAZARJE	Zasebni gozdovi	45,68	1,49	10,70	0,00	341
	Državni gozdovi	3,00	0,00	0,00	0,00	10
	SKUPAJ NAZARJE	48,68	1,49	10,70	0,00	351
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	10,81	4,92	10,57	0,00	231
	Državni gozdovi	2,40	2,05	6,57	0,00	114
	SKUPAJ SL. GARDEC	13,21	6,97	17,14	0,00	345
MARIBOR	Zasebni gozdovi	16,15	6,86	23,79	0,00	399
	Državni gozdovi	12,52	9,86	13,58	0,00	281
	SKUPAJ MARIBOR	28,67	16,72	37,37	0,00	680
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	9,60	1,86	25,24	0,00	337
	Državni gozdovi	13,25	9,88	16,48	0,00	304
	Občinski gozdovi	0,00	0,00	2,48	0,00	31
	SKUPAJ M.SOBOTA	22,85	11,74	44,20	0,00	672
SEŽANA	Zasebni gozdovi	0,20	8,15	12,60	0,00	210
	SKUPAJ SEŽANA	0,20	8,15	12,60	0,00	210
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	463,85	69,29	182,34	2,40	4.267
	Državni gozdovi	861,48	38,41	63,79	0,00	3.100
	Občinski gozdovi	0,80	0,05	2,93	0,00	40
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	1.326,13	107,75	249,06	2,40	7.406

Priloga 7b: Vrstna sestava v letu 2009 porabljenih sadik in semena pri redni obnovi gozdov, po GGO in oblikah lastništva

SADIKE

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Je	Bori	Mac	Os. ig.	Bu	Hr	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos
TOLMIN	Zasebni gozdovi	12.450	0	0	50	0	2.250	50	1.100	50	15.950
	Državni gozdovi	4.800	1250	0	0	0	0	0	0	0	6.050
	SKUPAJ TOLMIN	17.250	1250	0	50	0	2.250	50	1.100	50	22.000
BLED	Zasebni gozdovi	4.760	0	150	2900	1000	800	25	810	0	10.445
	Državni gozdovi	1.110	0	0	3000	0	300	0	350	0	4.760
	Občinski gozdovi	100	0	0	30	0	0	0	50	0	180
	SKUPAJ BLED	5.970	0	150	5930	1000	1.100	25	1210	0	15.385
KRANJ	Zasebni gozdovi	27.050	0	100	1450		950	100	4.775	50	34.475
	Državni gozdovi	9.125	0	0	0	0	0	0	0	0	9.125
	Občinski gozdovi	700	0	0	50	0	0	0	50	0	800
	SKUPAJ KRANJ	36.875	0	100	1500	0	950	100	4.825	50	44.400
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	10.500	450	0	0	20	7.025	75	3.075	300	21.445
	Državni gozdovi	1.200	0	0	0	0	7.800		25	0	9.025
	SKUPAJ LJUBLJANA	11.700	450	0	0	20	14.825	75	3.100	300	30.470
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	39.350	600	0	0	0	15.900	0	3.000	0	58.850
	Državni gozdovi	6.850	1300	0	0	0	35.675	0	250	0	44.075
	SKUPAJ POSTOJNA	46.200	1900	0	0	0	51.575	0	3.250	0	102.925
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	16.100	0	0	0	0	50	0	335	10	16.495
	Državni gozdovi	3.600	0	0	0	0	0	0	0	0	3.600
	SKUPAJ KOČEVJE	19.700	0	0	0	0	50	0	335	10	20.095
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	4.800	0	0	0	25	5.060	5.200	7.140	0	22.225
	Državni gozdovi	800	10	5	0	0	10	50	170	85	1.130
	SKUPAJ N. MESTO	5.600	10	5	0	25	5.070	5.250	7.310	85	23.355
BREŽICE	Zasebni gozdovi	2.850	0	450	800	0	1.550	4.650	7.650	100	18.050
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	50	0	50
	SKUPAJ BREŽICE	2.850	0	450	800	0	1.550	4.650	7.700	100	18.100
CELJE	Zasebni gozdovi	4.925	0	0	0	0	500	0	10.000	50	15.475
	Državni gozdovi	1.300	0	0	0	0	0	0	450	0	1.750
	SKUPAJ CELJE	6.225	0	0	0	0	500	0	10.450	50	17.225
NAZARJE	Zasebni gozdovi	9.800	0	350	475	0	450	500	9.790	75	21.440
	SKUPAJ NAZARJE	9.800	0	350	475	0	450	500	9.790	75	21.440
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	4.650	175	200	2.825	0	1.700	75	10.285	225	20.135
	Državni gozdovi	3400	0	0	400	0	9.600	0	750	0	14.150
	SKUPAJ SL. GRADEC	8.050	175	200	3.225	0	11.300	75	11.035	225	34.285
MARIBOR	Zasebni gozdovi	23.550	0	625	3.475	100	2.400	2.030	12.730	200	45.110
	Državni gozdovi	8.600	0	0	2.750		700	8.850	11.095	150	32.145
	SKUPAJ MARIBOR	32.150	0	625	6.225	100	3.100	10.880	23.825	350	77.255
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	1.350	0	100	350	0	100	15.660	24.020	7.535	49.115
	Državni gozdovi	0	300	0	500	0	0	24.450	13.410	1.240	39.900
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	2100	4.150	0	6.250
	SKUPAJ M. SOBOTA	1.350	300	100	850	0	100	42.210	41.580	8.775	95.265
SEŽANA	Zasebni gozdovi	4.100	0	0	500	0	11.950	700	7.600	0	24.850
	SKUPAJ SEŽANA	4.100	0	0	500	0	11.950	700	7.600	0	24.850
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	166.235	1.225	1.975	12.825	1145	50.685	29.065	102.310	8.595	374.060
	Državni gozdovi	40.785	2860	5	6.650	0	54.085	33.350	26.550	1.475	165.760
	Občinski gozdovi	800	0	0	80	0	0	2100	4.250	0	7.230
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	207.820	4.085	1.980	19.555	1145	104.770	64.515	133.110	10.070	547.050

SEME

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Bu	SKUPAJ
		kg	kg
TOLMIN	Zasebni gozdovi	30	30
	SKUPAJ TOLMIN	30	30

Priloga 8a: V letu 2009 izvedena dela na obnovi pri redni sanaciji gozdov, po GGO in oblikah lastništev (brez izvedenih del po Načrtu sanacije gozdov poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008 s spremembami in dopolnitvami v letu 2009 – v nadaljevanju Načrt sanacije 2008)

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	0,00	0,00	0,80	0,00	11
	SKUPAJ TOLMIN	0,00	0,00	0,80	0,00	11
BLED	Zasebni gozdovi	0,00	0,00	0,10	0,00	1
	SKUPAJ BLED	0,00	0,00	0,10	0,00	1
KRANJ	Zasebni gozdovi	0,00	2,30	4,67	0,00	83
	SKUPAJ KRANJ	0,00	2,30	4,67	0,00	83
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	0,00	1,40	2,08	0,00	51
	Državni gozdovi	0,00	2,95	4,13	0,00	97
	SKUPAJ LJUBLJANA	0,00	4,35	6,21	0,00	148
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	0,00	0,75	0,75	0,00	15
	Državni gozdovi	0,00	8,30	11,25	0,00	226
	SKUPAJ POSTOJNA	0,00	9,05	12,00	0,00	240
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	0,20	2,85	4,00	0,00	70
	Državni gozdovi	57,00	13,40	8,10	0,00	426
	SKUPAJ KOČEVJE	57,20	16,25	12,10	0,00	496
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	0,00	0,16	0,19	0,00	3
	Državni gozdovi	0,00	0,25	0,25	0,00	10
	SKUPAJ N. MESTO	0,00	0,41	0,44	0,00	13
BREŽICE	Zasebni gozdovi	0,00	0,50	0,80	0,00	14
	Državni gozdovi	0,00	0,20	0,45	0,00	12
	SKUPAJ BREŽICE	0,00	0,70	1,25	0,00	26
CELJE	Zasebni gozdovi	0,00	1,67	1,67	0,00	52
	Občinski gozdovi	0,00	1,40	1,40	0,00	24
	SKUPAJ CELJE	0,00	3,07	3,07	0,00	76
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	0,00	1,55	2,31	0,00	38
	Državni gozdovi	0,00	1,30	2,55	0,00	38
	SKUPAJ SL. GRADEC	0,00	2,85	4,86	0,00	76
MARIBOR	Zasebni gozdovi	1,45	11,10	16,85	0,00	289
	Državni gozdovi	0,05	1,30	1,40	0,00	26
	SKUPAJ MARIBOR	1,50	12,40	18,25	0,00	316
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	0,00	0,00	0,81	0,00	9
	Državni gozdovi	0,00	1,30	1,30	0,00	26
	SKUPAJ M. SOBOTA	0,00	1,30	2,11	0,00	35
SEŽANA	Zasebni gozdovi	0,56	24,88	0,00	42,02	356
	Državni gozdovi	0,00	5,15	1,00	2,00	70
	SKUPAJ SEŽANA	0,56	30,03	1,00	44,02	426
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	2,21	47,16	35,03	42,02	991
	Državni gozdovi	57,05	34,15	30,43	2,00	931
	Občinski gozdovi	0,00	1,40	1,40	0,00	24
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	59,26	82,71	66,86	44,02	1.946

Priloga 8b: Vrsta sestava v letu 2009 porabljenih sadik in semena za obnovo v ujmah poškodovanih gozdov po GGO in oblikah lastništev (brez del po Načrtu sanacije 2008)

SADIKE

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Bori	Mac	Os. ig.	Bu	Hr	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos
TOLMIN	Zasebni gozdovi	750	0	0	0	0	0	100	0	850
	SKUPAJ TOLMIN	750	0	0	0	0	0	100	0	850
BLED	Zasebni gozdovi	200	0	0	0	0	0	0	0	200
	SKUPAJ BLED	200	0	0	0	0	0	0	0	200
KRANJ	Zasebni gozdovi	6.700	0	200	0	350	100	2.150	200	9.700
	SKUPAJ KRANJ	6.700	0	200	0	350	100	2.150	200	9.700
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	600	0	0	0	2.100	300	1.450	0	4.450
	Državni gozdovi	0	0	0	0	12.700		1350	0	14.050
	SKUPAJ LJUBLJANA	600	0	0	0	14.800	300	2.800	0	18.500
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	1.000	0	0	0	0	0	500	0	1.500
	Državni gozdovi	1.000	0	0	0	42.350	0	800	0	44.150
	SKUPAJ POSTOJNA	2.000	0	0	0	42.350	0	1.300	0	45.650
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	6.000	0	0	0	0	100	20	0	6.120
	Državni gozdovi	17.700	0	0	0	0	300	0	0	18.000
	SKUPAJ KOČEVJE	23.700	0	0	0	0	400	20	0	24.120
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	0	0	0	0	150	50	150	0	350
	Državni gozdovi	450	0	0	50	0	0	0	0	500
	SKUPAJ N. MESTO	450	0	0	50	150	50	150	0	850
BREŽICE	Zasebni gozdovi	750	0	0	0	0	0	850	0	1.600
	Državni gozdovi	0	200	0	0	0	0	700	0	900
	SKUPAJ BREŽICE	750	200	0	0	0	0	1.550	0	2.500
CELJE	Zasebni gozdovi	400	0	0	0	525	450	1.950	0	3.325
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	400	0	1.700	0	2.100
	SKUPAJ CELJE	400	0	0	0	925	450	3.650	0	5.425
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	0	100	550	0	1.050	0	3.200	0	4.900
	Državni gozdovi	0	0	0	0	2.100	0	2.800	0	4.900
	SKUPAJ SL. GRADEC	0	100	550	0	3.150	0	6.000	0	9.800
MARIBOR	Zasebni gozdovi	16.450	50	450	100	8.050	950	8.375	1310	35.735
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	100	3.100	0	3.200
	SKUPAJ MARIBOR	16.450	50	450	100	8.050	1.050	11.475	1.310	38.935
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	0	0	100	0	0	200	525	160	985
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	2.800	1.350	0	4.150
	SKUPAJ M. SOBOTA	0	0	100	0	0	3.000	1.875	160	5.135
SEŽANA	Državni gozdovi	0	2000	0	0	0	0	0	0	2.000
	SKUPAJ SEŽANA	0	2.000	0	0	0	0	0	0	2.000
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	32.850	150	1.300	100	12.225	2.150	19.270	1.670	69.715
	Državni gozdovi	19.150	2.200	0	50	57.150	3.200	10.100	0	91.850
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	400	0	1.700	0	2.100
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	52.000	2.350	1.300	150	69.775	5.350	31.070	1.670	163.665

SEME

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Bori	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kg	kg	kg	kg
SEŽANA	Zasebni gozdovi	147	104	34	285
	Državni gozdovi	7	5	2	14
	SKUPAJ SEŽANA	154	109	35	299

Priloga 9a: V letu 2009 izvedena dela na obnovi po Načrtu sanacije 2008 po GGO in oblikah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova	Obnova s sadnjo			SKUPAJ DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
TOLMIN	Državni gozdovi	0,00	0,60	6,55	0,00	139
	SKUPAJ TOLMIN	0,00	0,60	6,55	0,00	139
BLED	Zasebni gozdovi	24,50	1,42	2,90	0,00	85
	Državni gozdovi	60,00	0,00	9,65	0,00	211
	SKUPAJ BLED	84,50	1,42	12,55	0,00	296
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	0,00	0,55	2,02	15,20	62
	SKUPAJ LJUBLJANA	0,00	0,55	2,02	15,20	62
BREŽICE	Zasebni gozdovi	4,50	0,25	1,10	0,00	38
	Državni gozdovi	10,75	2,30	4,60	0,00	127
	SKUPAJ BREŽICE	15,25	2,55	5,70	0,00	165
CELJE	Državni gozdovi	6,20	3,20	3,20	0,00	97
	SKUPAJ CELJE	6,20	3,20	3,20	0,00	97
NAZARJE	Zasebni gozdovi	2,90	0,20	27,62	0,00	350
	SKUPAJ NAZARJE	2,90	0,20	27,62	0,00	350
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	0,00	2,61	9,93	0,00	132
	Državni gozdovi	0,60	9,28	13,01	0,00	200
	SKUPAJ MURSKA SOBOTA	0,60	11,89	22,94	0,00	332
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	31,90	5,03	43,57	15,20	666
	Državni gozdovi	77,55	15,38	37,01		774
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	109,45	20,41	80,58	15,20	1.440

Priloga 9b: Vrstna sestava v letu 2009 porabljenih sadik in semena za obnovo po Načrtu sanacije 2008 po GGO in oblikah lastništev

SADIKE

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Je	Bori	Mac	Bu	Hr	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos
TOLMIN	Državni gozdovi	10.650	0	0	0	10.500	0	0	0	21.150
	SKUPAJ TOLMIN	10.650	0	0	0	10.500	0	0	0	21.150
BLED	Zasebni gozdovi	5.100	0	0	550	0	0	0	0	5.650
	Državni gozdovi	23.000	0	0	200	0	0	0	0	23.200
	SKUPAJ BLED	28.100	0	0	750	0	0	0	0	28.850
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	1.240	0	0	100	3.450	1.025	800	0	6.615
	SKUPAJ LJUBLJANA	1.240	0	0	100	3.450	1.025	800	0	6.615
BREŽICE	Zasebni gozdovi	300	0	100	200	600	330	720	0	2.250
	Državni gozdovi	1200	0	0	0	10850	0	2.890	0	14.940
	SKUPAJ BREŽICE	1.500	0	100	200	11.450	330	3.610	0	17.190
CELJE	Državni gozdovi	1.400	0	0	1400	4.200	0	0	0	7.000
	SKUPAJ CELJE	1.400	0	0	1400	4.200	0	0	0	7.000
NAZARJE	Zasebni gozdovi	38.350	0	0	850	2.700	650	14.615	250	57.415
	SKUPAJ NAZARJE	38.350	0	0	850	2.700	650	14.615	250	57.415
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	0	0	0	0	0	5.325	6.875	10.125	22.325
	Državni gozdovi	0	300	0	0	0	14.450	4.140	2.980	21.870
	SKUPAJ M. SOBOTA	0	300	0	0	0	19.775	11.015	13.105	44.195
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	44.990	0	100	1700	6.750	7.330	23.010	10.375	94.255
	Državni gozdovi	36.250	300	0	1600	25.550	14.450	7.030	2.980	88.160
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	81.240	300	100	3300	32.300	21.780	30.040	13.355	182.415

SEME

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kg	kg	kg	kg
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	40	88	17	145
	SKUPAJ LJUBLJANA	40	88	17	145

Priloga 10a: V letu 2009 izvedena dela obnove skupaj, po GGO in oblikah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova		Obnova s sadnjo, setvijo			DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal		Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha		ha	ha	ha	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	77,33		0,15	8,40	2,40	339
	Državni gozdovi	62,72		1,96	8,46	0,00	339
	SKUPAJ TOLMIN	140,05		2,11	16,86	2,40	678
BLED	Zasebni gozdovi	24,50		1,52	8,30	0,00	161
	Državni gozdovi	60,00		0,00	11,54	0,00	243
	Občinski gozdovi	0,20		0,05	0,05	0,00	2
	SKUPAJ BLED	84,70		1,57	19,89	0,00	406
KRANJ	Zasebni gozdovi	9,10		6,24	23,83	0,00	398
	Državni gozdovi	4,00		0,00	3,90	0,00	77
	Občinski gozdovi	0,60		0,00	0,40	0,00	6
	SKUPAJ KRANJ	13,70		6,24	28,13	0,00	481
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	54,90		5,01	11,95	15,20	397
	Državni gozdovi	25,85		4,75	6,33	0,00	246
	SKUPAJ LJUBLJANA	80,75		9,76	18,28	15,20	643
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	62,38		22,42	24,94	0,00	662
	Državni gozdovi	303,63		20,54	25,19	0,00	1.242
	SKUPAJ POSTOJNA	366,01		42,96	50,13	0,00	1.903
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	21,30		9,35	12,10	0,00	267
	Državni gozdovi	351,45		13,70	9,40	0,00	940
	SKUPAJ KOČEVJE	372,75		23,05	21,50	0,00	1.207
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	135,08		3,43	10,86	0,00	512
	Državni gozdovi	109,07		0,55	1,40	0,00	278
	SKUPAJ NOVO MESTO	244,15		3,98	12,26	0,00	790
BREŽICE	Zasebni gozdovi	14,50		3,50	10,97	0,00	251
	Državni gozdovi	22,50		2,52	5,07	0,00	185
	SKUPAJ BREŽICE	37,00		6,02	16,04	0,00	437
CELJE	Zasebni gozdovi	11,52		6,24	9,17	0,00	247
	Državni gozdovi	25,04		3,80	4,05	0,00	186
	Občinski gozdovi			1,40	1,40	0,00	24
	SKUPAJ CELJE	36,56		11,44	14,62	0,00	457
NAZARJE	Zasebni gozdovi	48,58		1,69	38,32	0,00	691
	Državni gozdovi	3,00		0,00	0,00	0,00	10
	SKUPAJ NAZARJE	51,58		1,69	38,32	0,00	701
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	10,81		6,47	12,88	0,00	268
	Državni gozdovi	2,40		3,35	9,12	0,00	152
	SKUPAJ SL. GARDEC	13,21		9,82	22,00	0,00	421
MARIBOR	Zasebni gozdovi	17,60		17,96	40,64	0,00	688
	Državni gozdovi	12,57		11,16	14,98	0,00	308
	SKUPAJ MARIBOR	30,17		29,12	55,62	0,00	996
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	9,60		4,47	35,98	0,00	478
	Državni gozdovi	13,85		20,46	30,79	0,00	530
	Občinski gozdovi				2,48	0,00	31
	SKUPAJ M.SOBOTA	23,45		24,93	69,25	0,00	1.039

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova		Obnova s sadnjo, setvijo			DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal		Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha		ha	ha	ha	
SEŽANA	Zasebni gozdovi	0,76		33,03	12,60	42,02	565
	Državni gozdovi	0,00		5,15	1,00	2,00	70
	SKUPAJ SEŽANA	0,76		38,18	13,60	44,02	635
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	497,96		121,48	260,94	59,62	5.924
	Državni gozdovi	996,08		87,94	131,23	2,00	4.805
	Občinski gozdovi	0,80		1,45	4,33	0,00	64
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	1.494,84		210,87	396,50	61,62	10.792

Priloga 10b: Vrsta sestava v letu 2009 porabljenih sadik in semena za obnovo skupaj, po GGO in oblikah lastništev
SADIKE

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Je	Bori	Mac	Os. ig.	Bu	Hr	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos
TOLMIN	Zasebni gozdovi	13.200	0	0	50		2.250	50	1.200	50	16.800
	Državni gozdovi	15.450	1250	0	0	0	10500	0	0	0	27.200
	SKUPAJ TOLMIN	28.650	1250	0	50	0	12.750	50	1.200	50	44.000
BLED	Zasebni gozdovi	10.060	0	150	3450	1000	800	25	810	0	16.295
	Državni gozdovi	24.110	0	0	3200	0	300	0	350	0	27.960
	Občinski gozdovi	100	0	0	30	0	0	0	50	0	180
	SKUPAJ BLED	34.270	0	150	6680	1000	1.100	25	1210	0	44.435
KRANJ	Zasebni gozdovi	33.750	0	100	1650		1300	200	6.925	250	44.175
	Državni gozdovi	9.125	0	0	0	0	0	0	0	0	9.125
	Občinski gozdovi	700	0	0	50	0	0	0	50	0	800
	SKUPAJ KRANJ	43.575	0	100	1700		1300	200	6.975	250	54.100
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	12.340	450	0	100	20	12.575	1.400	5.325	300	32.510
	Državni gozdovi	1.200	0	0	0	0	20.500	0	1375	0	23.075
	SKUPAJ LJUBLJANA	13.540	450	0	100	20	33.075	1.400	6.700	300	55.585
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	40.350	600	0	0	0	15.900	0	3.500	0	60.350
	Državni gozdovi	7.850	1300	0	0	0	78.025	0	1050	0	88.225
	SKUPAJ POSTOJNA	48.200	1900	0	0	0	93.925	0	4.550	0	148.575
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	22.100	0	0	0	0	50	100	355	10	22.615
	Državni gozdovi	21.300	0	0	0	0	0	300	0	0	21.600
	SKUPAJ KOČEVJE	43.400	0	0	0	0	50	400	355	10	44.215
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	4.800	0	0	0	25	5.210	5.250	7.290	0	22.575
	Državni gozdovi	1250	10	5	0	50	10	50	170	85	1.630
	SKUPAJ N. MESTO	6.050	10	5	0	75	5.220	5.300	7.460	85	24.205
BREŽICE	Zasebni gozdovi	3.900	0	550	1.000	0	2.150	4.980	9.220	100	21.900
	Državni gozdovi	1200	0	200	0	0	10850		3.640	0	15.890
	SKUPAJ BREŽICE	5.100	0	750	1.000	0	13.000	4.980	12.860	100	37.790
CELJE	Zasebni gozdovi	5.325	0	0	0	0	1.025	450	11.950	50	18.800
	Državni gozdovi	2.700	0	0	1.400	0	4.200	0	450	0	8.750
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	400	0	1.700	0	2.100
	SKUPAJ CELJE	8.025	0	0	1.400	0	5.625	450	14.100	50	29.650
NAZARJE	Zasebni gozdovi	48.150	0	350	1.325	0	3.150	1150	24.405	325	78.855
	SKUPAJ NAZARJE	48.150	0	350	1.325	0	3.150	1150	24.405	325	78.855
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	4.650	175	300	3.375	0	2.750	75	13.485	225	25.035
	Državni gozdovi	3400	0	0	400	0	11.700	0	3.550	0	19.050
	SKUPAJ SL. GRADEC	8.050	175	300	3.775	0	14.450	75	17.035	225	44.085

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Je	Bori	Mac	Os. ig.	Bu	Hr	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos
MARIBOR	Zasebni gozdovi	40.000	0	675	3.925	200	10.450	2.980	21.105	1510	80.845
	Državni gozdovi	8.600	0	0	2.750	0	700	8.950	14.195	150	35.345
	SKUPAJ MARIBOR	48.600	0	675	6.675	200	11.150	11.930	35.300	1.660	116.190
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	1.350	0	100	450	0	100	21.185	31.420	17.820	72.425
	Državni gozdovi	0	600	0	500	0	0	41.700	18.900	4.220	65.920
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	2100	4.150	0	6.250
	SKUPAJ M. SOBOTA	1.350	600	100	950	0	100	64.985	54.470	22.040	144.595
SEŽANA	Zasebni gozdovi	4.100	0	0	500	0	11.950	700	7.600	0	24.850
	Državni gozdovi	0	0	2.000	0	0	0	0	0	0	2.000
	SKUPAJ SEŽANA	4.100	0	2.000	500	0	11.950	700	7.600	0	26.850
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	244.075	1.225	2.225	15.825	1245	69.660	38.545	144.590	20.640	538.030
	Državni gozdovi	96.185	3160	2.205	8.250	50	136.785	51.000	43.680	4.455	345.770
	Občinski gozdovi	800	0	0	80	0	400	2100	5.950	0	9.330
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	341.060	4.385	4.430	24.155	1295	206.845	91.645	194.220	25.095	893.130

SEME

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Bori	Bu	Pl. lis.	O. lis.	SKUPAJ
		kg	kg	kg	kg	kg	kg
TOLMIN	Zasebni gozdovi			30			30
	SKUPAJ TOLMIN			30			30
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	40			88	17	145
	SKUPAJ LJUBLJANA	40			88	17	145
SEŽANA	Zasebni gozdovi		147		104	34	285
	Državni gozdovi		7		5	2	14
	SKUPAJ SEŽANA		154		109	35	299
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	40	147	30	192	51	460
	Državni gozdovi		7		5	2	14
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	40	154	30	197	53	474

Priloga 11: V letu 2009 izvedena priprava površin za naravno obnovo (POVEČANI STROŠKI POSEKA – nto m³) v ujmah in požarih poškodovanih gozdov, po GGO in oblikah lastništev

SKUPAJ

GGO	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
TOLMIN	0	9.330	0	9.330
BLED	2.069	3.982	0	6.051
LJUBLJANA	38.450	0	134	38.584
BREŽICE	7.411	9.085	0	16.496
CELJE	4.017	0	0	4.017
NAZARJE	13.577	0	0	13.577
MARIBOR	3.457	3.474	0	6.931
MURSKA SOBOTA	1.880	1.315	0	3.195
SEŽANA	1.412	0	0	1.412
SKUPAJ	72.273	27.186	134	99.592

Načrt sanacije 2008

GGO	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
TOLMIN		9.330		9.330
BLED	2.041	3.982		6.023
LJUBLJANA	38.450		134	38.584
BREŽICE	7.411	9.085		16.496
CELJE	4.017			4.017
NAZARJE	13.074			13.074
MARIBOR	2.797	3.474		6.271
MURSKA SOBOTA	1.880	1.315		3.195
SKUPAJ	69.670	27.186	134	96.990

Priloga 12: Opravljena dela v letu 2009 gradnje, priprave oz. rekonstrukcije gozdnih prometnic po Načrtu sanacije 2008 po GGO, vrstah del in oblikah lastništev

GGO	UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	SKUPAJ
TOLMIN	Gradnja – rekonstrukcija gozdnih cest	km	0,00	1,00	1,00
	Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	0,00	2,31	2,31
	SKUPAJ	km	0,00	3,31	3,31
BLED	Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	0,16	2,81	2,97
LJUBLJANA	Gradnja – rekonstrukcija gozdnih cest	km	0,41	0,00	0,41
	Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	27,95	0,18	28,13
	SKUPAJ	km	28,36	0,18	28,54
BREŽICE	Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	0,38	0,00	0,38
NAZARJE	Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	0,70	0,00	0,70
MURSKA SOBOTA	Gradnja – rekonstrukcija gozdnih cest	km	6,26	0,00	6,26
SKUPAJ	Gradnja – rekonstrukcija gozdnih cest	km	6,67	1,00	7,67
	Gradnja/priprava – rekonstrukcija gozdnih vlak	km	29,19	5,30	34,49
	SKUPAJ	km	35,86	6,30	42,16

Priloga 13: Število gozdnih semenskih objektov za uporabo v gozdarstvu, na dan 01.01.2010 po drevesnih vrstah, provenienčnih območjih in kategorijah

DREVESNA VRSTA	PROVENIENCA	KATEGORIJA			SKUPAJ
		IZBRAN	KVALIFI- CIRAN	ZNANO POREKLO	
Abies alba	Alpska	4			4
	Pohorska			1	1
	Predalpska	1			1
	Preddinarska	2			2
	Dinarska	8		3	11
Skupaj Abies alba		15		4	19
Picea abies	Alpska	12		2	14
	Pohorska	5			5
	Predalpska	2			2
	Preddinarska	1			1
	Dinarska	7		3	10
Skupaj Picea abies		27		5	32
Pinus sylvestris	Alpska	2			2
	Pohorska	1			1
	Predpanonska			1	1
	Predalpska	1			1
	Preddinarska	1			1
Skupaj Pinus sylvestris		5		1	6
Pinus nigra	Predpanonska	2			2
	Submediteranska	3		1	4
Skupaj Pinus nigra		5		1	6
Larix decidua	Alpska	6			6
	Pohorska	1			1
	Predpanonska	1			1
	Predalpska			1	1
	Preddinarska			1	1
	Dinarska	1			1
Skupaj Larix decidua		9		2	11
Abies cephalonica	Slovenija			1	1
Pinus halepensis	Slovenija	1			1
Pseudotsuga menziesii	Slovenija	2		1	3
Fagus sylvatica	Alpska	4			4
	Pohorska	1			1
	Predpanonska	4		3	7
	Predalpska	3			3
	Preddinarska	3		2	5
	Dinarska	3		3	6
	Submediteranska	2			2
Skupaj Fagus sylvatica		20		8	28
Quercus petraea	Pohorska			1	1
	Predpanonska	3			3
	Predalpska	1			1
	Submediteranska	2			2
Skupaj Quercus petraea		6		1	7
Quercus robur	Predpanonska	6		2	8
	Predalpska			1	1
	Preddinarska			1	1
Skupaj Quercus robur		6		4	10
Acer pseudoplatanus	Slovenija	10		10	20
Alnus glutinosa	Slovenija	3	1		4
Carpinus betulus	Slovenija	1		3	4
Castanea sativa	Slovenija			2	2
Fraxinus angustifolia	Slovenija	1		1	2
Fraxinus excelsior	Slovenija	11		3	14

DREVESNA VRSTA	PROVENIENCA	KATEGORIJA			SKUPAJ
		IZBRAN	KVALIFI-CIRAN	ZNANO POREKLO	
Juglans regia	Slovenija			1	1
Malus sylvestris	Slovenija			1	1
Prunus avium	Slovenija	3		6	9
Pyrus pyraeaster	Slovenija	1		1	2
Quercus cerris	Slovenija	1			1
Sorbus aria	Slovenija			1	1
Sorbus aucuparia	Slovenija	2			2
Sorbus domestica	Slovenija			2	2
Sorbus torminalis	Slovenija	3			3
Tilia cordata	Slovenija	2			2
Tilia platyphyllos	Slovenija	1		1	2
Ulmus glabra	Slovenija	2		1	3
SKUPAJ		137	1	61	199

Priloga 14: Izdana potrdila o izvoru gozdnega reprodukcijskega materiala in količina pridobljenega GRM po drevesnih vrstah, številkah potrdil* ter namenu uporabe GRM-a

DREVESNA VRSTA (botanično ime)	ŠTEVILKA POTRDILA*	ENOTA MERE	NAMEN UPORABE	
			Za uporabo v gozdarstvu	Ni za uporabo v gozdarstvu
Abies alba	09/04/009	kg (storži)	2.810	
Picea abies	09/02/002	kg (storži)	2.070	
	09/11/002	kg (storži)	235	
	09/11/003	kg (storži)	285	
	09/12/002	kg (storži)	505	
	09/11/004	kg (storži)	128	
Larix decidua	09/11/004	kg (storži)	128	
Fagus sylvatica	09/09/001	kos (puljenke)	21.100	
	09/04/011	kg	660	
	09/12/003	kg	35	
Acer platanoides	09/04/010	kg		81
Acer pseudoplatanus	09/04/012	kg	410	
	09/11/001	kg	48	
Alnus glutinosa	09/13/001	kg	11	
Betula pendula	09/04/006	kg		200
Carpinus betulus	09/04/008	kg		2.500
Castanea sativa	09/04/007	kg		6.000
Juglans regia	09/07/005	kg		200
Prunus avium	09/04/004	kg	5.300	
	09/04/005	kg		4.100
	09/09/002	kg (plodovi)	75	
Pyrus pyraeaster	09/07/002	kg (plodovi)		300
Quercus petraea	09/07/008	kg	505	
	09/12/001	kg	130	
Quercus robur	09/12/004	kg	120	
	09/13/002	kg	1.600	
Quercus rubra	09/07/004	kg		83
	09/07/007	kg		50
Robinia pseudoac.	09/04/003	kg		30
Sorbus aucuparia	09/02/001	kg (plodovi)		150
	09/09/003	kg (plodovi)	0,5	
Sorbus domestica	09/07/003	kg (plodovi)		350
Sorbus torminalis	09/07/001	kg (plodovi)		100
Tilia cordata	09/04/002	kg		50
Tilia platyphyllos	09/04/001	kg		450
	09/07/006	kg		180

* ŠTEVILKA POTRDILA: LETO/OE/ZAP.ŠT.

Priloga 15: Pregled semenskega obroda v letu 2009 po drevesnih vrstah in GGO

Drevesna vrsta	GGO														
	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	
<i>Picea abies</i>	3	3	3	3		3				4	3	3			
<i>Abies alba</i>		3	3	2	3	2						2			
<i>Larix decidua</i>											3				
<i>Pinus nigra</i>														2	
<i>Fagus sylvatica</i>	3	3	2	3	3	3				3		2	2	2	
<i>Acer pseudoplatanus</i>			3	3	3			2		3	3			2	
<i>Acer platanoides</i>				3											
<i>Quercus petraea</i>	3		2	2			3					2	4		
<i>Quercus robur</i>				2		2	2					2	4		
<i>Quercus rubra</i>							2								
<i>Quercus cerris</i>						2								2	
<i>Castanea sativa</i>			4	3			3								
<i>Prunus avium</i>				3					3						
<i>Tilia platyphyllos</i>				3			2								
<i>Tilia cordata</i>				3											
<i>Fraxinus excelsior</i>													4		
<i>Malus sylvestris</i>									3						
<i>Pyrus pyraeaster</i>							2		3						
<i>Sorbus aucuparia</i>		4	4						2						
<i>Sorbus domestica</i>							2								
<i>Sorbus torminalis</i>							2								
<i>Robinia pseudoacacia</i>				3											
<i>Juglans regia</i>							2		3						
<i>Betula pendula</i>				3											
<i>Carpinus betulus</i>				3											
<i>Alnus glutinosa</i>													2		
<i>Cornus sp.</i>		4	4												

Legenda:

4 - masovni:	Plodovi prisotni na večini dominantnih, pogosto tudi ostalem drevju z relativno sproščeno krošnjo; pomemben del krošenj obtežen s plodovi
3 - močan:	Plodovi prisotni na več kot 40% dreves s sproščenimi krošnjami; plodovi prisotni na več kot 40% plodonosnih vej; število plodov primerno za pridobivanje semena
2 - slab:	Plodovi prisotni na ca 10 - 40% dreves, število plodonosnih vej in število plodov nepomembno za pridobivanje semena
PRAZNO	Ni podatka oziroma ni obroda (le tu pa tam opazni posamezni plodovi na posameznem drevesu, ali pa plodov sploh ni).

Priloga 16: Sanitarni posek v letu 2009 po vzrokih poseka in GGO - v m³

VZROK POSEKA	DR. V.	SANITARNI POSEK PO OBMOČNIH ENOTAH (v bto m ³)													
		TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE
Žuželke	Igl.	8.708	74.217	15.963	31.455	19.398	39.415	8.573	3.092	5.352	18.756	18.092	11.234	1.212	282
	List.	45		127	247		34	76	115	67	0	21	115	191	6
	Sk.	8.753	74.217	16.091	31.701	19.398	39.448	8.649	3.208	5.418	18.756	18.113	11.349	1.403	288
Bolezni, glive	Igl.	3.489	7.237	3.811	15.772	8.676	538	3.963	1.273	2.559	6.507	12.169	6.653	707	4.377
	List.	1.558	138	1.904	9.476	2.671	2.003	11.551	7.345	3.443	943	367	14.188	7.501	1.154
	Sk.	5.047	7.375	5.715	25.248	11.347	2.541	15.514	8.618	6.001	7.450	12.536	20.840	8.208	5.531
Divjad	Igl.	1		648	262	214	2.243	147		24	352	575	1.159	1	1
	List.	16			7	6	4			22			4		
	Sk.	17		648	269	220	2.247	147		46	352	575	1.163	1	1
Veter	Igl.	5.428	7.623	6.740	46.665	3.437	2.984	1.249	8.333	3.172	32.127	17.110	11.302	2.653	240
	List.	6.313	991	716	31.978	345	356	1.020	22.391	11.012	3.943	1.401	13.121	19.658	102
	Sk.	11.741	8.614	7.456	78.642	3.782	3.340	2.269	30.724	14.184	36.070	18.511	24.423	22.311	342
Sneg	Igl.	299	48.439	469	759	705	268	1.947	477	1.492	2.896	17.339	11.105	8.439	37
	List.	153	2.954	120	481	169	127	353	234	664	86	602	7.984	2.842	27
	Sk.	452	51.393	589	1.240	874	395	2.300	711	2.155	2.983	17.942	19.089	11.282	64
Žled	Igl.	69		513	89	39	52				207		668		81
	List.	52		499	487		187		10		23		1		82
	Sk.	120		1.013	576	39	239		10		230		669		164
Plaz, usad	Igl.	214	491	997	79	7			18	116	602	468	53		
	List.	245	59	149	135	2	30		303	221	66	51	198	46	
	Sk.	459	550	1.146	215	9	30		321	337	668	518	251	46	
Požar	Igl.			11	24				0						319
	List.			4	26	2	1	1	17						253
	Sk.			14	51	2	1	1	17						572
Imisija (lokalna)	Igl.	1.171	2.096	80			6	45		7	69	1.235	19		
	List.	18			4		2	13		2		23			
	Sk.	1.189	2.096	80	4		9	58		9	69	1.258	19		
Delo v gozdu	Igl.	2.179	1.015	2.229	650	4.698	6.548	2.197	350	709	4.309	10.752	2.720	70	
	List.	1.390	273	219	419	2.762	4.801	2.183	871	142	220	686	396	631	
	Sk.	3.568	1.288	2.449	1.070	7.460	11.349	4.380	1.220	851	4.529	11.437	3.116	701	
Drugo	Igl.	996	2.006	747	1.309	20.764	23.618	3.689	705	94	239	2.262	7.888	2.614	
	List.	1.269	750	37	917	196	1.599	377	3.797	189	40	71	4.499	3.599	
	Sk.	2.265	2.756	784	2.227	20.961	25.217	4.066	4.502	283	279	2.334	12.387	6.213	
SKUPAJ	Igl.	22.553	143.123	32.208	97.065	57.939	75.673	21.810	14.249	13.524	66.066	80.001	52.800	15.696	5.337
	List.	11.059	5.165	3.777	44.178	6.154	9.143	15.574	35.083	15.761	5.321	3.222	40.506	34.468	1.625
	Sk.	33.612	148.288	35.984	141.243	64.093	84.816	37.384	49.332	29.286	71.388	83.223	93.305	50.164	6.962

Priloga 17: Pregled v letu 2009 opravljenih del za zatiranje podlubnikov po GGO

VRSTA DELA	En. ur	GOZDNOGOSPODARSKO OBMOČJE														SKU.
		TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	
		Kontrolno – lovne nastave SKUPAJ	kos		116	10			100	58	30	18	21			
	ur		116	24			199	156	90	41	49				19	694
Kontrolno – lovne pasti SKUPAJ	kos	267	270	283	557	196	424	607	443	329	460	685	398	166	18	5.103
	ur	2.270	2.295	2.406	4.735	1.666	3.604	5.160	3.766	2.797	3.910	5.823	3.383	1.411	153	43.376
Izdelava lubadark (preventivna dela) SKUPAJ	ur	64	165	0	261	94	354	411	119	252	141	16	0	37	0	1.914
Vzpostavljanje gozdne higiene	ur	0	2.484	0	0	70	0	116	210	20	0	501	0	0	0	3.401
Druga zaščitna dela	ur	0	152	0	0	80	0	0	0	0	0	0	16	0	0	248
Druga dela SKUPAJ	ur	0	2.636	0	0	150	0	116	210	20	0	501	16	0	0	3.649
SKUPAJ	ur	2.334	5.212	2.430	4.996	1.910	4.157	5.843	4.185	3.110	4.100	6.340	3.399	1.448	172	49.633

Priloga 18: Pregled v letu 2009 opravljenih del varstva pred rastlinojedo parkljasto divjadjo po GGO

UKREP	En.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE
Premazi vršičkov	ha	54,00	58,99	165,77	33,51	60,48	150,99	5,46	0,00	3,10	39,60	10,02	50,75	5,52	0,20
	ura	718	769	2.206	427	738	1.849	64	0	38	565	107	621	73	3
Izdelava količkov	kos	200	1.580	125	1.350	0	350	210	0	13.900	1.140	11.170	5.000	5.000	0
	ura	8	63	5	54	0	16	8	0	556	46	447	200	200	0
Zaščita s količenjem	kos	0	600	1.175	450	0	0	0	0	6.250	1.300	4.460	12.675	700	0
	ura	0	64	108	49	0	0	0	0	571	146	363	1.083	68	0
Zaščita s tulci	kos	900	953	9.142	5.289	2.300	220	5.465	6.425	7.850	17.680	14.620	29.050	23.590	1.000
	ura	254	289	1.992	1.102	280	30	1.040	1.189	2.360	3.339	2.606	4.580	2.399	180
Zaščita pred lupljenjem	kos	0	450	90	0	0	0	0	0	0	785	557	1.520	3.300	0
	ura	0	23	5	0	0	0	0	0	0	40	28	63	131	0
Zaščita z ograjonova	m	1.320	0	0	550	250	1.555	0	3.204	1.020	2.140	2.740	3.940	2.588	655
	ura	1.012	0	0	429	250	1.272	0	2.208	1.020	2.140	1.845	2.937	1.179	655
Vzdrževanje tulcev	kos	0	345	3.730	100	700	4.005	1.260	2.610	750	345	2.470	4.060	1.275	0
	ura	0	14	150	5	37	371	52	122	46	14	125	181	67	0
Zaščita z ograjovzdrž.	m	244	1.320	250	850	11.290	12.530	600	2.850	1.630	200	5.960	2.335	1.255	4.550
	ura	24	147	20	80	1.358	969	80	301	216	16	719	260	120	603
Obžetev tulcev	kos	0	320	2.645	0	0	2.320	5.051	0	7.060	0	2.400	23.800	6.650	0
	ura	0	6	42	0	0	47	79	0	126	0	48	439	117	0
Odstranjevanje tulcev	kos	0	50	1.380	200	0	760	0	500	600	950	2.260	0	300	0
	ura	0	2	55	8	0	27	0	20	24	33	73	0	10	0
Odstranjevanje ograj	m	0	0	450	1.410	1.200	800	0	600	0	1.319	910	400	0	1.225
	ura	0	0	132	363	400	200	0	190	0	423	182	80	0	404
SKUPAJ	ura	2.016	1.377	4.715	2.517	3.063	4.781	1.323	4.030	4.957	6.762	6.543	10.444	4.364	1.845

Priloga 19: Pregled v letu 2009 opravljenih del varstva pred gozdnimi požari po GGO

UKREP	Enota	TO	PO	MB	SE	SKUPAJ
Protipožarne preseke novogradnje	km				9,67	9,67
	ura				4.806	4.806
Protipožarne preseke vzdrževanje	km	7,80	4,84	0,90	163,21	176,75
	ura	1.393	1.526	60	10.763	13.742
Protipožarni zidovi – novogradnje	m				385	385
	ura				770	770
Protipožarni zidovi – vzdrževanje	m				1.200	1.200
	ura				240	240
Protipožarne steze - vzdrževanje	m			1.500		1.500
	ura			60		60
Vzdrževanje opozorilnih PP tabel	kos				47	47
	ura				47	47
Postavitev opozorilnih PP tabel	kos	8			73	81
	ura	32			249	281
SKUPAJ	ura	1.425	1.526	120	16.875	19.946

Priloga 19a: Število požarov in opožarjena površina v letu 2009, po GGO

OE		TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKUP.
A. Število požarov (skupaj)	število	3	1	1	2	3	0	1	2	13	0	1	3	1	91	122
B. Opožarjena površina po vrsti površine	hektarjev	2,97	2,00	0,15	3,30	11,05	0,00	1,15	24,12	7,03	0,00	0,40	0,75	0,05	148,23	201,20
1. Gozdovi in grmišča		0,47	2,00	0,15	1,70	1,40	0,00	1,15	23,50	7,03	0,00	0,40	0,60	0,00	76,33	114,73
1.1. Visoki gozd		0,47	2,00	0,00	1,70	0,00	0,00	0,00	23,50	7,02	0,00	0,40	0,50	0,00	55,07	90,66
1.1.1. Gozdovi iglavcev		0,47			1,70		0,00			0,02	0,00		0,20		29,17	31,56
1.1.2. Gozdovi listavcev							0,00			4,28	0,00		0,00		16,98	23,26
1.1.3. Mešani gozdovi			2,00				0,00			2,72	0,00	0,40	0,30		8,92	35,84
1.2. Panjevci							0,00			0,00	0,00		0,00		6,10	6,10
1.3. Grmišča, grmičav gozd				0,15		1,40	0,00	1,15		0,01	0,00		0,10		15,16	17,97
2. Druge površine		2,50			1,60	9,65	0,00		0,62	0,00	0,00		0,15	0,05	71,90	86,47
C. Opožarjene površine po vrsti lastništva		hektarjev	2,97	2,00	0,15	3,30	11,05	0,00	1,15	24,12	7,03	0,00	0,40	0,75	0,05	148,23
1. Javna last		0,37	0,00	0,00	0,00	9,00	0,00	0,00	17,70	2,86	0,00	0,00	0,00	0,00	16,05	45,98
1.1. Gozdovi in grmišča		0,37				0,00			17,70	2,86	0,00	0,00		11,83	32,76	
1.2. Druge površine					9,00	0,00			0,00	0,00		0,00		4,22	13,22	
2. Privatna last		2,60	2,00	0,15	3,30	2,05	0,00	1,15	6,42	4,17	0,00	0,40	0,75	0,05	132,18	155,22
2.1. Gozdovi in grmišča		0,10	2,00	0,15	3,30	1,40	0,00	1,15	5,80	4,12	0,00	0,40	0,75		64,50	83,67
2.2. Druge površine		2,50				0,65	0,00		0,62	0,05	0,00	0,00	0,05	67,68	71,55	
Delež na število požarov		2,5%	0,8%	0,8%	1,6%	2,5%	0,0%	0,8%	1,6%	10,7%	0,0%	0,8%	2,5%	0,8%	74,6%	100,0%
Delež na opožarjeno površino		1,7%	1,1%	0,1%	1,6%	5,5%	0,0%	0,6%	12,0%	3,5%	0,0%	0,2%	0,4%	0,0%	73,7%	100,0%

Priloga 19b: Vzroki požarov po številu v letu 2009, po GGO

OE	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Sku.
A. Vsi požari skupaj	3	1	1	2	3		1	2	13		1	3	1	91	122
1. Znani vzroki, od tega:	2	1	1	0	3		1	1	11		1	1	1	60	83
1.1. Človek	0	1	1	0	3		1	1	11		1	1	1	54	75
1.1.1. Namerni požig									0			0		12	12
1.1.2. Nepazljivost		1	1		3		1	1	11		1	1	1	42	62
1.2. Naravni vzroki (strela)	2								0			0		6	8
2. Neznani vzroki	1			2				1	2			2		31	39
B. Dodatna razčlenitev požarov zaradi nepazljivosti	0	1	1	0	3		1	1	11		1	1	1	42	63
1. Kmetijska opravila					1			1	10		1	1		13	27
2. Gozdarska opravila			1				1		0			0		2	2
3. Industrijska dejavnost									0			0		0	0
4. Komunikacije (vlaki, el. vodi,...)									0			0		25	25
5. Obiskovalci gozda (turisti, otroci, ipd.)		1			1				1			0		2	5
6. Drugo (vojska, ipd.)					1				0			0	1	2	4

Priloga 19c: Vzroki požarov po površini v letu 2009, po GGO

OE	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKUP.
A. Vsi požari skupaj	2,97	2,00	0,15	3,30	11,05		1,15	24,12	7,03		0,40	0,75	0,05	148,23	201,20
1. Znani vzroki, od tega:	0,37	2,00	0,15	0,00	11,05		1,15	2,00	6,96		0,40	0,30	0,05	127,25	151,68
1.1. Človek	0,00	2,00	0,15	0,00	11,05		1,15	2,00	6,96		0,40	0,30	0,05	83,74	107,80
1.1.1. Namerni požig									0,00			0,00		2,00	2,00
1.1.2. Nepazljivost		2,00	0,15		11,05		1,15	2,00	6,96		0,40	0,30	0,05	81,74	103,80
1.2. Naravni vzroki (strela)	0,37								0,00			0,00		43,51	43,88
2. Neznani vzroki	2,60			3,30				22,12	0,07			0,45		20,98	49,52
B. Dodatna razčlenitev požarov zaradi nepazljivosti		2,00	0,15	0,00	11,05		1,15	2,00	6,96		0,40	0,30	0,05	81,74	105,80
1. Kmetovalska opravila					1,80			2,00	5,61		0,40	0,30		19,86	29,97
2. Gozdarska opravila			0,15				1,15		0,00			0,00		1,30	1,30
3. Industrijska dejavnost									0,00			0,00		0,00	0,00
4. Komunikacije (vlaki, el. vodi,...)									0,00			0,00		61,74	61,74
5. Obiskovalci gozda (turisti, otroci idr)		2,00			0,25				1,35			0,00		0,06	3,66
6. Drugo (vojska, ipd.)					9,00				0,00			0,00	0,05	0,08	9,13

Priloga 20: Pregled porabe delovnih ur, namenjenih varstvu gozdov, v I. 2009, po sklopih del

VRSTA DELA	En.	GOZDNOGOSPODARSKO OBMOČJE														SKUPAJ
		TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	
Varstvo pred divjadjo	ur	2.016	1.377	4.715	2.517	3.063	4.781	1.323	4.030	4.957	6.762	6.543	10.444	4.364	1.845	58.737
Varstvo pred požari	ur	1.425				1.526							120		16.875	19.946
Varstvo pred podlubniki	ur	2.334	5.212	2.430	4.996	1.910	4.157	5.843	4.185	3.110	4.100	6.340	3.399	1.448	172	49.633
Druga varstvena dela	ur	1	2	26	1.518	1.026	1.312	237	594	116		176	200	507		5.715
SKUPAJ	ur	5.776	6.591	7.171	9.031	7.525	10.250	7.403	8.809	8.183	10.862	13.059	14.163	6.319	18.892	134.031

Priloga 21: Porabljeni tulci za zaščito pred divjadjo v letu 2009, po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
PO 1,2 m kos	Zasebni gozdovi	200	680	4.900	1.624	0	0	0	0	0	0	0	0	2.375	300	10.079
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300	0	0	300
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.500	0	3.500
Skupaj PO 1,2 m		200	680	4.900	1.624	0	0	0	0	0	0	0	300	5.875	300	13.879
PO 1,8 m kos	Zasebni gozdovi	0	0	400	450	0	0	0	0	0	0	0	450	250	0	1.550
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj PO 1,8 m		0	0	400	450	0	0	0	0	0	0	0	450	250	0	1.550
FM 1,2 m kos	Zasebni gozdovi	650	158	1.085	300	0	0	0	0	6.475	16.710	6.325	12.352	3.150	0	47.205
	Državni gozdovi	0	0	0	25	0	0	150	0	0	0	250	4.570	480	0	5.475
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	200	0	200
Skupaj FM 1,2 m		650	158	1.085	325	0	0	150	0	6.475	16.710	6.575	16.922	3.830	0	52.880
FM 1,5 m kos	Zasebni gozdovi	0	0	625	150	1.650	0	0	0	1.325	0	0	200	10.200	0	14.150
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	700	2.340	0	3.040
Skupaj FM 1,5 m		0	0	625	150	1.650	0	0	0	1.325	0	0	900	12.540	0	17.190
GM 1,5 m kos	Zasebni gozdovi	0	85	1.180	1.340	650	0	5.095	6.125	0	1.020	2.497	6.245	825	500	25.562
	Državni gozdovi	0	0	540	1.350	0	0	120	300	0	0	3.600	4.175	120	0	10.205
	Občinski gozdovi	0	0	50	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	150
Skupaj GM 1,5 m		0	85	1.770	2.690	650	0	5.315	6.425	0	1.020	6.097	10.420	945	500	35.917
GM 1,8 m kos	Zasebni gozdovi	50	0	375	200	0	20	0	0	0	0	250	0	0	0	895
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	50
Skupaj GM 1,8 m		50	0	375	200	0	70	0	0	0	0	250	0	0	0	945
Količki kos	Zasebni gozdovi	550	0	12.167	2.182	0	0	0	0	0	10.385	0	180	0	0	25.464
	Državni gozdovi	0	0	1.080	0	0	200	0	0	0	0	0	2.420	0	0	3.700
	Občinski gozdovi	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
Skupaj količki		550	0	13.347	2.182	0	200	0	0	0	10.385	0	2.600	0	0	29.264
Skupaj	Zasebni gozdovi	1.450	923	20.732	6.246	2.300	20	5.095	6.125	7.800	28.115	9.072	19.427	16.800	800	124.905
	Državni gozdovi	0	0	1.620	1.375	0	250	270	300	0	0	3.850	12.165	2.940	0	22.780
	Občinski gozdovi	0	0	150	0	0	0	100	0	0	0	0	0	3.700	0	3.940
Skupaj vsi gozdovi		1.450	923	22.502	7.621	2.300	270	5.465	6.425	7.800	28.115	12.922	31.592	23.440	800	151.625

Opomba: Vključno z materiali za vzdrževanje zaščite pred divjadjo.

Priloga 21a: Vrednost porabljenih tulcev za zaščito pred divjadjo v letu 2009 po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
PO 1,2 m EUR	Zasebni gozdovi	200	996	5.157	1.622	0	0	0	0	0	0	0	0	2.552	341	10.869
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	439	0	0	439
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.471	0	4.471
Skupaj PO 1,2 m		200	996	5.157	1.622	0	0	0	0	0	0	0	439	7.023	341	15.779
PO 1,8 m EUR	Zasebni gozdovi	0	0	792	1.042	0	0	0	0	0	0	0	835	495	0	3.165
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj PO 1,8 m		0	0	792	1.042	0	0	0	0	0	0	0	835	495	0	3.165
FM 1,2 m EUR	Zasebni gozdovi	466	119	787	227	0	0	0	0	4.895	12.443	4.772	9.074	2.268	0	35.051
	Državni gozdovi	0	0	0	19	0	0	113	0	0	0	190	3.456	363	0	4.141
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	144	0	144
Skupaj FM 1,2 m		466	119	787	246	0	0	113	0	4.895	12.443	4.962	12.529	2.775	0	39.336
FM 1,5 m EUR	Zasebni gozdovi	0	0	607	144	1.592	0	0	0	1.288	0	0	192	9.896	0	13.718
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	680	2.274	0	2.955
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj FM 1,5 m		0	0	607	144	1.592	0	0	0	1.288	0	0	872	12.170	0	16.673
GM 1,5 m EUR	Zasebni gozdovi	0	143	2.002	2.304	1.096	0	8.621	10.456	0	1.718	3.959	10.576	1.406	844	43.125
	Državni gozdovi	0	0	907	2.268	0	0	202	504	0	0	6.048	7.014	202	0	17.144
	Občinski gozdovi	0	0	84	0	0	0	162	0	0	0	0	0	0	0	246
Skupaj GM 1,5 m		0	143	2.993	4.572	1.096	0	8.985	10.960	0	1.718	10.007	17.590	1.607	844	60.515
GM 1,8 m EUR	Zasebni gozdovi	107	0	803	395	0	40	0	0	0	0	537	0	0	0	1.882
	Državni gozdovi	0	0	0	0	0	107	0	0	0	0	0	0	0	0	107
	Občinski gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj GM 1,8 m		107	0	803	395	0	147	0	0	0	0	537	0	0	0	1.989
Količki EUR	Zasebni gozdovi	371	0	8.360	1.486	0	0	0	0	0	6.934	0	121	0	0	17.273
	Državni gozdovi	0	0	765	0	0	142	0	0	0	0	0	1.653	0	0	2.559
	Občinski gozdovi	0	0	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	71
Skupaj količki		371	0	9.196	1.486	0	142	0	0	0	6.934	0	1.774	0	0	19.902
Skupaj EUR	Zasebni gozdovi	1.145	1.258	18.509	7.220	2.687	40	8.621	10.456	6.183	21.095	9.268	20.798	16.616	1.185	125.082
	Državni gozdovi	0	0	1.672	2.287	0	249	315	504	0	0	6.238	13.242	2.839	0	27.356
	Občinski gozdovi	0	0	155	0	0	0	162	0	0	0	0	0	4.615	0	4.921
Skupaj vsi gozdovi		1.145	1.257	20.336	9.507	2.687	289	9.098	10.960	6.183	21.095	15.506	34.040	24.071	1.185	157.359

Opomba: Vključno z materiali za vzdrževanje zaščite pred divjadjo.

Priloga 22: Porabljena žična ograja za zaščito pred divjadjo v letu 2009, po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Ograja 2,0 m	Zasebni gozdovi				590	250	475		2.030		2.140	1.585	2.900	1.030	700	11.700
	Državni gozdovi	1.320					1.120		1.211	1.070		1.040	1.040	1.558		8.359
Skupaj ograja 2,0 m		1.320			590	250	1.595		3.241	1.070	2.140	2.625	3.940	2.588	700	20.059

Opomba: Vključno z materiali za vzdrževanje zaščite pred divjadjo.

Priloga 22a: Vrednost porabljenih žičnih ograj za zaščito pred divjadjo in materialov za postavitve, v letu 2009, po GGO (v EUR)

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Ograja in materiali	Zasebni gozdovi		39		1.081	388	901		2.849		3.522	2.314	4.747	1.499	1.238	18.577
	Državni gozdovi	1.985					1.867		1.585	1.746		1.518	1.518	2.300		12.520
Skupaj		1.985	39		1.081	388	2.768		4.434	1.746	3.522	3.832	6.265	3.800	1.238	31.098

Opomba: Vključno z materiali za vzdrževanje zaščite pred divjadjo.

Priloga 23: Porabljen zaščita za zaščito pred objedanjem in lupljenjem v letu 2009, po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Zaščita debel	Zaščitni premaz za debela (kg)	Zasebni gozdovi		180	17							240		108	60	605
	Zaščitni trakovi (m)	Zasebni gozdovi											2.800			2.800
		Državni gozdovi													400	400
		Skupaj trakovi											2.800		400	3.200
Zaščitni premaz vršičkov kg	Zasebni gozdovi	289	393	1.760	366	804	704	57		70	537	1	480	160	7	5.628
	Državni gozdovi	565	339	144	109	75	2.049	78				42	189	98		3.687
	Občinski gozdovi				3											3
Skupaj zaščitni premaz vršičkov		854	732	1.907	475	879	2.753	135		70	537	43	669	258	7	9.318

Priloga 23a: Vrednost porabljenih zaščitnih sredstev za zaščito pred objedanjem in lupljenjem v letu 2009, po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Zaščita debel EUR	Zaščitni premaz za debela	Zasebni gozdovi		1.285	124							1.829		823	428	4.489
	Zaščitni trakovi	Zasebni gozdovi											382			382
		Državni gozdovi													55	55
		Skupaj trakovi											382		55	436
Skupaj zaščita debel			1.285	124							1.829	382	823	483		4.925
Zaščitni premaz vršičkov EUR	Zasebni gozdovi	1.525	1.988	9.262	1.867	4.192	3.664	315		353	2.784	5	2.451	806	21	29.232
	Državni gozdovi	3.005	1.801	766	577	391	10.405	415				217	975	494		19.047
	Občinski gozdovi				15											15
Skupaj zaščitni premaz vršičkov		4.530	3.789	10.043	2.444	4.584	14.069	730		353	2.784	222	3.426	1.301	21	48.294
SKUPAJ EUR	Zasebni gozdovi	1.525	3.273	9.386	1.867	4.192	3.664	315		353	4.612	387	3.273	1.235	21	34.103
	Državni gozdovi	3.005	1.801	766	577	391	10.405	415				217	975	549		19.102
	Občinski gozdovi				15											15
	SKUPAJ	4.530	5.074	10.167	2.444	4.584	14.069	730	0	353	4.612	604	4.249	1.784	21	53.220

Priloga 24: Porabljene feromonske vabe za smrekove podlubnike v letu 2009, po GGO

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Insekticid [l]			1												1
Feromoni VSL [kos]	387	1.008	599	1.418	443	588	1.114	1.095	942	1.294	1.432	752	392	50	11.514
Feromoni MSL [kos]	354	1.019	341	1.232	416	582	991	1.111	886	1.191	1.503	693	392	50	10.761

Priloga 24a: Vrednost porabljenih feromonskih vab za smrekove podlubnike v letu 2009, po GGO

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Insekticid [EUR]			32												32
Feromoni VSL [EUR]	3.460	9.013	5.380	12.702	3.966	5.257	9.959	9.789	8.421	11.568	12.802	6.726	3.509	449	103.003
Feromoni MSL	4.758	13.696	4.597	16.596	5.597	7.822	13.319	14.932	11.908	16.007	20.200	9.317	5.278	674	144.701
Skupaj	8.218	22.709	10.008	29.298	9.563	13.079	23.278	24.721	20.329	27.575	33.002	16.043	8.787	1.124	247.735

Priloga 25: Porabljeni drugi materiali za varstvo gozdov v letu 2009, po GGO

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Požarne table [kos]	8													82	90
Drogovi za opoz. tab. [kos]														63	63

Priloga 25a: Vrednost porabljenih drugih materialov za varstvo gozdov v letu 2009, po GGO

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
Požarne table [EUR]	263													3.646	3.909
Drogovi za opoz. tab. [EUR]														1.104	1.104
Skupaj	263													4.750	5.013

Priloga 26: Vrednost v letu 2009 porabljenih materialov, po GGO in v deležu po GGO

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Skupaj EUR	16.140	29.090	40.511	42.330	17.222	30.381	33.106	40.116	28.612	56.804	52.945	60.597	38.441	8.318	494.612
Delež %	3,3	5,9	8,2	8,6	3,5	6,1	6,7	8,1	5,8	11,5	10,7	12,3	7,8	1,7	100,0

Priloga 27: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – zaščitni premaz debla

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
kg	84	0	36	0	0	0	0	0	0	336	12	144	168	0	780
EUR	640,08	0	274,32	0	0	0	0	0	0	2.560,32	91,44	1.097,28	1.280,16	0	5.943,60

Priloga 28: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – zaščitni premaz vršičkov

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
kg	102	700	1.850	524	930	742	30	0	72	564	20	600	308	5	6.447
EUR	543,37	3.607,63	9.729,74	2.711,52	4.778,88	3.853,70	167,63	0	364,34	2.969,21	111,76	3.086,83	1.553,94	27,94	33.506,48

Priloga 29: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – količki za zaščito sadik

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Skupaj kos	1.300	0	5.900	4.400	0	0	0	0	200	10.675	0	0	0	0	22.475
Skupaj EUR	892,80	0	4.108,80	2.889,60	0	0	0	0	115,20	7.128,60	0	0	0	0	15.135,00

Priloga 30: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – zaščitna ograja

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
m	250	250	0	550	400	850	1.000	1.800	0	2.800	2.400	3.300	700	700	15.000
EUR	581,76	727,07	0	1.051,64	743,66	1.372,18	1.608,76	3.301,86	0	4.706,35	3.506,64	5.605,94	1.813,44	1.231,70	26.251,00

Priloga 31: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – zaščitni tulci

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
PO 1,2 m	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.000	300	3.600
EUR	439,20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.392,00	439,20	5.270,40
PO 1,8 m	0	0	600	650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.250
EUR	0	0	1.389,60	1.505,40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.895,00
GM 1,5 m	0	0	700	1.018	800	0	15.000	8.300	0	1.000	3.000	5.480	0	800	36.098
EUR	0,00	0	1.176,00	2.083,48	1.344,00	0	25.200,00	17.376,00	0	1.680,00	5.040,00	11.746,08	0	1.344,00	66.989,56
GM 1,8 m	100	0	300	0	0	0	0	0	0	100	300	1.000	1.000	0	2.800
EUR	214,80	0	644,40	0	0	0	0	0	0	214,80	644,40	2.148,00	2.148,00	0	6.014,40
FM 1,2 m	500	500	200	1.700	0	0	0	0	7.000	16.965	5.500	7.400	3.000	200	42.965
EUR	378,00	378,00	151,20	1.285,20	0	0	0	0	5.292,00	16.421,94	4.158,00	5.594,40	2.268,00	151,20	36.077,94
FM 1,5 m	0	0	800	2.000	2.000	0	0	0	800	0	0	400	13.000	0	19.000
EUR	0	0	604,80	1.512,00	1.512,00	0	0	0	604,80	0	0	302,40	9.828,00	0	14.364,00
Skupaj tulcev	900	500	2.600	5.368	2.800	0	15.000	8.300	7.800	18.065	8.800	14.280	20.000	1.300	105.713
Skupaj EUR	1.032,00	378,00	3.966,00	6.386,08	2.856,00	0	25.200,00	17.376,00	5.896,80	18.316,74	9.842,40	19.790,88	18.636,00	1.934,40	131.611,30

Priloga 32: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – lepilni trak za zatiranje zapredkarice

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.500	0	0	0	2.500
EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.870,32	0	0	0	4.870,32

Priloga 33: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni oziroma dobavljeni materiali za varstvo gozdov – feromonske vabe

OE	CENT*	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj**
Pheroprax kos	15.000	400	850	200	1.170	400	400	1.050	900	350	1.250	1.350	700	350	0	9.370
EUR	134.100,00	3.592,80	7.625,40	1.797,60	10.481,40	3.576,00	3.595,20	9.435,00	8.067,60	3.133,80	11.215,80	12.133,80	6.277,20	3.145,80	0	84.077,40
Chalcooprax kos	14.215	250	600	200	350	0	550	800	700	400	1.150	1.300	650	300	0	7.250
EUR	191.049,60	3.372,00	8.078,40	2.697,60	4.716,00	0	7.418,40	10.785,60	9.429,60	5.380,80	15.496,80	17.503,20	8.755,20	4.032,00	0	97.665,60
Skupaj	29.215	650	1.450	400	1.520	400	950	1.850	1.600	750	2.400	2.650	1.350	650	0	16.620
Skupaj EUR	325.149,60	6.964,80	15.703,80	4.495,20	15.197,40	3.576,00	11.013,60	20.220,60	17.497,20	8.514,60	26.712,60	29.637,00	15.032,40	7.177,80	0	181.743,00

* Nabavljen material v letu 2009 (zaloga na Centralni enoti za spomladansko nastavitve)

** Skupaj dobavljeni material na Območne enote v letu 2009 (vključuje tudi material iz zaloge iz leta 2008)

Priloga 34: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – pasti, korita, stojala, žica

OE	CENT	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Pasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lovna korita	2	0	0	0	23	0	0	0	0	25	0	25	25	0	0	100
EUR	22,80	0	0	0	262,20	0	0	0	0	285,00	0,00	285,00	285,00	0	0	1.140,00
Stojala za pasti	35	0	0	0	5	0	0	20	0	0	20	0	20	0	0	100
EUR	1890,00	0	0	0	270,00	0	0	1080,00	0	0	1080,00	0	1080,00	0	0	5.400,00
Žica za vezanje	2000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.000
EUR	121,44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	121,44
Skupaj EUR	2.034,24	0	0	0	262,20	0	0	0	0	285,00	0	285,00	285,00	0	0	6.661,44

Priloga 35: V letu 2009 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – skupaj po GGO in v % po GGO

OE	CENT	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
EUR	327.183,84	10.654,81	20.416,50	22.574,06	28.768,44	11.954,54	16.239,48	48.276,99	38.175,06	15.175,94	63.473,82	48.344,56	45.978,33	30.461,34	3.194,04	730.871,74
%	45%	1%	3%	3%	4%	2%	2%	7%	5%	2%	9%	7%	6%	4%	0%	100%

UPORABLJENE OKRAJŠAVE V PRILOGAH

uporabljena kratica	pomen kratice
PO 1,2 m	polni zaščitni tulci 1,2 m višine
PO 1,8 m	polni zaščitni tulci 1,8 m višine
GM 1,5 m	grobo mrežasti zaščitni tulci 1,5 m višine
GM 1,8 m	grobo mrežasti zaščitni tulci 1,8 m višine

uporabljena kratica	pomen kratice
FM 1,2 m	fino mrežasti zaščitni tulci 1,2 m višine
FM 1,5 m	fino mrežasti zaščitni tulci 1,5 m višine
VSL	veliki smrekov lubadar
MSL	mali smrekov lubadar
PL	progasti lestvičar

Priloga 36: Poraba proračunskih sredstev za posamezne vrste del na področju gojenja, varstva gozdov ter na izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali po GGO in primerjava s planiranimi proračunskimi sredstvi za vlaganja v gozdove – leto 2009

(v EUR)

Postavka	Poraba/razd.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE
1411	0 - Poraba iz 2008	170,14	82,00		1.362,50	538,17	1.383,42		1.137,89		2.125,54	170,00	293,12		
	1 - Poraba iz 2009	18.359,45	9.414,87	31.235,42	41.419,40	43.998,91	14.611,39	28.903,76	23.163,27	15.180,13	31.374,08	26.245,40	49.975,59	55.972,40	26.731,51
	2 - Razdelilnik	19.000,00	10.000,00	31.236,00	41.474,00	44.000,00	15.000,00	26.000,00	26.400,00	15.126,00	32.000,00	26.300,00	50.100,00	56.000,00	27.000,00
	1 / 2 (%)	97%	94%	100%	100%	100%	97%	111%	88%	100%	98%	100%	100%	100%	99%
1441	0 - Poraba iz 2008	120,20	7.917,58	23.436,21	6.736,23	736,00	351,00		16.633,22		2.302,56	7.608,05	864,25	200,00	
	1 - Poraba iz 2009	22.738,17	10.719,89	11.187,11	40.454,77	18.120,97	13.277,60	24.993,65	35.549,33	35.352,53	26.852,58	28.086,83	32.208,42	14.982,42	8.991,02
	2 - Razdelilnik	21.427,00	10.600,00	8.900,00	38.600,00	16.600,00	13.642,00	25.000,00	19.900,00	27.800,00	25.712,00	21.400,00	24.000,00	15.000,00	7.600,00
	1 / 2 (%)	106%	101%	126%	105%	109%	97%	100%	179%	127%	104%	131%	134%	100%	118%
2248	0 - Poraba iz 2008	20,03	5.146,00	1.978,50	399,84		1.000,00		257,25			1.593,00	497,31		
	1 - Poraba iz 2009	46.224,15	44.882,00	8.154,14	196.596,34	47.915,97	20.255,82	4.950,46	62.509,60	35.435,91	98.471,86	11.663,87	45.926,72	105.748,68	32.569,89
	2 - Razdelilnik	46.450,00	53.500,00	8.200,00	200.303,00	47.700,00	16.185,00	3.600,00	61.040,00	31.548,00	91.374,00	10.900,00	42.450,00	105.573,00	38.000,00
	1 / 2 (%)	100%	84%	99%	98%	100%	125%	138%	102%	112%	108%	107%			
6326	0 - Poraba iz 2008	975,00					78,00				1.325,00	273,00	934,38		
	1 - Poraba iz 2009	11.758,50	18.622,25	24.994,89	7.419,50	16.952,25	2.519,63	3.311,50	2.868,75	1.704,88	483,00	5.556,00	1.326,00	6.398,00	42.976,69
	2 - Razdelilnik	11.200,00	24.000,00	27.200,00	7.000,00	17.000,00	4.000,00	3.500,00	3.700,00	1.615,00	1.000,00	8.300,00	7.676,00	6.000,00	43.100,00
	1 / 2 (%)	105%	78%	92%	106%	100%	63%	95%	78%	106%	48%	67%	17%	107%	100%
6327	0 - Poraba iz 2008	2.290,00	10,00	2.085,00	4.857,47	543,50	185,00		6.156,49		6.114,35	1.393,00	6.047,20		
	1 - Poraba iz 2009	2.687,26	4.719,42	23.578,20	10.237,38	6.008,13	3.782,30	5.762,72	14.417,89	12.812,10	34.048,02	21.266,22	38.797,28	27.497,50	3.000,16
	2 - Razdelilnik	3.000,00	6.752,00	23.600,00	16.970,00	6.000,00	5.000,00	9.000,00	18.600,00	11.900,00	34.160,00	22.500,00	38.900,00	27.700,00	3.000,00
	1 / 2 (%)	90%	70%	100%	60%	100%	76%	64%	78%	108%	100%	95%	100%	99%	100%
6328	0 - Poraba iz 2008				23,40				154,05				495,00		
	1 - Poraba iz 2009	8.133,55	7.474,44	4.788,45	4.826,43	8.014,77	4.459,82	1.442,39	4.345,61	2.915,00	2.636,25	8.224,29	1.571,83	2.993,04	3.168,75
	2 - Razdelilnik	8.000,00	7.500,00	4.600,00	5.673,00	8.103,00	4.460,00	1.630,00	4.000,00	2.900,00	3.000,00	8.000,00	2.000,00	3.000,00	3.000,00
	1 / 2 (%)	102%	100%	104%	85%	99%	100%	88%	109%	101%	88%	103%	79%	100%	106%
6329	0 - Poraba iz 2008														
	1 - Poraba iz 2009	2.135,25													116.717,25
	2 - Razdelilnik	2.300,00													117.263,00
	1 / 2 (%)	93%													100%

Legenda:

1411 - Obnova zasebnih gozdov

1441 - Nega v zasebnih gozdovih

2248 - Obnova gozdov na pogoriščih in obnova gozdov, poškodovanih v naravnih ujmah

6326 - Preventivno varstvo gozdov

6327 - Ostalo varstvo v zasebnih gozdovih

6328 - Vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih divjih živali

6329 - Protipožarno varstvo na Krasu

Priloga 37. V letu 2009 opravljena dela na izboljševanju življenjskega okolja prosto živečih živali po območnih enotah ZGS

Območna enota	Oblika lastništva	Vzdrževanje grmišč		Vzdrževanje travnih in vodnih površin		Osnovanje pasišč		Vzdrževanje zaraščajočih pasišč		Spravilo sena z odvozom		Izdelava in vzdrževanje vodnih virov in kalov		Vzdrževanje večjega vodnega vira		Sadnja plodonosnega drevja in grmovja	
		ha	dni	ha	dni	ha	dni	ha	dni	ha	dni	kos	dni	kos	dni	kos	dni
Tolmin	ZG/DG	0,64	6	53,82	141					8,13	17	2	2			75	3
	DG			15,60	43												
Bled	ZG	7,75	68	26,15	69							13	13			30	1
	DG	1,00	4														
Kranj	ZG	2,98	41	13,48	35					0,50	1	6	3			87	3
	DG	4,00	60	40,27	99												
Ljubljana	ZG			14,56	36					9,80	18	18	18			190	6
	DG	1,05	16	2,45	5			0,20	4	0,55	1						
Postojna	ZG	1,40	5	34,85	57					37,80	82						
	DG	2,98	29							118,77	250	123	100				
Kočevje	ZG	0,40	2	28,60	62					9,00	20	22	22				
	DG	9,50	53	171,45	270	1,60	17			7,00	14	23	28	9	45		
Novo mesto	ZG			7,28	7							2	2	2	10	125	3
	DG	1,00	10	14,00	38							4	4	1	5		
Brežice	ZG	0,25	3	20,03	38					8,43	17			1	5	600	11
	DG			2,10	4					0,70	2					200	7
Celje	ZG			13,80	22					11,70	24					50	2
	DG																
Nazarje	ZG			5,44	15					0,50	1	1	2	4	20	150	6
	DG																
Slovenj Gradec	ZG			8,14	21					0,20	0					250	8
	DG			1,40	3											50	2
Maribor	ZG											1	1			1100	21
	DG															450	10
Murska Sobota	ZG	0,70	6	7,41	12					3,16	7			2	10	1110	18
	DG																
Sežana	ZG			6,38	17							14	12	6	30		
	DG											1	1	1	5		
SLOVENIJA	ZG	14,12	131,0	239,94	532,0	0,00	0,0	0,00	0,0	89,22	187,0	79	75,0	15	75	3767	82
	DG	19,53	172,0	247,27	462,0	1,60	17,0	0,20	4,0	127,02	267,0	151	133,0	11	55	700	19

Območna enota	Oblika lastništva	Postavitev in vzdrževanje gnezdnic		Zaščita pred zvermi-ograje		Ohranjanje biotopov-zatočišč		Izdelava stez		Vzdrževanje stez			Ostala biomeliorativna dela		DELO Skupaj dni
		kos	dni	m	dni	ha	ha	m	dni	m	dni	ha	dni	dni	
Tolmin	ZG/DG														169
	ZG														43
Bled	DG														151
	ZG														4
Kranj	DG														83
	ZG														197
Ljubljana	DG	1	0							7400,00	38				78
	DG	115	7							800,00	3				36
Postojna	ZG														144
	DG														379
Kočevje	ZG	60	6	1000,00	35										147
	DG	99	10					200,00	6	29800,00	145	4,40	13	601	
Novo mesto	ZG														22
	DG							200,00	5	2200,00	12	2,80	7	81	
Brežice	ZG	20	3												77
	DG	5	0												13
Celje	ZG	10	1							1670,00	8				57
	DG														0
Nazarje	ZG	2	0												44
	DG														0
Slovenj Gradec	ZG					10,98	48								77
	DG	30	2			5,30	37			4100,00	19				63
Maribor	ZG	10	1												23
	DG														10
Murska Sobota	ZG														53
	DG														0
Sežana	ZG														59
	DG														6
SLOVENIJA	ZG	103	11,0	1000,00	35,0	10,98	48,0	0,00	0,0	1670,00	8,0	0,00	0,0	1184	
	DG	249	19,0	0,00	0,0	5,30	37,0	400,00	11,0	44300,00	217,0	7,20	20,0	1433	